

GPJP

Gymnázium prof. Jana Patočky Praha 1, Jindřišská 36

Školní vzdělávací program

Vzdělání – cesta ke svobodě

Platnost dokumentu od 1. 9. 2024
Ředitelka školy: Mgr. Jana Drake

Obsah

1. Školní vzdělávací program.....	9
1.1 Vzdělávací program, studijní forma vzdělávání.....	10
1.2 Předkladatel.....	10
1.3 Zřizovatel školy	10
2. Charakteristika školy	11
2.1 Velikost školy a její umístění	11
2.2 Vybavení školy.....	11
2.3 Charakteristika pedagogického sboru	12
2.4 Charakteristika žáků	12
2.5 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce.....	12
Projekt osobnostního a sociálního rozvoje.....	12
Mezinárodní projekty	13
2.6 Spolupráce školy s rodiči a dalšími subjekty.....	14
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu.....	15
3.1 Zaměření školy	15
3.2 Profil absolventa.....	16
3.3 Organizace přijímacího řízení.....	16
3.4 Organizace maturitní zkoušky	17
3.5 Společné výchovné a vzdělávací strategie.....	17
3.6 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami s přiznanými podpůrnými opatřeními.....	20
3.7 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....	21
3.8 Začlenění průřezových témat v ročnících	22
4. Učební plán.....	23
4.1 Týdenní hodinová dotace	23
4.1.1 Pro čtyřleté gymnázium	23
4.1.2 Pro vyšší stupeň osmiletého gymnázia	24
4.1.3 Poznámky k učebnímu plánu	24
4.2 Český jazyk a literatura	25
4.2.1 Charakteristika předmětu	25
4.2.2 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu	25
4.2.3 Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí.....	26

4.2.4 ČJ – 1. ročník, kvinty.....	29
4.2.5 ČJ – 2. ročník, sexty.....	- 37 -
4.2.6 ČJ – 3. ročník, septimy.....	41
4.2.7 ČJ – 4. ročník, oktávy.....	44
4.3 Anglický Jazyk.....	48
4.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu.....	48
4.3.2 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu.....	48
4.3.3 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu.....	49
4.3.4 AJ – 1.a V. ročník.....	51
4.3.5 AJ – 2. a VI. ročník.....	55
4.3.6 AJ – 3. a VII. ročník.....	59
4.3.7 AJ – 4. a VIII. ročník.....	62
4.4 Německý jazyk.....	65
4.4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu.....	65
4.4.2 Časové, obsahové a organizační vymezení předmětu.....	65
4.4.3 Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí.....	66
4.4.4 NJ – 1. ročník B1, V. ročník B1+/B2.....	68
4.4.5 NJ – 2. ročník B1, VI. ročník B1+/B2.....	70
4.4.6 NJ – 3. ročník B1, VII. ročník B1+/B2.....	72
4.4.7 NJ – 4. ročník B1, VIII. ročník B1+/B2.....	74
4.4.8 NJ – 1. ročník B1.....	76
4.4.9 NJ – 2. ročník B1.....	79
4.4.10 NJ – 3. ročník B1.....	81
4.4.11 NJ – 4. ročník B1.....	83
4.5 Španělský jazyk.....	85
4.5.1 Charakteristika vyučovacího předmětu.....	85
4.5.2 Časové, obsahové a organizační vymezení předmětu.....	85
4.5.3 Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí.....	86
4.5.4 ŠJ – 1. a V. ročník, B2.....	88
4.5.5 ŠJ – 2. a VI. Ročník, B2.....	92
4.5.6 ŠJ – 3. a VII. Ročník, B2.....	96
4.5.7 ŠJ – 4. a VIII. Ročník, B2.....	99
4.5.8 ŠJ – 1. a V. ročník, B1.....	102
4.5.9 ŠJ – 2. a VI. Ročník, B1.....	105
4.5.10 ŠJ – 3. a VII. Ročník, B1.....	109

4.5.11 ŠJ – 4. a VIII. Ročník, B1.....	111
4.6 Francouzský jazyk.....	114
4.6.1 Charakteristika vyučovacího předmětu.....	114
4.6.2 Časové, obsahové a organizační vymezení vyučovacího předmětu.....	114
4.6.3 Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí.....	116
4.6.4 FJ – 1 a V. ročník, B2.....	118
4.6.5 FJ – 2 a VI. ročník, B2	121
4.6.6 FJ – 3. a VII. ročník, B2.....	123
4.6.7 FJ – 4. a VIII. ročník, B2	125
4.6.8 FJ – 1. a V. ročník, B1.....	127
4.6.9 FJ – 2. a VI. ročník, B1	130
4.6.10 FJ – 3. a VII. ročník, B1	132
4.6.11 FJ – 4. a VIII. ročník, B1	134
4.7 Společenské vědy a filosofie	137
4.7.1 Charakteristika předmětu	137
4.7.2 Časové, obsahové a organizační vymezení předmětu.....	137
4.7.3 Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí.....	138
4.7.4 SVF 1. - 3. ročník (V.- VII.).....	140
4.8 Dějepis	152
4.8.1 Charakteristika vyučovacího předmětu.....	152
4.8.2 Časové, obsahové a organizační vymezení předmětu.....	153
4.8.3 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu dějepis	154
4.8.4 D – 1. ročník	156
4.8.5 D – 2. ročník	172
4.8.6 D – 3. ročník	180
4.8.7 D – 4. ročník	186
4.8.8 D – V. ročník.....	189
4.8.9 D – VI. ročník.....	202
4.8.10 D – VII. Ročník	207
4.9 Geografie	211
4.9.1 Charakteristika předmětu	211
4.9.2 Časové, obsahové a organizační vymezení předmětu.....	211
4.9.3 Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí.....	212
4.9.4 G – 1. a V. ročník	214
4.9.5 G – 2. a VI. ročník.....	220

4.9.6 G – 3. a VII. ročník	228
4.10 Matematika.....	233
4.10.1 Charakteristika předmětu.....	233
4.10.2 Časové, obsahové a organizační vymezení předmětu.....	233
4.10.3 Výchové a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí	234
4.10.4 M – 1. -4. ročník a V. - VIII. ročník	236
4.11 Fyzika.....	246
4.11.1 Charakteristika vyučovacího předmětu	246
4.11.2 Časové, obsahové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:	246
4.11.3 Výchové a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí:.....	247
4.11.4 F – 1. a V. ročník	249
4.11.5 F – 2. a VI. ročník.....	252
4.11.6 F – 3. a VII. ročník.....	257
4.11.7 F – 4. a VIII. ročník	261
4.12 Biologie	263
4.12.1 Charakteristika vyučovacího předmětu	263
4.12.2 Časové, obsahové a organizační vymezení předmětu.....	263
4.12.3 Výchové a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí	264
4.12.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Ročník: 1. – 4., V. – VIII.....	266
4.13 Chemie.....	281
4.13.1 Charakteristika vyučovacího předmětu	281
4.13.2 Časové, obsahové a organizační vymezení předmětu.....	281
4.13.3 Výchové a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí	282
4.13.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.....	284
4.14 Informatika a výpočetní technika	297
4.14.1 Charakteristika vyučovacího předmětu	297
4.14.2 Časové, obsahové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:	297
4.14.3 Výchové a vzdělávací strategie	297
4.14.4 IVT – 1. a V. ročník	299
4.14.5 IVT – 2. a VI. ročník.....	302
4.15 Estetická výchova – Hudební výchova.....	303
4.15.1 Charakteristika předmětu	303
4.15.2 Časové, obsahové a organizační vymezení předmětu.....	303
4.15.3 Výchové a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí	304
4.15.4 HV – 1. ročník/V.ročník.....	306

4.15.5 HV – 2. ročník/Vi.ročník	308
4.16 Estetická výchova – Výtvarná výchova	309
4.16.1 Charakteristika vyučovacího předmětu	309
4.16.2 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu.....	309
4.16.3 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu	310
4.16.4 VV – 1. a V. ročník.....	312
4.16.5 VV – 2. a VI. ročník	316
4.17 Tělesná výchova	322
4.17.1 Charakteristika vyučovacího předmětu.....	322
4.17.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu.....	322
4.17.3 Výchovné a vzdělávací strategie	322
4.17.4 TV – 1. a V. ročník.....	325
4.17.5 TV - 2. a VI. ročník	329
4.17.6 TV – 3. a VII. ročník.....	331
4.17.7 TV – 4. a VIII. ročník	335
4.18 Latina	339
4.18.1 Charakteristika vyučovacího předmětu	339
4.18.2 Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu.....	339
4.18.3 Výchovné a vzdělávací strategie	340
4.18.4 Latina – V. ročník.....	342
4.18.5 Latina –VI. ročník	345
5. Hodnocení žáků a autoevaluace školy	347
5.1 Pravidla pro hodnocení prospěchu žáků.....	347
5.1.1 Způsoby hodnocení.....	347
5.1.2 Kritéria hodnocení	347
5.2 Pravidla pro hodnocení chování	352
5.2.1 Výchovná opatření.....	352
5.3 Autoevaluace školy	353
5.3.1 Cíle, kritéria, nástroje a časové rozvržení vnitřního hodnocení školy	354

Koordinátoři Školního vzdělávacího programu

PaedDr. Michal Valek, PhDr. Hana Rýdlová, Mgr. Jana Drake, Mgr. Jaromír Gloc, Mgr. Jiří Havlík, PhD.,
Mgr. Hana Karbanová

Koordinátoři úpravy ŠVP z roku 2024

Mgr. Jana Drake, Mgr. Jitka Kodrová, Ing. Simona Zavadilová, Ing. František Duda

Koordinátoři osnov jednotlivých předmětů z roku 2024

český jazyk	Mgr. Michal Pavlík
anglický jazyk	Mgr. Veronika Sivková
německý jazyk	Mgr. Jana Kosová
španělský jazyk	Ing. Simona Zavadilová
francouzský jazyk	Mgr. Kateřina Drábková
latina	ThDr. Ladislava Říhová, PhD.
společenské vědy a filosofie	Mgr. Lucie Solničková
dějepis	Mgr. Jitka Kodrová
geografie	RNDr. Tereza Cimová
matematika	Mgr. Martin Válek
fyzika	Ing. František Duda
chemie	Mgr. Jana Drake
biologie	Mgr. Lenka Saska
informatika a výpočetní technika	Ing. David Švarc
hudební výchova	Mgr. Helena Petrášková
výtvarná výchova	Mgr. Marie Bakšteinová
tělesná výchova	Mgr. Matěj Hrdina

Školní vzdělávací program Gymnázia prof. Jana Patočky projednala Školská rada Gymnázia prof. Jana Patočky na své schůzi 30. srpna 2024 ve složení: Mgr. Veronika Sivková, PaedDr. Věra Dvořáková, MUDr. Albert Štěrba, Ing. František Duda, Mgr. Kateřina Růžičková

Školní vzdělávací program navazuje na původní dokument ŠVP z 30. srpna 2009, který později prošel úpravami z roku 2012, 2013 a 2014. Nejnovější úprava reflektuje změny v obsahu učiva, nové metody výuky a zařazení nových volitelných předmětů.

1. Školní vzdělávací program

Pak pravil učitel:

Promluv k nám o učení A

Mustafa řekl:

Nikdo vám nemůže zjevit než to, co již spočívá a zpola dřímá v rozbřesku vašeho poznání.

Učitel, který se prochází mezi svými žáky ve stínu chrámu, nedává ani tak ze své moudrosti jako spíše ze své víry a láskyplnosti.

Je-li opravdu moudrý, nevyzývá vás, abyste vstoupili do příbytku jeho moudrosti, ale spíše vás vede k prahu vašeho vlastního myšlení.

Hvězdář vám může vykládat o svém pochopení prostoru, ale nemůže vám dát své pochopení.

Pěvec vám může zpívat o rytmu, který vyplňuje celý prostor, ale nemůže vám dát sluch, který rytmus zachycuje, ani hlas, který jej opakuje jako ozvěna.

A ten, kdo je zběhlý ve vědě čísel, vám může vykládat o doménách vah a měř, ale nemůže vás tam zavést.

Neboť vize jednoho člověka nepropůjčí křídla jinému člověku...

Chalíl Džibrán, Prorok

1.1 Vzdělávací program, studijní forma vzdělávání

Gymnázium - osmiletý (vyšší stupeň) vzdělávací program, denní forma vzdělávání

a

Gymnázium - čtyřletý vzdělávací program, denní forma vzdělávání

1.2 Předkladatel

Název právnické osoby: Gymnázium prof. Jana Patočky, Praha 1, Jindřišská 36, Adresa: 110 00 Praha 1, Jindřišská 36/966

Právní forma: příspěvková organizace

Doplňková činnost: povolena IČO: 60449004

IZO: 060449004

Tel/fax: 224 23 90 61

Webové stránky: www.gpjp.cz

E-mail: info@gpjp.cz

Datum zahájení činnosti školy: 1. 9. 1994 Celková kapacita školy: 660 žáků

Ředitelka školy: Mgr. Jana Drake

1.3 Zřizovatel školy

Od 1. 1. 2001 Hlavní město Praha, Praha 1, Mariánské nám. 2

Telefon: 236 001 111

2. Charakteristika školy

2.1 Velikost školy a její umístění

Gymnázium prof. Jana Patočky bylo založeno v roce 1994. V roce 1998 se přestěhovalo na nynější adresu, v roce 2007 bylo zřízeno dislokovaná pracoviště Nám. Curieových 2 a později Jeruzalémská 9, což je cca tři minuty od hlavní budovy, kde je umístěno 7 učeben pro výuku maturitních ročníků. Od roku 2013 škola již nevyužívá dislokované pracoviště na Nám. Curieových 2.

Dopravní dostupnost všech pracovišť je velice dobrá. Hlavní budova se nachází jednu minutu od tramvajové zastávky Jindřišská, nebo tři minuty od stanic metra Náměstí republiky, Můstek nebo Hlavní nádraží. Od stanic ČD Masarykovo nádraží a Hlavní nádraží je rovněž vzdálená tři minuty. Školní budova má charakter historické budovy, její stáří je více než 140 let.

Povolená kapacita celé školy je 660 žáků. V současné době prostorové kapacity školy umožňují 15 tříd osmiletého studia a 5 tříd čtyřletého studia. Od školního roku 2024/25 otevírá škola každý rok jednu třídu osmiletého studia a 2 třídy čtyřletého studia. Do školního roku 2023/24 tomu bylo naopak.

2.2 Vybavení školy

Budova školy v Jindřišské ulici je čtyřpodlažní. V přízemí budovy je rovněž umístěna školní jídelna zřízená městskou částí Praha 1. Budova prošla rekonstrukcí elektrických, vodovodních a tepelných sítí. V budově byla vyměněna okna, byla provedena oprava celé fasády budovy, částečně revitalizovány prostory suterénu a zrekonstruován školní dvůr, který je využíván žáky pro trávení poledních pauz a pro různé školní i komunitní aktivity. Všechny učebny a kabinety mají internetovou přípojku a jsou vybaveny dataprojektory, počítači a další technikou. V budově byla vybudována nově odborná učebna fyziky a dvě jazykové laboratoře a zrekonstruovány dvě tělocvičny. Vedení školy usiluje o získání dotace na další projekty zaměřené na rekonstrukci vnitřních prostor, především rekonstrukci odborné učebny chemie a učebny informatiky, dále vybudování výtahu, což ze školní budovy učiní bezbariérový prostor. Škola má zpracovanou studii na půdní vestavbu a zastřešení dvora, ale zatím se nepodařilo posunout tento projekt do další fáze.

Celkově se v hlavní budově nachází 25 učeben, z toho 17 velkých (kmenových). V budově Jeruzalémská je pak učeben 7. Velikost tělocvičen a jejich počet jsou pro výuku ve dvaceti třídách nedostatečné, proto si škola pronajímá ještě další prostory od SPŠ Fr. Křížíka, blízkých ZŠ a Sokola. Pro výuku tělesné výchovy využívá také městských hřišť Na Františku a v Masné ulici.

V budově školy funguje žákovská knihovna. Připojení wifi je v celém areálu školy.

Hygienické zázemí poskytuje obě budovy dostatečně.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je ve svém základu stabilizován. Věkové rozvrstvení pedagogů je rovnoměrné, podíl mužů je cca 27 %. Čtyřletý studijní program a vyšší stupeň osmiletého studijního programu zajišťuje cca 52 pedagogů. Aprobovanost výuky dosahuje téměř 100 %.

Většina učitelů si v nejrůznějších formách doplňuje, prohlubuje či zvyšuje kvalifikaci, pro výuku cizích jazyků využíváme i rodilé mluvčí. Vzhledem k tomu, že všechny předměty vyučujeme aprobovaně, tak na škole působí někteří učitelé i na částečný úvazek.

Ve škole působí školní poradenské pracoviště ve složení výchovná poradkyně, školní psycholožka, metodička prevence a kariérová poradkyně. Všechny mají k této pozici odpovídající vzdělání. V pedagogickém týmu působí také koordinátorka ICT, která si dále doplňuje kvalifikaci pro výuku informatiky. Celý pedagogický sbor je schopný týmové práce a je přístupný inovacím. U našich pedagogů usilujeme o co nejpestřejší skladbu sboru, spojují se v něm pedagogové mladí i zkušení. Klademe důraz na profesní růst učitelů a poskytujeme jim prostor pro další vzdělávání, ať již individuální v jejich oboru či týmové v oblasti pedagogické práce, práce třídních učitelů nebo v oblasti duševního zdraví.

2.4 Charakteristika žáků

Většina žáků bydlí v Praze nebo v blízkém okolí Prahy. Žáci ze vzdálenějších míst dojíždějí vlakem nebo autobusem. Přibližně 5 % žáků pochází z odlišného jazykového a kulturního prostředí.

2.5 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Projekt osobnostního a sociálního rozvoje

Osobnostní a sociální výchova na GPJP je kromě výchovy v jednotlivých předmětech koncentrována do programu prevence rizikového chování, který je formulován v **Minimálním preventivním programu**.

Cíle

Na Gymnáziu prof. Jana Patočky se zaměřujeme zejména na rozvíjení programu zdravého životního stylu, pěstování fyzického a duševního zdraví, vytváření bezpečného prostředí a pozitivního klimatu školy, budování atmosféry spolupráce a dobrých a důvěryhodných vztahů mezi žáky navzájem, mezi žáky a učiteli i mezi rodiči a učiteli. V realizaci konkrétních preventivních aktivit se zaměřujeme na témata, která souvisejí se základními cíli prevence z hlediska školy i celé společnosti. Jsou to např.:

- » protidrogová tematika a užívání návykových látek
- » prevence šikany a jakýchkoliv projevů násilí a extremismu
- » pěstování zdravého sebevědomí žáků a pozitivního sociálního chování
- » pozitivní vztah k vlastnímu tělu, vlastnímu zdraví, zdravotní osvěta
- » sexuální osvěta, prevence infekce virem HIV a dalších infekčních chorob
- » pěstování pocitu odpovědnosti za sebe a své chování

V realizaci jednotlivých programů navazujeme na již vyzkoušené a osvědčené akce z minulých let, využíváme ale také nových nabídek a možností, které se v průběhu školního roku objevují.

Hlavní zásady

- » vytváření bezpečného, příjemného a klidného klimatu ve škole
- » pěstování kvalitních, důvěryhodných vztahů
- » sledování individuálních potřeb a osobnostních zvláštností žáků
- » pomoc a podpora, spolupráce s odborníky (pedagogicko-psychologická poradna)
- » sledování klimatu v jednotlivých třídách
- » podpora různých aktivit pro zkvalitňování vztahů v třídních kolektivech
- » důsledné dodržování školního řádu
- » propagace sportovních aktivit a zájmových činností
- » spolupráce s rodiči a zákonnými zástupci žáků

Charakteristika preventivních aktivit

- » Úvodní adaptační kurz na začátku školního roku v nově nastupujících třídách, jehož cílem je seznámení nových žáků se spolužáky vrstevníky, vytvoření dobrého týmu, nastavení dobrých sociálních vazeb a též neformální setkání s pedagogy, které umožní vytvoření dobrého vztahu, důvěry a respektu.
- » Mapování budoucího studijního zaměření (profesní orientace), pomoc při výběru vysokoškolského studia, osobnostní diagnostika a poradenství zaměřené na sebepoznání, sebeuvědomování, oblast hodnot, zájmů a koníčků – to je realizováno v rámci kariérového poradenství individuálně dle zájmu žáků
- » Prevence užívání omamných a psychotropních látek, programy se žáky na téma užívání alkoholu a omamných a psychotropních látek – realizováno ve spolupráci s neziskovými organizacemi zabývajícími se touto problematikou
- » Programy zaměřené na prevenci rasismu a xenofobie
- » Programy zaměřené na problematiku partnerských vztahů, otázky odpovědného rodičovství a harmonického manželství
- » Prevence poruch příjmu potravy – mentální anorexie a bulimie
- » Nabídka různých volnočasových aktivit – realizace v rámci programu DofE – Mezinárodní cena vévody z Edinburghu, zapojeno průběžně okolo 100 žáků školy, zapojení do divadelního souboru, šachového klubu, debatního klubu, fotbalového týmu a Klubu mladého diváka (návštěvy divadelních představení)
- » Kulturní a výchovné programy – celoškolský sportovní program (sportovní utkání, celoškolské turnaje, výchovné koncerty a koncerty školních kapel), Vánoční koncert, divadelní představení školního souboru i návštěva profesionálních představení

Mezinárodní projekty

Naší partnerskou školou je Dietzenhöfferovo gymnázium v Bamberku v Německu, s kterým škola již 30 let pořádá výměnné pobyty.

Dalšími formami mezinárodní spolupráce je spolupráce v německou školou v Ebersbachu a v nizozemském Utrechtu. Každoročně škola pořádá několik pobytových zájezdů s výukou cizího jazyka do Velké Británie,

Francie a Španělska. Zařazujeme také další zájezdy za poznáním kultury a historie evropských zemí (Rakousko, Německo, Polsko, balkánské státy apod.).

Škola spolupracuje dlouhodobě s organizací Člověk v tísni a Knihovnou Václava Havla. Pořádáme pravidelně v prostorách školy výstavy zapůjčené z Knihovny VH. Roku 2009 se škola stala partnerskou školou v mezinárodním projektu Varianty, vzdělávací program společnosti Člověk v tísni Světová škola 2. Tento projekt je věnován otázkám globální rozvojové spolupráce, lidským právům a ekonomické globalizaci a environmentální udržitelnosti.

Od téhož roku se škola zapojila do mezinárodního projektu The Globe, který je věnován environmentální výchově v kontextu monitoringu a péče o bezprostřední okolí školy a blízké lokality.

2.6 Spolupráce školy s rodiči a dalšími subjekty

Od 1. 1. 2006 je ve škole ustavena Školská rada, její činnost se řídí příslušnou legislativou, platformou pro spolupráci s rodiči je Sdružení rodičů a přátel GPJP.

Výrazná je spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou pro Prahu 1, 2 a 4 (Praha 2, Francouzská 56) atd. Výchovná poradkyně a školní psycholožka se pravidelně účastní porad v PPP a dalšího vzdělávání v této oblasti.

Úzce spolupracujeme s vysokými školami v Praze i v Hradci Králové. Jsme partnerskou školou PŘF UK a FaF UK. S PŘF UK a PedF UK jsme zapojeni do pilotního projektu provázejících učitelů (praxe studentů VŠ). Souvislou praxi na naší škole vykonávají pravidelně též studenti MFF UK, VŠCHT, FF UK a dalších škol připravujících budoucí učitele. Účastníme se i pravidelně přehlídky Stretch organizované ČVUT.

Spolupracujeme na projektech s blízkými základními školami, jejichž žáci k nám dochází na zajímavé aktivity. Pravidelně dvakrát do roka se konají Dny otevřených dveří, kde si budoucí uchazeči o studium mohou vyzkoušet nejrůznější dílny jednotlivých předmětů. Účastníme se výstavy Schola Pragensis. Každoročně jsou pořádány kurzy pro uchazeče o studium.

Informace o dění ve škole a o mimoškolních akcích pořádaných školou je možno získat na našich internetových stránkách a sociálních sítích facebook a instagram.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Gymnázium prof. Jana Patočky je všeobecné gymnázium s třicetiletou tradicí, které nabízí studium ve dvou programech – osmiletém a čtyřletém. Klade důraz na kvalitní studium dvou cizích jazyků a připravuje žáky ke studiu na všech typech vysokých škol. Velmi důležitou součástí studia na škole je též důraz na vlastní odpovědnost každého žáka, rozvoj jeho osobnostních kvalit, studijního potenciálu a podpory motivace k celoživotnímu vzdělávání a seberozvoji.

*Školu nechápeme pouze jako informativní instituci ale i instituci formativní, kladem si neustále otázku „míry“ vzdělávání a výchovy. Jde o otázku, **do jaké míry máme právo, resp. možnost zasahovat svým pojetím života do života mladých lidí a vnucovat jim modely a hodnoty života, které jsou v obecné platnosti považovány za dobré, pravdivé, spravedlivé. Nejde nám o zaměření, které preferuje okamžitý účel: znalost mnoha faktů, informace, pouhé přizpůsobení mladého člověka požadavkům kladených na něj společností, vytěžení lidského intelektuálního či pracovního potenciálu. Nejde nám o takové formování lidského vědomí, které pravdu o světě zúží na objektivní výpověď, která redukuje svět na soubor jednoznačných daností bez výrazné akcentace na vlastní prožívání. Naopak klademe důraz na to, aby naše pojetí a realizace vzdělávání a výchovy bylo procesem, ve kterém **rozhodující roli hraje ten, kdo je vzděláván či vychováván, jeho svobodné přijetí obecně uznávaných hodnot a cílů**, které však předpokládá nahlédnutí toho, „co býti má“, aktivní spolupráci, kdy student není pouhým objektem či instrumentem, ale svobodným, tudíž **odpovědným subjektem**. „Není vzdělaným člověkem ten, kdo prostě nakupil spoustu vědomostí, kdo prostě přijal spoustu nějakého mrtvého materiálu, kterého nedovede zpracovat po svém, v kterém nežije, který mu nepůsobí živou, vždy obnovovanou radost nebo čistou bolest.“ (Jan Patočka). Za nejdůležitější subjekt vzdělávání a výchovy proto považujeme aktivní neustálý dialog a otevřenou komunikaci, kdy především akcentujeme spoluvytváření atmosféry důvěry a chápání, které však vychází ze zcela jasných pravidel a předpokladů stanovených samotnou potřebou pozitivního životního stylu.***

Naším hlavním cílem je připravit žáky nejen na odpovědnou volbu vysokoškolského studia ale zároveň ho vést k odpovědnosti za celek, při které nezanedbatelnou roli hraje právě vzdělání a aktivní přístup k němu. Na základě dosavadních zkušeností bylo zvoleno všeobecné zaměření gymnázia, které umožňuje pomoci povinně volitelných předmětů ve vyšších ročnících vyprofilovat absolventa podle jeho přání. To je však podmíněno širokou nabídkou volitelných předmětů. Ve třetím ročníku/ septimě si žáci volí tři volitelné předměty, ale ve čtvrtém ročníku/ oktávě šest seminářů. Nabídka volitelných předmětů je velice rozmanitá, základní nabídka představuje desítky předmětů s tím, že otevírány budou pouze ty, po kterých v daném školním roce bude poptávka ze strany žáků. První a druhý ročník odpovídá obsahem i formou běžným učebním plánům gymnázií. Školní vzdělávací program tak vychází vstříc individuálním požadavkům žáků a zároveň je dostatečně otevřený.

Velký důraz je kladen na aprobovanost učitelů, a to jak po stránce odborné, tak i pedagogické.

Nezbytnou podmínkou pro jejich práci je další vzdělávání i aktivní používání ICT. Svým zaujetím pro obor a profesionálním přístupem ve výuce učitelé motivují žáky k aktivnímu a zodpovědnému přístupu ke studiu a pěstují v nich radost z poznávání. K tomu přispívají rozmanité formy a metody výuky, které jsou ve ŠVP dále specifikovány.

3.2 Profil absolventa

Gymnázium prof. Jana Patočky vzdělává své žáky tak, aby jeho absolventi byli schopni orientovat se v běžném životě a aktivně se účastnit společenského, kulturního nebo politického dění, aby byli sociálně zralí a byli si vědomi svých práv a povinností a ctili demokratické principy fungování společnosti. Z těchto cílů vyplývá i volba motivačního názvu ŠVP **Vzdělání – cesta ke svobodě**.

Absolvent našeho gymnázia by měl být schopen rozvíjet a chránit své fyzické, duševní i sociální zdraví a být za ně zodpovědný. Měl by umět komunikovat ústně, písemně i pomocí ICT, a to jak v mateřském, tak i ve dvou cizích jazycích, a prakticky používat ICT při své práci i pro vlastní vzdělávání. Měl by být schopen samostatně se učit (měl by znát různé techniky učení) a samostatně řešit úkoly, své znalosti a dovednosti by měl umět dále tvořivě rozvíjet a propojovat a chápat nutnost celoživotního vzdělávání. Měl by umět pracovat v týmu, vhodně a přiměřeně prezentovat a obhájit svůj názor. Měl by se orientovat v základech různých oborů tak, aby si mohl vybrat studijní obor na vysoké škole nebo povolání podle svých zájmů a schopností. Měl by obstát nejen při přijímacích zkouškách na VŠ, ale i v celém studiu. Na základě své volby (od třetího ročníku/ septimy) disponuje širokým všeobecným vzděláním obohaceným o hlubší poznání přírodních nebo humanitních věd.

Podle vybraných volitelných předmětů by měl rozumět metodám výzkumu přírodních věd, které pomáhají objasnit zákonitosti, jimiž se přírodní procesy řídí. V matematické gramotnosti by měl dosáhnout takové úrovně, aby splnil požadavky pro zahájení vysokoškolského studia přírodovědného nebo technického, popř. ekonomického zaměření, nebo by měl rozumět metodám společenskovědního výzkumu a měl by chápat historické, sociální a ekonomické souvislosti vývoje společnosti, aby byl připraven na vysokoškolské studium společenskovědních oborů. Měl by mít možnost dosáhnout takových znalostí mateřského nebo některého cizího jazyka, aby splnil i požadavky pro zahájení studia filologického zaměření a byl schopen získat mezinárodní jazykový certifikát, v anglickém jazyce nejméně úroveň C1, v dalším cizím jazyce nejméně úroveň B1.

3.3 Organizace přijímacího řízení

Přijímací řízení vychází z platné legislativy, v současné době žáci ze 4. ročníku nižšího stupně osmiletého gymnázia (kvarty) i případně žáci z 9. třídy ZŠ jsou přijímáni do 1. ročníku vyššího stupně osmiletého gymnázia (kvinty), resp. do 1. ročníku čtyřletého gymnázia.

Ředitelka gymnázia zveřejní na veřejně přístupném místě v budově školy i na webových stránkách gymnázia nejvyšší počet přijímaných uchazečů pro přijímací řízení do příslušného oboru vzdělávání.

Dále ředitelka školy stanoví v daném oboru vzdělávání jednotná kritéria pro všechny uchazeče v jednotlivých kolech přijímacího řízení pro daný školní rok a zveřejní je v budově školy i na webových stránkách školy.

Potřebné informace pro uchazeče o vzdělávání na GPJP jsou podávány na Dnech otevřených dveří, pořádaných vždy v prosinci a lednu, Schole Pragensis a při individuálních konzultacích.

3.4 Organizace maturitní zkoušky

Organizace maturitní zkoušky se řídí platnou legislativou, stanovenou zákonem č. 561/2004 Sb. v platném znění a příslušnými vyhláškami, je vždy zveřejňována na webu školy a příslušných nástěnkách.

3.5 Společné výchovné a vzdělávací strategie

K tomu, aby škola zajistila rozvoj klíčových kompetencí žáků, uplatňuje tyto společné postupy:

1) Kompetence k učení

a) Reflexe učebního procesu

- » Učitelé vedou žáky ve skupinách nebo individuálně k tomu, aby svou práci sami hodnotili a zaznamenávali svůj pokrok.
- » Výuka cizích jazyků probíhá ve skupinách složených na základě pokročilosti ve znalostech daného cizího jazyka.

b) Práce s informacemi

- » Učitelé učí žáky pracovat s různými zdroji informací (tištěnými, elektronickými apod.), žáci se učí informace správně citovat a kriticky hodnotit.
- » Žáci mají k dispozici školní knihovnu a mohou využívat vlastní zařízení (notebooky, tablety) s připojením na internet ve výuce i mimo ni.
- » Škola organizuje tematicky zaměřené exkurze, kde si žáci ověřují využitelnost školních poznatků v praxi.
- » Učitelé připravují žáky na účast v soutěžích a oborových olympiádách. V rámci individuálních konzultací jim poskytují odbornou pomoc při vyhledávání doplňujících informací, a tím zvyšují i jejich zájem o daný obor.

2) Kompetence k řešení problémů

a)

- » Škola zavádí takové organizační formy výuky, při kterých jsou vytvářeny vhodné podmínky pro rozvíjení kompetencí k řešení problémů. Využívá skupinovou i projektovou formu výuky.
- » Ve volitelných předmětech škola organizuje výuku ve skupinách. Tím jsou zajištěny optimální podmínky pro uplatnění takových metod výuky, při kterých se žáci učí řešit problémy.
- » Součástí výuky přírodovědným předmětům jsou laboratorní práce, při kterých se žáci metodou experimentu učí aplikovat teoretické poznatky v praxi a řešit problémy.
- » Škola organizuje celoškolské projekty. Žáci pracují pod vedením učitelů ve skupinách na tématech, která si sami zvolili. Žáci se tak učí pracovat v týmu, společně řešit daný problém a využívat k tomu různé postupy.

b)

- » Škola poskytuje talentovaným žákům další příležitosti pro rozvoj kompetencí k řešení problémů, popř. jim poskytuje individuální hodiny k rozvíjení jejich mimořádného nadání. V rámci projektů žáci získávají zkušenosti v oblasti spolupráce, při účasti v soutěži Studentská odborná činnost, matematická, fyzikální, chemická, biologická olympiáda se pod vedením učitelů žáci učí základům vědecké práce.

3) Kompetence komunikativní

- » Škola umožňuje žákům využívat moderní komunikační technologie.
- » Žáci se účastní mezinárodních studentských výměnných pobytů, pobytů na zahraničních školách a organizacích a pracují na mezinárodních projektech.
- » Žáci informují o aktivitách školy veřejnost prostřednictvím sociálních sítí facebook a Instagram, prostřednictvím školního časopisu GPJP times, na který je odkaz ze školních webových stránek a prostřednictvím školního webu.
- » Žáci se účastní veřejných odborných i kulturních akcí.
- » Na závěr každého školního roku žáci pod vedením učitelů připravují školní výstavu studentských výtvarných děl a pořádají dvě představení školních dramatických souborů

4) Kompetence sociální a personální

- » Škola organizuje teambuildingové programy (adaptační kurz) pro žáky prvního ročníku.
- » Škola organizuje sportovně turistické a lyžařské kurzy.
- » Škola nabízí řadu mimoškolních aktivit – Mezinárodní cenu vévody z Edinburghu, dramatický soubor, šachový klub, debatní klub, Klub mladého diváka – přičemž k rozvoji sociálních a personálních kompetencí přispívají i doprovodné aktivity jako soutěže.
- » Kompetence sociální a personální jsou rozvíjeny i v rámci postupů, které byly uvedeny výše, např. při práci na projektech, při výjezdových seminářích, apod.

5) Kompetence občanské

- » Škola podporuje činnost žákovské organizace na škole (Studentský parlament).
- » Žáci se účastní charitativních akcí (Srdíčkový den, Unicef).
- » Žáci pracují na projektech tematicky zaměřených na problematiku sociální a ekologickou.
- » Škola organizuje účast žáků na kulturních akcích (KMD).
- » Škola pořádá besedy s významnými osobnostmi a odborníky z praxe

6) Kompetence k podnikavosti

- » Pracovní kompetence jsou rozvíjeny především v rámci výuky výtvarné výchovy a laboratorních prací z přírodovědných předmětů.
- » Žáci se podílejí na realizaci různých mimoškolních akcí, přípravě propagačních materiálů např. pro Schola Pragensis, GPJP times (školní časopis)
- » Škola podporuje účast žáků v olympiádách, SOČ a dalších soutěžích a tím jim umožňuje rozvíjet jejich podnikatelské myšlení.
- » Škola vytváří podmínky pro samostatnou práci na projektech.

7) Kompetence digitální

- » Škola podporuje žáky v rozvíjení digitálních kompetencí, žáci využívají digitální zařízení při výuce (notebooky, tablety)
- » V rámci laboratorních cvičení z přírodovědných předmětů žáci zpracovávají výstupy na tabletech, chromboocích
- » Ve všech předmětech jsou zařazovány výstupy v různých digitálních formátech, žáci jsou vedeni k

tomu, aby si dokázali poradit s různými technickými problémy

- » Škola využívá ve všech předmětech nástroje Google classrooms pro organizaci výuky, předávání studijních materiálů, odevzdávání úkolů apod.
- » Žáci jsou vedeni v předmětu informatika k bezpečné práci na internetu a sociálních sítích, k etickému jednání na sociálních sítích, k ohleduplnosti a respektu k druhým

3.6 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami s přiznanými podpůrnými opatřeními

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami vytváříme plán pedagogické podpory a individuální vzdělávací plán. PLPP v písemné podobě sestavuje výchovná poradkyně ve spolupráci s třídním učitelem a učiteli konkrétních předmětů. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s cílem stanovit metody práce s žákem, způsoby kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovná poradkyně stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy i žákem samotným. Při stanovení PLPP pro žáka se SVP vycházíme z písemného doporučení školského poradenského zařízení, především z posudků PPP pro Prahu 1,2 a 4, s kterou úzce spolupracujeme. Podle doporučení školského poradenského zařízení využíváme podpůrná opatření zejména:

a) v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

b) v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky
- v případě doporučení možnost vložení krátké přestávky
- možnost skupinové výuky ve spolupráci se spolužákem

Jsme schopni zajistit i potřebnou integraci. V případě žáků pocházejících ze sociokulturně

(především jazykově) znevýhodněného prostředí zajišťujeme výuku českého jazyka v dalších hodinách nad rámec běžné výuky.

Pro všechny žáky, kteří se třeba jen přechodně ocitnou v nepříznivé životní situaci,

poskytujeme ve spolupráci s výchovnou poradkyní a školní psycholožkou všestrannou podporu.

3.7 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Velkou pozornost věnujeme na našem gymnáziu žákům mimořádně nadaným. Pro tyto žáky připravujeme doplňkové semináře, individuální konzultace, popřípadě individuální vzdělávací plány. Umožňujeme jim účast na soutěžích, včetně SOČ, a spolupráci na mezinárodních projektech.

IVP mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s výchovnou poradkyní a učiteli jednotlivých předmětů. IVP má písemnou formu a vychází z doporučení školského poradenského zařízení, příp. učitelů a je vypracován po obdržení doporučení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, může být stanoven na různé období a může být průběžné doplňován či upravován. Výchovná poradkyně zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka a předá informace o zahájení podpůrných opatření podle IVP zástupkyni ředitele školy, která je ve spolupráci se správcem elektronické školní matriky zadá do školní matriky.

Žáci, kteří vycestují na rok do zahraničí za účelem studia na zahraniční střední škole mohou zažádat i individuální vzdělávací plán a pomocí něho pak o úspěšném zvládnutí pokračují ve studiu v původní třídě.

IVP také mohou získat žáci, kteří se věnují sportu na vysoké úrovni v reprezentaci republiky či kraje. Tito žáci jsou pak uvolňováni na soustředění, tréninky a závody.

3.8 Začlenění průřezových témat v ročnících

Průřezová témata jsou začleněna do výuky předmětů vyučovaných na GPJP, podrobný rozpis realizace průřezových témat: osobnostní a sociální výchova, enviromentální výchova, mediální výchova, multikulturní výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech je uveden v učebních plánech jednotlivých předmětů.

4. Učební plán

4.1 Týdenní hodinová dotace

4.1.1 Pro čtyřleté gymnázium

Předmět	zkratka	1.	2.	3.	4.	celkem
Český jazyk a literatura	ČJ	4(1)	4(1)	3	5(1)	16
Anglický jazyk		3	4	3	2	12
Další cizí jazyk		3	4	3	3	13
Společenské vědy a filosofie	SVF	2	2	3		7
Dějepis	D	2	2	2	1	7
Geografie	G	2	2	2		6
Matematika	M	4(1)	4(1)	3	4	15
Fyzika	F	2	2	2	1	7
Biologie	B	2	2	2	1	7
Chemie	Ch	2	2	2	0	6
Praktikum člověk a příroda	PČP	1	1	1		3
Informatika a výpočetní technika	IVT	2	1			3
Estetická výchova	ESV	2	2			4
Tělesná výchova	TV	2	2	2	2	8
Volitelné předměty	VP			6	12	18
		33	34	34	31	132

V závorce je uveden počet půlených hodin.

4.1.2 Pro vyšší stupeň osmiletého gymnázia

Předmět	zkratka	V.	VI.	VII.	VIII.	celkem
Český jazyk a literatura	ČJ	4	3(1)	3	5(1)	15
Anglický jazyk	Aj	3	4	3	2	12
Další cizí jazyk		3	4	3	3	13
Latina	Lat	1(1)	1(1)			2
Společenské vědy a filosofie	SVF	2	2	3		7
Dějepis	D	2	2	2		6
Geografie	G	2	2	2		6
Matematika	M	4(1)	4(1)	3	4	15
Fyzika	F	2	2	2	1	7
Biologie	B	2	2	2	1	7
Chemie	Ch	2	2	2		6
Praktikum člověk a příroda	PČP	1	1	1		3
Informatika a výpočetní technika	IVT	2	1			3
Estetická výchova	ESV	2	2			4
Tělesná výchova	TV	2	2	2	2	8
Volitelné předměty	VP			6	12	18
		34	34	34	30	132

V závorce jsou uvedeny počty půlených hodin.

4.1.3 Poznámky k učebnímu plánu

Další cizí jazyk

Cizí jazyky: francouzský jazyk, německý jazyk, španělský jazyk

Všichni studenti povinně studují jako první anglický jazyk.

Estetická výchova

Předmět estetická výchova je vyučován ve dvou formách: hudební výchova a výtvarná výchova. Žáci v prvním a druhém ročníku jsou rozděleni do těchto forem jednak na základě vlastní volby a zároveň na základě potřeby rovnoměrného rozdělení do skupin.

Praktikum člověk a příroda

Praktikum člověk a příroda je zaměřen na získání praktických dovedností v oborech biologie, fyzika, chemie a geografie. Vyučovací hodina je rozdělena do dvou skupin. Pro žáky není samostatným předmětem, ale klasifikace v praktiku je nedílnou součástí klasifikace odpovídajícího předmětu.

Latina

Pro žáky vyššího stupně osmiletého gymnázia je výuka latiny realizována ve skupinách.

Volitelné předměty

Pro žáky vyššího stupně osmiletého gymnázia a čtyřletého gymnázia je ve 3. a 4. ročníku, resp. septimách a oktávách možná volba z nabídky volitelných předmětů vypisovaných každoročně vedením školy na základě potřeb žáků, aktuálních tématech a možnostech personálního zajištění.

4.2 Český jazyk a literatura

4.2.1 Charakteristika předmětu

Jsmo trpaslíci posazení na ramenou obrů. Vidíme tak více a dál než oni. A to ne proto, že bychom měli ostřejší zrak, či že bychom byli větší, ale proto, že nás vynesli do vzduchu a povznesli nás v celé své výšce...

Bernard z Chartres

Předmět je součástí vzdělávací oblasti *jazyk a jazyková komunikace* a zároveň je blízce mezioborově propojen se vzdělávacími oblastmi *člověk a společnost, umění a kultura*, ale též *člověk a příroda a informatika a informační a komunikační technologie*.

Tomuto pojetí také odpovídají vybraná průřezová témata:

- » Mediální výchova
- » Multikulturní výchova
- » Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Předmět je rozdělen na tři disciplíny – literární výchovu, jazykovou výchovu a komunikační a slohovou výchovu, které tvoří svébytné celky, ale zároveň jsou ve výuce často propojovány.

Během výuky předmětu ve čtyřletém studiu a ve druhé polovině studia osmiletého se studenti učí zejména:

- interpretovat literární text s využitím literárněvědné terminologie
- vyjadřovat se ve formě mluvené i psané adekvátně ve vztahu k příslušné komunikační situaci
- spolupracovat v rámci týmu na zadaném výstupu
- orientovat se v dějinách české i světové literatury
- zaujímat k různým jazykovým sdělením vlastní postoj
- orientovat se v mediálním prostředí

4.2.2 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Časové vymezení předmětu

1. ročník: 4 hodiny/týden, kvinty: 4 hodiny/týden
2. ročník: 4 hodiny/týden, sexty: 3 hodiny/týden
3. a VII. ročník: 3 hodiny/týden
4. a VIII. ročník: 5 hodiny/týden

Obsahové vymezení předmětu

Doplňkem ŠVP českého jazyka a literatury jsou tzv. závěrečné testy, které vycházejí ze souboru pojmů, jejichž znalost je v určitých ročnících (1. – 3. / kvinta – septima) klíčová.

Předmět tvoří tři složky, které se vzájemně prolínají:

1. Jazyková výchova

- » poučení o jazyku
- » aktivní zvládnutí mluvené a psané podoby jazyka ve vztahu k dané situaci
- » užití jazyka jako prostředku ke zpracování informací, vědomostí, prezentace vlastních názorů

2. Literární výchova

- » získání přehledu o vývoji literatury ve společensko-historických souvislostech
- » porozumění uměleckým textům a tvořivá práce s nimi
- » podpoření schopnosti estetického vnímání skutečnosti
- » tvořivé využívání znalostí

3. Komunikační a slohová výchova

- » aktivní zvládnutí základních slohových útvarů
- » porozumění mediálnímu prostředí dnešního světa
- » tvořivé využívání mediálních, komunikačních a slohových dovedností

Výuka probíhá ve standardních učebnách. Součástí běžné výuky jsou literárně historické exkurze, návštěvy divadelních a filmových představení i projekty, které se vztahují k probíraným tématům, mediální dny, besedy a aktivity s mediálním prostředím spojené.

Na předmět Český jazyk a literatura navazuje ve 3. a 4. ročníku dvouletý maturitní seminář: Média a masová kultura MMK. (V prvním roce semináře se studenti seznámí s fungováním médií v současném světě. Postupně objeví specifika jednotlivých typů médií včetně síťových médií (sociálních sítí), proniknou do otázky financování médií, reklamy a jejich strategií či práce médií s informacemi. V semináři zazní také otázka etiky v mediálním světě, předvolební propagandy či stereotypů a sexismu v médiích. Některé aspekty publicistické práce si studenti vyzkouší na semináři v praxi v rámci skupinových prací, budou mít možnost setkat se též s hosty z mediálního prostředí a poznat vybraná česká média i zblízka prostřednictvím exkurzí. Druhý rok semináře se pak věnuje problematice masové kultury – tedy kultovním filmům a seriálům či populární literatuře (sci-fi, fantasy, detektivní žánr, horor, komiks) nebo otázce reality show a oblíbených podobných formátů v současné televizní kultuře. Maturitní zkouška se skládá z obhajoby maturitní práce, na níž student pracuje postupně v průběhu celých dvou let studia semináře (může se jednat i o praktickou práci, např. realizaci vlastní série podcastů), a z ústní zkoušky.)

Další nabídka seminářů (SL – Novější a současná literatura, TK - Repetitorium z českého jazyka a literatury)

pak umožňuje žákům hlubší vhled do literárněvědné problematiky a připravuje žáky k maturitě a dalšímu studiu na vysokých školách.

Své vědomosti mohou žáci rozšiřovat v soutěžích jako je olympiáda z českého jazyka ad.

4.2.3 Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

Předmět rozvíjí klíčové kompetence gymnaziálního vzdělávání, především kompetence

komunikativní. Vede žáka k vnímání jazyka v konkrétních komunikačních situacích, k chápání jazyka jako prostředku porozumění a zároveň naslouchání druhým i sobě samému, vede k orientaci v různých kontextech komunikace psané či mluvené, veřejné i soukromé. Pomáhá žákovi rozlišovat různé aspekty jazyka.

Pro přípravu k dalšímu studiu či vstupu na trh práce napomáhá osvojením si praktických dovedností – volbou odpovídající komunikační strategie, realizací různých řečnických projevů (např. proslovu,

prezentace), výběrem vhodných funkčních stylů vzhledem k jejich komunikační situaci (žádost, životopis, seminární práce, apod.).

Největší důraz je kladen na analýzu textů, která by měla podněcovat logické myšlení, schopnost vyhodnocení kontextu, chápání souvislostí.

Hlavní význam je spatřován ve vytváření kladného vztahu k četbě, směřování k tzv. kritickému čtení, dále v dovednosti formulovat vlastní myšlenky, či ve vytváření vlastních uměleckých a odborných textů.

Krásná literatura má být chápána nejen jako text umělecký, ale jako svébytná výpověď o současném světě i o dobách dávno minulých, mající přesahy do oblasti společenských věd, zvláště historie, filozofie, náboženství, sociologie a psychologie.

Důležitou součástí předmětu pak je oblast mediální výchovy.

Kompetence k učení

Žák:

- » je veden k samostatné i skupinové přípravě, učí se využívat různé informační zdroje, hodnotit je z hlediska dobového, stylistického, funkčního, obsahového, gramatického atd., dovede získané informace využít pro další zpracování,
- » je si vědom důležitosti jazykových dovedností, které představují základní prostředek komunikačního procesu a to v ústní i písemné podobě,
- » je veden k důkladnému porozumění textu a to jak z hlediska obsahového, funkčně stylistického tak i uměleckého,
- » je veden k vnímání společných znaků různých druhů umění, zvláště divadla a filmu a zároveň rozezná jejich specifické žánry a postupy,
- » je podporován ve své vlastní tvořivé činnosti, při účasti v různých soutěžích a prezentacích.

Kompetence komunikativní

- » učí se veřejným projevům prostřednictvím řečnických cvičení, referátů a prezentací,
- » vnímá komunikační situaci kriticky, dovede vyhodnotit informace z hlediska hodnověrnosti či Manipulativnosti,
- » vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- » je veden k přiměřenému sebehodnocení a zároveň k empatii a citlivému přístupu k ostatním,
- » je schopen přiměřeně vyjádřit své názory a polemizovat, ale zároveň respektuje názory ostatních,
- » přispívá k atmosféře tolerance a vzájemného respektování,
- » je veden samostatnosti, zdravému sebevědomí, ale i zodpovědnosti.

Kompetence občanské

Žák:

- » respektuje kulturní dědictví jednotlivých národů a chápe jej jako klíč k poznání a obohacení,
- » využívá svých znalostí literatury i jako specifického zdroje poznatků o vývoji společnosti, mezilidských vztahů, světa práce,
- » posuzuje události a vývoj veřejného života, rozlišuje funkce sdělovacích prostředků a dovede odhalit manipulativnost,

- » umí samostatně pracovat s informacemi a je si vědom právního rámce, který tuto oblast reguluje.

Kompetence digitální

Žák:

- » ovládá aktivně sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je při školní práci,
- » získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah, k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- » vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti,
- » dokáže se pohybovat v online světě, rozezná fakenews, manipulativnost,
- » předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, při sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

4.2.4 ČJ – 1. ročník, kvinty

„S pomocí knih se mnozí stávají učenými i mimo školu. Bez knih pak nebývá učený nikdo ani ve škole.“

J. A. Komenský

Téma ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata	Oblast průřezového tématu	Vazby na předmět	Co váže
Literární výchova						
Co je literatura?	Rozliší fikci a skutečnost; dokáže uvažovat o morální a ideologické dimenzi literárního díla; na základě konkrétních příkladů popíše vztah mezi jazykem spisovným a „jazykem básnickým“; rozliší různé funkce literárního díla (např. estetickou); dokáže prostřednictvím přesvědčivé argumentace zhodnotit konkrétní literární dílo.	Literární dílo jako fikce / model života a světa / příznakové užití jazyka / něco ne-pragmatického / něco hodnotného.	OSV + MV	Mravní rozměr komunikačních aktů + Rozeznání společenské a estetické hodnoty sdělení v různých sémiotických kódech	SVF	Filosofie – péče o ducha

<p>Teorie literatury</p>	<p>Rozliší lyrický, epický a dramatický text; rozezná na základě textu charakteristické rysy literárních druhů a žánrů; rozpozná autora, vypravěče / lyrický subjekt, postavy; postihne vztah mezi nimi a způsob, jak jsou textem vytvářeny; rozezná</p>	<p>Literární druhy a žánry. Autor x vypravěč / lyrický subjekt. Typy promluv. Motiv a téma. Typy kompozice. Tropy a figury.</p>				
---------------------------------	--	---	--	--	--	--

	typy promluv; nalezne v textu motiv, téma; orientuje se v principech kompoziční výstavby textu; nalezne v textu tropy a figury; rozliší vázaný a volný verš; určí typ rýmového schématu.	Druhy verše. Rýmová schémata.				
Interpretace literárních o díla	Nalezne v textu požadované informace; postihne hlubší (symbolizující) význam situace konstruované textem; postihne podtext; rozezná různé možné způsoby čtení a interpretace textu, rozezná eventuelní dezinterpretaci textu; porovná informace z různých textů; dovede při práci s různými druhy textů využít s porozuměním základní literárněvědné pojmy; dovede při práci s různými druhy textů využít poznatků z jiných disciplín podstatných pro porozumění danému textu.	Interpretace jako aktivní a kulturně podmíněný proces. Interpretace x nadinterpretace. Různé způsoby čtení (např. doslovné x alegorické). Komparace literárních textů.	OSV + VME GS	Hodnota rozmanitosti projevů života, kultury a každého jednotlivého člověka + Žijeme v Evropě	ES V	Umělecká tvorba a komunikace

<p>Kapitoly z dějin literatury I</p>	<p>Prokáže základní přehled o vývoji české a světové literatury daného období (včetně proměn žánrů, okolností tvorby, recepce textů atp.); přiřadí text na základě charakteristických rysů k příslušnému období; ve vybraných dílech a ukázkách objevuje dobové představy o životě a světě; zamýšlí</p>	<p>Starověká literatura Blízkého východu. Bible – Nový zákon. Antika. Středověk. Literatura a reformace. Renesance.</p>	<p>OSV + VME GS</p>	<p>Hodnota rozmanitosti projevů života, kultury a každého jednotlivého člověka + Žijeme v</p>	<p>D , S V F , E S V</p>	
---	---	---	---------------------	---	--------------------------	--

	se nad podobnostmi a rozdíly s dnešními (především svými vlastními) ideály a hodnotami.	Baroko. Klasicismus.		Evropě		
Jazyková výchova						
Úvod do jazykovědy, vývoj jazyka, útvary českého jazyka	Pracuje s představou jazyka jako systému a dokáže určit, které jazykovědné disciplíny se zabývají jednotlivými rovinami tohoto systému; identifikuje důležité mezníky vývoje češtiny; rozliší spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu; rozezná útvary a funkční prostředky užití v textu (např. obecná čeština, dialekty, argot, slang); při vlastní tvorbě samostatně pracuje se základními jazykovými příručkami.	Jazykověda a jazykový systém. Základy vývoje českého jazyka. Útvary českého jazyka. Základní jazykové příručky (Pravidla pravopisu, mluvnice, Slovník spisovné češtiny).	OSV	Sociální komunikace	D, SVF	
Zvuková a grafická stránka jazyka	Využívá znalost pravopisné normy při tvorbě vlastního textu; zdůvodní správné psaní použitím příslušného pravidla; spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná	Pravopisná norma. Spisovná výslovnost.	OSV	Sociální komunikace		

	cizí slova.					
Komunikační a slohová výchova						
Úvod do stylistiky	Určí funkce textu; přiřadí text k funkčnímu stylu; určí slohový postup; charakterizuje	Slohotvorní činitele (zejména komunikační	OSV	Sociální komunikace		

	komunikační situaci vytvářenou textem.	situace, funkce, adresát). Funkční styly. Slohové postupy.				
--	--	--	--	--	--	--

<p>Slohové útvary I</p>	<p>Přiřadí text na základě typických jazykových prostředků k prostěsdělovacímu / uměleckému funkčnímu stylu; odliší v daném kontextu výrazy příznakové (netypické); ve vlastní tvorbě zpracuje zadané téma; orientuje se v komunikační situaci vymezené zadáním písemné práce; zvolí jazykové prostředky adekvátní funkcím textu; využije informace z výchozích textů; vytvoří myšlenkově ucelený, strukturovaný a koherentní text.</p>	<p>Funkční styl prostěsdělovací a umělecký. Popis prostý a subjektivně zabarvený, charakteristika, vypravování.</p>	<p>OSV</p>	<p>Sociální komunikace</p>		
<p>Kultura mluveného projevu I</p>	<p>Správně umísťuje přízvuk; ve svém projevu pracuje s větnou melodií, zná typické jazykové a kompoziční prostředky řečnického stylu; dokáže je identifikovat ve vyslechnutých projevech a využít je ve vlastních vystoupeních; uvědoměle pracuje s prostředky nonverbální komunikace.</p>	<p>Řečnický styl. Nonverbální komunikace. Přízvuk, větná melodie.</p>	<p>OSV</p>	<p>Sociální komunikace</p>	<p>ESV</p>	<p>Vokální činnosti</p>

--	--	--	--	--	--	--

Vyhledávání a zpracování informací	Učí se vyhledávat a třídit informace; vyhledává klíčová slova, formuluje důležité myšlenky textu; učí se uspořádat informace s ohledem na posluchače; vytváří výpisky, prezentaci a účastní se skupinových diskusí.	Vyhledávání informací, výpisky. Prezentace, diskuse.	OSV + MV	Hodnot a lidské spolupráce	IVT	
---	---	---	-------------	----------------------------	-----	--

4.2.5 ČJ – 2. ročník, sexty

„Síla člověka tkví v jeho inteligenci a jazyce.“

Arabské přísloví in N.Ostler, Říše slova

Téma ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata	Oblast průřezového tématu	Vazby na předmět	Co váže
Literární výchova						
Kapitoly z dějin literatury II	Prokáže základní přehled o vývoji české a světové literatury daného období (včetně proměn žánrů, okolností tvorby, recepce textů atp.); přiřadí text na základě charakteristických rysů k příslušnému směru; ve vybraných dílech a ukázkách objevuje dobové představy o životě a světě; zamýšlí se nad podobnostmi a rozdíly s dnešními (především svými vlastními) ideály a hodnotami.	Preromantismus, český preromantismus s. Romantismus. Český romantismus. Realismus. Český realismus a novo-romantismus.	OSV + VMEGS	Hodnota rozmanitost i projevů života, kultury a každého jednotlivého člověka + Žijeme v Evropě	D, SVF, ESV	

<p>Literární kritika</p>	<p>Vyhledá a vyloží recenze v tištěných i elektronických médiích;</p>	<p>Recenze v médiích. Literárněvědná terminologie – opakování a upevnění.</p>				
-------------------------------------	---	---	--	--	--	--

Jazyková výchova						
Morfologie	Určí slovnědruhovou platnost slova; správně skloňuje a časuje slovní druhy a tvoří spisovné tvary slov.	Slovní druhy a mluvnické kategorie.				
Slovotvorba	Rozliší základní způsoby tvoření slov v češtině; určí ve slovním tvaru předponu, kořen, příponu, koncovku; určí základové slovo ke slovu odvozenému.	Odvozování, skládání, zkracování. Morfematický x slovtvorný rozbor.				
Lexikologie	Postihne význam pojmenování v daném kontextu i mimo něj; nalezne v daném kontextu nevhodně užitě slovo, případně za něj vybere vhodnou náhradu; nalezne k pojmenování v daném kontextu synonyma a antonyma; rozezná obrazné a neobrazné pojmenování; rozezná útvarové a funkční prostředky užitě v textu (např. knižní, archaické a expresivní jazykové prostředky).	Slovní zásoba z hlediska významu a slohového zabarvení.	MKV	Jak používat jazyk, aby byl zbaven rasistických a diskriminujících výrazů		

Komunikační a slohová výchova						
Kapitoly z mediální výchovy	Uvažuje o vlivu médií ve společnosti i na svůj vlastní život; rozliší vyjádření domněnky a tvrzení s různou mírou pravděpodobnosti od faktického konstatování; rozezná v textu prvky manipulace, podbízivosti, ironie, nadsázky; v týmu se spolužáky vytvoří a zveřejní číslo školního časopisu / třídní zpravodaj dle předem dohodnutých pravidel; v týmu se spolužáky prezentuje a hodnotí aktuální společenskou událost.	Média. Fakta x názory. Manipulativní strategie. Zpravodajství . Reklama. Tvorba a vydání časopisu/zpravodaje. Mediální dny - projektová výuka.	OSV + MV	Hodnota lidské spolupráce + Rozvíjení kritického odstup od podnětů přicházejících z mediálních produktů		
Slohové útvary II	Přiřadí text na základě typických jazykových prostředků k publicistickému funkčnímu stylu; odliší v daném kontextu výrazy příznakové (netypické); ve vlastní tvorbě precizuje dosavadní dovednosti; prokáže šíři a pestrost slovní zásoby; používá pojmenování v odpovídajícím významu.	Funkční styl publicistický. Zpráva/článek, reportáž, recenze.	OSV	Sociální komunikace		

4.2.6 ČJ – 3. ročník, septimy

„Jazyky jsou korouhvemi a rozlišujícími znaky lidských společností, ale i strážci naší paměti.“

N. Ostler, Říše slova

Téma ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata	Oblast průřezového tématu	Vazby na předmět	Co váže
Literární výchova						
Kapitoly z dějin literatury III	Prokáže základní přehled o vývoji české a světové literatury daného období (včetně proměn žánrů, okolností tvorby, recepce textů atp.); přiřadí text na základě charakteristických rysů k příslušnému směru / vývojové tendenci; ve vybraných dílech a ukázkách objevuje dobové představy o životě a světě; zamýšlí se nad podobnostmi a rozdíly s dnešními (především svými vlastními) ideály a hodnotami.	Dekadence a symbolismus. Dada a expresionismus. s. Modernismus. Ztracená generace. Avantgarda. Pragmatická generace.	OSV + VMEGS +MV	Hodnota rozmanitosti projevů života, kultury a každého jednotlivého člověka + Žijeme v Evropě	D, SVF, ESV	

Jazyková výchova						
Syntax	Určí větné členy, provede analýzu souvětí; nalezne odchylky od pravidelné větné stavby, případně chybný větný celek opraví; nalezne syntaktické nedostatky, případně vybere nejvhodnější opravu (např. předložky, spojovací výrazy, slovosled).	Větné členy. Věta a souvětí. Odchylky od pravidelné větné stavby. Slovosled.				
Textová syntax	Posoudí celkovou výstavbu textu, nalezne její případné nedostatky; doplní podle smyslu vynechané části textu; uspořádá části textu v souladu s textovou návazností; rozliší různé typy textu (např. předmluva, doslov, vlastní text).	Textová návaznost. Paratexty.				

Komunikační a slohová výchova						
Slohové útvary III	Přiřadí text na základě typických jazykových prostředků	Funkční styl odborný.	OSV	Sociální		
	k odbornému funkčnímu stylu; odliší v daném kontextu výrazy příznakové (netypické); ve vlastní tvorbě precizuje dosavadní dovednosti; uplatňuje zásady syntaktické a kompoziční výstavby textu; ovládá zásady výstavby větných celků; respektuje formální prostředky textové návaznosti.	Výklad, úvaha,		komunikace		

4.2.7 ČJ – 4. ročník, oktávy

„Číst je jít v ústrety něčemu, co teprve vzniká.“

Italo Calvino

Téma ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata	Oblast průřezového tématu	Vazby na předmět	Co váže
Literární výchova						
Kapitoly z dějin literatury IV	Prokáže základní přehled o vývoji české a světové literatury daného období (včetně proměn žánrů, okolností tvorby, recepce textů atp.); přiřadí text na základě charakteristických rysů k příslušnému směru / vývojové tendenci; ve vybraných dílech a ukázkách objevuje dobové představy o životě a světě; zamýšlí se nad podobnostmi a rozdíly se svými vlastními ideály a hodnotami.	Existencialismus. Spiritualismus. Reprezentace totalitarismu v literatuře. Beat Generation. Absurdní drama. Experimentální poezie i próza (např. francouzský nový román), socialistický realismus, magický	OSV + VMEGS +MV	Hodnota rozmanitost i projevů života, kultury a každého jednotlivého člověka + Žijeme v Evropě	D, SVF, ESV	

		realismus, postmoderna, underground a exil, proměny reflexe války a konfliktu (včetně současných podob).				
Ústní rozbor a prezentace literárního díla	Představí knihu ze svého osobního kánonu; využívá všech získaných interpretačních dovedností; vyhledává rozšiřující poznatky v odborné literatuře; formuluje	Vyhledávání informací, interpretace, diskuse.	OSV	Hodnota lidské spolupráce	ESV	Vokální činnosti

	svůj postoj k danému dílu a jeho jednotlivým složkám; v roli referenta je schopen řídit následnou diskusi; v roli posluchače aktivně naslouchá a formuluje otázky na referenta.					
Komplexní analýza neznámého literárního textu, srovnávací argumentační esej	Využije dosavadní znalosti z dějin literatury a přiřadí zadaný úryvek k určitému literárnímu směru / období; na základě znalostí o vývoji literatury dokáže popsat podobnosti a rozdíly mezi vybranými obdobími; tyto znalosti využije v písemné interpretaci konkrétních literárních děl.	Komplexní analýza neznámého literárního textu.			D	
Non-fiction	Prohlubuje schopnost rozlišit fikci a skutečnost (např. zvažuje stylizovanost ne-fikčních textů); samostatně vyhledá několik ne-fikčních textů poskytujících rozšiřující informace k některému titulu ze svého osobního kánonu.					

Jazyková výchova						
Komplexní jazykové rozbory	Samostatně provádí rozbory neuměleckých textů z hledisek všech jazykových rovin (zvuková, grafická, morfologická, slovtvorná a lexikální, syntaktická).	Komplexní jazykový rozbor (= výstupní test A).				
Korektury textů	Nalezne v textu chybný (nekodifikovaný) tvar slova, případně ho opraví.	(= součást výstupního testu A).				
Komunikační a slohová výchova						
Slohové útvary IV	Přiřadí text na základě typických jazykových prostředků k příslušnému funkčnímu stylu (včetně uměleckého a administrativního); odliší v daném kontextu výrazy příznakové (netypické); ve vlastní tvorbě precizuje dosavadní dovednosti.	Funkční styl administrativní . Funkční styly – shrnutí. Motivační dopis, životopis, úřední dopis.	OSV	Sociální komunikace		

4.3 Anglický Jazyk

4.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Učitel ti může otevřít dveře, ale vstoupit musíš sám..

Ve výuce anglického jazyka je žák motivován k zájmu o jazyk a podporován ve vytváření pozitivního vztahu k němu. Žák se učí vnímat odlišný způsob života i kultury v jiných zemích a tím si uvědomuje důležitost vzájemné komunikace a tolerance.

Předmět zapadá do vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace*, přičemž se v některých směrech prolíná se vzdělávacími obory český jazyk a literatura, geografie, dějepis, člověk a zdraví a vzdělávací oblastí *Umění a kultura a Člověk a svět práce*.

Anglický jazyk je předmět, který je povinný pro všechny žáky školy a reprezentuje jeden ze čtyř školou nabízených jazyků v rámci vzdělávacího oboru *Cizí jazyk*.

V průběhu všech ročníků výuka prochází všemi průřezovými tématy:

- » Osobnostní a sociální výchovou
- » Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- » Multikulturní výchova
- » Environmentální výchova
- » Mediální výchova

4.3.2 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Časové vymezení předmětu

1. a V. ročník: 3 hodiny/týden
2. a VI. ročník: 4 hodiny/týden
3. a VII. ročník: 3 hodiny/týden
4. a VIII. ročník: 2 hodiny/týden

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá v kmenových a multimediálních učebnách školy.

Anglický jazyk se vyučuje ve všech čtyřech ročnících. Vzhledem k vyšší úrovni nastupujících žáků výuka začíná na minimální úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky a navazuje tak na jazykové a komunikační znalosti, které žák získal v předchozím vzdělání. Směřuje k dosažení nejméně úrovně B2 (základní úroveň), ve skupinách s vyšší pokročilostní úrovní pak nejméně úrovně C1 (pokročilá úroveň) a C2 (velmi pokročilá úroveň) podle tohoto rámce.

Žáci jsou v prvním ročníku rozděleni do jazykových skupin podle vstupní úrovně na základě

diagnostického testu a s ohledem na volbu dalšího jazyka. Jazykové skupiny jsou tvořeny napříč

ročníkem a nabízejí tři pokročilostní úrovně v rámci každého ročníku (základní, profilová, pokročilá). V odůvodněných případech je žákům během studia umožněno přeřazení do vyšší/jiné pokročilostní skupiny. Výuka probíhá v rámci běžné hodiny ve skupinách o velikosti 13 – 16 žáků.

Ve třetím a čtvrtém ročníku jsou žákům nabízeny volitelné předměty v rámci seminářů anglického jazyka,

kde si mohou volit z nabídky různých tematických okruhů. Na předmět Anglický jazyk navazuje ve 3. a 4. ročníku dvouletý maturitní seminář: Překladatelský seminář. Překlad textů (AJ–ČJ, ČJ–AJ) z oblastí práva, psychologie, sociologie, politologie, lingvistiky, religionistiky, žurnalistiky a krásné literatury. Základy teorie překladu z obou jazyků. Překlady kratších textů do anglického jazyka. Prohloubení náročnějších gramatických jevů. Editační práce. Spolupráce ve dvojicích a teamu. Seminář je určen pro zájemce o studium humanitních oborů s pokročilejší úrovní angličtiny a výbornou znalostí českého jazyka. Doporučení učitelů anglického a českého jazyka je nutností. Tento seminář je zamýšlen jako dvouletý, zájemci mohou pokračovat v Stt i ve 4. ročníku. Po absolvování obou seminářů je možné z tohoto předmětu maturovat.

Dalším seminářem je CAE - Certificate in Advanced English, který připravuje žáky na Cambridge zkoušky CAE na úrovni C1, případně C2.

Výuka je v těchto ročnících zaměřena tak, aby žáci mohli vykonat mezinárodní jazykové zkoušky.

Ve výuce i mimo školní vyučování je uplatňováno více metod pro rozvoj komunikace a jazykových dovedností, např. debaty, rozhovory, diskuze s hosty, ústní prezentace, zpracovávání projektů v

angličtině, psání eseji, návštěvy přednášek a kulturních akcí v angličtině nebo tykajících se anglického jazyka a anglicky mluvících zemí včetně pravidelných návštěv těchto oblastí. Zejména tyto mimoškolní aktivity pomáhají žákovi snižovat jazykové bariéry a přispívají tak k jeho osobnostnímu a pracovnímu růstu.

Obsahové vymezení předmětu

Podle charakteru a úrovně jednotlivých jazykových skupin volí vyučující konkrétní náplň i optimální úroveň gramatického a lexikálního učiva tak, aby bylo během celého studia dosahováno požadovaných výstupů podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky a také požadované úrovně zvládnutí všech témat, která se mohou objevit u maturitní zkoušky. Tato témata zahrnují jak oblasti obecně konverzační, tak literaturu a reálie anglicky mluvících zemí. Těmto cílům je podřízen výběr učebnice a dalších výukových materiálů. Totéž platí i pro průřezová témata, které vyučující zařazují v návaznosti na výukové materiály, se kterým pracují, a aktivity, kterým se věnují.

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Základní úroveň (cíl B2)	B1	B1	B2	B2
Profilová úroveň (cíl B2/C1)	B1	B2	B2	C1
Pokročilá úroveň (cíl C1/C2)	B2	B2	C1	C2

4.3.3 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení

Žák je veden k tomu, aby byl sám zodpovědný za svůj osobní rozvoj a pokrok v jazykovém vzdělávání. Za pomoci učitele se učí různým druhům poznávání a získávání informací.

Informace se učí tvořivě zpracovávat ve formě referátů, esejí, krátkodobých i dlouhodobých projektů. Učí se kriticky hodnotit práci svoji i svých spolužáků.

Kompetence k řešení problému

Žák je veden k tomu, aby uměl v rozhovoru, diskuzi nebo úvaze v anglickém jazyce pojmenovat problém, navrhnout několik variant řešení a postupů, zvážit jejich klady a zápory a vybrat řešení nejvhodnější.

Kompetence komunikativní

Na komunikativní kompetence zejména verbálního typu je ve výuce anglického jazyka kladen zásadní důraz. Žák využívá jazyk jako základní komunikační prostředek k vyjádření informací nejrůznějšího typu.

Žák:

- » s jistým omezením používá odborný jazyk v rámci probraných témat,
- » efektivně používá moderní informační technologie sloužící k dorozumění,
- » vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně dané situaci, je přitom citlivý k míře zkušenosti a znalosti partnera v komunikaci,
- » umí prezentovat vhodným způsobem svou práci před známým i méně známým publikem,
- » rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijatá sdělení a věcně argumentuje.

Kompetence sociální a personální

Žáci jsou podporováni v tom, aby pracovali ve dvojicích a skupinách a učili se tak respektu k druhému, vzájemné toleranci a chápání názorů druhých. V diskuzích v anglickém jazyce se učí hodnotit a obhajovat svůj názor ve vztahu k názoru ostatních spolužáků.

Kompetence občanské

Zejména studiem reálií anglicky mluvících zemí a četbou literatury anglicky píšících autorů se učí poznávat a respektovat různorodé kultury a hodnoty. Sleduje současné události v těchto zemích a porovnává je s vývojem veřejného života u nás.

V rámci některých hovorových témat se učí osobní zodpovědnosti za ochranu přírody, zdraví a kultury.

Kompetence k podnikavosti

Žák je veden k tomu, aby se učil uplatňovat vlastní aktivní přístup k pokroku ve výuce jazyka a sám vyhledával informace, jak se může dále zdokonalovat.

Kompetence digitální

Žák:

- » ovládá aktivně sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je při školní práci
- » získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah, k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- » vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti,
- » dokáže se pohybovat v online světě, rozezná fakenews, manipulativnost,
- » předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, při sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

4.3.4 AJ – 1.a V. ročník

„Není hanbou nic nevědět, ale je hanbou nechtít se ničemu učit.“

neznámý autor

Základní úroveň	Profilová úroveň	Pokročilá úroveň	Průřezová témata	Vazba na předmět
<p>ČTENÍ A POSLECH</p> <p>Žák rozumí hlavním myšlenkám vysloveným spisovným jazykem o běžných tématech, se kterými se setkáváme v práci, ve škole, ve volném čase, atd. Rozumí smyslu mnoha rozhlasových a televizních programů týkajících se současných událostí nebo témat</p> <p>souvisejících s oblastmi mého osobního či pracovního zájmu, pokud jsou vysloveny poměrně pomalu a zřetelně.</p> <p>Žák rozumí textům, které obsahují slovní zásobu často používanou v každodenním životě nebo které se vztahují k jeho práci. Rozumí popisům událostí, pocitů</p>	<p>Žák rozumí hlavním myšlenkám vysloveným spisovným jazykem o běžných tématech, se kterými se setkáváme v práci, ve škole, ve volném čase, atd. Rozumí smyslu mnoha rozhlasových a televizních programů týkajících se současných událostí nebo témat</p> <p>souvisejících s oblastmi mého osobního či pracovního zájmu, pokud jsou vysloveny poměrně pomalu a zřetelně.</p> <p>Žák rozumí textům, které obsahují slovní zásobu často používanou v každodenním životě nebo které se vztahují k jeho práci. Rozumí popisům událostí, pocitů a přáním v osobních dopisech.</p>	<p>Žák rozumí delším promluvám a přednáškám a dokáže sledovat i složitou výměnu názorů, pokud téma dostatečně zná. Rozumí většině televizních zpráv a programů týkajících se aktuálních témat. Rozumí většině filmů ve spisovném jazyce.</p> <p>Žák rozumí článkům a zprávám zabývajícím se současnými problémy, v nichž autoři zaujmají konkrétní postoje či stanoviska. Rozumí textům současné prózy.</p>	<p>MKV OSV MV EV VMEGS</p>	<p>G D ČJL SVF</p>

	a přáním v osobních dopisech.				
MLUVENÍ	<p>Žák si umí poradit s většinou situací, které mohou nastat při cestování v oblasti, kde se tímto jazykem mluví. Dokáže se bez přípravy zapojit do hovoru o tématech, která jsou mu známá, o něž se zajímá nebo která se týkají každodenního života (např. rodiny, koníčků, práce, cestování a aktuálních událostí).</p> <p>Žák umí jednoduchým způsobem spojovat fráze, aby popsal své zážitky a události, své sny, naděje a cíle. Umí stručně odůvodnit a vysvětlit své názory a plány. Umí</p>	<p>Žák si umí poradit s většinou situací, které mohou nastat při cestování v oblasti, kde se tímto jazykem mluví. Dokáže se bez přípravy zapojit do hovoru o tématech, která jsou mu známá, o něž se zajímá nebo která se týkají každodenního života (např. rodiny, koníčků, práce, cestování a aktuálních událostí). Žák umí zajímavým způsobem spojovat fráze, aby popsal své zážitky a události, své sny, naděje a cíle. Umí fundovaně odůvodnit a vysvětlit své názory a plány. Umí vyprávět příběh nebo přiblížit obsah knihy nebo filmu a vylíčit své reakce.</p>	<p>Žák se dokáže účastnit rozhovoru natolik plynule a spontánně, že může vést běžný rozhovor s rodilými mluvčími. Dokáže se aktivně zapojit do diskuse o známých tématech, vysvětlovat a obhajovat své názory.</p> <p>Žák se dokáže srozumitelně a podrobně vyjadřovat k široké škále témat, která se vztahují k oblasti jeho zájmu. Umí vysvětlit své stanovisko k aktuálním otázkám a uvést výhody a nevýhody různých řešení.</p>		

	vyprávět příběh nebo přiblížit obsah knihy nebo filmu.				
PSANÍ	Žák umí napsat jednoduché souvislé texty na témata, která dobře zná nebo která ho osobně zajímají. Umí psát osobní dopisy popisující zážitky a dojmy.	Žák umí napsat složitější souvislé texty na témata, která dobře zná nebo která ho osobně zajímají. Umí psát osobní dopisy popisující zážitky a dojmy.	Žák umí napsat srozumitelné podrobné texty na širokou škálu témat souvisejících s jeho zájmy. Umí napsat pojednání nebo zprávy, předávat informace, obhajovat nebo vyvracet určitý názor. V dopise dovede zdůraznit, čím jsou pro něj události a zážitky osobně důležité.		

<p>JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY</p>	<p>V jednodušších textech odhadne význam některých neznámých slov na základě kontextu nebo podobností s češtinou.</p> <p>Dbá na správnou výslovnost jednotlivých slov a dodržování základních pravidel anglické fonetiky.</p> <p>Využívá překladové i výkladové slovníky tištěné i multimediální podle vlastních preferencí.</p>	<p>Všimá si souvislostí v rámci jazyka i mezi jazyky a snaží se jich využít pro porozumění.</p> <p>Všimá si rozdílů mezi formálním a neformálním jazykem a snaží se je respektovat ve svém projevu.</p>	<p>Při setkání s neznámými slovy aplikuje veškeré své jazykové znalosti (příbuzná slova a slovtvorné vzorce, další cizí jazyky, slova cizího původu používaná v češtině atd.)</p> <p>Jednoduché gramatické struktury používá bez chyb, náročnější s chybami. Bez problémů používá základní typy vedlejších vět.</p> <p>Volí vhodné výrazy i na úrovni náročnější slovní zásoby, ač se dopouští občasných nepřesností ve významu i výslovnosti.</p> <p>Používá výkladové a překladové slovníky středního rozsahu způsobem odpovídajícím účelu.</p>	
-----------------------------------	--	---	---	--

4.3.5 AJ – 2. a VI. ročník

„Lidi je třeba učit, jak mají myslet, a ne to, co si mají myslet.“

G. Ch. Lichtenberg

Základní úroveň	Profilová úroveň	Pokročilá úroveň	Průřezová témata	Vazba na předmět
<p>ČTENÍ A POSLECH</p> <p>Žák rozumí hlavním myšlenkám vysloveným spisovným jazykem o běžných tématech, se kterými se setkáváme v práci, ve škole, ve volném čase, atd. Rozumí smyslu mnoha rozhlasových a televizních programů týkajících se současných událostí nebo témat</p> <p>souvisejících s oblastmi mého osobního či pracovního zájmu, pokud jsou vysloveny poměrně pomalu a zřetelně.</p> <p>Žák rozumí textům, které obsahují slovní zásobu často používanou v každodenním životě nebo které se vztahují k jeho práci. Rozumí popisům událostí, pocitů</p>	<p>Žák rozumí delším promluvám a přednáškám a dokáže sledovat i složitou výměnu názorů, pokud téma dostatečně zná. Rozumí většině televizních zpráv a programů týkajících se aktuálních témat. Rozumí většině filmů ve spisovném jazyce.</p> <p>Žák rozumí článkům a zprávám o současných problémech, v nichž autoři zaujímají konkrétní postoje či stanoviska. Rozumí textům současné prózy.</p>	<p>Žák rozumí delším promluvám a přednáškám a dokáže sledovat i složitou výměnu názorů, pokud téma dostatečně zná. Rozumí většině televizních zpráv a programů týkajících se aktuálních témat. Rozumí většině filmů ve spisovném jazyce.</p> <p>Žák rozumí článkům a zprávám ze současných médií, v nichž autoři zaujímají konkrétní postoje či stanoviska. Rozumí textům současné prózy.</p>	<p>MKV OSV MV VMEGS</p>	<p>G D ČJL SVF</p>

	a přáním v osobních dopisech.				
MLUVENÍ	<p>Žák si umí poradit s většinou situací, které mohou nastat při cestování v oblasti, kde se tímto jazykem mluví. Dokáže se bez přípravy zapojit do hovoru o tématech, která jsou mu známá, o něž se zajímá nebo která se týkají každodenního života (např. rodiny, koníčků, práce, cestování a aktuálních událostí).</p> <p>Žák umí jednoduchým způsobem spojovat fráze, aby popsal své zážitky a události, své sny, naděje a cíle. Umí stručně odůvodnit a vysvětlit</p>	<p>Žák se dokáže účastnit rozhovoru natolik plynule a spontánně, že může vést běžný rozhovor s rodilými mluvčími. Dokáže se aktivně zapojit do diskuse o známých tématech, vysvětlovat a obhajovat své názory.</p> <p>Žák se dokáže srozumitelně a podrobně vyjadřovat k široké škále témat, která se vztahují k oblasti jeho zájmu. Umí vysvětlit své stanovisko k aktuálním otázkám a</p>	<p>Žák se dokáže účastnit rozhovoru natolik plynule a spontánně, že může vést běžný rozhovor s rodilými mluvčími. Dokáže se aktivně zapojit do diskuse o známých tématech, vysvětlovat a obhajovat své názory.</p> <p>Žák se dokáže srozumitelně a podrobně vyjadřovat k široké škále témat, která se vztahují k oblasti jeho zájmu. Umí vysvětlit své stanovisko k aktuálním otázkám a uvést výhody a nevýhody různých řešení.</p>		

Školní vzdělávací program GPJP

	své názory a plány. Umí vyprávět příběh nebo přiblížit obsah knihy nebo filmu a vylíčit své	uvést výhody a nevýhody různých řešení.			
	reakce.				
PSANÍ	Žák umí napsat jednoduché souvislé texty na témata, která dobře zná nebo která ho osobně zajímají. Umím psát osobní dopisy popisující zážitky a dojmy.	Žák umí napsat srozumitelné podrobné texty na širokou škálu témat souvisejících s jeho zájmy. Umí napsat pojednání nebo zprávy, předávat informace, obhajovat nebo vyvracet určitý názor. V dopise dovede zdůraznit, čím jsou pro něj události a zážitky osobně důležité.	Žák umí napsat srozumitelné podrobné texty na širokou škálu témat souvisejících s jeho zájmy. Umí napsat pojednání nebo zprávy, předávat informace, obhajovat nebo vyvracet určitý názor. V dopise dovede zdůraznit, čím jsou pro něj události a zážitky osobně důležité.		

<p>JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY</p>	<p>Všimá si souvislostí v rámci jazyka i mezi jazyky a snaží se jich využít pro porozumění.</p> <p>Všimá si rozdílů mezi formálním a neformálním jazykem a snaží se je respektovat ve svém projevu.</p>	<p>Při setkání s neznámými slovy aplikuje veškeré své jazykové znalosti (příbuzná slova a slovotvorné vzorce, další cizí jazyky, slova cizího původu používaná v češtině atd.)</p> <p>Jednoduché gramatické struktury používá bez chyb, náročnější s chybami. Bez problémů používá základní typy vedlejších vět.</p> <p>Volí vhodné výrazy i na úrovni náročnější slovní zásoby, ač se dopouští občasných nepřesností ve významu i výslovnosti.</p> <p>Používá výkladové a překladové slovníky středního rozsahu způsobem odpovídajícím účelu.</p>	<p>Bez problémů odhaduje význam těch slov, které při rozsahu jeho slovní zásoby odhadnout lze.</p> <p>Gramaticky správně mluví i v delším projevu a ve složitějších situacích. Volí vhodnou slovní zásobu, používá idiomy a frázová slovesa. Pracuje se stylistickými posuny danými použitím formálních nebo hovorových výrazů a frází.</p> <p>Vybírá vhodné tištěné i multimediální zdroje jazykových informací, používá překladové i výkladové slovníky a referenční příručky jak k samostudiu, tak k práci s texty.</p>		
-----------------------------------	---	--	--	--	--

4.3.6 AJ – 3. a VII. ročník

„Účelem vzdělání není zaplnit mysl, ale otevřít ji.“

neznámý autor

Základní úroveň	Profilová úroveň	Pokročilá úroveň	Průřezová témata	Vazba na předmět
<p>ČTENÍ A POSLECH</p> <p>Žák rozumí delším promluvám a přednáškám a dokáže sledovat i složitou výměnu názorů, pokud téma dostatečně zná. Rozumí většině televizních zpráv a programů týkajících se aktuálních témat. Rozumí většině filmů ve spisovném jazyce.</p> <p>Žák rozumí článkům a zprávám zabývajícím se současnými problémy, v nichž autoři zaujmají konkrétní postoje či stanoviska. Rozumí textům současně prózy.</p>	<p>Žák rozumí delším promluvám a přednáškám a dokáže sledovat i složitou výměnu názorů, pokud téma dostatečně zná. Rozumí většině televizních zpráv a programů týkajících se aktuálních témat. Rozumí většině filmů ve spisovném jazyce.</p> <p>Žák rozumí článkům a zprávám zabývajícím se současnými problémy, v nichž autoři zaujmají konkrétní postoje či stanoviska. Rozumí textům současné prózy.</p>	<p>Žák rozumí delším promluvám, i když nemají jasnou stavbu a vztahy jsou vyjádřeny pouze v náznacích. Bez větší námahy rozumí televizním programům a filmům.</p> <p>Žák rozumí dlouhým složitým textům, a to jak faktografickým, tak beletristickým a je schopen ocenit rozdíly v jejich stylu. Rozumí odborným článkům a delším technickým instrukcím, a to i tehdy, když se nevztahují k jeho oboru.</p>	<p>MKV OSV MV</p>	<p>G D ČJL SVF</p>

<p>MLUVENÍ</p>	<p>Žák se dokáže účastnit rozhovoru natolik plynule a spontánně, že může vést běžný rozhovor s rodilými mluvčími. Dokáže se aktivně zapojit do diskuse o známých tématech, vysvětlovat a obhajovat své názory.</p> <p>Žák se dokáže srozumitelně a podrobně vyjadřovat k široké škále témat, která se vztahují k oblasti jeho zájmu. Umí vysvětlit své stanovisko k aktuálním otázkám a uvést výhody a nevýhody různých řešení.</p>	<p>Žák se dokáže účastnit rozhovoru natolik plynule a spontánně, že může vést běžný rozhovor s rodilými mluvčími. Dokáže se aktivně zapojit do diskuse o známých tématech, vysvětlovat a obhajovat své názory.</p> <p>Žák se dokáže srozumitelně a podrobně vyjadřovat k široké škále témat, která se vztahují k oblasti jeho zájmu. Umí vysvětlit své stanovisko k aktuálním otázkám a uvést výhody a nevýhody různých řešení.</p>	<p>Žák se umí vyjadřovat plynule a pohotově bez příliš zjevného hledání výrazů. Umí používat jazyk pružně a efektivně pro společenské a pracovní účely. Umí přesně formulovat své myšlenky a názory a vhodně navazovat na příspěvky ostatních mluvčích.</p> <p>Žák umí jasně a podrobně popsat složitá témata, rozšiřovat je o témata vedlejší, rozvíjet konkrétní body a zakončit svou řeč vhodným závěrem.</p>		
<p>PSANÍ</p>	<p>Žák umí napsat srozumitelné podrobné texty na širokou škálu témat souvisejících s jeho zájmy. Umí napsat pojednání nebo zprávy, předávat informace, obhajovat nebo vyvracet určitý názor. V dopise dovede zdůraznit, čím</p>	<p>Žák umí napsat srozumitelné podrobné texty na širokou škálu témat souvisejících s jeho zájmy. Umí napsat pojednání nebo zprávy, předávat informace, obhajovat nebo vyvracet určitý názor. V dopise dovede zdůraznit, čím</p>	<p>Žák se umí jasně vyjádřit, dobře uspořádat text a podrobně vysvětlit svá stanoviska. Umí psát podrobné dopisy, pojednání nebo zprávy o složitých tématech a zdůraznit to, co považuje za nejdůležitější. Umí zvolit styl textu podle</p>		

	jsou pro něj události a zážitky osobně důležité.	jsou pro něj události a zážitky osobně důležité.	toho, jakému typu čtenáře je určen.		
JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY	<p>Při setkání s neznámými slovy aplikuje veškeré své jazykové znalosti (příbuzná slova a slovotvorné vzorce, další cizí jazyky, slova cizího původu používaná v češtině atd.)</p> <p>Jednoduché gramatické struktury používá bez chyb, náročnější s chybami. Bez problémů používá základní typy vedlejších vět.</p> <p>Volí vhodné výrazy i na úrovni náročnější slovní zásoby, ač se dopouští občasných nepřesností ve významu i výslovnosti.</p> <p>Používá výkladové a překladové slovníky středního rozsahu způsobem odpovídajícím účelu.</p>	<p>Bez problémů odhaduje význam těch slov, které při rozsahu jeho slovní zásoby odhadnout lze.</p> <p>Gramaticky správně mluví i v delším projevu a ve složitějších situacích. Volí vhodnou slovní zásobu, používá idiomy a frázová slovesa. Pracuje se stylistickými posuny danými použitím formálních nebo hovorových výrazů a frází.</p> <p>Vybírá vhodné tištěné i multimediální zdroje jazykových informací, používá překladové i výkladové slovníky a referenční příručky jak k samostudiu, tak k práci s texty.</p>	<p>Slovníku využívá jen pro málo frekventovaná slova, jejichž význam nejde odvodit z kontextu, a na odborné termíny.</p> <p>Spontánně používá i složitější gramatické struktury, ve kterých se dopouští minima chyb. Bohatou slovní zásobu používá až na výjimky přesně a foneticky správně.</p>		

4.3.7 AJ – 4. a VIII. ročník

„Nejlepší část vzdělání je ta, kterou člověk získal sám.“

W. Scott

Základní úroveň	Profilová úroveň	Pokročilá úroveň	Průřezová témata	Vazba na předmět
<p>ČTENÍ A POSLECH</p> <p>Žák rozumí delším promluvám a přednáškám a dokáže sledovat i složitou výměnu názorů, pokud téma dostatečně zná. Rozumí většině televizních zpráv a programů týkajících se aktuálních témat. Rozumí většině filmů ve spisovném jazyce.</p> <p>Žák rozumí článkům a zprávám zabývajícím se současnými problémy, v nichž autoři zaujmají konkrétní postoje či stanoviska. Rozumí textům současné prózy.</p>	<p>Žák rozumí delším promluvám, i když nemají jasnou stavbu a vztahy jsou vyjádřeny pouze v náznacích. Bez větší námahy rozumí televizním programům a filmům.</p> <p>Žák rozumí dlouhým složitým textům, a to jak faktografickým, tak beletristickým a je schopen ocenit rozdíly v jejich stylu. Rozumí odborným článkům a delším technickým instrukcím, a to i tehdy, když se nevztahují k jeho oboru.</p>	<p>Žák rozumí delším promluvám, i když nemají jasnou stavbu a vztahy jsou vyjádřeny pouze v náznacích. Bez větší námahy rozumí televizním programům a filmům.</p> <p>Žák rozumí dlouhým složitým textům, a to jak faktografickým, tak beletristickým a je schopen ocenit rozdíly v jejich stylu. Rozumí odborným článkům a delším technickým instrukcím, a to i tehdy, když se nevztahují k jeho oboru.</p>	<p>MKV OSV MV EV VMEGS</p>	<p>G D ČJL SVF</p>

<p>MLUVENÍ</p>	<p>Žák se dokáže účastnit rozhovoru natolik plynule a spontánně, že může vést běžný rozhovor s rodilými mluvčími. Dokáže se aktivně zapojit do diskuse o známých tématech, vysvětlovat a obhajovat své názory.</p> <p>Žák se dokáže srozumitelně a podrobně vyjadřovat k široké škále témat, která se vztahují k oblasti jeho zájmu. Umí vysvětlit své stanovisko k aktuálním otázkám a uvést výhody a nevýhody různých řešení.</p>	<p>Žák se umí vyjadřovat plynule a pohotově bez příliš zjevného hledání výrazů. Umí používat jazyk pružně a efektivně pro společenské a pracovní účely. Umí přesně formulovat své myšlenky a názory a vhodně navazovat na příspěvky ostatních mluvčích.</p> <p>Žák umí jasně a podrobně popsat složitá témata, rozšiřovat je o témata vedlejší, rozvíjet konkrétní body a ukončit svou řeč vhodným závěrem.</p>	<p>Žák se umí vyjadřovat plynule a pohotově. Umí používat jazyk pružně a efektivně pro společenské a pracovní účely. Umí přesně formulovat své myšlenky a názory a vhodně navazovat na příspěvky ostatních mluvčích.</p> <p>Žák umí jasně a podrobně popsat složitá témata, rozšiřovat je o témata vedlejší, rozvíjet konkrétní body a ukončit svou řeč vhodným závěrem.</p>		
<p>PSANÍ</p>	<p>Žák umí napsat srozumitelné podrobné texty na širokou škálu témat souvisejících s jeho zájmy. Umí napsat pojednání nebo zprávy, předávat informace, obhajovat nebo vyvracet určitý názor. V dopise dovede zdůraznit, čím</p>	<p>Žák se umí jasně vyjádřit, dobře uspořádat text a podrobně vysvětlit svá stanoviska. Umí psát podrobné dopisy, pojednání nebo zprávy o složitých tématech a zdůraznit to, co považuje za nejdůležitější. Umí zvolit styl textu podle</p>	<p>Žák se umí jasně vyjádřit, dobře uspořádat text a podrobně vysvětlit svá stanoviska. Umí psát podrobné dopisy, pojednání nebo zprávy o složitých tématech a zdůraznit to, co považuje za nejdůležitější. Umí zvolit styl textu podle</p>		

	jsou pro něj události a zážitky osobně důležité.	toho, jakému typu čtenáře je určen.	toho, jakému typu čtenáře je určen.
JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY	<p>Bez problémů odhaduje význam těch slov, které při rozsahu jeho slovní zásoby odhadnout lze.</p> <p>Gramaticky správně mluví i v delším projevu a ve složitějších situacích. Volí vhodnou slovní zásobu, používá idiomy a frázová slovesa.</p> <p>Pracuje se stylistickými posuny danými použitím formálních nebo hovorových výrazů a frází.</p> <p>Vybírá vhodné tištěné i multimediální zdroje jazykových informací, používá překladové i výkladové slovníky a referenční příručky jak k samostudiu, tak k práci s texty.</p>	<p>Slovníku využívá jen pro málo frekventovaná slova, jejichž význam nejde odvodit z kontextu, a na odborné termíny.</p> <p>Spontánně používá i složitější gramatické struktury, ve kterých se dopouští minima chyb. Bohatou slovní zásobu používá až na výjimky přesně a foneticky správně.</p>	<p>Slovníku využívá jen pro málo frekventovaná slova, jejichž význam nejde odvodit z kontextu, a na odborné termíny.</p> <p>Spontánně používá i složitější gramatické struktury, ve kterých se dopouští minima chyb. Bohatou slovní zásobu používá až na výjimky přesně a foneticky správně.</p>

4.4 Německý jazyk

4.4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

„Vzdělání je schopnost porozumět druhým.“

J. W. Goethe

Vyučovací předmět *německý jazyk* pokrývá vzdělávací oblast *Jazyk a jazyková komunikace* a vychází ze vzdělávacího obsahu oboru *Další cizí jazyk*. Obsahem předmětu je výuka německého jazyka na dvou úrovních, které se od sebe liší podle cílové úrovně žáků:

základní: cílová úroveň B1 podle SERR

profilová: cílová úroveň B1+/B2 podle SERR

V koncepci předmětu jsou realizována především tato průřezová témata:

- » Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- » Multikulturní výchova
- » Mediální výchova
- » Osobnostní a společenská výchova
- » Environmentální výchova

4.4.2 Časové, obsahové a organizační vymezení předmětu

Časové vymezení předmětu

1. a V. ročník: 3 hodiny/týden

2. a VI. ročník: 4 hodiny/týden

3. a VII. ročník: 3 hodiny/týden

4. a VIII. ročník: 3 hodiny/týden

Obsahové vymezení předmětu

Žáci jsou od počátku studia rozděleni do skupin podle úrovně znalostí. Možným výstupem společným pro všechny žáky, kteří na gymnáziu zvolili vyučovací předmět německý jazyk jako další cizí jazyk, je Zertifikat Deutsch (B1), případně Goethe-Zertifikat B2 u vyšších skupin.

K výuce využívají učitelé odpovídající učebnice a doplňkové materiály, které umožňují při výuce optimálně reagovat na úroveň v konkrétní jazykové skupině. Výuka je realizována také během jazykově poznávacích zájezdů a výměn s partnerskou školou v Německu, které škola průběžně organizuje.

Výuka probíhá v kmenových a multimediálních učebnách školy.

Ve třetím a čtvrtém ročníku jsou žákům nabízeny volitelné předměty v rámci seminářů. Na německý jazyk navazuje seminář NK - Německá konverzace, která prohlubuje žákovi znalosti a slovní zásobu.

4.4.3 Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

V předmětu je kladen důraz na rozvoj odpovědnosti žáka za vlastní vzdělání a za svou budoucnost. Žáci jsou průběžně seznamováni s vhodnými způsoby, metodami a strategiemi učení. Do hodin je zařazována práce s cizojazyčnými texty, jejichž zdroji jsou literární texty, noviny, časopisy nebo webové stránky. Učitelé vedou žáky k samostatnosti při vytváření referátů a prezentací.

Žák:

- » pracuje samostatně, samostatně vyhledává, porovnává a zpracovává informace získané z různých zdrojů,
- » přistupuje ke zdrojům informací kriticky a tvořivě,
- » kriticky posuzuje svou práci, učí se z vlastních chyb.

Kompetence komunikativní

U žáků je podporován rozvoj různých forem komunikace a to verbální i neverbální. Důraz je kladen na prezentaci myšlenek a výsledků své práce a to jak před spolužáky, tak před veřejností.

Žák:

- » je veden ke komunikaci, komunikuje jasně a zřetelně,
- » je v komunikaci veden k trpělivosti a naslouchání druhým,
- » vhodně argumentuje a obhajuje své názory a myšlenky,
- » u žáka je podporováno užívání moderních komunikačních technologií.

Kompetence sociální a personální

Žáci jsou učiteli vedeni ke komunikaci v cizím jazyce. Při výuce je upřednostňována skupinová forma práce, týmová práce a práce ve dvojicích - především při nácviku konkrétních tematických dialogů.

Žáci jsou vedeni k toleranci kulturních odlišností a respektování jiných sociálních skupin a etnik a v neposlední řadě ke komunikaci s rodilými mluvčími.

Žák:

- » reflektuje své jednání a chování, z čehož následně odhaduje důsledky,
- » dodržuje společně dohodnutá pravidla chování,
- » je učiteli veden k reprodukci slyšeného.

Kompetence občanské

Žáci jsou seznamováni se způsobem života a se zvyklostmi v německy mluvících zemích a zauímají stanoviska ke kulturním a společenským odlišnostem. Nedílnou součástí výuky je kontakt s rodilými mluvčími a výměnný výukový pobyt, čímž jsou žáci přímo konfrontováni s hodnotami jiné země.

Kompetence digitální

Žák:

- » ovládá aktivně sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je při školní práci,
- » získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah, k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- » vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií

Školní vzdělávací program GPJP

ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti,

- » dokáže se pohybovat v online světě, rozezná fakenews, manipulativnost,
- » předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, při sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

4.4.4 NJ – 1. ročník B1, V. ročník B1+/B2

„Ke všemu, co je veliké, je prvním krokem odvaha.“

J.W. Goethe

rozpracované výstupy v předmětu	učivo	mezipředmětové vztahy	Průřezová témata	Vazby na předmět
Žák rozumí hlavním bodům jasného a spisovného projevu na běžná témata, se kterými se setkává ve škole, v práci, ve volném čase apod.	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba témat: Am Wochenende, Wochenendaktivitäten, Veranstaltungen, Warenwelt, Gegenstände beschreiben, Einkaufen, Kommunikation, Unterwegs, Verkehrsmittel 	Německy mluvících země: hlavní města, životní podmínky a zvyklosti, geografie německy mluvících zemí, obyčej a zvyky, svátky	OSV MKV MV VMEGS	D G
Žák rozumí smyslu některých rozhlasových a televizních programů týkajících se současných událostí nebo témat souvisejících s oblastmi svého osobního zájmu, pokud jsou vysloveny poměrně pomalu a zřetelně.	Reisen, Urlaubsziele, Geld, Dienstleistungen, Lebenswege und Lebensstationen, Leben in Deutschland und in Österreich	Základní mezníky historie Německa: 2. světová válka, rozdělení a znovusjednocení Německa		
Žák rozumí textům, které obsahují slovní zásobu často užívanou v každodenním životě nebo souvisejících s jeho prací. Rozumí popisům událostí a přání v osobních dopisech. Žák si dokáže poradit s řadou situací, které mohou nastat při cestování v oblasti, kde se mluví německy.	<ul style="list-style-type: none"> Komunikační dovednosti: Gegensätze und Wünsche ausdrücken, Vorschläge machen, etwas vergleichen, einen Gegenstand präsentieren, Produkte beschreiben, Wege beschreiben, etwas begründen, 	Literatura v německy mluvících zemích, četba vybraných děl, Témata: zdraví, rodina, přírodní a kulturní bohatství, ochrana přírody		

Školní vzdělávací program GPJP

Dokáže se zapojit do hovoru o tématech, která jsou mu známá, o něž se zajímá nebo která se týkají každodenního života (např. koníčků, práce, cestování, aktuálních událostí napod.)	Wettervorhersage verstehen, Reiseziele angeben, eine Reise planen und buchen, Postkarten schreiben, Kleinanzeigen verstehen	Výměnný pobyt s partnerským Dientzenhoferovým gymnáziem Bamberg		
Žák dokáže jednoduchým způsobem spojovat fráze, aby popsal události a své zážitky a sny.	Sich am Bankschalter informieren, sich über Zahlungsweise informieren, über Dienstleistungen sprechen, eine Statistik verstehen	Přednáška s besedou: <i>do Německa na zkušenou</i> , Poznávací a adventní zájezdy do německy mluvících zemí		
Dokáže stručně odůvodnit a vysvětlit své názory a plány.	<ul style="list-style-type: none"> Gramatické jevy: Präteritum der Modalverben, der regelmäßigen und der unregelmäßigen Verben, Konjunktionen 	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj kreativity a komunikace		

Dokáže vyprávět příběh nebo přiblížit obsah knihy či filmu a popsat své reakce.	im Hauptsatz und im Nebensatz, der Bedingungssatz, Konjunktiv II. hätte, würde, Ratschläge mit „sollte“, Adjektivdeklinaton: nach dem unbestimmten und bestimmten Artikel und ohne Artikel, Komparativ und Superlativ, Indefinitpronomen, Futur I.	Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, seberegulace, sociální komunikace, spolupráce		
Žák dokáže napsat jednoduché a souvislé texty na témata, která dobře zná nebo která ho zajímají.	Passiv Präsens und Präteritum, Frageartikel was für ein, welch-, Wortbildung Adjektive, lokale, modale, temporale Präpositionen, das Perfekt	Vazba s jinými předměty: G,Bi,ZSV, Čj a literatura, D		
Dokáže psát osobní dopisy popisující zážitky a dojmy.	Indirekte W-Frage, ob- Frage, das Diminutiv, Stellung der Objekte, Pronominaladverbien			

4.4.5 NJ – 2. ročník B1, VI. ročník B1+/B2

„Hranice mé řeči jsou hranicemi mého světa.“

Ludwig Wittgenstein

Téma ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata	Oblast průřezového tématu	Vazby na předmět	Co váže
Receptivní řečové dovednosti (poslech a čtení s porozuměním)	Rozumí známým slovům a základním frázím týkajících se osoby, rodiny a bezprostředního okolí, místopisu. Pochopí smysl jednoduchých zpráv a hlášení. Rozumí jednoduchým pokynům jak se dostat z bodu X do bodu Y.	Fonetika	VMEGS	Žijeme v Evropě, shody a rozdíly v životním stylu v německy mluvících zemích a u nás	G, D	Kulturní, politická a sociálně-geografická situace německy mluvících zemí a ČR. historie
	Umí číst krátké jednoduché texty. Umí vyhledat konkrétní informace v autentických textech, v letácích, inzerátech, prospektech, jídelních lístcích.	Výslovnost je dostatečně srozumitelná, cizí přízvuk je však zřejmý. Větný přízvuk- prohloubení, slovní přízvuk, specifické hlásky jako např. "ng", redukované "e", nové nasazení	MKV	Toto téma je realizováno průběžně ve výuce a formou žákovské výměny se školou v německy mluvící zemi.	G	Sociální a kulturní rozdíly v německy mluvících zemích a ČR
	Rozumí jednoduchým osobním dopisům.	Syntax	OSV	Rozvoj sociální komunikace, práce v týmu		
Produktivní řečové dovednosti (písemný a ústní projev)	Umí komunikovat v jednoduchých běžných situacích o známých tématech. Umí použít řadu frází a vět, vyjádřit podmínku, pocity, nápady.	Věta hlavní, větný rámec, souvětí souřadné - spojky <i>und, aber, oder, denn</i> , věta vedlejší - spojky <i>weil, wenn, dass</i>	MV	Práce s novinami, časopisy, a filmem, vedení ke kritické posuzování obsahu		
	Popíše osoby, rodinu, prostředí, dosažené vzdělání, zážitky ze školy, ze zaměstnání. Dokáže vyprávět krátký příběh.	Gramatika	OSV	Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	B, TV	Životní styl, lidský organismus a jeho

						funkce, význam
						sportu a pohybu pro člověka, prevence onemocnění
Interaktivní řečové dovednosti.	Dokáže se domluvit a sdělovat myšlenky a informace týkající se známých témat jako jsou rodina, nakupování, místopis a zaměstnání. Umí požádat o objasnění. Dokáže zahájit, udržet a ukončit jednoduchý rozhovor.	Slovesa: časování sloves- čas přítomný, perfektum sloves s odlučitelnou a neodlučitelnou předponou, Konjunktiv II. <i>würde, könnte, sollte</i> , zvrtná slovesa, slovesa s předložkami, préteritum způsobových sloves, stupňování některých přídavných jmen jako např. <i>gut, gern, viel</i> , zájmena osobní, přivlastňovací, ukazovací, neurčitá, předložky se třetím pádem, místní předložky, zájmenná příslovce, množné číslo podstatných jmen	MKV	Četba děl německy píšících autorů	ČJ	Německy psaná literatura, rozlišení různých stylů projevu
	Umí v korespondenci vyjádřit poděkování a omluvu.	Lexikální zásoba	MV	Zpracování a prezentace projektu na zadané téma	IVT	Software
		Naučená slovní zásoba, repertoár slovní zásoby dostačuje k vyjádření základní komunikativní potřeby. Tematické okruhy: domov, rodina, škola, svátky a oslavy, oblékání, móda, jídlo a pití, vzdělání, zaměstnání, zdraví, sport				

4.4.6 NJ – 3. ročník B1, VII. ročník B1+/B2

„Řeč je dům bytí.“

Martin Heidegger

Téma ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata	Oblast průřezového tématu	Vazby na předmět	Co váže
Receptivní řečové dovednosti (poslech a čtení s porozuměním)	Rozumí hlavním bodům autentického ústního projevu i psaného textu na témata přátelství, rodina, volný čas, škola, vzhled a oblékání.	Fonetika	OSV	Rozvoj osobnosti, sebehodnocení, mezilidské vztahy, komunikace	SVF	Psychologie osobnosti, socializace
	V textu identifikuje jednotlivé mluvčí a citové zabarvení jejich projevu. Na základě osvojené slovní zásoby a kontextu odhadne význam cizích slov.	Větný a slovní přízvuk, krátké a dlouhé samohlásky, výslovnost konsonantického a vokálního r, výslovnost přehlásek, odlučitelné a neodlučitelné předpony	VMEGS	Srovnání charakteristik vzdělávání v ČR a v německy mluvících zemích.	G	SRN, Rakousko, Švýcarsko, Lichtenštejnsko, Lucembursko
	Čte nahlas a plynule, orientuje se v překladovém a výkladovém slovníku	Gramatika	MKV	Sociokulturní rozdíly v ČR a německy mluvících zemích	G	SRN, Rakousko, Švýcarsko, Lichtenštejnsko, Lucembursko
Produktivní řečové dovednosti (písemný a ústní projev)	Převypráví přečtený i vyslechnutý text obsahující běžnou slovní zásobu. Stručně a gramaticky správně vyjádří svůj názor na témata každodenního života jak v ústní, tak v písemné podobě.	Slovesa: slovesa s předložkami, reflexivní slovesa, préteritum, perfektum, plusquamperfektum, trpný rod přítomný a minulý, Konjunktiv II, skloňování a stupňování přídavných jmen	MV	Média, mediální produkce, zpracování projektů na vybraná témata	IVT	Software

	Vytvoří souvislý text v písemné a ústní podobě jako osobní dopis, popis přítele, popis využití volného času, příspěvek do diskuze, e-mail. Popíše svou školu, přátele, oblečení, svůj volný čas, rodinu. Používá naučenou slovní zásobu k rozvoji argumentace.	Syntax	MKV	Četba děl německy píšících autorů	Čj	Německy psaná literatura, rozlišení různých stylů projevu
Interaktivní řečové dovednosti	Vysvětlí své stanovisko gramaticky správně v písemném i ústním projevu. Reaguje adekvátně v běžných situacích, využívá jednoduchých vět, gramaticky správných.	Důvodové věty s <i>denn, weil, deshalb</i> ; větná spojení s <i>und, aber, oder, sondern, denn</i> ; účelové a přípustkové věty				
	Komunikuje foneticky správně s využitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků. Využívá vhodné výrazy a frazeologické obraty z naučené slovní zásoby.	Lexikální zásoba				
		Naučená slovní zásoba, ustálená větná spojení, frazeologické obraty Tematické okruhy: přátelství, láska, mezinárodní kontakty, volný čas, vzhled, oblékání, sport a zdraví, vzdělání, škola, školství, rodina, cestování, dovolená				

4.4.7 NJ – 4. ročník B1, VIII. ročník B1+/B2

„Právě to nejvyšší a nejjemnější...může být vnímáno jen v souvislé řeči.“

Wilhelm von Humboldt

Téma ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata	Oblast průřezového tématu	Vazby na předmět	Co váže
Receptivní řečové dovednosti (poslech a čtení s porozuměním)	Rozumí hlavním myšlenkám autentického projevu na běžné téma. Rozumí smyslu rozhlasových a televizních programů týkající se současných událostí.	Gramatika	EV	Vztah různých typů bydlení k životnímu prostředí	B	Ochrana životního prostředí, ekologie
	Rozumí textům, které obsahují slovní zásobu běžně užívanou v denním životě. Rozumí popisům událostí, pocitů a přání v osobních dopisech. Rozpozná význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření.	Slovesa: konjunktiv II, infinitiv s zu, slovesa s předložkovou vazbou, zvrtná slovesa, trpný rod, prohloubení skloňování a stupňování přídavných jmen, zájmenná příslovce, vztažná zájmena	MKV	Exkurze do německy mluvících zemí	G	SRN, Lichtenštejnsko, Lucembursko, Rakousko, Švýcarsko
Produktivní řečové dovednosti (ústní a písemný projev)	Umí si poradit s většinou situací, které mohou nastat při cestování v oblasti, kde se tímto jazykem mluví. Dokáže se zapojit do hovoru o tématech, která zná, o která se zajímá a která se týkají rodiny, koníčků, práce a aktuálních událostí.	Syntax	OSV	Specifičnost kulturního prostředí německy mluvících zemí a ČR, formulování rozdílů mezi kulturním prostředím rodné země a dalšími zeměmi, uvědomění si svých schopností a možností vzhledem k volbě budoucího zaměstnání		

	Umí jednoduchým způsobem popsat události a zážitky, odůvodnit a vysvětlit své názory a plány. Umí převyprávět příběh nebo obsah knihy či filmu, napsat jednoduché souvislé texty na téma, které dobře zná a které ho zajímá. Napíše osobní dopis, ve kterém dokáže popsat své zážitky a dojmy.	Věty příčinné, přípustkové a účinkové, účelové, nepřímé otázky	VMEGS	Porovnání německé, rakouské a švýcarské kuchyně, srovnání školských systémů, reálie německy mluvících zemí	G	
Interaktivní řečové dovednosti	Vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných předvídatelných situacích, vede dialogy. Je schopen vést dialog u lékaře, dokáže vést přijímací pohovor.	Lexikální zásoba	MKV	Četba děl německy píšících autorů	ČJ	Německá poválečná literatura, rozlišení různých stylů projevu
		Tematické okruhy: společnost, bydlení, stravování, volný čas a zábava, studium, povolání, životní styly, nakupování, dovolená, příroda Osobnosti německy mluvících zemí jako např. Max Frisch, Doris Dörrie, J. H. Pestalozzi, Alexander von Humboldt a další				

4.4.8 NJ – 1. ročník B1

rozpracované výstupy v předmětu	učivo	mezipředmětové vztahy	Průřezová témata	Vazby na předmět
Žák vyslovuje a čte foneticky správně známá slova, osvojí si základy německého pravopisu, zjednodušená pravopisná pravidla	Abeceda, hláskování, výslovnost, číslovky 1-20 Barvy, německá jména, názvy dnů, měsíců	Německy mluvících země: hlavní města, životní podmínky a zvyklosti, geografie německy mluvících zemí, obyčeje a zvyky, svátky	OSV MKV MV VMEGS	G D
Žák pozdraví, poděkuje, představí se, rozlišení tykání a vykání žák rozumí jednotlivým pokynům učitele a dokáže reagovat	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba témat: Rozšiřování základní slovní zásoby- rodina, škola, týden, narozeniny,	Porovnání s českým jazykem a s ostatními cizími jazyky, multikulturní výchova, Srovnání s ostatními cizími jazyky, český jazyk i ostatní cizí jazyky		
Žák chápe smysl textu, který odpovídá jeho jazykovým znalostem, odpovídá na jednoduché kontrolní otázky položené učitelem, obměňuje text nebo stručně vyjádří jeho základní myšlenku	Moje rodina, škola, přátelé, zájmy, měsíce, dny, hodiny, příroda, některá zvířata, určování času	Témata: zdraví, rodina, přírodní a kulturní bohatství, ochrana přírody,		
Žák pozná systém dvojjazyčného slovníku probranou slovní zásobu si zapisuje do svého vlastního slovníčku	<ul style="list-style-type: none"> Komunikační dovednosti: Naučí se systematicky pracovat s vlastním slovníčkem, s učebnicí i s dvojjazyčným slovníkem Zvládá abecední řazení hesel, samostatně se ve slovníku orientuje	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj kreativity a komunikace		

Školní vzdělávací program GPJP

<p>Žák se představí, sdělí svou adresu měsíce svého narození podá základní informace o své rodině a o svých zálibách, žák čte s porozuměním obsah, odpovídá na otázky položené učitelem, je sám schopen klást otázky k textu</p>	<p>S využitím gramatických struktur umí podat informaci na zvolené téma v čase přítomném, správné použití přivlastňovacích zájmen, sestaví pozvánku na oslavu narozenin, gramaticky správně informuje o sobě a své rodině a svém městě</p>	<p>Základní milníky z historie Německa a Rakouska, literatura v německy mluvících zemích, četba vybraných děl</p>		
<p>Žák popíše svou osobu, vyjádří své záliby, denní program, pozvánka, jednoduchý dopis, je schopen navázat velmi jednoduchý kontakt s osobou mluvící německy</p>	<p>Zdokonalení výslovnosti používáním cd přehrávače a jednoduchých autentických nahrávek a následnému základnímu porozumění</p>	<p>Poznávací a adventní výjezdy do německy mluvících zemí</p>		
<p>Žák pochopí smysl jednoduché otázky a porozumí</p>	<p>● Gramatické jevy:</p>	<p>Vazba s jinými předměty:</p>		
<p>srozumitelnému pokynu, dovede reagovat a podat jednoduchou odpověď</p>	<p>Základní slovesa, číslovky základní, zájmena osobní a přivlastňovací, přítomný čas pravidelných sloves a sloves <i>haben</i> a <i>sein</i>, tvoření věty kladné, záporné a otázky v přítomném čase, rozkazovací způsob pravidelných sloves, nepravidelné slovesné tvary v čase přítomném,</p>	<p>G,Bi,ZSV, Čj a literatura, D, EVV</p>		
<p>Žák se zdokonaluje ve správné výslovnosti, se zdůrazněním na přehlasované souhlásky, vnímá přízvuk, melodii a rytmus řeči</p>	<p>Použití přídavných jmen v přísudku, rozlišování a používání vhodných přídavných jmen na své jazykové úrovni, přítomný čas pravidelných sloves, vyjádření přítomnosti větou kladnou, zápornou i otázkou, slovosled ve větě</p>			

	oznamovací a větách tázacích			
--	------------------------------	--	--	--

4.4.9 NJ – 2. ročník B1

rozpracované výstupy v předmětu	učivo	mezipředmětové vztahy	Průřezová témata	Vazby na předmět
Žák pohotově reaguje na pokyny učitele při činnostech ve třídě, důsledně rozlišuje tykání a vykání v německém jazyce a z toho vyplývající gramatické důsledky, porozumí jednoduché a zřetelně vyslovené promluvě	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba témat: <ul style="list-style-type: none"> doma a venku, lidské tělo, počasí, nakupování, oblečení, rok a roční doby, povinnosti, práce, zábava, oblékání, móda, jídlo, zdraví, přátelé, gratulace, omluvy, počasí, příroda, škola, pohádky 	Německy mluvících země: životní podmínky a zvyklosti, geografie německy mluvících zemí a běžný život v nich, obyčejy a zvyky, svátky	OSV MKV MV VMEGS	G D
Čte jednoduché texty odpovídající zvládnuté slovní zásobě a gramatice domýšlí význam neznámého výrazu zasazeného do kontextu	Cestování, zdraví, v restauraci, stravování, Evropa, příroda, počasí	Základní milníky z historie Německa a Rakouska, literatura v německy mluvících zemích, četba vybraných děl		
Žák používá slovník v učebnici k jednotlivým lekcím, sám si doplňuje neznámá slovíčka, vypisuje neznámá slovíčka, umí pracovat s dvojjazyčným slovníkem žák vyjádří širší příbuzenské vztahy, představí a popíše osoby ze svého okolí	<ul style="list-style-type: none"> Komunikační dovednosti: <ul style="list-style-type: none"> Pravidelné procvičování čtecích dovedností s následnou kontrolou porozumění pomocí otázek, vytváření vlastních otázek, odpovědi typu ano ne, ale i odpovědi celou větou se správným pořádkem 	Porovnání němčiny s českým jazykem a s ostatními cizími jazyky, multikulturní výchova, mediální výchova, práce s autentickými texty, jazyk žurnalistiky		
Popíše svůj byt, dům, oblečení, tělo, je schopen popsat jednotlivé roční doby a počasí, vyjádří režim svého dne, informuje o svých aktivitách a zájmech ve volném čase	Pravidelná práce se slovníkem k lekcím, příležitostné úkoly k samostatné práci s jinými typy slovníků, hry pro fixaci známé slovní zásoby i nově osvojované.	Témata: zdraví, rodina, přírodní a kulturní bohatství, ochrana přírody,		

Školní vzdělávací program GPJP

<p>Žák rozumí přiměřeně náročnému textu a dovede jej stručně reprodukovat v písemné i ústní formě, je schopný vést rozhovor na zadané známé téma, přičemž využívá známou slovní zásobu, využívá též zvládnuté gramatické struktury</p>	<p>● Gramatické jevy: Rozkazovací způsob, přivlastňovací zájmena, préteritum <i>haben</i> a <i>sein</i>, slovosled – věta hlavní, kladná, záporná</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova, rozvoj kreativity a komunikace</p>		
<p>Žák zvládne písemně vyjádřit svůj denní program, popsat svůj byt a zapsat adresu, napsat dopis jednoduššího charakteru, žák reaguje na položenou otázku jednoduchou formou odpovědi</p>	<p>Nepravidelná slovesa, slovesa s odlučitelnou předponou, způsobová slovesa, číslovky, použití nominativu a akuzativu, přivlastňovací zájmena, předložky- některé s dativem, akuzativem, předložka in+dat. i akuz.</p>	<p>Výměnný pobyt s partnerským Dientzenhoferovým gymnáziem Bamberg</p>		
<p>Formuluje otázky a zjišťuje potřebné informace, např. orientuje se ve městě Zvládá jednoduché dialogy</p>	<p>Vyjadřuje se pomocí zvládnutých gramatických struktur v čase přítomném, používá správně modální slovesa</p>	<p>Přednáška s besedou: <i>do Německa na zkušenou</i>,</p>		
<p>Běžně používá jednoduché obraty vyjadřující svolení (odmítnutí, radost), politování, omluvu, prosbu, žádost, výzvu, pozvání a reakci na pozvání a reakci na blahopřání</p>	<p>Přivlastňovací zájmena, osobní zájmena, slovesa s odlučitelnou předponou, préteritum sloves <i>sein</i> a <i>haben</i>.</p>	<p>Poznávací a adventní výjezdy do německy mluvících zemí</p>		
<p>Žák samostatně napíše kratší text na zadané téma s použitím zvládnutých gramatických struktur, žáci vedou jednoduché rozhovory, odpovídají si na vzájemně položené otázky- učí se přirozené konverzaci na běžná konverzační témata</p>		<p>Vazba s jinými předměty: G, Bi, ZSV, Čj a literatura, D, EvV</p>		

4.4.10 NJ – 3. ročník B1

rozpracované výstupy v předmětu	učivo	mezipředmětové vztahy	Průřezová témata	Vazby na předmět
Žák rozumí frázím a nejběžnější slovní zásobě vztahující se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba témata: o sobě, místo, kde žijeme, rodina, nakupování, co děláme, škola, zaměstnání, nakupování, u lékaře 	Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, seberegulace, sociální komunikace, spolupráce	OSV MKV MV VMEGS	D G ČJL
Žák dokáže pochopit smysl krátkých jasných, jednoduchých zpráv a hlášení	dovolená, ubytování, cestovní kancelář, média, sport, vrcholový sport, běžná povolání	Mediaální výchova, Zdraví, rodina, přírodní a kulturní bohatství, Zdraví v globálním kontextu		
Žák rozumí jednoduchým textům, dokáže vyhledat konkrétní předvídatelné informace v jednoduchých každodenních materiálech (např. v inzerátech, prospektech, jídelních lístcích, jízdních řádech) Žák rozumí jednoduchým osobním dopisům	<ul style="list-style-type: none"> Komunikační dovednosti: objednat se k lékaři, popsat nehodu, vyjádřit se, jak se cítí, koupit léky v lékárně, vyprávět, jakou hudbu poslouchá, popsat jednoduše hudební zážitek, vyjádřit radost, zklamání, žák vyjádří stížnost, oblibu, zálibu a preference 	Základní problémy sociokulturních rozdílů, Literatura, práce s textem,		
Žák si dokáže poradit v jednoduchých obvyklých situacích vyžadujících jednoduchou přímou výměnu informací o každodenních tématech a činnostech	Řekne, co rád čte, vypráví o oblíbených médiích, televize, internet, nakupování, nákupní zvyklosti, potraviny, vyprávění o škole, o plánech po střední škole, vypráví o dovolené, oblíbených pořadech	Porovnání němčiny s českým jazykem a s ostatními cizími jazyky		

Školní vzdělávací program GPJP

<p>Žák zvládne krátkou společenskou konverzaci a sám rozumí natolik, aby konverzaci dokázal udržet</p>	<p>Žák napíše příspěvek do školních novin, vyjádří pravděpodobnost, napíše krátkou zprávu o sportovní akci, opíše význam slov</p>	<p>Německy mluvících země: životní podmínky a zvyklosti, geografie německy mluvících zemí a běžný život v nich, obyčeje a zvyky, svátky</p>		
<p>Žák dokáže použít řadu frází a vět, aby jednoduchým způsobem popsal vlastní rodinu a další lidi, své životní podmínky, dosažené vzdělání a své současné nebo předchozí zaměstnání</p>	<p>• Gramatické jevy: modální slovesa v préteritu, sloveso wissen, otázky zjišťovací, souvětí souřadné, časové údaje, vedlejší věty, spojky: als, wenn, dass, weil, obwohl</p>	<p>Zpracování a prezentace projektu na zadané téma</p>		
<p>Žák dokáže napsat krátké jednoduché vzkazy a zprávy týkající se svých bezprostředních potřeb</p>	<p>Skloňování přídavných jmen, welch-, was für ein-, číslovky, letopočet, slovosled ve větách hlavních a vedlejších, tvoření slov, zvrtná slovesa</p>	<p>Přednáška s besedou: <i>do Německa na zkušenou</i></p>		
<p>Žák dokáže napsat jednoduchý osobní dopis, například poděkování</p>	<p>Vazby sloves, nepřímé otázky, zájmenná příslovce, werden, 1. budoucí čas, perfektum, vztažné věty, předložky s geografickými názvy, zájmena neurčitá, jména obyvatel</p>	<p>Poznávací a adventní výjezdy do německy mluvících zemí</p>		
<p>žák používá slovníku v učebnici k jednotlivým lekcím, sám si doplňuje neznámá slovíčka, vypisuje neznámá slovíčka, umí pracovat s dvojjazyčným slovníkem</p>		<p>Vazba s jinými předměty: G, Bi, ZSV, Čj a literatura, D, EvV</p>		

4.4.11 NJ – 4. ročník B1

rozpracované výstupy v předmětu	učivo	mezipředmětové vztahy	Průřezová témata	Vazby na předmět
Žák rozumí hlavním bodům jasného a spisovného projevu na běžná témata, se kterými se setkává ve škole, v práci, ve volném čase apod.	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba témat: vztahy a rodina, vlastnosti, společnost dnes a dříve, svátky a oslavy, pracovní trh, zdravý životní styl, nemoci, civilizační nemoci, multikulturalita 	Německy mluvících země: životní podmínky a zvyklosti, geografie německy mluvících zemí a běžný život v nich, obyčeje a zvyky, svátky	OSV EV	D G
Žák rozumí smyslu mnoha rozhlasových a televizních programů týkajících se současných událostí nebo témat souvisejících s oblastmi svého osobního či pracovního zájmu, pokud jsou vysloveny poměrně pomalu a zřetelně.	Rakousko, Švýcarsko, Berlín, historie německy mluvících zemí, multikulturalita, osobnosti německy mluvících zemí	Základní milníky z historie Německa a Rakouska, Literatura v německy mluvících zemí, četba vybraných děl		
Žák rozumí textům, které obsahují slovní zásobu často užívanou v každodenním životě nebo souvisejících s jeho prací. Rozumí popisům událostí, pocitů a přání v osobních dopisech.	<ul style="list-style-type: none"> Komunikační dovednosti Žák umí mluvit o vztazích, vyjádřit politování, diskutovat na známé téma, shrnout informace, porovnat fotografie.	Multikulturní výchova, mediální výchova, práce s autentickými texty, jazyk žurnalistiky, základní problémy sociokulturních rozdílů		
Žák si dokáže poradit s většinou situací, které mohou nastat při cestování v oblasti, kde se mluví německy. Dokáže se bez přípravy zapojit do hovoru o tématech, která jsou mu známá, o něž se zajímá nebo která se týkají každodenního života (např. koníčků, práce, cestování, aktuálních událostí)	<ul style="list-style-type: none"> Gramatické jevy: Předložky s 2. Pádem, modální slovesa v perfektu, préteritum pravidelných a nepravidelných sloves, závislý infinitiv, věta účelová s damit a um...zu, konjunktiv préterita a würde + infinitiv,	Témata: zdraví, rodina, přírodní a kulturní bohatství, ochrana přírody,		

napod.)				
Žák dokáže jednoduchým způsobem spojovat fráze, aby popsal události a své zážitky, sny, naděje a cíle.	vztažné věty, trpný rod, plusquamperfektum, spojky da, sodass a so..das, vazby sloves, podstatných a přídavných jmen	Česko- německé vztahy		
Dokáže stručně odůvodnit a vysvětlit své názory a plány. Dokáže vyprávět příběh nebo přiblížit obsah knihy či filmu a popsat své reakce.	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikační dovednosti Žák pohovoří o zvyklostech své země a německy mluvících zemí, dovede přivítat hosty. Vypráví, co je typické pro Německo a doporučí zajímavá místa.	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj kreativity a komunikace		
Žák dokáže napsat jednoduché a souvislé texty na témata, která dobře zná nebo která ho zajímají.	Žák napíše strukturovaný životopis, mluví o výhodách a nevýhodách určitých povolání, diskutuje o situaci na	Vazba s jinými předměty: G,Bi,ZSV, Čj a literatura, D, EvV		

	trhu práce. Žák vyjádří doporučení, jak předcházet civilizačním nemocem, popíše statistiku.			
Dokáže psát osobní dopisy popisující zážitky a dojmy.	Žák představí známou osobnost, sestaví program prohlídky města, mluví o německých seriálech, filmech, knihách. Žák napíše zprávu, reaguje na návrh.			

4.5 Španělský jazyk

4.5.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *španělský jazyk* pokrývá vzdělávací oblast *Jazyk a jazyková komunikace* a vychází ze vzdělávacího obsahu oboru *Další cizí jazyk*. Obsahem předmětu je výuka španělského jazyka na dvou úrovních, které se od sebe liší podle cílové úrovně žáků:

základní: cílová úroveň B1 podle SERR

profilová: cílová úroveň B2 podle SERR

V koncepci předmětu jsou realizována především tato průřezová témata:

- » Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- » Multikulturní výchova
- » Mediální výchova

4.5.2 Časové, obsahové a organizační vymezení předmětu

Časové vymezení předmětu

5. a V. ročník: 3 hodiny/týden

6. a VI. ročník: 4 hodiny/týden

7. a VII. ročník: 3 hodiny/týden

8. a VIII. ročník: 3 hodiny/týden

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět *španělský jazyk* vznikl ze vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace* a *Člověk a svět práce*, vychází ze vzdělávacích obsahů oborů *Cizí jazyk* a *Další cizí jazyk*.

V oboru *Další cizí jazyk* vede k dosažení úrovně B1/B2 podle SERR. Vzdělávání v oboru buď navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikativních dovedností odpovídajících úrovni A1 SERR nebo umožňuje studium bez vstupních jazykových znalostí.

Integrální součástí výuky je realizace dílčích aspektů průřezových témat:

- » Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- » Multikulturní výchova
- » Mediální výchova
- » Osobnostní a sociální výchova

K výuce využívají učitelé odpovídající učebnice a doplňkové materiály, které však nejsou jednotné. Tím je učitelům umožněno při výuce optimálně reagovat na úroveň v konkrétní jazykové skupině. Výuka je realizována také během jazykově poznávacích zájezdů, které škola průběžně organizuje.

Ve třetím a čtvrtém ročníku jsou žákům nabízeny volitelné předměty v rámci seminářů. Na španělský jazyk navazují semináře ŠK - Španělská konverzace a DEL - Příprava na mezinárodní zkoušku DELE B1, které prohlubují žákovi znalosti.

4.5.3 Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

V předmětu je kladen důraz na rozvoj odpovědnosti žáka za vlastní vzdělání a za svou budoucnost. Žáci jsou průběžně seznamováni s vhodnými způsoby, metodami a strategiemi učení. Do hodin je zařazována práce s cizojazyčnými texty, jejichž zdroji jsou literární texty, noviny, časopisy nebo internet. Učitelé vedou žáky k samostatnosti při vytváření referátů a prezentací.

- Žák:
- » pracuje samostatně, samostatně vyhledává, porovnává a zpracovává informace získané z různých zdrojů,
 - » přistupuje ke zdrojům informací kriticky a tvořivě,
 - » kriticky posuzuje svou práci, učí se z vlastních chyb.

Kompetence komunikativní

U žáků je podporován rozvoj různých forem komunikace a to verbální i neverbální. Důraz je kladen na prezentaci myšlenek a výsledků své práce a to jak před spolužáky, tak před veřejností.

- Žák:
- » je veden ke komunikaci, komunikuje jasně a zřetelně,
 - » je v komunikaci veden k trpělivosti a naslouchání druhým,
 - » vhodně argumentuje a obhajuje své názory a myšlenky,
 - » u žáka je podporováno užívání moderních komunikačních technologií.

Kompetence sociální a personální

Žáci jsou učiteli vedeni ke komunikaci v cizím jazyce. Při výuce je upřednostňována skupinová forma práce, týmová práce a práce ve dvojicích - především při nácviku konkrétních tematických dialogů.

Žáci jsou vedeni k toleranci kulturních odlišností a respektování jiných sociálních skupin a etnik a v neposlední řadě ke komunikaci s rodilými mluvčími.

- Žák:
- » reflektuje své jednání a chování, z čehož následně odhaduje důsledky,
 - » dodržuje společně dohodnutá pravidla chování,
 - » je učiteli veden k reprodukci slyšeného.

Kompetence občanské

Žáci jsou seznamováni se způsobem života a se zvyklostmi ve španělsky mluvících zemích a zauímají stanoviska ke kulturním a společenským odlišnostem. Nedílnou součástí výuky je kontakt s rodilými mluvčími a výměnný výukový pobyt, čímž jsou žáci přímo konfrontováni s hodnotami jiné země.

Kompetence digitální

- Žák:
- » ovládá aktivně sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je při školní práci,
 - » získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah, k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
 - » vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje

různé aspekty života jedince a společnosti,

- » dokáže se pohybovat v online světě, rozezná fakenews, manipulativnost,
- » předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, při sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

4.5.4 ŠJ – 1. a V. ročník, B2

„Život je zajímavý pro možnost uskutečnit nějaký sen.“

Paulo Coelho

Téma ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata	Oblast tématu	průřezového	Vazby na předmět	Co váže
	Ústní interakce	Fonetika					
Budoucnost, kolektivní sporty, vysokoškolský život, domácnost a bydlení, státy světa a geografické termíny.	Žák je schopen vyjádřit co se stane, jaké má plány a co a kdy bude dělat. Dokáže popsat některé české i španělské pověry. Je schopen říct, co se stane a co udělá za určitých podmínek. Je schopen informovat o tom, co někdo řekl, že se stane nebo že udělá.	Pokročilá znalost výslovnosti a její zvládnutí.	MKV OSV MV			G TV	Geografie Sporty
		Gramatika					
	Je schopen popsat určitý vzdělávací systém a porozumět termínům související se studiem na VŠ. Vyjádří názor a informaci, kterou si není jistý. Umí říct, co se možná stane, a co asi udělá.	Budoucí čas Futuro simple. Použití a rozdíly budoucích časů. Časová souslednost. Podmínková souvětí.					

	<p>Je schopen hovořit o kolektivních sportech a sportovních zkušenostech. Vyjádří, co se stalo a co dělal v nedávné minulosti.</p>	<p>Časové věty. Subjuntiv pro vyjádření možnosti. Použití minulého času složeného. Shrnutí ukazovacích zájmen a řadové číslovky.</p>				
	<p>Je schopen hovořit o možnostech a podmínkách bydlení, popsat problémy v domácnosti. Umí zpochybnit a zamítnout informaci.</p>	<p>Subjuntiv pro popření, zamítnutí informace. Subjuntiv pro vyjádření pocitů. Použití osobních zájmen ve funkci podmětu.</p>				

	Je schopen formulovat věty se všeobecným a neurčitým podmětem. Umí vyjádřit děje, které se staly před jiným dějem. Zhodnotí již známou skutečnost a vyjádřit svůj názor na ni. Umí porovnat a říct, že je něco stejné nebo odlišné.	Všeobecný a neurčitý podmět. Předminulý čas. Subjuntiv pro hodnocení skutečnosti. Přídavná jména obyvatelská. Shrnutí porovnávání.				
	Poslech s porozuměním					
	Žák rozumí hlavním myšlenkám vysloveným spisovným jazykem o běžných tématech, se kterými se setkává v práci, ve škole či ve volném čase. Rozumí smyslům mnoha rozhlasových a televizních programů týkajících se současných událostí nebo témat souvisejících s oblastmi vašeho osobního či pracovního zájmu, pokud jsou vysloveny poměrně pomalu a zřetelně.					
	Čtení s porozuměním					
	Rozumí textům, které obsahují slovní zásobu často používanou v každodenním životě nebo které se vztahují k jeho práci či škole. Rozumí popisům událostí, pocitů a přáním v osobních dopisech.					
	Ústní projev					

	Umí jednoduchým způsobem spojovat fráze, abyste popsal/a své zážitky a události, své sny, naděje a cíle. Umíte stručně odůvodnit a vysvětlit své názory a plány. Zvládnete vyprávět příběh nebo přiblížit obsah knihy nebo filmu a vylíčit své reakce.	Reálie				
		Česká republika. Pověry ve Španělsku. Program Erasmus. Školství ve Španělsku a v České republice. Čeští a španělští sportovci. Španělsko na Olympijských hrách. Studentské bydlení ve Španělsku.				

4.5.5 ŠJ – 2. a VI. Ročník, B2

„Jazyky musí znát ten, kdo chce něco prodávat... Ale, kdo kupuje, tomu rozumí každý, i kdyby mluvil hotentotsky.“

Gabriel García Márquez

Téma ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata	Oblast průřezového tématu	Vazby na předmět	Co váže
	Ústní interakce	Fonetika				
Cestovní ruch, umění, obchodování, politické systémy, humanitární organizace.	Žák je schopen popsat činnosti odehrávající se na letišti, hovořit o silniční dopravě, koupit si lístek. Umí si postěžovat na poskytnuté služby a reklamace. Umí zahrnout do vyprávění o minulosti děje, které se staly před jiným dějem minulým. Je schopen napsat reklamační dopis.	Pokročilá znalost výslovnosti a její zvládnutí.	MVK VMEGS OSV		G D V V	Geografie Historie Umění
		Gramatika				
	Je schopen hovořit o uměleckých dílech a kulturních akcích. Umí se informovat o kulturních akcích a představeních. Je schopen přenechat rozhodnutí na někom jiném. Vypráví o akcích, kterých se zúčastnil a umí je zhodnotit.	Použití předminulého času ve spojení s časem minulým jednoduchým a imperfektem. Slovesné vazby s gerundiem.				

	Rozumí inzerátům nabízejícím práci. Je schopen napsat životopis a motivační dopis. Umí zdůraznit, jak dlouho probíhala nějaký činnost a vyjádřit, že nějaká okolnost není důležitá.	Trpný rod. Subjuntiv pro přenechání rozhodnutí. Ser x estar x haber shrnutí. Modální slovesa v minulém čase.				
	Je schopen porozumět zprávám o současném politickém dění. Umí vyjádřit domněnky o tom, co se stalo a co se děje. Je schopen hovořit o problémech rozvojových zemí a o činnostech neziskových organizací.	Subjuntiv ve vztažných větách. Vazba estuve + gerundio. Subjuntiv v hlavních větách. Předložkové vazby.				
	Poslech s porozuměním					

	Rozumí delším promluvám a přednáškám a dokáže sledovat i složitou výměnu názorů, pokud téma dostatečně znáte. Rozumí většině televizních zpráv a programů týkajících se aktuálních témat. Rovněž rozumí většině filmů ve spisovném jazyce.	Přítomný x minulý subjuntiv. Podmínková souvětí. Použití budoucího času jednoduchého a složeného pro vyjádření hypotézy.				
		Subjuntiv imperfekta pro vyjádření pocitů. Tvoření podstatných jmen.				
	Čtení s porozuměním					
	Žák rozumí článkům a zprávám zabývajících se současnými problémy, v nichž autoři zauímají konkrétní postoje či stanoviska. Rozumí textům současné prózy.					
	Ústní projev					
	Dokáže se srozumitelně a podrobně vyjadřovat k široké škále témat, která se vztahují k oblasti vašeho zájmu. Umí vysvětlit své stanovisko k aktuálním otázkám a uvést výhody a nevýhody různých řešení.					
	Písemný projev	Reálie				

	<p>Dokáže napsat srozumitelné podrobné texty na širokou škálu témat souvisejících s vašimi zájmy. Umí napsat pojednání nebo zprávy, předávat informace, obhajovat nebo vyvracet určitý názor. V dopise dovede zdůraznit, čím jsou pro vás události a zážitky osobně důležité.</p>	<p>Umělecká díla španělsky hovořících autorů. Události v ČR spojené s hispánskou kulturou. Obchod mezi Španělskem a ČR. Politický systém v ČR a ve Španělsku. Humanitární organizace.</p>				
--	---	---	--	--	--	--

4.5.6 ŠJ – 3. a VII. Ročník, B2

„Láska je univerzální dorozumívací jazyk. I němí jím mohou hovořit a hluší mu naslouchat“

Largo Francisco Caballero

Téma ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata	Oblast průřezového tématu	Vazby na předmět	Co váže
	Ústní interakce	Fonetika				
Bydlení, studium, práce, volný čas, cestovní ruch, životní prostředí. doprava, komunikační kanály, životní styl.	Žák se umí vyjadřovat plynule a pohotově bez příliš zjevného hledání výrazů. Umí používat jazyk pružně a efektivně pro společenské a pracovní účely. Zvládá přesně formulovat své myšlenky a názory a vhodně navazovat na příspěvky ostatních mluvčích.	Pokročilá znalost výslovnosti a její zvládnutí.	MVK MV		G D SVF	Geografie Historie Společenské vědy
	Ústní projev	Gramatika				
	Dokáže se srozumitelně a podrobně vyjadřovat k široké škále témat, která se vztahují k oblasti vašeho zájmu. Umí vysvětlit své stanovisko k aktuálním otázkám a uvést výhody a nevýhody různých řešení.	Použití subjuntivu, jeho shrnutí. Časová souslednost subjuntivů.				

		Podmínková souvětí II. typu. Budoucí čas složený. Infinitiv složený. Přídavná jména se slovesy Ser a Estar.				
--	--	---	--	--	--	--

	Poslech s porozuměním					
	Rozumí delším promluvám, i když nemají jasnou stavbu a vztahy jsou vyjádřeny pouze v náznacích. Bez větší námahy rozumíte televizním programům a filmům.	Subjuntiv Perfecta. Vzájemný vztah časů oznamovacího způsobu a subjuntivů.				
		Subjuntiv předminulého času. Sousednost časová u subjuntivů - shrnutí.				
	Čtení s porozuměním					
	Žák rozumí článkům a zprávám zabývajících se současnými problémy, v nichž autoři zauímají konkrétní postoje či stanoviska. Rozumí textům současné prózy.	Španělské předložky. Podmínková věta III. typu.				
	Písemný projev	Reálie				

	<p>Dokáže napsat srozumitelné podrobné texty na širokou škálu témat souvisejících s vašimi zájmy. Umí napsat pojednání nebo zprávy, předávat informace, obhajovat nebo vyvracet určitý názor. V dopise dovede zdůraznit, čím jsou pro vás události a zážitky osobně důležité.</p>	<p>Sociální život. Cestovní ruch. Životní prostředí. Životní styl. Komunikační kanály. Doprava. Svátky ve španělsky mluvících zemích.</p>				
--	---	---	--	--	--	--

4.5.7 ŠJ – 4. a VIII. Ročník, B2

„Don Juan není muž, který miluje ženy, ale muž, kterého milují ženy.“

José Ortega Y Gasset

Téma ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata	Oblast průřezového tématu	Vazby na předmět	Co váže
	Ústní interakce	Fonetika				
Španělštin a ve světě, Španělsko, Latinská amerika.	Žák se umí vyjadřovat plynule a pohotově bez příliš zjevného hledání výrazů. Umí používat jazyk pružně a efektivně pro společenské a pracovní účely. Zvládáte přesně formulovat své myšlenky a názory a vhodně navazovat na příspěvky ostatních mluvčích.	Pokročilá znalost výslovnosti a její zvládnutí.	MVK VMEGS EV OSV		G D	Geografie Historie
	Poslech s porozuměním	Gramatika				
	Rozumí delším promluvám, i když nemají jasnou stavbu a vztahy jsou vyjádřeny pouze v náznacích. Bez větší námahy rozumíte televizním programům a filmům.	Základní rozdíly mezi španělskou a latinskoamerickou variantou španělštiny.				

	Čtení s porozuměním					
	<p>Žák rozumí článkům a zprávám zabývajícími se současnými problémy, v nichž autoři zauímají konkrétní postoje či stanoviska. Rozumí textům současné prózy.</p>	<p>Španělské předložky - rozšíření. Předložkové výrazy. Subjuntiv budoucího času. Složený subjuntiv budoucího času.</p>				
	Ústní projev					
	<p>Dokáže se srozumitelně a podrobně vyjadřovat k široké škále témat, která se vztahují k oblasti vašeho zájmu. Umí vysvětlit své stanovisko k aktuálním otázkám a uvést výhody a nevýhody různých řešení.</p>	<p>Člen - shrnutí. Užívání členu středního rodu LO. Opisné vazby slovesné. Interpunkční znaménka. Tvoření nových slov. Slovesa s dvojm příčestím.</p>				

	Písenný projev	Reálie				
	Dokáže napsat srozumitelné podrobné texty na širokou škálu témat souvisejících s vašimi zájmy. Umí napsat pojednání nebo zprávy, předávat informace, obhajovat nebo vyvracet určitý názor. V dopise dovede zdůraznit, čím jsou pro vás události a zážitky osobně důležité.	Původní jazyky v Latinské americe. Historie a kultura Španělska. Geografie a historie Latinské ameriky. Svátky a oslavy v Latinské americe.				

4.5.8 ŠJ – 1. a V. ročník, B1

Téma ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata	Oblast průřezového o tématu	Vazby na předmět	Co váže
	Ústní interakce	Fonetika				
Představování, škola. dovolená a cestování, práce, bydlení, rodina, záliby, město.	Žák je schopen zjistit jednoduché informace o cestě. Zvládne jednoduchou výměnu informací o všedních tématech	Základní výslovnost španělských hlásek, slovní přízvuk, specifické hlásky ll, r, rr	MKV OSV		G	Geografie
		Gramatika				
	Zvládne všední situace v obchodě a v každodenních situacích. Při všední konverzaci vyjádří jednoduchým způsobem svůj názor.	Slovesa: časování sloves 1., 2., 3. třídy, vykání, zvrtna slovesa, nepravidelná slovesa, čas				
	Při konverzaci dokáže odpovědět na jednoduché otázky, poskytnout informace, které se zakládají převážně na číslech.	Slovesa SER x ESTAR x HAY, Jeden z minulých časů - Pretérito Perfecto nebo Pretérito indefinido				

	Dokáže v běžné situaci něco navrhnout, přijmout a odmítnout návrhy ostatních, navrhnout alternativu.	Člen určitý a neurčitý, rod, číslo, podstatných a přídavných jmen, zápor ve větě, dvojí zápor				
	Poslech s porozuměním					
	Žák ve známých situacích rozumí jednoduchým informacím a číselným údajům. Rozumí jednoduchým pokynům v každodenních situacích.	Osobní a přivlastňovací zájmena, zvrtná zájmena, neurčitá zájmena, ukazovací zájmena.				
	Dokáže pochopit téma konverzace, mluví -li se pomalu a standardním jazykem.	Vyjádření přímého a nepřímého předmětu, tázací zájmena, zájmena s předložkou, příslovce				
	Čtení s porozuměním					
	Žák z textu dokáže pochopit hlavní informaci. Rozumí běžným informačním tabulím. Dokáže získat relevantní informace z článků v novinách či časopisech.	Blízká budoucnost a rozkazovací způsob. Slovesa Gustar, encantar, interesar a jeho použití.				

	V hrubých rysech rozumí obsahu krátkého příběhu. Rozumí jednotlivým pokynům, pokud jsou formulovány v postupných krocích.					
	Ústní projev					
	Žák dokáže popsat jednoduchým způsobem známé osoby a situace. Je schopen stručně a jednoduše hovořit o osobních zkušenostech.	Základní číslovky do 1000, stupňování přídavných jmen, základní předložky				
		Reálie				
	Zvládne jednoduchým způsobem vyjádřit svůj názor na všední témata. Umí jasně vyjádřit číselné údaje.	Oficiální jazyky Španělska. Španělština ve světě. Granada. Autonomní oblasti Španělska. Španělské svátky. Barcelona.				

4.5.9 ŠJ – 2. a VI. Ročník, B1

Téma ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata	Oblast průřezového tématu	Vazby na předmět	Co váže
	Ústní interakce	Fonetika				
Bydlení, restaurace a jídlo, cestování, obchody, zvířata.	Žák je schopen zjistit jednoduché informace o cestě. Zvládne jednoduchou výměnu informací o všedních tématech	Výslovnost je dostatečně srozumitelná, cizí přízvuk již není tak zřejmý, Větný přízvuk.	MKV OSV VMEGS		G HV D	Geografie Hudební výchova Historie
		Gramatika				
	Zvládne všední situace v obchodě a v každodenních situacích. Při všední konverzaci vyjádří jednoduchým způsobem svůj názor.	Neurčitá zájmena a zájmena přímého předmětu. Použití sloves estar a hay. Přivlastňovací zájmena nesamostatná.				
	Při konverzaci dokáže odpovědět na jednoduché otázky, poskytnout informace, které se zakládají převážně na číslech.	Rozkazovací způsob - kladný a záporný pro 2. osobu j.č. Věty zvolací. Trpný rod a zvrtné se.				

	Dokáže v běžné situaci něco navrhnout, přijmout a odmítnout návrhy ostatních, navrhnout alternativu.	Minulý čas jednoduchý a jeho použití.				
	Poslech s porozuměním					
	Žák ve známých situacích rozumí jednoduchým informacím a číselným údajům. Rozumí jednoduchým pokynům v každodenních situacích.	Rozkazovací způsob – rozšíření. Základní slovesné vazby s infinitivem. Předložky – pokračování, spojky.				
	Dokáže pochopit téma konverzace, mluví –li se pomalu a standardním jazykem.	Neurčitá a záporná zájmena. Předmět přímý a nepřímý – rozšíření. Sloveso Parecer.				
	Čtení s porozuměním					
	Žák z textu dokáže pochopit hlavní informaci. Rozumí běžným informačním tabulkám. Dokáže získat relevantní informace z článků v novinách či časopisech.	Estar + gerundium, nepravidelná slovesa . rozšíření. Estar + příd.jm				
	V hrubých rysech rozumí obsahu krátkého příběhu. Rozumí jednotlivým pokynům, pokud jsou					

	formulovány v postupných krocích.					
	Ústní projev					
	Žák dokáže popsat jednoduchým způsobem známé osoby a situace. Je schopen stručně a jednoduše hovořit o osobních zkušenostech.					

	Písemný projev	Reálie				
	Žák dokáže napsat jednoduchý souvislý text. Je schopen vysvětlit, proč zastává určitý názor, důvody svého chování či proč má určitý plán.	Národní park Picos de Europa. Typická španělská jídla a pokrmy. Camino de Santiago. Hudba ve Španělsku. Madrid. Galapágy. Fair Trade. Inkové.				
	Dokáže vést písemnou konverzaci na běžná témata a témata, která ho zajímají. Umí vypracovat leták na určité téma.					

4.5.10 ŠJ – 3. a VII. Ročník, B1

Téma ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata	Oblast průřezového o tématu	Vazby na předmět	Co váže
	Ústní interakce	Fonetika				
Dětství, oslavy a svátky, mezilidské vztahy.	Žák umí komunikovat v jednoduchých běžných situacích vyžadujících jednoduchou přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech. Zvládne velmi krátkou společenskou konverzaci, i když obvykle ještě nerozumí natolik, abyste konverzaci sám/a dokázal/a udržet.	Výslovnost je srozumitelná, cizí přízvuk již není tolik zřejmý, Větný přízvuk.	MKV MV		G D	Geografie Historie
	Poslech s porozuměním	Gramatika				
	Žák rozumí frázím a nejběžnější slovní zásobě vztahující se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o jeho osobě a rodině, o nakupování, místopisu, zaměstnání). Dokáže pochopit smysl krátkých, jasných, jednoduchých zpráv a hlášení.	Imperfectum. Slovesné vazby s infinitivem. Minulý čas jednoduchý - shrnutí. Rozdíly minulých časů. Předložkové vazby sloves a přídavných jmen.				

	Čtení s porozuměním					
	Žák zvládne číst krátké jednoduché texty. Dále umí vyhledat konkrétní předvídatelné informace v jednoduchých každodenních materiálech, např. v jídelních lístcích, prospektech, inzerátech či jízdních řádech. Rozumí krátkým jednoduchým osobním dopisům.	Předložky s předmětem přímým. Vazba Soler + inf. Subjuntiv v přítomném čase a jeho použití. Zájmena předmětu přímého a nepřímého. Podmiňovací způsob. Slovesa pro vyjádření pocitů.				
	Písemný projev	Reálie				
	Je schopen napsat krátké jednoduché poznámky a zprávy týkající se vašich základních potřeb. Zvládne napsat jednoduchý osobní dopis, např. poděkování nebo reklamaci.	Říše Inků. Španělská a hispanoamerická literatura. Svátky ve šp. hovořících zemích. Argentinci. Latinoamerické telenovely.				

4.5.11 ŠJ – 4. a VIII. Ročník, B1

Téma ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata	Oblast průřezového tématu	Vazby na předmět	Co váže
	Ústní interakce	Fonetika				
Zdraví, minulost, adrenalinové sporty a cvičení.	Žák si umí poradit s většinou situací, které mohou nastat při cestování v oblasti, kde se tímto jazykem mluví. Dokážete se bez přípravy zapojit do hovoru o tématech, která jsou vám známa, o něž se zajímáte nebo která se týkají každodenního života (např. rodiny, koníčků, práce, cestování a aktuálních událostí).	Výslovnost je srozumitelná, cizí přízvuk již není zřejmý, Větný přízvuk.	MKV OSV VMEGS		G D HV	Geografie Historie Hudební výchova
	Poslech s porozuměním	Gramatika				
	Rozumí hlavním myšlenkám vysloveným spisovným jazykem o běžných tématech, se kterými se setkává v práci, ve škole či ve volném čase. Rozumí smyslům mnoha rozhlasových a televizních programů týkajících se současných událostí nebo témat souvisejících s oblastmi vašeho osobního či pracovního zájmu, pokud jsou vysloveny	Rozkazovací způsob - shrnutí. Zvratná slovesa - shrnutí. Podmiňovací způsob pro vyjádření rad a doporučení. Gerundium pro vyjádření současně probíhajících dějů. Použití minulého času jednoduchého a imperfekta.				

	zřetelně.					
	Čtení s porozuměním					
	Rozumí textům, které obsahují slovní zásobu často užívanou v každodenním životě nebo které se vztahují k vaší práci či škole. Rozumí popisům událostí, pocitů a přáním v osobních dopisech.	Imperfektum v nepřímé řeči. Minulý čas složený. Použití subjuntivu - rozšíření. Vazba llevar + gerundium. Absolutní superlativ. Tvoření zdrobnělin.				
	Dokáže shromáždit specifické informace z různých částí textu.					
	Ústní projev	Reálie				
	Umí jednoduchým způsobem spojovat fráze, aby popsal/a své zážitky a události, své sny, naděje a cíle. Umí stručně odůvodnit a vysvětlit své názory a plány. Zvládne vyprávět příběh nebo přiblížit obsah knihy nebo filmu a vylíčit své reakce.	Salsa. Dobyť Mexika. Latinskoamerická populace v USA. Carlos Santana.				

	Dokáže vyjádřit myšlenky, přesvědčení, pocity, myšlenky, vyjádřit názor na pořad či událost. Umí dostatečně postihnout přesně podstatu myšlenky.					
	Písemný projev					
	Umí napsat jednoduché souvislé texty na témata, která dobře zná nebo která vás osobně zajímají. Bez problémů napíše osobní dopisy popisující osobní zážitky a dojmy.					

4.6 Francouzský jazyk

4.6.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

„Jazyk je systém znaků vyjadřujících myšlenky“

Ferdinand de Saussure

Vyučovací předmět *francouzský jazyk* pokrývá vzdělávací oblast *Jazyk a jazyková komunikace* a vychází ze vzdělávacího obsahu oboru *Další cizí jazyk*. Obsahem předmětu je výuka francouzského jazyka na dvou úrovních, které se od sebe liší podle cílové úrovně žáků:

základní: cílová úroveň B1 podle SERR

profilová: cílová úroveň B2 podle SERR

V koncepci předmětu jsou realizována především tato průřezová témata:

- » Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- » Multikulturní výchova
- » Mediální výchova

4.6.2 Časové, obsahové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Časové vymezení předmětu

1. a V. ročník: 3 hodiny/týden

2. a VI. ročník: 4 hodiny/týden

3. a VII. ročník: 3 hodiny/týden

4. a VIII. ročník: 3 hodiny/týden

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Předmět je realizován jako *Další cizí jazyk* a jeho časová dotace předpokládá výstupní úroveň B1 podle SERR. Při navýšení počtu hodin prostřednictvím volitelných předmětů z francouzského jazyka je předpokládána výstupní úroveň B2 podle SERR.

V případě, že se žák, který zvolil v předmětu francouzský jazyk základní úroveň, rozhodne také zde dosáhnout úrovně profilové, může také využít hodinové dotace pro volitelné předměty.

Výuka předmětu probíhá v odborných učebnách vybavených multimediální technikou a dalšími pomůckami, případně v kmenových třídách. Výuka probíhá i mimo školu, aktivně využívá spolupráce s Francouzským institutem v Praze a organizováním jazykově poznávacích zájezdů.

ZÍSKANÉ DOVEDNOSTI:

1. RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI, jejímiž očekávanými výstupy žáka jsou:
 - a) porozumění hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma
 - b) identifikace struktury jednoduchého textu a rozlišení hlavní informace v mluveném

- projevu, identifikace různých stylů a citových zabarvení promluvy
- c) odhad význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu.
 - d) užívání různých technik čtení dle typu textu a účelu čtení
 - e) využívání různých druhů slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů

2. **PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI**, jejímiž očekávanými výstupy žáka jsou:

- a) srozumitelná reprodukce přečteného nebo vyslechnutého textu
- b) formulace svého názoru ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně
- c) logická a jasná struktura středně dlouhého písemného projevu
- d) sestavení ústně i písemně souvislého textu na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek
- e) jednoduchý a souvislý popis svého okolí, svých zájmů

3. **INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI**, jejímiž očekávanými výstupy žáka jsou:

- a) krátké a jednoduché vysvětlení svého názoru písemnou i ústní formou na téma osobních zájmů nebo každodenního života
- b) v běžných, každodenních situacích užívá jednoduché, vhodné výrazy a frazeologické obraty, slovní zásobu a gramatické prostředky
- c) zapojení se do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích

Ve třetím a čtvrtém ročníku jsou žákům nabízeny volitelné předměty v rámci seminářů. Na francouzský jazyk navazuje seminář DLF - Příprava na maturitní zkoušku a mezinárodní zkoušky DELF B1-B2, který prohlubuje žákovi znalosti a připravuje ho na maturitní a mezinárodní zkoušky.

UČIVO

fonetika, pravopis, gramatika, lexikologie, postoje, názory, stanoviska, výrazy emoční, písemné projevy, čtení textu, porozumění psaného i mluveného textu, ústní projev, interakce

KOMUNIKAČNÍ SITUACE

oblast veřejná – služby, obchody, nákupní střediska, trhy, zboží, nálepky a obaly, veřejná doprava, jízdní řády, lístky, pokuty, divadlo, kino, programy, zábavní podniky, restaurace, jídelničky, hotely, formuláře, běžné události, zdravotní služby, oznámení, letáky

oblast pracovní – zaměstnání, běžné profese, běžné podniky, běžné vybavení pracoviště, obchodní administrativa, obchodní dopis, nákup a prodej, jednoduchý návod a popis práce, orientační značení, jednoduché recepty

oblast vzdělávací – škola, učebny, školní prostory, učitelé, pomocný personál, vybavení školy, méně běžné školní pomůcky, významné školní dny a události, výuka, domácí úkoly, diskuse, video-texty, texty na obrazovce počítače, slovníky, příručky

oblast osobní – rodina a její společenské vztahy, přátelé, příbuzní, vybavení domácnosti; život mimo

REÁLIE ZEMÍ STUDOVANÉHO JAZYKA

geografické zařazení a stručný popis, významné události z historie, významné osobnosti, životní styl a tradice v porovnání s Českou republikou, kultura, umění a sport, některé známé osobnosti a jejich úspěchy, ukázky významných literárních děl

4.6.3 Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

V předmětu je kladen důraz na rozvoj odpovědnosti žáka za vlastní vzdělání a za svou budoucnost. Žáci jsou průběžně seznamováni s vhodnými způsoby, metodami a strategiemi učení. Do hodin je zařazována práce s cizojazyčnými texty, jejichž zdroji jsou literární texty, noviny, časopisy nebo internet. Učitelé vedou žáky k samostatnosti při vytváření referátů a prezentací.

Žák

- » pracuje samostatně, samostatně vyhledává, porovnává a zpracovává informace získané z různých zdrojů
- » přistupuje ke zdrojům informací kriticky a tvořivě
- » kriticky posuzuje svou práci, učí se z vlastních chyb

Kompetence komunikativní

U žáků je podporován rozvoj různých forem komunikace a to verbální i neverbální. Důraz je kladen na prezentaci myšlenek a výsledků své práce a to jak před spolužáky, tak před veřejností.

Žák

- » je veden ke komunikaci, komunikuje jasně a zřetelně,
- » je v komunikaci veden k trpělivosti a naslouchání druhým,
- » vhodně argumentuje a obhajuje své názory a myšlenky,
- » u žáka je podporováno užívání moderních komunikačních technologií.

Kompetence sociální a personální

Žáci jsou učiteli vedeni ke komunikaci v cizím jazyce. Při výuce je upřednostňována skupinová forma práce, týmová práce a práce ve dvojicích - především při nácviku konkrétních tematických dialogů.

Žáci jsou vedeni k toleranci kulturních odlišností a respektování jiných sociálních skupin a etnik a v neposlední řadě ke komunikaci s rodilými mluvčími. Žák

- » reflektuje své jednání a chování, z čehož následně odhaduje důsledky,
- » dodržuje společně dohodnutá pravidla chování,
- » je učiteli veden k reprodukci slyšeného.

Kompetence občanské

Žáci jsou seznamováni se způsobem života a se zvyklostmi ve francouzsky mluvících zemích a zauímají stanoviska ke kulturním a společenským odlišnostem. Nedílnou součástí výuky je kontakt s rodilými mluvčími a výměnný výukový pobyt, čímž jsou žáci přímo konfrontováni s hodnotami jiné země.

Kompetence digitální

Žák:

- » ovládá aktivně sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je při školní práci,
- » získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah, k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- » vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií

ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti,

- » dokáže se pohybovat v online světě, rozezná fakenews, manipulativnost,
- » předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, při sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

4.6.4 FJ – 1 a V. ročník, B2

„Výchova dětí je činnost, při níž musíme obětovat čas, abychom ho získali.“

Jean Jacques Rousseau

Ústní a písemný projev	Praktické znalosti	Oblasti užívání jazyka	Rozsah zásoby	slovní Gramatika	Sociokulturní znalosti	Témata komunikace	Interakce	Přesahy	Průřezová témata	Vazby předmět	na
dokáže přijmout nebo		veřejné, pracovní, vzdělávací, soukromé	Administrace, politika	Imparfait / passé composé,	Administrativní dělení Francie, vedení státu, frankofonní země	volby, regiony			MKV	G D	
odmítnout něčí návrh, vyprávět jednoduchý příběh, jednoduše sdělit svůj názor,	Dokáže napsat CV, rozumí inzerátům ohledně nabídek práce	veřejné, pracovní, vzdělávací, soukromé	práce, vzdělání, firma	vztažná zájmena, neurčitá	Vzdělávací systém ve Francii	vzdělání, práce, nezaměstnanost		směřování k porozumění sobě samému - volba povolání, vize budoucnosti			

hovořit o svých plánech				podmínková věta 1. stupeň				kreativita - tvorba projektu povolání budoucnosti		
			média	adverbiata - formace, použití	Francouzské televizní a radiové stanice, noviny,	média: tištěná x elektronická, audiovizuální				

Žák dokáže hovořit o své představě budoucího povolání, výslovnost němého e v budoucím čase, umí napsat CV		veřejné, pracovní, vzdělávací, soukromé	svátky, volno, dovolená	zájmena v přímém (opakování) i v nepřímém předmětu	svátky ve Francii, tradiční a regionální francouzská kuchyně					
	Žák je schopen orientovat se v jízdních řádech, koupit si jízdenku	veřejné, pracovní, vzdělávací, soukromé	cestování, přemísťování se, dovolená, prázdniny	kondicionál, podmínková souvětí tří typů, formulace: nechat si něco	cestovní prostředky ve les bateaux...					

				udělat						
Žák dokáže vyjádřit nutnost, potřebu, přání, lítost				subjonctif, formace, použití						

4.6.5 FJ – 2 a VI. ročník, B2

„Cíl bez plánu je pouze přání.“

Antoine de Saint-Exupéry

Ústní a písemný projev	Praktické znalosti	Oblasti užívání jazyka	Rozsah slovní zásoby	Gramatika	Sociokulturní znalosti	Témata komunikace	Interakce	Přesahy	Průřezová témata	Vazby předmět	na
žák dokáže vyprávět o dané události v minulosti a dokáže vyjádřit svůj názor na ni	čtení v médiích	veřejné, soukromé, pracovní, vzdělávací	různé události (oslava, katastrofa..)	le passif, časové výrazy (la veille..)	orientace ve francouzských médiích	média a události v nich obsažených	žák se dokáže sám zeptat na okolnosti dané události, nemusí být pobízen učitelem		MKV VMEGS	D G	
Žák dokáže argumenty vysvětlit, co je správné a co není, dokáže vyjádřit pochybnost, překvapení či nedůvěru		veřejné, soukromé, pracovní, vzdělávací	umění - pravost, falzifikáty	impersonální konstrukce, vztažné zájmeno dont	francouzští výtvarníci	pravda, lež, výtvarné umění	Žák dokáže zahájit, udržet a ukončit jednoduše a přímou konverzaci na téma. Dokáže znovu zopakovat	sociokulturní zázemí Francie			

<p>Žák je schopen určit a popsat turistické místo, je schopen se na ně zeptat a zjistit si informace</p>	<p>turistické informace, průvodce</p>	<p>veřejné, vzdělávací, pracovní</p>	<p>historické události, výstavba, konstrukce/destrukce, ukončení</p>	<p>plus-que parfait, předbudoucnost, seznámení se s passé simple</p>	<p>francouzské historické budovy</p>	<p>cestování, turismus</p>	<p>část toho, co někdo řekl.</p>	<p>historie vybraných lokalit ve Francii</p>
<p>Žák se dokáže vyjádřit k uměleckému počínu, líbí- se mu li či ne, co by chtěl jednou dokázat, dokáže prezentovat svůj sen v kondicionálu</p>		<p>soukromé, pracovní</p>	<p>hudba, sny, plány do budoucna</p>	<p>kondicionál passé, vyjádření emocí</p>	<p>francouzský chanson</p>	<p>osobní sny</p>		<p>největší fr. Chansoniéři</p>

4.6.6 FJ – 3. a VII. ročník, B2

„Pravda, svoboda a ctnost jsou jediné tři věci, pro které je třeba milovat život.“

Voltaire

Ústní a písemný projev	Praktické znalosti	Oblasti užívání jazyka	Rozsah slovní zásoby	Gramatika	Sociokulturní znalosti	Témata komunikace	Interakce	Přesahy	Průřezová témata	Vazby předmět	na
Žák je schopen hovořit v budoucnosti o změnách, které svět čekají		vzdělávací, pracovní, veřejné	budoucnost, změny v ekologii, ekonomice, zaměstnání	futur antérieure		hrozby devastace krajiny, lidské zdroje		projekt ve skupinách- prezentace největší změny a s ní související hrozby	OSV MKV	D G	
Žák dokáže vysvětlit příčiny současné situace a dokáže vyvodit důsledky a ty prezentovat			vzdělání, politické instituce, hnutí	vyjádření příčiny a důsledku	tradice stávek ve Francii	práce, politika, sociální hnutí					
student umí požádat o povolení				subjonctif passé							

				vztažná zájmena: lequel, duquel..						
Žák je schopen popsat své schopnosti a dovednosti v zájmu získání pozice či místa	umí vyplnit žádanku, dotazník	pracovní, vzdělávací	vzdělání, rekvalifikační kurzy, formace, schopnosti a dovednosti	nominalizace	vysokoškolské vzdělávání ve frankofonních zemích	vzdělání, profese, zaměstnání	student dokáže odhadnout význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu	Mezinárodní studentský program Erasmus, jeho nabídky, výhody		

		pracovní, vzdělávací	informace, výzkum, historie	syntéza informací		Wikipedia, zdroje informací				
Žák je schopen korektně napsat úvod i závěr práce na zadané téma		pracovní, vzdělávací	klima, historické dědictví země, vývoj	porozumění textu: vyjádření úvodu a závěru promluvy/textu	nové metody vzdělávání, vlastní návrhy a jejich obhajoba	konference				
Žák umí napsat Rédaction										

4.6.7 FJ – 4. a VIII. ročník, B2

„Někdo vám musí šlapat na paty. Člověk je jako pružina, která je tím silnější, čím víc ji stlačíme.“

Charles Louis Montesquieu

Ústní a písemný projev	Praktické znalosti	Oblasti užívání jazyka	Rozsah slovní zásoby	Gramatika	Sociokulturní znalosti	Témata komunikace	Interakce	Přesahy	Průřezová témata	Vazby předmět	na
Žák dokáže i aktivně sledovat debatu na téma nových technologií, umí se k ní vyjádřit. Dokáže provést syntézu textu na odborný článek		pracovní, vzdělávací	věda, technologie, risk	hypotéza, dedukce		nové technologie, zrychlený vývoj	Student dokáže porozumět hlavním myšlenkám složitých textů		MV VMEGS	D G	
	Žák umí reagovat na odborný projekt a vést pro i proti němu argumenty	pracovní, vzdělávací	architektura, urbanismus, administrativa	vedlejší věty vztažné, deskriptivní konstrukce		nová výstavba města, rekultivace	týkajících se jak konkrétních, tak abstraktních témat.	urbanistický projekt ve skupinách			

		soukromé, vzdělávací	sentiment, emoce, volný čas, psychologie člověka, charakter		Psychologický román E. Bovary/T. Desqueyroux					
--	--	-------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--

Žák je schop en představit dané dílo a zároveň ho svými slovy okomentovat		soukro mé, vzděláv ací, pracovn í	film, divadlo, TV, kritika, jídlo, gastronomie	používá ní minulýc h časů, antériorité, posteriorit é	fr. Filmoví režiséři					
--	--	--	---	---	-------------------------	--	--	--	--	--

4.6.8 FJ – 1. a V. ročník, B1

„Výchova dětí je činnost, při níž musíme obětovat čas, abychom ho získali.“

Jean Jacques Rousseau

Ústní a písemný projev	Praktické znalosti	Oblasti užívání jazyka	Rozsah slovní zásoby	Gramatika	Sociokulturní znalosti	Témata komunikace	Interakce	Přesahy	Průřezová témata	Vazby předmět	na
osvojení fonetických pravidel	pozdravy, oslovení, omluva, představení sebe, rodiny	osobní, veřejné	národnosti, profese, rodina, přátelé	členy, adjektiva, plurál, slovesa avoir, etre, přivlastňovací zájmena, otázka	vhodné použití pozdravů ve společnosti, omluvení se	rodina	Pochopí krátké otázky a dokáže na ně odpovědět	práce ve skupině – rozvoj spolupráce s druhými –	MKV	D G	
dokáže popsat počasí a klimatické podmínky	sjednání schůzky, vyjádřit se: je mi teplo/zima	osobní, veřejné, pracovní	datum, hodiny, roční období, podnebí	slovesa 1. sl. Třídy, předložky, zápor	podnebí ve Francii	počasí, dochvilnost	Umí klást otázky týkající se osobních dat a na podobné otázky odpovídat. Umí	přijímání jiných názorů, samostatná organizace, rozvoj kreativity			
		osobní	sport, hudba, město	faire, aller, prendre, venir, zájmena, stažený člen	sportovní preference ve Francii x ČR	víkend, sport, záliby					

<p>dokáže smysluplně popsat cestu z bodu A do B, jednoduše podat argumenty k bydlení ve městě /venkově</p>	<p>dokážou se zeptat na cestu, popsat ji</p>	<p>osobní, veřejné</p>	<p>město, centrum, periferie, vesnice, dům, byt</p>	<p>pouvoir, vouloir, 3. sl. Třída, blízká budoucnost</p>		<p>bydlení</p>	<p>se jednoduchým způsobem zapojit do rozmluvy, ale komunikace je zcela závislá na opakování, parafrázování a opravném přeformulování.</p>			
<p>umí vyjádřit argumenty pro a proti TV</p>		<p>osobní</p>	<p>můj den, TV, záliby</p>	<p>zvrtná slovesa, passé composé, další nepravidelná</p>	<p>Zná některé tv a rádiové stanice ve fR</p>	<p>záliby, den, Tv</p>				

				slovesa					
	umí vést základní dialog u lékaře, objednat se, vysvětlit příčinu stavu	veřejné	tělo, lékař, nemoci, zdraví	spojení se slovesem avoir		svěření se s bolestí, probléme m	rozumí základním frázím u lékaře, mluví- li partner pomalu, dokáže rozumět		
Umí stručně popsat krásky neduhy Paříže		osobní	Paříž	nepravidelná slovesa: venir, prendre, écrire, lire, voir, dire, sortir, ouvrir	památky a další důležitá místa v Paříži	monumenty v Paříži		zeměpis – Francie a její důležité kulturní památky, města	

4.6.9 FJ – 2. a VI. ročník, B1

„Cíl bez plánu je pouze přání.“

Antoine de Saint-Exupéry

Ústní a písemný projev	Praktické znalosti	Oblasti užívání jazyka	Rozsah slovní zásoby	Gramatika	Sociokulturní znalosti	Témata komunikace	Interakce	Přesahy	Průřezová témata a vazby na předmět
Žák dokáže uvést příklady rozdílů v českém a fr. vzdělávání		soukromá, vzdělávací	školství	neurčitá zájmena, qui, que, ou	vzdělávací systém ve Francii	předměty ve škole, budoucí zaměstnání	Dokáže komunikovat prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech.		MKV VMEGS D G
hovořit o svých budoucích studiích a profesi				shoda v PP u PC, imparfait				práce ve skupině – rozvoj spolupráce s druhými – přijímání jiných názorů, samostatná organizace, rozvoj kreativity, komunikačních dovedností, zodpovědnosti.	
Žák umí zaujmout postoj k rodinnému svazku a jednoduchými slovními spojeními ho interpretovat		soukromá	rodina II., kapesné	kondicionál, 1. podmínka		tradiční x moderní rodina		rodina – sestavování rodokmenu	
Umí napsat krátké	návštěva muzea, kina, koupě lístku, programu	soukromá, veřejná	kulturní život, móda		muzea a kulturní památky ve Fr. A v ČR	kultura	Umí odpovídat na otázky a reagovat na jednoduché		

	Žák je schopen si jednoduše objednat v restauraci	veřejná	jídlo, obchody, nakupování, vyjádření množství	dělivý člen	tradiční francouzská kuchyně	oblíbená/neoblíbená jídla, stravování			
	Žák je schopen rozluštit nápisy národních parků a je schopen rozpoznat chráněné území	soukromá, veřejná, vzdělávací	město, venkov, příroda, cestování	zájmena Y, EN - další užití, blízká minulost, se mettre a, avoir a	národní parky ve Francii	příroda, cestování		zeměpis - příroda	
jednoduché poznámky a zprávy týkající se jeho základních potřeb. Umí napsat jednoduchý dopis.		soukromá		nepravidelná slovesa: mettre, dormir + payer, essayer	použití formulí psaní soukromého dopisu		výroky. Umí naznačit, že rozumí, ale jen zřídka je schopen/schopná porozumět natolik, aby konverzaci sám/sama udržel/a		

4.6.10 FJ – 3. a VII. ročník, B1

„Pravda, svoboda a ctnost jsou jediné tři věci, pro které je třeba milovat život.“

Voltaire

Ústní a písemný projev	Praktické znalosti	Oblasti užívání jazyka	Rozsah slovní zásoby	Gramatika	Sociokulturní znalosti	Témata komunikace	Interakce	Přesahy	Průřezová témata	Vazby na předmět
Žák rozumí hlavním bodům a myšlenkám jednoduchého textu i autentického ústního projevu	umí vyjádřit souhlas/nesouhlas, stupňované preference	soukromé, pracovní, vzdělávací, veřejné	práce, firma, vzdělání,	passé composé s pomocným slovesem být, zápor, otázka,	vzdělávací systém ve Francii, vysoké školy	pracovní budoucnost, vzdělání	vyhledává v textu nejdůležitější informace	směřování k porozumění sobě samému - volba povolání, vize budoucnosti.	MKV	GD
Žák dokáže hovořit o své představě budoucího povolání, výslovnost němého v budoucím čase, umí napsat CV	Umí někoho obhájit, stát za ním či naopak někoho obvinít Umí o něco požádat, něco navrhnout, povolit	soukromé, pracovní, vzdělávací, veřejné	Administrace, politika	Budoucí čas jednoduchý, srovnávání, vyjádření množství 2 PC / imparfait - použití, subjunctif	Administrativní dělení Francie, DOM, TOM, vedení státu	volby, stát	u složitějších textů pochopí téma	porozumění sociální skupině v níž člověk žije, umění spolupracovat kreativita - tvorba projektu povolání budoucnosti		

		cí, veřejné								
Žák dokáže vyjádřit nutnost, potřebu, přání, lítost				přivlastňovací zájmena samostatná						
	média - TV, rádio, noviny, magazíny	soukromé, pracovní, vzdělávací, veřejné	TV, rádio, noviny	adverbia - formace, použití	Francouzské televizní a rádiové stanice, noviny,	televizní kanály, vysílání		současní francouzští spisovatelé		

Žák umí popsat charakter člověka a jeho zvyklosti		soukromé, pracovní, vzdělávací, veřejné	svátky, jídlo, kuchyně, rodina	zájmena v přímém (opakování) i v nepřímém předmětu	svátky ve Francii, tradiční a regionální francouzská kuchyně					
Žák umí popsat své zážitky z dovolené, své tužby - kam by se rád podíval, umí si psát cestovní deník			cestování, přemísťování se, dovolená, prázdniny	kondicionál, podmínková souvětí tří typů, formulace : nechat si něco udělat		cesty, dovolená				

4.6.11 FJ – 4. a VIII. ročník, B1

„Někdo vám musí šlapat na paty. Člověk je jako pružina, která je tím silnější, čím víc ji stlačíme.“

Charles Louis Montesquieu

Ústní a písemný projev	Praktické znalosti	Oblasti užívání jazyka	Rozsah slovní zásoby	Gramatika	Sociokulturní znalosti	Témata komunikace	Interakce	Přesahy	Průřezová témata	Vazby na předmět
žák dokáže vyprávět o dané události v minulosti a dokáže vyjádřit svůj názor na ni	čtení v médiích	veřejné, soukromé, pracovní, vzdělávací	různé události (oslava, katastrofa..)	le passif, časové výrazy (la veille..)	orientace ve francouzských médiích	média události v nich obsažených	žák se dokáže sám zeptat na okolnosti dané události, nemusí být pobízen učitelem		MV VMEGS	G D
žák dokáže argumenty vysvětlit, co je správné a co není, dokáže vyjádřit pochybnost, překvapení či nedůvěru		veřejné, soukromé, pracovní, vzdělávací	umění - pravost, falzifikáty	impersonální konstrukce, vztažné zájmeno dont	francouzští výtvarníci	pravda, lež, výtvarné umění	žák dokáže zahájit, udržet a ukončit jednoduchou a přímou konverzaci na téma. Dokáže znovu zopakovat část toho, co někdo řekl.	sociokulturní zázemí Francie		
žák je schopen určit a popsat turistické místo, je schopen se na ně zeptat a zjistit si informace	turistické informace, průvodce	veřejné, vzdělávací, pracovní	historické události, výstavba, konstrukce/destrukce, ukončení	plus-que parfait, předbudoucnost, seznámení se s passé simple	francouzské historické budovy	cestování, turismus		historie vybraných lokalit ve Francii		

Školní vzdělávací program GPJP

<p>Žák se dokáže vyjádřit k uměleckému počínu, líbí-se mu li či ne, co by chtěl jednou dokázat, dokáže prezentovat svůj sen v kondicionálu</p>		<p>soukromé, pracovní</p>	<p>hudba, sny, plány do budoucna</p>	<p>kondicionál passé, vyjádření emocí</p>	<p>francouzský chanson</p>	<p>osobní sny</p>		<p>největší fr. Chansoniéři</p>		
--	--	---------------------------	--------------------------------------	---	----------------------------	-------------------	--	---------------------------------	--	--

Žák je schopen hovořit v budoucnosti o změnách, které svět čekají		vzdělávací, pracovní, veřejné	budoucnost, změny v ekologii, ekonomice, zaměstnání	futur antérieure		hrozby devastace krajiny, lidské zdroje		projekt ve skupinách - prezentace největší změny a s ní související hrozby		
Žák dokáže vysvětlit příčiny současné situace a dokáže vyvodit důsledky a ty prezentovat			vzdělání, politické instituce, hnutí	vyjádření příčiny a důsledku	tradice stávek ve Francii	práce, politika, sociální hnutí				
Žák umí požádat o povolení				subjonctif passé, lequel, duquel						

4.7 Společenské vědy a filosofie

4.7.1 Charakteristika předmětu

„K bytí náleží okolnost, že zakládá jsoucna, která se ukazují. Ukazují se lidem, kteří mají klíče k tomu, co se ukazuje. To znamená, že principy dějinného pohybu, psychických stresů či manažerských řešení se nemohou ukázat tomu, kdo nezná předpoklady fungování těchto vrstev reality, neví, co už bylo v daném oboru učiněno, co se ukázalo jako neúspěšné, kde jsou kořeny řešení, jaké odtud vedou cesty“.

Jaroslava Pešková

Současný svět, který se vyznačuje vysokou mírou dynamiky, výraznou orientací na pokrok, tematizování sociální skutečnosti a samotného člověka. Společenské vědy a filosofie mají v našem pojetí smysl v uvědomění si předpokladů lidského života jako života nezajištěného, který tak klade vysoké nároky na člověka jako bytost rozumějící a chápající, svobodnou, a tudíž odpovědnou za celek universa. Společenské vědy a filosofie jsou tak pokusem o založení odpovědnosti jako péče o duši, obec a ducha, ke kterému patří i péče o tělo. Neboť pro uvědomění si místa ve světě není tak důležité naučit se zacházet s danými jevy, ale je důležité „proniknout“ k samotným jevům, odhalit to, co není na první pohled zřejmé.

Předmět je součástí vzdělávací oblasti *Člověk a společnost*, *Člověk a svět práce* a *Člověk a zdraví*. V naší koncepci má mnoho styčných bodů s *dějepisem*, *geografií*, v dílčích aspektech s *biologií* a vzdělávací oblastí *Umění a kultura*.

V koncepci předmětu jsou realizována tato průřezová témata:

- » Osobnostní a sociální výchova
- » Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- » Multikulturní výchova
- » Mediální výchova
- » Environmentální výchova

4.7.2 Časové, obsahové a organizační vymezení předmětu

Časové vymezení předmětu

1. ročník/kvinta: 2 hod/týden
2. ročník/sexta: 2 hod/týden
3. ročník/septima: 3 hod/týden

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Výuka předmětu vzhledem k multidisciplinarnosti je rozdělena do tematických bloků, které odpovídají jednotlivým společenským, resp. ekonomickým vědám a filosofii. V prvním ročníku je vyučována psychologie a sociologie, ve druhém úvod do religionistiky, ekonomie, a právo, třetí ročník je vyhrazen politologii včetně ústavního práva a úvodu do filosofie. Mezinárodní vztahy, globální svět jsou probírána parciálně, obsahově jsou zahrnuta do předmětu geografie.

Na výuku v základním předmětu navazují v nabídce následující semináře otevírané dle poptávky studentů: seminář společenských věd, seminář psychologie, teorie práva, vybrané problémy politologického myšlení, teorie ekonomického rozhodování aj.

4.7.3 Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

V předmětu jsou rozvíjeny následující kompetence v tomto obsahu:

Kompetence k učení

Žák:

- » osvojí si různé druhy učení, které dokáže následně efektivně využít,
- » proces učení dokáže fázovat tak, aby dosáhl žádoucího efektu,
- » naučí se kritickému přístupu k informacím,
- » naučí se být „nemanipulovatelným“.

Kompetence k řešení problému

Žák:

- » je schopen vidět problém v souvislostech,
- » při porozumění problému dokáže využívat adekvátní metody poznání, využívá při tom již dříve získané a ověřené znalosti,
- » není uzavřen ve světě zaběhnutých přístupů, klišé, stereotypů, ale otevřený novým přístupům a viděním skutečnosti.

Kompetence komunikativní

Žák:

- » uvědomí si předpoklady komunikace v člověku jako zoon logon echon,
- » pochopí roli komunikace jako bytostného předpokladu společnosti,
- » uvědomí si roli jazyka jako symbolu v rovině sémiotické i sémantické,
- » dokáže používat odborný jazyk předmětu,
- » naučí se základním pravidlům komunikace-

Kompetence sociální, personální a občanské

Žák:

- » uvědomí si rozdíl mezi chováním a jednáním, naučí se formám a druhům chování,
- » naučí se sebereflexi a následné seberegulaci svého jednání a chování,
- » naučí se respektu k hodnotám, názorům a postojům druhých,
- » uvědomí si, že potřeby každého jedince jsou individuálně hierarchizovány, ale že jejich uspokojování musí být legitimní,
- » na pozadí kulturních odlišností je schopen uvědomovat si jedinečnost člověka jako takového,
- » uvědomí si, že jednou ze základních hodnot vyspělé společnosti je empatie a solidarita.

Kompetence k podnikavosti

Žák:

- » osvojí si různé formy seberealizace a její legální rámec,
- » při plánování své životní cesty vychází z individuálních předpokladů a možností, resp. limitů,

- » uvědomí si, že cesta ke splnění přání a vlastních aspirací nesmí narušovat cestu ostatních,
- » naučí se rozhodovat odpovědně nejenom ve vztahu ke své osobě ale i k celku společenství.

Kompetence digitální

Žák:

- » ovládá aktivně sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je při školní práci,
- » získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah, k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- » vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti,
- » dokáže se pohybovat v online světě, rozezná fakenews, manipulativnost,
- » předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, při sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

4.7.4 SVF 1. – 3. ročník (V.– VII.)

„Člověk je principiálně a vždy mnohem více, než o sobě dokáže vědět“.

Karl Jaspers

Téma ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata	Oblast průřezového tématu	Vazby na předmět	Co váže
PSYCHOLOGIE - péče o duši	žák dokáže formulovat, v čem spočívá jedinečnost člověka, vazbu tělesnosti a duševnosti, vývoj základního tématu psychologie v dějinách	Psychologie – moderní věda, metody psychologického výzkumu. Základní etapy vývoje psychologického myšlení.	OSV	vědomí sebe sama, rozvoj osobnostních, individuálních předpokladů každého jedince v rámci společenského kontextu	SVF	dějiny filosofického myšlení
Pojem lidské psychiky její determinace	žák si dokáže uvědomit složitost lidské psychiky, ji ovlivňující faktory jak v rovině ontogenetické či fylogenetické, tak v rovině sociální, dokáže strukturovat základní psychické jevy, ví, na jakém základě se člověk rozhoduje, volí, jedná	Podstata lidské psychiky jako jednota kognitivní, afektivní, konativní složky. Psychické stavy, procesy, vlastnosti. Biologická a sociální determinace lidské psychiky. Chování, jeho formy a vazby s prožíváním.	OSV	osobní stabilita a integrita, vědomí podmíněnosti lidského individuálního života kulturním rámcem, morální rozměr lidského chování	B, SVF	nervová soustava člověka, socializace
Osobnost člověka	žák ví, že pojmu osobnosti se v psychologii používá ve smyslu jedinečnosti, nikoliv výlučnosti, je schopen rozlišit základní typologie a teorie osobnosti, dokáže formulovat své potřeby, hodnoty a vztáhnout je k nutnosti prosociálního chování	Pojem osobnosti a její vývoj v jednotlivých etapách života. Potřeby a motivace. Schopnosti, temperamentové a charakterové vlastnosti osobnosti. Typologie osobnosti. Teorie osobnosti.	OSV	jedinečnost osobnosti, porozumění sobě samému v různých etapách života a situacích, potřeby a legitimní způsoby jejich saturace v souvislosti s životními cíli	SVF	normy a deviantní chování
Učení a jeho	žák si uvědomuje podstatu lidské	Podstata učení, základní formy. Sociální	OSV, MKV	bytí v otevřenosti pro		

formy	bytosti jako " bytosti plné nedostatků" a z toho vyplývající nutnosti neustále se učit	učení, problém identity a atribuce.		"nové"		
Duševní hygiena	žák si uvědomí nutnost dbát o své duševní zdraví, jeho úzkou vazbu se zdravým životním stylem, je schopen reflektovat složitost etiologie duševní nemoci a nutnost prevence	Konflikt, stres, frustrace, zátěžové situace. Strukturace duševních poruch na základě mezinárodní klasifikace, jejich projevy a způsoby léčby. Zásady péče o duševní zdraví jedince.	OSV	péče o životní styl	B	výchova ke zdraví
SOCIOLOGIE člověk ve společnosti	posoudí úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji, rozlišuje změny konstruktivní a destruktivní	Pojem sociologie. Metody sociologického výzkumu Tradiční, moderní a postmoderní společnost v dějinách sociologického myšlení. Základní etapy vývoje sociologického myšlení			D	Srovnání života v archaické, tradiční, moderní a postmoderní společnosti Průmyslová revoluce.
Hlavní problémy moderní společnosti	objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti	Základní problémy společnosti tematizované sociologií	ENV	Příčiny rychlého růstu lidské populace a vliv na životní prostředí. Globalizace a její projevy. Globální problémy, jejich příčiny a důsledky. Problémy současné společnosti. Legitimizace moci	Z, D	Problematika životního prostředí. Situace v tzv. třetím světě. Růst populace.
Socializace	objasní, jaký význam má sociální kontrola ve skupině a ve větších sociálních celcích	socializace/ socializační činitele/ resocializace sociální kontrola	OSV	Hodnoty, sociální role a instituce	D	

Sociální skupiny		Primární a sekundární skupiny, teorie referenčních skupin. Pojem skupiny a davu, klasifikace davu, masové jednání				
Stratifikace		Sociální stratifikace. Sociální vrstvy a mobilita. Sociální instituce a sociální role. Formování a přenos kulturních vzorců, úloha hodnot a norem				
Jednání a komunikace	uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích	Společenské jednání a komunikace. Verbální a nonverbální komunikace	OSV	Verbální a neverbální komunikace		
Sociopatologie	popíše možné dopady sociálně-patologického chování na jedince a společnost	Normy a deviantní chování				

„Základní podmínkou dobrého života v obci jest vláda zákonů, nikoli lidí“.

Aristotelés

Téma ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata	Oblast průřezového tématu	Vazby na předmět	Co váže
EKONOMIE - péče o lidské potřeby	Žák charakterizuje ekonomii jako vědní disciplínu, určí metodu jejího zkoumání a dokáže vysvětlit soudobé ekonomické teorie s vazbou na politiku	makroekonomie, mikroekonomie, centrálně plánovaná ekonomika, tržní ekonomika, klasická škola liberální ekonomie, keynesiánství, studium ekonomie a vědecké ekonomické instituce v ČR			D	dějiny ekonomických teorií
Trh a jeho fungování	Žák na konkrétním příkladě vysvětlí vztah nabídky a poptávky k ceně zboží na trhu; popíše fungování trhu; popíše marketingovou strategii jednotlivých firem a dokáže zhodnotit její úspěšnost	hospodářský cyklus, zákon nabídky a poptávky, funkce cen a peněz (hotovostní a bezhotovostní platby), externality lidského chování	EV	dopady rozvoje ekonomiky na životní prostředí	M	fungování trhu zobrazené pomocí funkcí
Mikroekonomie	Žák dokáže rozlišit mezi právnickou a fyzickou osobou (rozdíl mezi zaměstnáním a podnikáním); posoudí možnosti a rizika investic a zdrojů financování v domácnosti a ve firmě (vztah mezi výnosností, rizikem a likviditou)	cash-flow, cíle podnikání (likvidita, rentabilita, produktivita), osobní a kapitálové obchodní společnosti, OSVČ, investice, vlastní a cizí zdroje financování (úvěr, leasing)	MKV	diskriminace v zaměstnání, zaměstnávání cizinců		
	Žák vysvětlí různé přístupy k řízení firmy a posoudí různé scénáře jejího vývoje, orientuje se v možnostech samostatného podnikání a v problematice zaměstnanosti	personalistika a pracovní právo (pracovní smlouva, typy pracovních poměrů, získání a ztráta zaměstnání, formy mzdy), management				
Makroekonomie	Žák posoudí možnosti státu zasahovat do ekonomiky v rámci	fiskální politika, monetární politika, cenová a důchodová politika, zahraniční obchod, přímé	OSV	nezaměstnanost jako problém	G	stupeň rozvoje v jednotlivých

	tržního hospodářství; vysvětlí	a nepřímé daně, inflace, nezaměstnanost,		ekonomický,		evropských i
--	--------------------------------	--	--	-------------	--	--------------

	daňovou soustavu ČR; popíše fungování bankovního systému; vysvětlí princip obchodování s cennými papíry a nastíní hlavní principy finančních trhů; rozliší různé druhy pojištění; vysvětlí základní makroekonomické ukazatele a jejich velikost v souvislosti s vývojem ekonomiky	ČNB, komerční banky, burza cenných papírů, druhy cenných papírů, sociální a zdravotní pojištění, komerční pojištění, penzijní fondy, hrubý a čistý domácí produkt, hospodářská stagnace a hospodářský růst		psychologický i sociální		mimoevropských zemích na jeho ukazatele
POLITOLOGIE - péče o rozhodování ve společnosti	Žák charakterizuje politologii jako vědní disciplínu a určí metodu jejího zkoumání	politika x politologie, politická kultura; vztah mezi politikou a dalšími vědními disciplínami			D	rozvoj svobodného myšlení o politice v historii
Stát	Žák vymezí pojem stát jako společenskou organizaci; posoudí rozdíl mezi legalitou a legitimitou státní moci; popíše dělu moci v demokratických státech a vymezí rozdíl mezi demokracií a diktaturou	základní rysy státu a jeho historický vývoj: řecká polis a stát jako výraz obecného dobrého, přirozené právo, stát jako mocenská instituce, státní suverenita, parlamentarismus a jeho zakotvení, koncepce občanství a republikanismus, dělba moci ve státě			D	vznik státu v historickém kontextu (antický stát X moderní stát)
Výkon státní moci a občanská společnost	Žák posoudí výhody a nevýhody decentralizace státu a rozliší mezi unií, konfederací a federací; navrhne vlastní řešení ekologických problémů a porovná je se zásahy státu, určí základní principy české zahraniční politiky, uvědomí si bezpečnostní rizika a způsoby boje proti nim	centralizovaný a decentralizovaný stát, sociální politika, zemědělská a ekologická politika, bezpečnostní a zahraniční politika	OSV	sociální stát	G	zahraniční politika ČR a světová bezpečnostní rizika
Politické ideologie mezi demokracií a	Žák rozliší charakteristické znaky politických ideologií, jejich historickou proměnu a jejich	liberální demokracie a její formy (přímá a nepřímá demokracie), konzervatismus, nacionalismus, fašismus a nacismus,	MV, EV	význam propagandy při šíření politických ideologií,	D, MMK	vzestup nacismu a komunismu ve světě

totalitou	současný význam (vliv na současnou politickou kulturu), dokáže určit vztah mezi náboženstvím a politikou	socialismus a komunismus, anarchismus, moderní politické směry (environmentalismus, feminismus, komunitarismus), náboženský fundamentalismus		environmentalismus jako politická ideologie		
Politické a volební systémy ve světě a v ČR	Žák pochopí funkci politické strany v demokratickém státě; rozliší různé typy politických stran podle jejich vnitřní struktury a podle postavení na politickém spektru; objasní význam demokratických voleb; rozliší mezi různými druhy volebních systémů (většinový, poměrný); posoudí klady a zápory všeobecného, rovného a přímého volebního práva	vznik a definice politické strany v demokratickém a totalitním státě; politické spektrum; vnitřní struktura politických stran; volby v demokratickém státě; volební systémy a přepočítávání hlasů; volební systém ČR	MKV	zastoupení menšin v politice	G	srovnání politických systémů v ČR a v zahraničí
Úvod do studia PRÁVA (péče o spravedlnost)	Žák objasní vztah mezi právem a mocí (politikou), právem a společností, orientuje se v základních pramenech práva a v právním systému, dokáže vysvětlit působnost právní normy na konkrétních příkladech	Právo a morálka, prameny práva, systém právních odvětví, druhy právních norem, právní subjektivita			D	dějiny právních norem
Ústavní právo	Žák popíše na základě Ústavy ČR legislativní proces, rozdělení mocí v demokratickém státě, zná aktivně i pasivně státní symboly ČR, v Listině základních práv a svobod nalezne a na jejím základě vysvětlí fungování základních lidských práv a jejich ústavní garanci	Ústava ČR, legislativní proces, právní stát, dělba státní moci (výkonná, zákonodárná, soudní), Listina základních práv a svobod, státní symboly ČR, veřejný ochránce práv	MKV, OSV	lidská práva a jejich vymezení v ústavě ČR a v Listině základních práv a svobod	D	dějiny ústavnosti na území dnešní ČR

<p>Občanské a rodinné právo</p>	<p>Žák uvede příklady právních vztahů, které upravuje občanské a rodinné právo; uvede základní druhy smluv a možnosti jejich uzavírání; porozumí reklamačnímu a rozvodovému řízení; posoudí společenský a právní</p>	<p>občanský zákoník (dědické-závazkové-vlastnické právo), zákon o rodině (manželství), Úmluva o právech dítěte, náležitosti při uzavírání smluv</p>	<p>MKV, OSV</p>	<p>dodržování lidských práv, vztahy uvnitř rodiny (jejich právní vymezení X praxe), právo v každodenním životě</p>		
--	--	---	-----------------	--	--	--

	význam rodiny; dokáže vymezit práva a povinnosti manželů; orientuje se v právech dětí a v souvisejících právních úpravách; rozliší mezi osvojením, poručenstvím a pěstounskou péčí					
Trestní právo	Žák porozumí rozdílům v trestním a občanském soudním řízení; posoudí podmínky trestní odpovědnosti; rozliší trestní čin a přešůpek; posoudí význam trestu; posoudí vztah mezi trestnými činy a tresty (závažnost trestného činu)	trestní zákoník a trestní řád (trestný čin a přešůpek, sankce za ně), polehčující a přitěžující okolnosti trestného činu	EV, MKV, OSV	nové druhy kriminality (environmentální, mediální, kybernetická) otázka nápravy zločinců	G	vztah zločinnosti v ČR k problematice uprchlíků
Soudní soustava a aplikace práva v ČR	Žák vyjmenuje účastníky právního řízení v různých druzích sporu; objasní strukturu a funkci soudů, rozliší hlavní náplně vybraných právnických profesí	soustava soudů v ČR, státní zastupitelství, orgány právní ochrany	OSV	působení ombudsmana, problematika vymahatelnosti práva		

Pozn.: hodinová dotace: Náboženství 15, Ekonomie 25 hodin, Právo 20 hodin

„Odmítám ty, kteří se rozhodli oslavovat člověka stejně jako ty, kteří se ho rozhodli ponížovat, i ty, kdo se rozhodli hledat rozptýlení. Mohu souhlasit jen s těmi, kteří v úzkostech hledají“.

Blaise Pascal

Téma ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata	Oblast průřezového tématu	Vazby na předmět	Co váže
ÚVOD DO FILOZOFIE A RELIGIONISTIKY	Žák rozlišuje mezi rovinou vyznání a tvrzení. Chápe úlohu religio životě lidí. Vysvětlí význam základních religionistických pojmů. Rozezná hlavní světová náboženství, rozumí roli náboženství v životě člověka identifikuje projevy náboženské nesnášenlivosti a rozezná projevy sektářského myšlení	náboženství a věda (rovina tvrzení a vyznání). Náboženství v obecném a speciálním smyslu. Základní pojmy (teismus, ateismus, deismus apod.). Hlavní světová náboženství. Problematika sekt (charakteristika těchto skupin, příklady známých sekt v ČR)			D	
FILOZOFIE - péče o ducha	Žák dokáže formulovat zvláštní postavení filosofie v systému lidského poznání, dokáže ho odlišit od vědeckého poznání a náboženského vztahu člověka ke světu	Filosofie jako teoretický způsob života. Mýtus, logos. Základní filosofické otázky, disciplíny. Vztah filosofie a vědy, náboženství, umění, ideologie.	OSV	Péče o sebe sama, "nesamozřejmost" světa	ČJ, D	mýty a eposy, řecké pověsti
Základní paradigma v dějinách filosofie	Žák na konkrétních příkladech z dějin filosofie dokáže rozlišit základní paradigma filosofického myšlení	Ontologické, noetické, lingvistické paradigma				
Filosofie v dějinách	Žák dokáže rozlišit základní filosofické směry, formulovat jejich historickou podmíněnost, uvést hlavní představitele dějin filosofického myšlení, uvědomit si					

	zásadní obraty ve vývoji filosofie a společný hodnotový rámec Evropy: pravda, dobro, krása					
Filosofie v antice	Žák si dokáže uvědomit vliv kosmogonických mýtů na původní kosmologické pojetí filosofie a postupnou emancipaci filosofie od mýtu a postupnou změnu zájmu filosofie od povahy světa k člověku, včetně zápasu o vnitřní harmonii duše	Přírodní (presokratovská) filosofie. Antropologický obrat ve filosofii – sofisté, Sókrates. Eleaté, Platón – rozštěp světa zdání a světa pravdy. Aristotelés – sjednocení na principu theoria, praxis, poiesis.			D	klasické období řecké kultury a vzdělanosti
		Helenistická filosofie – skepticismus, epikureismus, stoicismus, novoplatonismus			D	helénistické období řecké kultury a vzdělanosti
Středověká filosofie	Žák dokáže reflektovat vliv křesťanství na filosofii ve středověku, uvědomit si vztah filosofie a teologie, poznání a víry, přenesení ideálu mimo lidskou existenci do prostoru boží transcendence, mystična, magična	Sv. Pavel, Augustinus Aurelius a další církevní otcové. spor o univerzália, Abelárd, Anselm z Canterbury Tomáš Akvinský				
Filosofie novověku	Žák si uvědomí změnu v chápání člověka jako subjektu a rozvoje tzv. panského postoje člověka ke světu, instrumentalistu poznání a jeho projevy ve všech sférách života společnosti	Gnoseologický obrat v dějinách filosofie. Základní směry v teorii poznání: Racionalismus – Descartes, Spinoza, Leibniz. Empirismus – Bacon, Locke, Hume, Berkeley Politická filosofie – More, Campanella, Hobbes	EV	vliv novověkého chápání člověka na pojetí vědy a techniky	D	zámořské objevy, velké novověké revoluce
	Žák je schopen reflektovat roli rozumu v emancipaci individua, morálním jednání a vrchol racionalismu v německé filosofii	Osvícenství jako "věk dospělosti lidstva" a jeho vrchol ve francouzském osvícenství a Kantovi Německá klasická filosofie – Fichte, Hegel			D, Čj	projevy osvícenského ducha v dějinách a literatuře

Filosofie moderní	Žák si uvědomí krizi racionalismu v kritice společnosti, limitech vědy a techniky a různosti proudů ve filosofii	Marxova kritika společnosti. Scientistní proudy - pozitivismus, logický pozitivismus Analytická filosofie			D	průmyslová revoluce a její důsledky pro život společnosti
		Antiscentistní proudy - Schopenhauer, Nietzsche, filosofie existence, fenomenologie, intuitivismus, pragmatismus, hermeneutika				
Současná filosofie	Žák dokáže reflektovat pluralitu filosofického diskursu a nebezpečí krize hodnot	Postmoderna jako pluralita hodnot				
Jan Patočka: „Historie není ale pohled odpovědnost“	Žák si uvědomí roli duchovního člověka v životě společnosti, propojení důsledně filosofického postoje s postojem plně občanským, tozn. politickým	Patočkovu pojetí dějin, politiky, filosofie. Teorie "přirozeného světa" a kritika "světa konstruktů"	OSV	jednota myšlení a postojů	D	bipolarita světa po 2. světové válce

Pozn.: hodinová dotace: Politologie 35, Filosofie 65 hodin

4.8 Dějepis

4.8.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

„Studnice minulosti je hluboká. Neměli bychom o ní říkat, že vůbec nemá dna?“

Thomas Mann

Předmět zapadá do vzdělávací oblasti *člověk a společnost*, přičemž se v mnohých směrech kryje se vzdělávacími předměty *společenské vědy a filozofie, geografie, český jazyk a literatura* a celou vzdělávací oblastí *umění a kultura*. Předmět pak realizuje vzdělávací obsah oboru dějepis.

Vyučovací předmět *dějepis* slouží vytváří u žáka historické vědomí, cílem je dát žákům vhled do historického vývoje lidské společnosti, ukázat tento vývoj jako mnohohrstevnatý proces, kdy porozumění jednotlivým etapám vývoje pomáhá utvářet hodnotové povědomí současného člověka a pomáhá pochopit i současný vývoj společnosti. Hlavní pozornost je věnována především dějinám západního civilizačního okruhu i státním útvarům na území Střední Evropy (země Koruny české, Svatá říše římská atd.). Důraz je pak kladen především na výuku moderních dějin.

Praktická stránka výuky dějepisu nespočívá pouze v „porozumění současné politické situaci“. Často se setkáváme i s artefakty kulturněhistorického vývoje, proto považujeme za nezbytné i poznatky z dějin vzdělanosti, umění, církví, mentalit, hospodářství a společenských struktur.

Při vědomí relativnosti historické pravdy musíme při výuce dějepisu důsledně dbát na odlišení různých možných interpretací historických událostí a souvislostí od zjevných omylů, vědomých lží a cíleně falešných výkladů.

Základní rozdíl mezi výukou na 4letém a 8letém gymnáziu je v redukce znalostí období pravěku a starověku na připomenutí klíčových formujících událostí tohoto období na začátku kvinty v 8leté větvi gymnázia. Daná problematika byla podrobně probírána v kvartě podle ŠVP NG.

Výuka je doplňována v každém ročníku historickými exkurzemi, mezi pravidelné patří Pražský hrad, Královská cesta i fakultativní exkurze do Vídně a Berlína. Žáci se zapojují do projektů praktické historie *Post Bellum ad*.

Základní historická orientace žáka je prohlubována v seminářích v 3. ročníku/septimě a 4. ročníku/oktávě. Ve 3. ročníku/septimě se seminář z dějepisu zabývá světovými dějinami od r. 1945 do současnosti v hlubších souvislostech mezinárodních vztahů. Semináře ve 4. ročníku/oktávě jsou dva, seminář z dějepisu průřezově zkoumá hlavní modely historického vývoje od počátků dějin po současnost, seminář DXX pak vývoj totalitarismu a demokracie v dějinách 20. století ve střední Evropě. Cílem seminářů je příprava žáků na studium na VŠ i budování vědomí historické kontinuity vývoje i role jedinců na vývoj společnosti.

Své znalosti si žáci pravidelně rozvíjí i účastí na olympiádě z dějepisu a v Dějepisné soutěži studentů gymnázií České a Slovenské republiky.

Při výuce dějepisu jsou zapracována průřezová témata:

- » mediální výchova
- » multikulturní výchova
- » výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- » osobnostní a sociální výchova
- » výchova demokratického občana
- » environmentální výchova

4.8.2 Časové, obsahové a organizační vymezení předmětu

Časové vymezení předmětu

1. ročník: 2 hodiny/týden
2. ročník: 2 hodiny/týden
3. ročník: 2 hodiny/týden
4. ročník: 1 hodina/týden

Časové vymezení předmětu

- V. ročník: 2 hodiny/týden
- VI. ročník: 2 hodiny/týden
- VII. ročník: 2 hodiny/týden

K organizačním formám výuky patří kromě frontálních metod, metody skupinové práce, problémové učení, práce s textem, vlastní žákovské výstupy, odborné exkurze a praktická cvičení v terénu. Základními pomůckami mimo učebních textů pro výuku žáků jsou dějepisné atlasy i mapy online, prezentace, materiály jsou sdílené prostřednictvím Google Workspace.

V rámci výuky dějepisu budou rovněž otevírány semináře, rozšiřující předmět nejen tematicky, ale i směrem k dovednostem potřebným pro práci s prameny a historickými artefakty. 3. ročník SD - Světové dějiny od r. 1945 do současnosti v souvislostech, 4. ročník: SD - Průřez dějinami, DXX - Totalita a demokracie v Evropě 20. století (události, myšlení, kultura).

4.8.3 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu dějepis

Kompetence k učení a k řešení problémů

Díky primárnímu akcentu na multimediální výchovu dostává žák značné množství sekundárních informací zaměřených na práci s textem, respektive obrazovým materiálem, ale i s dalšími typy historických pramenů. Kládeme přitom důraz na fakt, že každý text vypovídá především o sobě a pak až teprve o sdělované skutečnosti. Naším cílem jsou v tomto směru následující kompetence.

Žák:

- » dokáže odlišit manipulativní strategie v textu a oddělit je od jeho sdělné hodnoty,
- » zhodnotí sdělnost textu a utřídí si v něm jednotlivé informace podle jejich důležitosti,
- » využije názorných didaktických pomůcek (dějepisný atlas, nástěnná mapa) k získávání vědomostí i k jejich dalšímu zpracování,
- » vyhledává relevantní informace na internetu, ve slovnících a v omezené míře i v oborových kompenciích a odborné sekundární literatuře.

Vedle práce s textem a reprodukováným pramenným materiálem vedeme žáky k tomu, aby třídili poznatky podle jejich relevance. Při hodnocení používáme prvky pozitivní motivace.

Kompetence komunikativní

Vyučovací předmět *dějepis* nabízí ve své látce i v jejím zpracování množství různých typů diskurzů. Žák získává informace o velkém množství různých náhledů na stejnou (či přinejmenším velmi podobnou) věc.

Žák:

- » s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací,
- » čte s porozuměním populárně naučný text a na základní úrovni i snazší odborné texty,
- » efektivně využívá moderní digitální informační technologie,
- » vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje,
- » je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci.

Kompetence sociální a personální

Kládeme důraz hlavně na schopnost sebehodnocení žáka a toleranci vůči jednání a názorům druhých.

Žák:

- » reflektuje své jednání s ohledem na možné odlišné přístupy k situaci a toleruje druhé,
- » aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů s ohledem na možnosti, názory a schopnosti druhých,
- » přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii,
- » rozezná manipulativní strategie komunikujících a adekvátně na ně odpovídá.

Kompetence občanské

Žák:

- » respektuje historické dědictví jednotlivých kultur,
- » zachovává základní požadavky ohleduplného přístupu ke kulturním památkám, ale i k historickým artefaktům vůbec, s čímž souvisí i to, že dbá o zachování přírodního prostředí, v němž se kulturní památky nacházejí,
- » rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání,
- » posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhajuje informovaná stanoviska.

Kompetence k podnikavosti

Předáváme informace i o univerzitních oborech, ústavech akademie věd, archivech, knihovnách a dalších institucích, v nichž historik uplatňuje své poznatky.

Žák:

- » cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření v rámci oboru,
- » rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě,
- » získává a kriticky vyhodnocuje informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit,
- » usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky.

Kompetence digitální

Žák:

- » ovládá aktivně sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je při školní práci,
- » získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah, k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- » vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti,
- » dokáže se pohybovat v online světě, rozezná fakenews, manipulativnost,
- » předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, při sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

4.8.4 D – 1. ročník

„Někdy se přihodí věci, které dělí historii na dobu předtím a potom,..."

Peter Englund

Téma ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata	Oblast průřezového tématu	Vazby na předmět	Co váže
Úvod do studia dějin	Žák rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace.	Úvod do studia; archivy	MV	Historický pramen		
	charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého	Chronologie a periodizace				

Pravěk	charakterizuje pojem archeologická kultura	Archeologie a pravěk; archeologická kultura jako termín – pouze v základních konturách – rozlišení pravěku a starověku – ne výklad o jednotlivých archeologických kulturách.	VMEGS			
	vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti	Neolitická revoluce	EV			
Starověk	popíše základní metody historického výzkumu používané při studiu antiky	Klasická archeologie a filologie; epigrafika			Latina	klasická filologie

<p>Starověk – antické Řecko</p>	<p>charakterizuje geografická specifika pevninského i ostrovního Řecka a jejich dopad na rozlohu a polohu řeckých států</p>	<p>minojská a mykénská kultura</p>	<p>VMEGS</p>			
	<p>charakterizuje význam mytologie v řecké kultuře a vysvětlí příčiny a důsledky velké řecké kolonizace</p>	<p>temné a archaické období řeckých dějin</p>	<p>MV</p>	<p>Drama a epos - médium antiky</p>	<p>ČjL</p>	<p>drama a epos – jejich obsah a funkce</p>
	<p>vysvětlí modely fungování řeckých městských států – demokracie, oligarchie, tyranis</p>	<p>Řecká polis – Athény, Sparta</p>	<p>OV MKV VMEGS</p>	<p>Heiloti a Sparta</p>	<p>SVF</p>	<p>raná řecká demokracie, oligarchie a tyranis</p>

	vysvětlí příčiny řeckoperských válek, popíše způsob vlády v perské říši	klasické období, perská říše a řecko-perské války	VDO MKV			
	charakterizuje souboj o hegemonii mezi řeckými poleis	Peloponéská válka; Krize poleis; Thébská hegemonie	VDO			
	popíše výboje Alexandra Makedonského a vysvětlí způsob šíření řecké kultury na východ	Alexandr Makedonský; helénismus	MKV			
	popíše a doloží civilizační přínos antického Řecka pro zrod evropské kultury; rozezná jednotlivé sloupové řady a odliší na základě uměleckých prvků výtvořů jednotlivých kulturních epoch	Kultura antického Řecka; Doba železná a západní svět v kontrastu k antice?	MKV MV VMEGS		VV ČJL	architektura a výtvarné umění antického Řecka dramata antiky

	antického Řecka					
Starověk – antický Řím	popíše zeměpisné podmínky a etnické složení apeninského poloostrova	Etruskové, římské království	MKV			

	<p>charakterizuje model fungování římské republiky; vysvětlí význam římského občanství a bojů mezi plebeji a patriciji</p>	<p>Římská republika</p>	<p>OV VDO VMEGS</p>		<p>SVF</p>	<p>první římská zastupitelská demokracie</p>
--	--	-------------------------	-----------------------------	--	------------	--

	charakterizuje snahy o udržení republiky a popíše hlavní směry výbojů římské říše	Krize republiky – 1. triumvirát	VDO		VV	architektura a výtvarné umění antického Říma
	popíše způsob vzniku tzv. principátu	2. triumvirát; Principát a claudiovsko-juliovská dynastie				
	objasní vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím a výlučnost obou těchto náboženských systémů	Dějiny římských provincií – Judea – judaismus a židovské dějiny ve starověku; Flaviovcí – Adoptivní císaři	MKV	vztah Římské říše k minoritám – na příkladu Židů		
	objasní vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím a výlučnost obou těchto náboženských	Vznik křesťanství	MV VMEGS OV	epištole a kázání jako prvotní média křesťanství	SVF	judaismus; vznik křesťanství

	systémů					
	stručně charakterizuje	Germania – Doba římská –	VMEGS		SVF	
	situaci za hranicemi římské říše (limes romanus)	pravěk nebo starověk???				
	popíše krizi římského impéria, jeho rozpad a konstituování tzv. tetrarchie	Vojenští císaři; Dominát; Konstantin Veliký				

	<p>ilustruje vlivy řecké, etruské a fénické kultury na kulturu antického Říma, popíše a doloží civilizační přínos antického Říma a křesťanství pro zrod evropské kultury, popíše a doloží civilizační přínos antického Říma a křesťanství pro zrod evropské kultury</p>	Kultura antického Říma	MKV VMEGS	vztah Římské říše k minoritám – na příkladu křesťanů	VV ČJL	římské umění římská literatura
	popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin	Rozpad Západořímské říše	MKV VMEGS	multikulturalita pozdní Římské říše	SVF	raná křesťanská církev; církevní otcové a sv. Augustin
Raný středověk	vysvětlí základní příčiny přesunů etnik v období tzv. stěhování národů	Stěhování národů	MKV VMEGS		G	změny etnického složení Evropy
	vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí ve východním kulturním okruhu	Byzanc	MKV	multikulturalita byzantské říše		

	objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě	Francká říše a papežský stát	VMEGS		G	Prvotní rozmístění indoevropských etnik a jejich posuny; střet kultur a přírodní podmínky, jež mohly v různých regionech vést k migraci celých etnik
	objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě	Kultura raného středověku	MKV		SVF	Rozpad církevní jednoty – rozmístění pravoslavní a západního křesťanství
	vysvětlí význam křesťanské kultury pro středověký svět	Náboženství ve středověku	MKV OV	křesťanská kultura a pohanské kultury	SVF	Etnikum, kmen, stát a národ – vývoj těchto termínů
	vymezí specifika islámské oblasti	Arabská říše a arabské Španělsko	MKV	arabská kultura a křesťanství	SVF	islám
	charakterizuje představu středověkého univerzalizmu a snahy o navázání	počátky svaté říše římské	VMEGS		SVF	význam křesťanství pro konstituování středověkého světa

	na politické a kulturní dědictví římské říše					
	charakterizuje základní rysy vývoje Velké Moravy jako příklad vývoje raně středověkého státu, charakterizuje konstitutivní znaky raného českého státu a raných států střední Evropy	Sámův kmenový svaz; Velká Morava, počátky českého státu kontextu střední Evropy	MKV MV	způsoby šíření křesťanství v protikladu k šíření, respektive uchování pohanských kultů – psaná a ústní tradice		
	popíše základní mezníky vývoje raného českého státu	Český stát v 10. až 12. století (Čechy v době knížecí)				
	vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním kulturním okruhu a doloží jejich rozdílnost na boji o investituru	Svatá říše římská v 11. - 12. stol. a Itálie	VMEGS			

	<p>porovná vývojové tendence ve Francii a Anglii, vysvětlí roli Vikingů v rámci raně novověké Evropy, vysvětlí a na příkladech doloží</p>	<p>Západní Evropa v raném středověku (Francie, Anglie, počátky skandinávských států)</p>	<p>VMGES</p>			
--	---	--	--------------	--	--	--

	rizika lenního systému					
	porovná odlišnosti vývoje v západní a východní Evropě doby raného středověku, popíše hlavní tendence vývoje Kyjevské Rusi v kontextu přejímání byzantské kultury a náboženství	Východní Evropa v 9.-13. století (Kyjevská Rus, Polsko a Balkán)	MKV			
	charakterizuje nové formy zbožnosti; zasadí zrod inkvizice a její postupy do souvislostí středověkého práva a vysvětlí důvody, jež vedly k jejímu založení; zhodnotí význam křížových výprav pro další vývoj Evropy	Vývoj církve ve 12. - 13. století – IV. lateránský koncil; rozvoj žebavých řádů; zrod inkvizice; křížové výpravy	MKV	vztah křesťanů a Arabů během křížových výprav		

	rozpozná románské stavby a charakterizuje stavební typy – rotunda, basilika; doloží na románských	Románská kultura v Evropě a v českých zemích			VV	románská výtvarná kultura
	stavbách vliv římské stavební kultury					
Vrcholný středověk	charakterizuje základní znaky gotické výtvarné kultury a architektury na konkrétních příkladech	Gotická kultura v Evropě a v Čechách			VV	gotická výtvarná kultura
	popíše konflikty mezi Anglií a Francií a jejich příčiny; popíše centralizaci francouzské moci a vznik prvních protoparlamentních shromáždění – francouzské generální stavy;	Anglie a Francie ve vrcholném středověku (Plantageneti v Anglii, vrchol středověké monarchie ve Francii za svatého Ludvíka a Filipa Sličného)	MKV			

	anglický parlament					
	vysvětlí důsledky tatarských a tureckých nájezdů pro jižní a východní Evropu	Polsko, Uhry a Rus v 11. - 14. století				
	charakterizuje kulturněpolitický vzestup českého státu za posledních Přemyslovců; charakterizuje proměnu	Český stát za posledních Přemyslovců	MKV OV	etnický obraz českých zemí za posledních Přemyslovců – Češi, Němci, Židé		

	středověkého hospodářství a společnosti spjatou s tzv. středověkou kolonizací a její dopad na vývoj středověké i současné sídlení sítě					
--	--	--	--	--	--	--

4.8.5 D – 2. ročník

„Je pravděpodobné, že během putování časem, které dnes zahajujeme, budeme nuceni odložit na okraj cesty řadu iluzí...“

Jean Delumeau

Téma ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata	Oblast průřezového tématu	Vazby na předmět	Co váže
Vrcholný středověk	objasní postavení českého státu v rámci Svaté říše římské a vysvětlí mezinárodněpolitické dohody Karla IV. s rody Anjouovců a Habsburků	Nástup Lucemburků na český trůn; Říše a Čechy za Lucemburků				
Pozdní středověk	vysvětlí dopady hospodářských, kulturních a politických projevů „krize středověku“	Krize středověku; Stoletá válka; Václav IV. a krize Svaté říše římské				
	popíše názorové proudy rodícího se husitského hnutí; vysvětlí význam husitského hnutí pro další politický a kulturní vývoj českých zemí	Husitská revoluce; Křížové výpravy proti husitům; jednání na basilejském koncilu; kompaktáta jako základní zemský zákon	MV OV VMEGS	metody šíření idejí jednotlivých husitských proudů	SVF	názorová uskupení v husitských Čechách

	popíše průběh osmanské expanze v západním směru a pokusí se objasnit její dopad na západoevropskou mezinárodně politickou scénu	Expanze osmanských Turků ve 14. až v první polovině 16. století; Polsko a Uhry ve 14. - 15. století; Habsburkové na říšském trůně a pokusy o reformu říše	MKV	Polsko, Uhry a Osmanská říše – multikulturní státy a jejich nakládání s nejruznějšími minoritami	SVF	parlamentarismus a monarchismus v církvi; ekumenické snahy v pozdním středověku a dnes; náznaky parlamentarismu v řízení Svaté říše římské; pokusy Jiřího z Poděbrad o vytvoření mezinárodní organizace křesťanských vládců
	vymezení základní znaky stavovství v počátcích této instituce; vysvětlí postavení kompaktát v právním systému zemí Koruny české a důvody, proč na nich Jiří z Poděbrad trval	Jiří z Poděbrad a jeho království dvojího lidu; Zrod stavovského státu	VDO		SVF	názorová uskupení v husitských Čechách po roce 1437)
	definuje převahu stavů v české politice a kultuře a rozpozná znaky pozdně gotické výtvarné kultury	Jagellonci ve střední Evropě a pozdní gotika			VV	pozdní gotika v Čechách a v Německu

<p>Raný novověk</p>	<p>rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly formulovány v období renesance a humanismu;</p>	<p>Renesance a humanismus, vývoj v Itálii od 13. do konce 16. století</p>			<p>VV, ČjL, HV, Latina</p> <p>renesanční výtvarná kultura; myšlenkový svět renesančního člověka; renesanční hudba; rozvoj humanistické latiny a její vliv na konstituování kulturních „spisovných“ jazyků – italštiny, španělštiny; role antické vzdělanosti v humanistickém myšlení</p>
	<p>porozumí důsledkům zámořských objevů+B16</p>	<p>Zámořské objevy a počátky kolonizace</p>	<p>MKV VMEGS</p>	<p>kontakt s mimoevropskými civilizacemi</p>	<p>G</p> <p>dopad španělsko-portugalských koloniálních válek na současné jazykové a kulturní složení jejich bývalých kolonií v latinské Americe</p>

	popíše základní rysy reformace a protireformace, jejich vztah k jevu označovanému jako humanismus a dopad obou tendencí na konfesijní rozdělení Evropy	Reformace; základní reformační proudy – luteránství; kalvinismus; novokřtění	MV	Role knihtisku a dalších médií při šíření reformačních myšlenek	G, SVF, ČJL	Rozpad konfesijní jednoty západního křesťanstva – regionální rozložení a odlišnosti jednotlivých
						proudů
	popíše proudy nových forem zbožnosti a jejich dopad na vytvoření nových církevních řádů; vysvětlí základní příčiny rozchodu křesťanských konfesí a popíše základní závěry tridentského koncilu	Katolická reformace			SVF	nové formy zbožnosti; ustavení katolické církve – katolické dogmatiky v zásadních bodech platné až do 19. století; podobně i u reformačních konfesí
	popíše topoi vztahující se ke španělskému nacionalismu a jejich kořeny v době raného novověku	Španělsko a Itálie v 16. stol.	MKV	Španělsko – vztah k Maurům; Židům a moriskům		

	vysvětlí náboženské konflikty v konfesionalizující se oblasti západní Evropy a jejich politický rozměr	Holandsko v 16. - 17. století; Francouzské a německé náboženské války; Anglie v 16. století	VMEGS		G	holandské regiony, francouzské departementy, rozdíly mezi Belgií a Holandskem
	popíše rozsah habsburského panství v Evropě i ve světě a dokumentuje centralizační snahy habsburských panovníků v českých zemích, manýristické základní znaky literární kultury a centralistických snah Rudolfa II., resp. jeho státního aparátu, rozpozná základní znaky	České země v době předbělohorské, česká renesance a manýrismus	MKV	konfesijní situace v českých zemích – vzájemný vztah jednotlivých konfesijních a etnických minorit	ČjL, Ch, Fy, VV	postavení jednoty bratrské – její péče o jazyk a české překlady Bible, vrcholící v Bibli panovnickém rozvoji duchovní, tvorná kultura doby a esoterických věd na českém
	vysvětlí vznik systému rovnováhy sil a počátky tradice mezinárodních mírových kongresů	České stavovské povstání a třicetiletá válka	VMEGS			

	popíše model absolutistické vlády Ludvíka XIV., vymezí základní znaky stavovství a absolutismu v 17. století	Francie (kontra papežství) v 17. století; galikanismus a snahy o vytvoření státní církve, absolutismus? Panovnický dvůr a stavy v raném novověku	VDO VMEGS		SVF	merkantilistická teorie a její uplatnění
	posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry	Habsburská monarchie v letech 1648 – 1740	VMGES			
	rozpozná znaky barokní a klasicistní kultury	Kultura baroka a klasicistního humanismu			VV, ČjL, HV	barokní a klasicistní výtvarná kultura (klasicismus 17. a počátku 18. století – Francie, Španělsko, Itálie,

						„barokní“ hudba
	popíše význam baltského moře jako obchodního prostoru severní Evropy a příčiny geopolitických změn v tomto prostoru	Rusko, Švédsko a Polsko v 16. - 18. století; velká severní válka				
	vytvoří si představu o úpadku španělské moci v průběhu 17. století; na příkladě zvratu ve válce o španělské dědictví dokumentuje snahu Velké Británie a některých dalších mocností o udržení rovnováhy sil na evropském kontinentě	Španělsko 17. století - monarchie na ústupu?, válka o španělské dědictví				
Osvícenský absolutismus	vysvětlí a na příkladu některého ze států ilustruje způsob organizace státu, označovaný jako osvícenský absolutismus, vysvětlí motivaci josefínských reforem	osvícenský absolutismus (vzestup Pruska, Rusko od Petra Velikého do Kateřiny Veliké, podunajská monarchie od Marie Terezie k Leopoldu II.)	VDO VMEGS		SVF, ČjL	osvícenský absolutismus; germanizační tlaky a počátky národního obrození

<p>Osvícenství</p>	<p>určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. století a v modelu osvícenského absolutismu</p>	<p>Osvícenství</p>	<p>OV</p>		<p>SVF, ČjL</p>	<p>osvícenství</p>
<p>Novověk – počátek 19. století</p>	<p>rozpozná znaky rodící se demokracie na konci 18. století; popíše základní momenty průběhu francouzské revoluce a vysvětlí souvislost mezi revoluční Francií a bojem amerických kolonií o nezávislost</p>	<p>Válka o nezávislost severoamerických kolonií; Velká francouzská revoluce</p>	<p>VMEGS</p>			
	<p>posoudí význam ústavy a novou organizaci státu, uvede základní typy parlamentních státních systémů</p>	<p>Napoleonská Francie a Evropa</p>	<p>VDO VMEGS</p>		<p>SVF, ČjL</p>	<p>konstituování národů v opozici vůči francouzské expanzi</p>

4.8.6 D – 3. ročník

„Nemohu vám slíbit nic než krev, dřinu, slzy a pot.“

Winston Churchill

Téma ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata	Oblast průřezového tématu	Vazby na předmět	Co váže
Evropa na počátku 19. století	identifikuje rysy romantismu, empíru a biedermeieru ve výtvarném umění a v propagandistických textech; vysvětlí příčiny a následky průmyslové revoluce; popíše vznik sociální otázky a srovná různé možnosti jejího řešení; vysvětlí fungování systému Svaté aliance a důvody jeho zhroucení	romantismus, biedermeier a empír v evropské kultuře; průmyslová revoluce; systém Svaté aliance a jeho limity;	MV VMEGS EV	Svatá aliance, RKZ- analýza textů průmyslová revoluce	VV, HV, G	umění romantismu (VV, HV); vznik států na Balkáně, v severní Africe a v Jižní Americe (Z)

<p>Vznik národních hnutí</p>	<p>objasní význam termínů: <i>velkoněmecká koncepce,</i> <i>maloněmecká koncepce;</i> <i>panslavismus; austroslavismus;</i> <i>Mladá Evropa;</i> tato hnutí vzájemně odliší a najde jejich společné tendence</p>	<p>Národní obrození</p>	<p>MV VDO OV</p>	<p>RKZ - analýza textu</p>		
<p>České země v době předbřeznové</p>	<p>popíše vznik a průběh národního obrození v kontextu vzniku novodobých národů; vysvětlí fungování Rakouského císařství</p>	<p>národní obrození a průmyslová revoluce v českých zemích a metternichovské Rakouské císařství</p>	<p>MKV VDO</p>	<p>boj za práva občanů</p>	<p>ČjL, SVF</p>	<p>národní obrození v literatuře (ČjL); základní lidská práva v revoluci 1848 (ZSV)</p>
<p>Revoluce 1848</p>	<p>srovná příčiny, průběh a následky revolucí 1848 v různých evropských zemích</p>	<p>revoluce v Evropě v r. 1848</p>	<p>VDO</p>			
<p>Risorgimento a sjednocení Německa</p>	<p>porovná proces sjednocování Itálie a Německa; vysvětlí souvislosti politického vývoje Německa, Francie a Itálie</p>	<p>krymská válka, risorgimento a sjednocení Německa; Bismarckovo Německo; Francie za druhého císařství a třetí republiky</p>	<p>VMEGS</p>		<p>VV, HV, G</p>	<p>umění druhé poloviny 19. století - reprezentace risorgimenta a velkoněmecké ideologie (HV, VV); proces sjednocování Německa a Itálie (dříve samostatné státy, dnes regiony) (Z)</p>

<p>Kolonialismus 19. století</p>	<p>vysvětlí fungování britské koloniální říše a srovná její vývoj s koloniálními říšemi dalších evropských států; popíše vývoj USA a carského Ruska ve srovnání s evropskými státy</p>	<p>Viktoriánská Anglie a její koloniální říše; východní otázka a vnitřní vývoj v Rusku; vytváření koloniálních panství v Africe; americká občanská</p>	<p>MKV</p>	<p>indiánské války v USA, řešení národnostních otázek v britských koloniích</p>	<p>G, SVF</p>	<p>koloniální tradice současných států (Z); lidská práva mužiků v Rusku a otroků v USA (ZSV)</p>
		<p>válka a období rekonstrukce; nástup Japonska mezi světové velmoci</p>				
<p>Politický život v Českých zemích a Habsburské monarchii</p>	<p>porovná říjnový diplom, únorovou a prosincovou ústavu jako alternativy ústavního politického vývoje s Bachovým (neo)absolutismem</p>	<p>Bachův (neo)absolutismus, říjnový diplom, únorová a prosincová ústava</p>	<p>VDO</p>		<p>SVF</p>	<p>ústavní vývoj na území českých zemí, funkce právního státu a ústavního systému</p>
	<p>popíše kulturní, hospodářskou a politickou emancipaci českého národa i německé menšiny na území českých zemí; rozezná centralizační a federalizační tendence uvnitř Rakousko-Uherska</p>	<p>Rakousko-Uhersko na přelomu 19. a 20. století; politické strany a spolky 19. století</p>	<p>MV VDO</p>	<p>strany a jejich noviny: vytváření veřejného mínění</p>	<p>SVF</p>	<p>veřejnost a její funkce, politické stranictví, multikulturní státy a jejich problémy</p>

<p>Berlínský kongres a vývoj na Balkáně</p>	<p>na mapě ukáže státy, které vznikly rozpadem Osmanské říše, regiony s geopolitickými zájmy Německa, Rakouska-Uherska, Velké Británie a Francie</p>	<p>Berlínský kongres, vývoj na Balkáně v 70. - 90. letech 19. století</p>	<p>VMEGS</p>			
--	--	---	--------------	--	--	--

<p>SVĚT VE VÍRU SVĚTOVÝCH VÁLEK A MEZIVÁLEČNÝCH KRIZÍ</p>	<p>popíše příčiny, průběh a následky první světové války; vysvětlí fungování mezinárodního versaillesko-washingtonského mírového systému; uvede hlavní tendence vývoje SSSR a jeho vnitřní strukturu a mezinárodní postavení</p>	<p>první světová válka a versailleský mírový systém; ruské revoluce 1907 a 1917; vznik a vývoj SSSR do roku 1941; Velká Británie a Francie mezi světovými válkami; nové proudy v meziválečné kultuře</p>	<p>VMEGS VDO MV OV</p>	<p>revoluční propaganda a vznik masové kultury</p>	<p>VV, HV, G, SVF</p>	<p>meziválečná kultura (HV, VV); územní změny po 1. světové válce (Z); komunismus jako politická ideologie, funkce politické propagandy v moderní společnosti (ZSV)</p>
---	--	--	------------------------------------	--	---------------------------	---

<p>Velká hospodářská krize (1929)</p>	<p>vysvětlí příčiny velké hospodářské krize, uvede možnosti jejího řešení a dopady na USA a západní Evropu; uvede hlavní příčiny krize mezinárodního systému ve 30. letech 20. století; vysvětlí příčiny nástupu a úspěchu italského fašismu a německého nacismu; popíše příčiny, průběh a následky druhé světové války;</p>	<p>italský fašismus; velká hospodářská krize; výmarská republika a vznik nacismu; mezinárodní krize 30. let 20. století; druhá světová válka</p>	<p>MKV VDO VMEGS</p>	<p>židovská otázka v nacistickém Německu (holokaust a jeho hodnocení)</p>	<p>SVF</p>	<p>mechanismus hospodářské krize, nacismus a fašismus jako politické ideologie</p>
<p>ČESKOSLOVENSKO A JEHO ÚZEMÍ 1918-1935</p>	<p>vysvětlí příčiny vzniku ČSR a popíše její politický systém; porovná vývoj v různých částech ČSR s důrazem na postavení Slováků a národnostních menšin</p>	<p>Masarykův zahraniční boj a česká domácí politika během první světové války; vznik Československa; československá politika do roku 1935</p>	<p>MKV VDO</p>	<p>Němci, Maďaři, Rusíni a Poláci: postavení menšin v ČSR</p>	<p>SVF, VV, HV</p>	<p>boj o smysl českých dějin, funkce politických stran v demokratickém systému (ZSV); meziválečná kultura a umění v ČSR (HV, VV)</p>

<p>ČESKOSLOVENSKO A JEHO ÚZEMÍ 1935 - 1945</p>	<p>vysvětlí dopady velké hospodářské krize na dění v ČSR; uvede příčiny zániku první i druhé československé republiky; vysvětlí vztah mezi protektorátními orgány, českou společností a německou okupační správou; srovná možnosti a výsledky prvního a druhého zahraničního odboje;</p>	<p>krize Československé republiky a druhé republika; Protektorát Čechy a Morava; domácí a zahraniční odboj</p>	<p>MKV VDO</p>	<p>vztah Čechů, Němců a Slováků: spolupráce roztržce od k</p>	<p>SVF</p>	<p>Ekonomická krize a nezaměstnanost</p>
<p>2. světová válka</p>	<p>popíše průběh bojových akcí; vysvětlí souvislost tvorby poválečného mezinárodního systému s konferencemi v Jaltě, San Franciscu a Postupimi; vysvětlí, co znamená protektorátní správa a stanné právo; charakterizuje vlny a střediska protinacistického odboje</p>	<p>2. světová válka</p>	<p>VMEGS</p>			

4.9.7 D – 4. ročník

„Historie není pohled, ale odpovědnost...“

Jan Patočka

Téma ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata	Oblast průřezového tématu	Vazby na předmět	Co váže
Evropská integrace	vysvětlí důvody pro evropskou integraci, jak byly nahlíženy v jednotlivých fázích procesu; uvede předpoklady pro vstup země do EU; charakterizuje bezpečnostní hospodářské mechanismy EU	Evropský integrační proces - od plánů Mitteleuropa po Maastricht	VMEGS VDO		SVF, G	evropská integrace
Sionismus, genocida a země 3. světa	charakterizuje situaci na Předním Východě a vysvětlí její historické kořeny; uvede charakteristické rysy genocidy	Sionismus, protižidovská propaganda v 19. a 20. století; Norimberské zákony; Šoa; dějiny státu Izrael; Arabské státy Předního Východu	MKV VMEGS	otázka národnostních menšin na Předním východě; genocida jako fenomén 20. století	SVF	genocida, národnostní menšiny
SVĚT PO DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLCE	vysvětlí příčiny studené války, popíše její průběh na konkrétních konfliktech a důvody pro její ukončení	studená válka a její konflikty; vnitřní vývoj velmocí (USA, SSSR, Čína); obnova válkou zničené Evropy (vývoj	MV VMEGS	nová média: fotografie, film;	VV, HV	moderní nebo postmoderní umění?

		ve Francii, NSR a GB)				
Dekolonizace	uvede příčiny dekolonizace a její následky; vysvětlí hospodářský nástup Japonska a Německa; posoudí globální šance a globální hrozby (střet kultur nebo konec dějin?)	nový rozmach Německa a Japonska; blízko-východní krize; proces dekolonizace a dění ve třetím světě; evropská integrace a globalizace; rozpad Jugoslávie; válka proti terorismu	MKV VMEGS	národnostní a kulturní problémy Afriky a Indie	G	nové státy vzniklé na základě dekolonizace
ČESKOSLOVENSKO V TOTALITĚ A V DEMOKRACII	porovná politický systém let 1945-1948 s léty komunistické totality; srovná vývoj v Československu s vývojem v ostatních komunistických zemích	vývoj české kultury v komunistické totalitě; třetí republika; stalinismus v Československu; Novotného éra; vnitřní vývoj zemí východního bloku (NDR, Maďarsko, Polsko)	MKV VDO	vysídlení, vyhnání nebo odsun? Němci po druhé světové válce	SVF, VV, HV	tzv. řízená demokracie (ZSV); kultura mezi totalitarismem a disentem (VV, HV)

	<p>uvede příčiny, průběh a následky pokusů o reformu v ČSSR, Maďarsku, NDR a v Polsku; srovná vývoj po obrodném procesu v Československu s vývojem v ostatních komunistických zemích; vysvětlí vztah normalizační moci a disentu; srovná zakladatelské období komunismu s obdobím normalizace; vysvětlí příčiny sametové revoluce a rozpadu Československa po pádu komunismu</p>	<p>rok 1968 a pražské jaro v kontextu obrodných procesů v dalších komunistických zemích; normalizace československé společnosti a disent; Charta 77; sametová revoluce a cesta ke svobodě; rozpad Československa</p>	<p>MKV VDO OV</p>	<p>romská otázka, pokus o sociální integraci Romů do většinové společnosti</p>	<p>SVF</p>	<p>menšiny v současné ČR</p>
--	--	--	---------------------------	--	------------	------------------------------

4.8.8 D – V. ročník

„Někdy se přihodí věci, které dělí historii na dobu předtím a potom,..."

Peter Englund

Téma ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata	Oblast průřezového tématu	Vazby na předmět	Co váže
Dějepis a dějiny	Žák rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace.	Pravda v dějinách; hmotné a písemné prameny; proměnlivost historického poznání; interpretace; otázka smyslu dějin;	MKV, MV	problém minoritní interpretace dějin; podíl médií na vytváření pohledu na dějiny	ZSV, ČJL	média; noetika
Archeologické přístupy k dějinám, pravěk, orientální státy	charakterizuje předmět zkoumání a základní metody archeologie; definuje pojem <i>archeologická kultura</i> ; vysvětlí reflexi pohanských mytologií v raném středověku	v rámci opakování a připomenutí: neolitická revoluce; doba bronzová a železná na českém území; starověké městské státy Předního Východu; Mezopotámie; Egypt; jako nové učivo: Stěhování národů a archeologické poznatky o Keltech; Germánech a Slovanech	MKV EV	Stěhování národů; multietnicita archeologických kultur změny hospodaření	ČJL	antická literatura

<p>Antika a raný středověk</p>	<p>Vysvětlí civilizační přínos antiky pro vznik raně středověkých států</p>	<p>Význam antiky pro středověk; Rozpad západořímské říše; Význam limes (římské hranice) pro rozvoj kultury středověku; germánské kultury a jejich romanizace;</p>	<p>MKV OV VDO</p>	<p>fungování římské říše, vztah "Římanů" s "Germány"</p>	<p>EV (VV)</p>	<p>výtvarné umění antiky</p>
<p>Raný středověk</p>	<p>vysvětlí základní příčiny přesunů etnik v období tzv. stěhování národů</p>	<p>Stěhování národů</p>	<p>VMGES</p>		<p>VV</p>	<p>výtvarná kultura pozdního Říma, raná křesťanská církev; církevní otcové a sv. Augustin</p>
	<p>vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí ve východním kulturním okruhu</p>	<p>Byzanc</p>	<p>MKV</p>	<p>multikulturalita byzantské říše</p>		
	<p>objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě</p>	<p>Francká říše a papežský stát</p>	<p>VMGES</p>		<p>G</p>	<p>Prvotní rozmístění indoevropských etnik a jejich posuny; střet kultur a přírodní podmínky, jež mohly v různých regionech vést k migraci celých etnik</p>

	objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě	Kultura raného středověku	MKV		G	Rozpad církevní jednoty – rozmístění pravoslavní a západního křesťanství
	vysvětlí význam křesťanské kultury pro středověký svět	Náboženství ve středověku	MKV OV	křesťanská kultura a pohanské kultury	SVF	Etnikum, kmen, stát a národ – vývoj těchto termínů
	vymezí specifika islámské oblasti	Arabská říše a arabské Španělsko	MKV	arabská kultura a křesťanství	SVF	islám
	charakterizuje představu středověkého univerzalizmu a snahy o navázání	počátky svaté říše římské	VMGES		SVF	význam křesťanství pro konstituování středověkého světa
	charakterizuje základní rysy vývoje Velké Moravy jako příklad vývoje raně středověkého státu, charakterizuje konstitutivní znaky raného českého státu a raných států střední Evropy	Sámův kmenový svaz; Velká Morava, počátky českého státu kontextu střední Evropy	MV MKV	způsoby šíření křesťanství v protikladu k šíření, respektive uchování pohanských kultů – psaná a ústní tradice		

	popíše základní mezníky vývoje raného českého státu	Český stát v 10. až 12. století (Čechy v době knížecí)				
	vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním kulturním okruhu a doloží jejich rozdílnost na boji o investituru	Svatá říše římská v 11. - 12. stol. a Itálie	VMGES			
	porovná vývojové tendence ve Francii a Anglii, vysvětlí roli Vikingů v rámci raně novověké Evropy, vysvětlí a na příkladech doloží rizika lenního systému	Západní Evropa v raném středověku (Francie, Anglie, počátky skandinávských států)	VMEGS			
	porovná odlišnosti vývoje v západní a východní Evropě doby raného středověku, popíše hlavní tendence vývoje Kyjevské Rusi v kontextu přejímání byzantské kultury a náboženství	Východní Evropa v 9.-13. století (Kyjevská Rus, Polsko a Balkán)	MKV			

	<p>charakterizuje nové formy zbožnosti; zasadí zrod inkvizice a její postupy do souvislostí středověkého práva a vysvětlí důvody, jež vedly k jejímu založení; zhodnotí význam křížových výprav pro další vývoj Evropy</p>	<p>Vývoj církve ve 12. - 13. století – IV. lateránský koncil; rozvoj žebrevých řádů; zrod inkvizice; křížové výpravy</p>	<p>MKV</p>	<p>vztah křesťanů a Arabů během křížových výprav</p>		
	<p>rozpozná románské stavby a charakterizuje stavební typy – rotunda, basilika; doloží na románských stavbách vliv římské stavební kultury</p>	<p>Románská kultura v Evropě a v českých zemích</p>			<p>VV</p>	<p>románská výtvarná kultura</p>

<p>Vrcholný středověk</p>	<p>charakterizuje základní znaky gotické výtvarné kultury a architektury na konkrétních příkladech</p>	<p>Gotická kultura v Evropě a v Čechách</p>				
	<p>popíše konflikty mezi Anglií a Francií a jejich příčiny; popíše centralizaci francouzské moci a vznik prvních protoparlamentních shromáždění – francouzské generální stavy; anglický parlament</p>	<p>Anglie a Francie ve vrcholném středověku (Plantageneti v Anglii, vrchol středověké monarchie ve Francii za svatého Ludvíka a Filipa Sličného)</p>	<p>MKV</p>	<p>Náboženské minority na pomezí legality</p>		
	<p>vysvětlí důsledky tatarských a tureckých nájezdů pro jižní a východní Evropu</p>	<p>Polsko, Uhry a Rus v 11. - 14. století</p>				
	<p>charakterizuje kulturněpolitický vzestup českého státu za posledních Přemyslovců; charakterizuje proměnu středověkého hospodářství a společnosti spjatou s tzv.</p>	<p>Český stát za posledních Přemyslovců</p>	<p>MKV OV</p>	<p>etnický obraz českých zemí za posledních Přemyslovců – Češi, Němci, Židé</p>		

	středověkou kolonizací a její dopad na vývoj středověké i současné sídelní sítě					
Vrcholný středověk	objasní postavení českého státu v rámci Svaté říše římské a vysvětlí mezinárodněpolitické dohody Karla IV. s rody Anjouovců a Habsburků	Nástup Lucemburků na český trůn; Říše a Čechy za Lucemburků				
Pozdní středověk	vysvětlí dopady hospodářských, kulturních a politických projevů „krize středověku“	Krize středověku; Stoletá válka; Václav IV. a krize Svaté říše římské				
	popíše názorové proudy rodícího se husitského hnutí; vysvětlí význam husitského hnutí pro další politický a kulturní vývoj českých zemí	Husitská revoluce; Křížové výpravy proti husitům; jednání na basilejském koncilu; kompaktáta jako základní zemský zákon	MV OV VMEGS	metody šíření idejí jednotlivých husitských proudů	SVF	názorová uskupení v husitských Čechách

	<p>popíše průběh osmanské expanze v západním směru a pokusí se objasnit její dopad na západoevropskou mezinárodněpolitickou scénu</p>	<p>Expanze osmanských Turků ve 14. až v první polovině 16. století; Polsko a Uhry ve 14. - 15. století; Habsburkové na říšském trůně a pokusy o reformu říše</p>	MKV	<p>Polsko, Uhry a Osmanská říše – multikulturní státy a jejich nakládání s nejrozličnějšími minoritami</p>	SVF	<p>parlamentarismus a monarchismus v církvi; ekumenické snahy v pozdním středověku a dnes; náznaky parlamentarismu v řízení Svaté říše římské; pokusy Jiřího z Poděbrad o vytvoření mezinárodní organizace křesťanských vládců</p>
	<p>vymezí základní znaky stavovství v počátcích této instituce; vysvětlí postavení kompaktát v právním systému zemí Koruny české a důvody, proč na nich Jiří z Poděbrad trval</p>	<p>Jiří z Poděbrad a jeho království dvojího lidu; Zrod stavovského státu</p>	VDO		SVF	<p>názorová uskupení v husitských Čechách po roce 1437)</p>
	<p>definuje převahu stavů v české politice a kultuře a rozpozná znaky pozdně gotické výtvarné kultury</p>	<p>Jagellonci ve střední Evropě a pozdní gotika</p>			VV	<p>pozdní gotika v Čechách a v Německu</p>

<p>Raný novověk</p>	<p>rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány v období renesance a humanismu;</p>	<p>Renesance a humanismus, vývoj v Itálii od 13. do konce 16. století</p>			<p>VV, ČjL, HV, latina</p> <p>renesanční výtvarná kultura; myšlenkový svět renesančního člověka; renesanční hudba; role antické vzdělanosti v humanistickém myšlení</p>
	<p>Porozumí důsledkům zámořských objevů</p>	<p>Zámořské objevy a počátky kolonizace</p>	<p>VMGES MKV</p>	<p>kontakt s mimoevropskými civilizacemi</p>	<p>G</p> <p>dopad španělsko-portugalských koloniálních válek na současné jazykové a kulturní složení jejich bývalých kolonií v latinské Americe</p>

	popíše základní rysy reformace a protireformace, jejich vztah k jevu označovanému jako humanismus a dopad obou tendencí na konfesijní rozdělení Evropy	Reformace; základní reformační proudy – luteránství; kalvinismus; novokřtění	MV	Role knihtisku a dalších médií při šíření reformačních myšlenek	G, SVF, ČJL	Rozpad konfesijní jednoty západního křesťanstva – regionální rozložení a odlišnosti proudů
	popíše proudy nových forem zbožnosti a jejich dopad na vytvoření nových církevních řádů; vysvětlí základní příčiny rozchodu křesťanských konfesí a popíše základní závěry tridentského koncilu	Katolická reformace			SVF	nové formy zbožnosti; ustavení katolické církve – katolické dogmatiky v zásadních bodech platné až do 19. století; podobně i u reformačních konfesí
	popíše topoi vztahující se ke španělskému nacionalismu a jejich kořeny v době raného novověku	Španělsko a Itálie v 16. stol.	MKV	Španělsko – vztah k Maurům; Židům a moriskům		
	vysvětlí náboženské konflikty v konfesionalizující se oblasti západní Evropy a jejich politický rozměr	Holandsko v 16. - 17. století; Francouzské a německé náboženské války; Anglie v 16. století	VMGES		G	holandské regiony, francouzské departementy, rozdíly mezi Belgií a Holandskem

	<p>popíše rozsah habsburského panství v Evropě i ve světě a dokumentuje centralizační snahy habsburských panovníků v českých zemích, vymezí základní znaky konfliktu stavovství a centralistických snah Rudolfa II., resp. jeho státního aparátu, rozpozná základní znaky manýristické výtvarné a literární kultury.</p>	<p>České země v době předbělohorské, česká renesance a manýrismus</p>	<p>MKV</p>	<p>konfesijní situace v českých zemích – vzájemný vztah jednotlivých konfesijních a etnických minorit</p>	<p>ČjL, Ch, Fy, VV</p>	<p>postavení jednoty bratrské – její péče o jazyk a české překlady Bible, Rozvoj alchymie, astronomie a esoterických věd na českém panovnickém dvoře, výtvarná kultura doby manýrismu</p>
	<p>vysvětlí vznik systému rovnováhy sil a počátky tradice mezinárodních mírových kongresů</p>	<p>České stavovské povstání a třicetiletá válka</p>	<p>VMGES</p>			
	<p>popíše model absolutistické vlády Ludvíka XIV., vymezí základní znaky stavovství a absolutismu v 17. století</p>	<p>Francie (kontra papežství) v 17. století; galikanismus a snahy o vytvoření státní církve, absolutismus? Panovnický dvůr a stavy v raném novověku</p>	<p>VMGES VDO</p>		<p>SVF</p>	<p>merkantilistická teorie a její uplatnění</p>

	posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry	Habsburská monarchie v letech 1648 – 1740	VMGES			
	rozpozná znaky barokní a klasicistní kultury	Kultura baroka a klasicistního humanismu			VV, ČjL, HV	barokní a klasicistní výtvarná kultura barokní hudba

	popíše význam baltského moře jako obchodního prostoru severní Evropy a příčiny geopolitických změn v tomto prostoru	Rusko, Švédsko a Polsko v 16. - 18. století; velká severní válka				
	vytvoří si představu o úpadku španělské moci v průběhu 17. století; na příkladě zvratu ve válce o španělské dědictví dokumentuje snahu Velké Británie a některých dalších mocností o udržení rovnováhy sil na evropském kontinentě	Španělsko 17. století - monarchie na ústupu?, válka o španělské dědictví				

4.8. 9 D – VI. ročník

„Je pravděpodobné, že během putování časem, které dnes zahajujeme, budeme nuceni odložit na okraj cesty řadu iluzí...“

Jean Delumeau

Osvícenský absolutismus	vysvětlí a na příkladu některého ze států ilustruje způsob organizace státu, označovaný jako osvícenský absolutismus, vysvětlí motivaci josefínských reforem	osvícenský absolutismus (vzestup Pruska, Rusko od Petra Velikého do Kateřiny Veliké, podunajská monarchie od Marie Terezie k Leopoldu II.)	VDO VMGES		SVF, ČjL	osvícenský absolutismus; germanizační tlaky a počátky národního obrození
Osvícenství	určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. století a v modelu osvícenského absolutismu	Osvícenství	OV		SVF, ČjL	osvícenství
Novověk – počátek 19. století	rozpozná znaky rodící se demokracie; popíše základní momenty průběhu francouzské revoluce a vysvětlí souvislost mezi revoluční Francií a bojem amerických kolonií o nezávislost	Válka o nezávislost severoamerických kolonií; Velká francouzská revoluce	VMGES			

	posoudí význam ústavy a novou organizaci státu, uvede základní typy parlamentních státních systémů	Napoleonská Francie a Evropa	VDO VMGES		SVF, ČJL	konstituování národů v opozici vůči francouzské expanzi
Evropa na počátku 19. století	identifikuje rysy romantismu, empiru a biedermeieru ve výtvarném umění a v propagandistických textech; vysvětlí příčiny a následky průmyslové revoluce; popíše vznik sociální otázky a srovná různé možnosti jejího řešení; vysvětlí fungování systému Svaté aliance a důvody jeho zhroucení	romantismus, biedermeier a empir v evropské kultuře; průmyslová revoluce; systém Svaté aliance a jeho limity;	MV VMGES EV	Svatá aliance, RKZ-analýza textů	VV, HV, G	umění romantismu (VV, HV); vznik států na Balkáně, v severní Africe a v Jižní Americe (Z)
Vznik národních hnutí	objasní význam termínů: <i>velkoněmecká koncepce</i> , <i>maloněmecká koncepce</i> ; <i>panslavismus</i> ; <i>austroslavismus</i> ; <i>Mladá Evropa</i> ; tato hnutí vzájemně odliší a najde jejich společné tendence	Národní obrození	MV VDO OV	RKZ - analýza textu boj za práva občanů		
České země v době předbřeznové	popíše vznik a průběh národního obrození v kontextu vzniku novodobých národů; vysvětlí fungování Rakouského císařství	národní obrození a průmyslová revoluce v českých zemích a metternichovské	MKV VDO		ČJL, SVF	národní obrození v literatuře (ČJL); základní lidská práva v revoluci 1848 (ZSV)

		Rakouské císařství				
Revoluce 1848	srovná příčiny, průběh a následky revolucí 1848 v různých evropských zemích	revoluce v Evropě v r. 1848				
Risorgimento a sjednocení Německa	porovná proces sjednocování Itálie a Německa; vysvětlí souvislosti politického vývoje Německa, Francie a Itálie	krymská válka, risorgimento a sjednocení Německa; Bismarckovo Německo; Francie za druhého císařství a třetí republiky	VMGES		VV, HV, G	umění druhé poloviny 19. století - reprezentace risorgimenta a velkoněmecké ideologie (HV, VV); proces sjednocování Německa a Itálie (dříve samostatné státy, dnes regiony) (Z)
Kolonialismus 19. století	vysvětlí fungování britské koloniální říše a srovná její vývoj s koloniálními říšemi dalších evropských států; popíše vývoj USA a carského Ruska ve srovnání s evropskými státy	Viktoriánská Anglie a její koloniální říše; východní otázka a vnitřní vývoj v Rusku; vytváření koloniálních panství v Africe; americká občanská válka a období rekonstrukce; nástup Japonska mezi	MKV	indiánské války v USA, řešení národnostních otázek v britských koloniích	G, SVF	koloniální tradice současných států (Z); lidská práva mužiků v Rusku a otroků v USA (ZSV)

		světové velmoci				
--	--	-----------------	--	--	--	--

<p>Politický život v Českých zemích a Habsburské monarchii</p>	<p>porovná říjnový diplom, únorovou a prosincovou ústavu jako alternativy ústavního politického vývoje s Bachovým (neo)absolutismem</p>	<p>Bachův (neo)absolutismus, říjnový diplom, únorová a prosincová ústava</p>	<p>VDO</p>		<p>SVF</p>	<p>ústavní vývoj na území českých zemí, funkce právního státu a ústavního systému</p>
	<p>popíše kulturní, hospodářskou a politickou emancipaci českého národa i německé menšiny na území českých zemí; rozezná centralizační a federalizační tendence uvnitř Rakousko-Uherska</p>	<p>Rakousko-Uhersko na přelomu 19. a 20. století; politické strany a spolky 19. století</p>	<p>MV VDO</p>	<p>strany a jejich noviny: vytváření veřejného mínění</p>	<p>SVF</p>	<p>veřejnost a její funkce, politické stranictví, multikulturní státy a jejich problémy</p>
<p>Berlínský kongres a vývoj na Balkáně</p>	<p>na mapě ukáže státy, které vznikly rozpadem Osmanské říše, regiony s geopolitickými zájmy Německa, Rakouska-Uherska, Velké Británie a Francie</p>	<p>Berlínský kongres, vývoj na Balkáně v 70. - 90. letech 19. století</p>				
<p>SVĚT VE VÍRU VÁLKY</p>	<p>popíše příčiny, průběh a následky první světové války; vysvětlí fungování mezinárodního versaillesko-washingtonského mírového systému;</p>	<p>první světová válka a versailleský mírový systém; ruské revoluce 1907 a 1917;</p>	<p>VMGES VDO MV OV</p>		<p>VV, HV, G, SVF</p>	<p>územní změny po 1. světové válce (Z); komunismus jako politická ideologie, funkce politické propagandy v moderní společnosti (ZSV)</p>

4.8.10 D – VII. Ročník

„Historie není pohled, ale odpovědnost...“

Jan Patočka

Téma ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata	Oblast tématu	průřezového předmět	Vazby na předmět	Co váže
MEZIVÁLEČNÉ KRIZE	vysvětlí fungování mezinárodního versaillesko-washingtonského mírového systému; uvede hlavní tendence vývoje SSSR a jeho vnitřní strukturu a mezinárodní postavení	vznik a vývoj SSSR do roku 1941; Velká Británie a Francie mezi světovými válkami; nové proudy v meziválečné kultuře	VMGES VDO OV MV	revoluční propaganda a vznik masové kultury	VV, HV, G, SVF	meziválečná kultura (HV, VV); komunismus jako politická ideologie, funkce politické propagandy v moderní společnosti (ZSV)	
Velká hospodářská krize (1929)	vysvětlí příčiny velké hospodářské krize, uvede možnosti jejího řešení a dopady na USA a západní Evropu; uvede hlavní příčiny krize mezinárodního systému ve 30. letech 20. století; vysvětlí příčiny nástupu a úspěchu italského fašismu a německého nacismu; popíše příčiny, průběh a následky druhé světové války;	italský fašismus; velká hospodářská krize; výmarská republika a vznik nacismu; mezinárodní krize 30. let 20. století; druhá světová válka	VDO VMGES MKV	židovská otázka v nacistickém Německu (holokaust a jeho hodnocení)	SVF	mechanismus hospodářské krize, nacismus a fašismus jako politické ideologie	

<p>ČESKOSLOVENSKO A JEHO ÚZEMÍ 1918- 1935</p>	<p>vysvětlí příčiny vzniku ČSR a popíše její politický systém; porovná vývoj v různých částech ČSR s důrazem na postavení Slováků a národnostních menšin</p>	<p>Masarykův zahraniční boj a česká domácí politika během první světové války; vznik Československa; československá politika do roku 1935</p>	<p>MKV VDO</p>	<p>Němci, Maďaři, Rusíni a Poláci: postavení menšin v ČSR</p>	<p>SVF, VV, HV</p>	<p>boj o smysl českých dějin, funkce politických stran v demokratickém systému (ZSV); meziválečná kultura a umění v ČSR (HV, VV)</p>
<p>ČESKOSLOVENSKO A JEHO ÚZEMÍ 1935 - 1945</p>	<p>vysvětlí dopady velké hospodářské krize na dění v ČSR; uvede příčiny zániku první i druhé československé republiky; vysvětlí vztah mezi protektorátními orgány, českou společností a německou okupační správou; srovná možnosti a výsledky prvního a druhého zahraničního odboje;</p>	<p>krize Československé republiky a druhá republika; Protektorát Čechy a Morava; domácí a zahraniční odboj</p>	<p>MKV VDO</p>	<p>vztah Čechů, Němců a Slováků: od spolupráce k roztržce</p>	<p>SVF</p>	<p>Ekonomická krize a nezaměstnanost</p>
<p>2. světová válka</p>	<p>popíše průběh bojových akcí; vysvětlí souvislost tvorby poválečného mezinárodního systému s konferencemi v Jaltě, San Franciscu a Postupimi; vysvětlí, co znamená protektorátní správa a stanné právo; charakterizuje vlny a střediska protinacistického odboje</p>	<p>2. světová válka</p>	<p>VMGES</p>			

	Evropská integrace	vysvětlí důvody pro evropskou integraci, jak byly nahlíženy v jednotlivých fázích procesu; uvede předpoklady pro vstup země do EU; charakterizuje bezpečnostní hospodářské mechanismy EU	Evropský integrační proces - od plánů Mitteleuropa po Maastricht	VDO VMGES		SVF, G	evropská integrace
	Sionismus, genocida a země 3. světa	charakterizuje situaci na Předním Východě a vysvětlí její historické kořeny; uvede charakteristické rysy genocidy	Sionismus, protizidovská propaganda v 19. a 20. století; Norimberské zákony; Šoa; dějiny státu Izrael; Arabské státy Předního Východu	MKV VMGES	otázka národnostních menšin na Předním východě; genocida jako fenomén 20. století	SVF	genocida, národnostní menšiny
	SVĚT PO DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLCE	vysvětlí příčiny studené války, popíše její průběh na konkrétních konfliktech a důvody pro její ukončení	studená válka a její konflikty; vnitřní vývoj velmocí (USA, SSSR, Čína); obnova válkou zničené Evropy (vývoj ve Francii, NSR a GB)	MV VMGES	nová média: fotografie, film;	VV, HV	moderní nebo postmoderní umění?
	Dekolonizace	uvede příčiny dekolonizace a její následky; vysvětlí hospodářský nástup Japonska a Německa; posoudí globální šance a globální hrozby (střet kultur nebo konec dějin?)	nový rozmach Německa a Japonska; blízkovýchodní krize; proces dekolonizace a dění ve třetím světě; evropská integrace a globalizace; rozpad Jugoslávie; válka proti terorismu	MKV VMGES	národnostní a kulturní problémy Afriky a Indie	G	nové státy vzniklé na základě dekolonizace

	<p>ČESKOSLOVENSKO V TOTALITĚ A V DEMOKRACII</p>	<p>porovná politický systém let 1945-1948 s léty komunistické totality; srovná vývoj v Československu s vývojem v ostatních komunistických zemích</p>	<p>vývoj české kultury v komunistické totalitě; třetí republika; stalinismus</p> <p>v Československu; Novotného éra; vnitřní vývoj zemí východního bloku (NDR, Maďarsko, Polsko)</p>	<p>MKV VDO</p>	<p>vysídlení, vyhnání nebo odsun? Němci po druhé světové válce</p>	<p>SVF, VV, HV</p>	<p>tzv. řízená demokracie (ZSV); kultura mezi totalitarismem a disentem (VV, HV)</p>
		<p>uvede příčiny, průběh a následky pokusů o reformu v ČSSR, Maďarsku, NDR a v Polsku; srovná vývoj po obrodném procesu v Československu s vývojem v ostatních komunistických zemích; vysvětlí vztah normalizační moci a disentu; srovná zakladatelské období komunismu s obdobím normalizace; vysvětlí příčiny sametové revoluce a rozpadu Československa po pádu komunismu</p>	<p>rok 1968 a pražské jaro v kontextu obrodných procesů v dalších komunistických zemích; normalizace československé společnosti a disent; Charta 77; sametová revoluce a cesta ke svobodě; rozpad Československa</p>	<p>MKV VDO</p>	<p>romská otázka, pokus o sociální integraci Romů do většinové společnosti</p>	<p>SVF</p>	<p>menšiny v současné ČR</p>

4.9 Geografie

4.9.1 Charakteristika předmětu

„Je třeba žít s přesvědčením, že jsme se nenarodili pro jeden kout, ale že celý tento svět je naší vlastí“

Seneca

Geografie je ve struktuře RVP vsazena do vzdělávací oblasti *Člověk a příroda*, přesto značná část oboru má společenskovědní přesah a přebírá tak témata vzdělávacích oblastí *Člověk a společnost* a *Člověk a svět práce*. Vzdělávací obsah odpovídá zejména předmětu geografie a částečně též geologie a integruje na různých regionálních úrovních témata přírodního prostředí, sociálního prostředí a aplikované kartografie. Geografie má silnou interdisciplinární povahu a je schopna provazovat učivo *dějepis, společenských věd a filosofie, fyziky a biologie*.

Spíše než na čistě regionální pojetí geografie (klasická školní geografie) je dán důraz na diskuzi problémových a aktuálních témat společenské i přírodní povahy, chápání jejich souvislostí, prostorové orientace a geografické komplexity a rozvíjení schopností kritického myšlení včetně zaujímání názorových postojů. Z praktického hlediska je výuka zaměřena na osvojení schopností vyhledávat, zpracovávat a interpretovat geografické informace. K dosažení plné geografické gramotnosti je pochopitelně nutné do učiva zahrnout také jisté penzum místopisných reálií.

Geografie významně pomáhá k dosažení kompetencí žáka definovaných v průřezových tématech RVP:

- » Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- » Environmentální výchova
- » Multikulturní výchova

4.9.2 Časové, obsahové a organizační vymezení předmětu

Časové vymezení předmětu

1. ročník - 2 hodiny/týden
2. ročník - 2 hodiny/týden
3. ročník - 2 hodiny/týden

Obsahové a organizační vymezení předmětu

V prvním ročníku je výuka geografie zaměřena na fyzickou sféru Země, postavení Země ve vesmíru a kartografii. Obsahově se vychází z úrovně základních škol či nižšího stupně gymnázií, důraz se klade především na provázání jednotlivých témat a zdůraznění příčin a důsledků problémů na globální i lokální úrovni. V dalších ročnících se přechází k tématům společenským s důrazem na vazby

vzájemných souvislostí. Druhý rok je zaměřen na témata demografie, migrace a sídel, ve třetím roce pak na základy ekonomické a politické geografie. Ve všech ročnících je dán důraz na propojení teoretických znalostí se současnou realitou světa a prostorovou orientací. Dopředu je dán seznam místopisných reálií, jejichž znalost je mimo jiné základní podmínkou pro absolvování ročníku. Nicméně podstatou výuky geografie na gymnáziu není otázka „kde?“, nýbrž „proč?“. Od tohoto postulátu se odvíjí také úroveň znalostí požadovaná po studentech, která se odklání od deskriptivního charakteru poznání k analytickému a syntetickému.

Na výuku geografie v prvních dvou ročnících navazuje geografické praktikum, které cílí především na

procvičování dovedností potřebných k propojení nabytých znalostí s praktickým životem. Výuka geografie na gymnáziu se dále opírá o semináře

vypisované od třetího ročníku, především seminář regionální geografie SRG, seminář problémových oblastí světa Pos a maturitní seminář SG. Pro další prohloubení geografického myšlení a znalostí jsou doporučeny semináře z moderní historie, společenských věd a semináře se zaměřením na environmentální problematiku.

V hodinách geografie je kladen důraz na práci s různorodými zdroji informací. Studenti jsou vedeni k tomu, aby dokázali analyzovat, syntetizovat a interpretovat získaná data a své znalosti propojovali napříč obory.

4.9.3 Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák:

- » si osvojuje poznatky prezentované učitelem různými formami výuky, při jejich zpracování se snaží o kritický náhled, který dále konfrontuje a rozvíjí v diskuzi s učitelem či v rámci skupinové výuky
- » pracuje se zadanými texty z článků i odbornějších prací, je schopen provázat jejich obsah s probíraným tématem, je schopen jejich analýzy a následné interpretace

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- » pracuje s kartografickými podklady, orientuje se v topografických mapách, je schopen interpretace tematických map, kartogramů a dalších grafických metod znázorňování reality, na základě zadání umí schematizovat empirická data,
- » na základě zadání tématu samostatně práce či projektu vyhledává obecné i odborné relevantní informace na internetu, periodikách či knihách, zvládá klasifikaci a kritické rozlišení důvěryhodných a méně důvěryhodných zdrojů, jejich písemné a grafické zpracování do formy seminární či ročníkové práce, jejich powerpointové verze a následnou prezentaci a obhajobu před ostatními studenty.

Kompetence komunikativní

Žák:

- » aktivně participuje na diskuzích jak v rámci seminářů, tak na mimoškolních akcích, je schopen využít dosavadních znalostí, kriticky nahlížet a oponovat, klást relevantní dotazy, používat geografickou terminologii.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- » se aktivně zapojuje do skupinové práce jak v rámci hodin, tak například mimoškolních soutěží, rozvíjí a využívá svých odborných znalostí a komunikativních schopností ve prospěch celku.

Kompetence občanská

Žák:

- » sám pravidelně sleduje a reflektuje aktuální dění ve společnosti, rozvíjí tím jak obecné geografické znalosti využitelné ve vzdělání, tak osobní postoje k prostředí, ve kterém žije.

Kompetence digitální

Žák:

- » ovládá aktivně sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je při školní práci.
- » získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah, k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.
- » vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti.
- » dokáže se pohybovat v online světě, rozezná fakenews, manipulativnost.
- » předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, při sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

4.9.4 G – 1. a V. ročník

„Eppur si muove“ („a přece se točí“)

Galileo Galilei

Téma ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata	Oblast průřezového tématu	Vazby na předmět	Co váže
Země jako vesmírné těleso	Žák porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	Vznik a vývoj vesmíru, vesmírná tělesa			F	Teorie vzniku vesmíru a vesmírných těles
		Sluneční soustava - uspořádání a charakteristika těles			F	Fyzikální síly a jejich praktické účinky
		Pohyby Země, Měsíce a Slunce - jejich důsledky			F	Fyzikální síly a jejich praktické účinky
Kartografie	Žák čte, analyzuje a interpretuje předkládané mapy. Žák používá dostupné geoinformatické a kartografické produkty a orientuje se pomocí mapy v krajině.	Metody tematické kartografie a jejich použití				
		Obsah map				

Geologické procesy	Žák využívá vybrané metody identifikace hornin a minerálů	Horniny a minerály a jejich vznik				
---------------------------	---	-----------------------------------	--	--	--	--

	Žák porovná na příkladech mechanismy působení endogenních a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí na Zemi	Geologická stavba a historie Země				
		Desková tektonika - pohyby litosférických desek			F	Fyzikální síly a jejich praktické účinky
		Seismické a vulkanické procesy			F	Fyzikální síly a jejich praktické účinky
		Orogeze- vrásnění, zlomová tektonika, světové horské systémy, vznik pohoří v ČR			F	Fyzikální síly a jejich praktické účinky
		Exogenní procesy - tvary zemského povrchu				
Přírodní Země	Žák objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů	Atmosféra - složení a procesy			F	Fyzikální síly a jejich praktické účinky
		Meteorologie - meteorologické prvky a jevy, globální cirkulace, atmosférické fronty				

		Klimatologie - klimatická zonalita, klimadiagramy, klimatické změny a jejich důsledky	GS, EV	Globální problémy, jejich příčiny a důsledky; Člověk a životní prostředí		
	Žák objasní malý a velký oběh vody a rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině	Hydrosféra - distribuce vody na Zemi, environmentální, ekonomické a politické problémy s tím spojené	GS, EV	Globální problémy, jejich příčiny a důsledky; Člověk a životní prostředí		
		Jezerní a říční systémy - klasifikace dle geneze a lokalizace, odtokové režimy				
	Žák zhodnotí význam a využití půd v daném regionu a hodnotí důsledky využívání půd člověkem	Pedosféra - význam a využití půd, půdní druhy a půdní typy	GS, EV	Globální problémy, jejich příčiny a důsledky; Člověk a životní prostředí		

	Žák rozliší hlavní biomy světa	Biosféra - charakteristika hlavních biomů Země, environmentální problémy	GS, EV	Globální problémy, jejich příčiny a důsledky; Člověk a životní prostředí	B	Biodiverzita, vegetační formy
Krajina a životní prostředí	Žák zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na ŽP v lokální, regionální a globální úrovni	Lokální problémy ŽP (znečištění vody, vzduchu, půdy; eroze; odlesnění apod.) a jejich souvislosti s rozvojem společnosti	GS, EV	Globální problémy, jejich příčiny a důsledky; Člověk a životní prostředí	B	Základní ekologické vztahy a pojmy
		Systémy ochrany ŽP ve světě a v ČR (chráněná území, ÚSES)	EV	Člověk a životní prostředí; Životní prostředí regionu a České republiky	B	Základní ekologické vztahy a pojmy
		Trvale udržitelný rozvoj, environmentální politika (svět, ČR, EU)	EV	Člověk a životní prostředí; Životní prostředí regionu a České republiky	B, SVF	Podmínky života, Zemědělská a ekologická politika, Moderní politické směry

	Žák analyzuje na konkrétních případech přírodní a kulturní krajinné složky a prvky krajiny	Využití krajiny a její proměny (příklad území České republiky)	EV	Člověk a životní prostředí; Životní prostředí regionu a České republiky	B	Podmínky života
--	--	--	----	--	---	-----------------

4.9.5 G – 2. a VI. ročník

„Učíš-li se proto, aby sis zapamatoval, zapomeš. Učíš-li se proto, abys porozuměl, zapamatuješ si.“

čínské přísloví

Téma ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata	Oblast průřezového tématu	Vazby na předmět	Co váže
Demografie	Žák zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické, demografické a ekonomické aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva	Rozmístění populace ve světě a v ČR (příčiny - podmíněnosti)	GS	Globální problémy, jejich příčiny a důsledky		
		Základní demografické ukazatele (definice - porodnost, úmrtnost, plodnost, věková struktura, kojenecká úmrtnost, naděje dožití), příčiny rozložení jevů	EV	Člověk a životní prostředí		

		Demografická revoluce - vývoj světové populace	GS, EV	Globální problémy, jejich příčiny a		
				důsledky; Člověk a životní prostředí		
		Demografie ČR (charakteristika, populační politika), komparace s demografií rozvojových a rozvinutých zemí				
		Nemoci - typologie a geografické rozšíření, vliv na rozvoj společnosti	GS, EV	Globální problémy, jejich příčiny a důsledky; Člověk a životní prostředí	B	Symptomy nemocí a jejich dopady na člověka
Etnická a náboženská struktura populace	Žák analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, aj. specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa	Hlavní religiózní a jazykové skupiny ve světě, jejich rozmístění a vývoj	GS, MKV	Globalizační a rozvojové procesy; Základní problémy sociokulturních rozdílů	SVF, D, ČJ	Vývoj, distribuce a filosofie hlavních světových náboženství, jazykové (etnické) dělení světa

		Vývoj evropského a islámského kulturního okruhu a jeho členění	GS, MKV	Globalizační a rozvojové procesy; Základní problémy sociokulturních rozdílů	SVF, D	Vývoj evropské a islámské kultury a vzájemný vliv
--	--	--	---------	---	--------	---

		Makroregionalizace dle kulturních kritérií, politizace náboženství a vliv fundamentalismu	GS, MKV	Globalizační a rozvojové procesy; Základní problémy sociokulturních rozdílů	SVF	Vzájemný vliv náboženství a politiky
Sídla	Žák identifikuje obecné geografické znaky a funkce sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení	Definice pojmů (město, vesnici, venkov, obec)				
		Funkce sídel, klasifikace dle velikosti a významu, venkovská sídla				
		Lokalizační faktory, vývoj města a jeho struktury (rozdíly dle regionů a sociální stratifikace)			D	Historie vývoje městského osídlení
		Vývoj sídelního systému v ČR a ve světě (jádra, periferie)			D	Historie urbánního osídlení v českých zemích

Regionální rozvoj	Žák rozlišuje na konkrétních příkladech mikroregionální, regionální a makroregionální geografickou dimenzi	Metody regionalizace				
	Žák vymezí místní region na mapě podle zvolených kritérií, zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry a jeho vazby k vyšším územně správním celkům	Metody analýzy regionu (SWOT)				
		Územní plánování				
Regionální geografie Česka	Žák popíše a vysvětlí regionální rozdíly Česka na okresní a krajské úrovni	Administrativní členění Česka				
		Regionální rozdíly Česka na okresní a krajské úrovni (porovnání přírodních, demografických, ekonomických charakteristik)				

<p>Migrace</p>	<p>Žák zhodnotí na příkladech geografické, demografické a ekonomické aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva</p>	<p>Definice a teorie, kategorie, statistika, historie migrací, pojmy (migrant, uprchlík, azylant)</p>	<p>GS, MKV</p>	<p>Globální problémy, jejich příčiny a důsledky; Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>	<p>D</p>	<p>Historie migrací a jejich vliv na politický (společenský) vývoj</p>
-----------------------	---	---	----------------	--	----------	--

		Push-pull migrační faktory	GS, MKV	Globální problémy, jejich příčiny a důsledky; Základní problémy sociokulturních rozdílů	SVF	Sociologické a psychologické aspekty migrací
		Regionální trendy migrace v ČR a ve světě (obecně i case study)	GS, MKV	Globální problémy, jejich příčiny a důsledky; Základní problémy sociokulturních rozdílů		
		Migrační politika (ČR, EU, USA), ilegální migrace	GS, MKV	Globální problémy, jejich příčiny a důsledky; Základní problémy sociokulturních rozdílů	SVF, AJ	Politické modely integrace cizinců do společnosti; migrace do USA

		Urbanizace– definice, stadia, příčiny a důsledky, historie urbanizace (návaznost na demografický vývoj), současné trendy (suburbanizace, hyperurbanizace) a jejich důsledky	GS	Globální problémy, jejich příčiny a důsledky		
--	--	---	----	--	--	--

4.9.6 G – 3. a VII. ročník

„Cílem vzdělání je umožnit lidem, aby se podíleli na rozvoji své komunity, své země a celého světa.“

definice OSN

Téma ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata	Oblast průřezového tématu	Vazby na předmět	Co váže
Základy ekonomické geografie	Žák popíše a zdůvodní rozmístění ekonomických činností v různých regionech světa. Žák definuje a využívá v praxi základní ekonomické a jiné srovnávací indikátory.	Sektorová struktura, základní ekonomické a jiné srovnávací indikátory (kritický náhled)			SVF	Definice a použití makroekonomických veličin
	Žák vysvětlí základní rozdíly v zemědělské produkci rozvinutých a rozvojových zemí.	Zemědělství (význam, typizace, regionalizace, vývoj), zemědělství rozvinutých a rozvojových zemí, moderní zemědělské trendy;				

	<p>Žák zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů</p>	<p>Těžba a rozmístění světově významné těžby surovin, zpracování a spotřeba, globální význam surovin a význam těžby pro dané země, politické a ekologické aspekty těžby surovin (neokolonialismus, „krvavé diamanty“, apod.)</p>	GS	<p>Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p>		
	<p>Žák vysvětlí základní rozdíly mezi různými druhy výroby elektrické energie a komentuje jejich dopady na přírodu i společnost.</p>	<p>Energetika - výroba elektrické energie, druhy elektráren, obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - výhody x nevýhody, energetická politika, OPEC</p>	EV	<p>Člověk a životní prostředí</p>		
	<p>Žák popíše změny způsobené průmyslovou revolucí. Žák identifikuje a vysvětlí hlavní faktory ovlivňující lokalizaci průmyslu. Žák analyzuje konkrétní příklady průmyslových lokalit a jejich lokalizační faktory. Žák identifikuje současné trendy v průmyslu.</p>	<p>Průmysl - základní členění, vývoj od průmyslové revoluce, lokalizační faktory, regionalizace, restrukturalizace a moderní průmyslové trendy.</p>				

	<p>Žák zdůvodní význam terciéru pro rozvoj společnosti.</p> <p>Žák komentuje trendy v současné dopravě.</p> <p>Žák vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál.</p>	<p>Terciér – význam, členění a vývoj; dopravní systémy a jejich vliv na rozvoj (ČR, Evropa, svět), trendy v současné dopravě; cestovní ruch (klasifikace, význam pro ekonomiku, hlavní destinace cestovního ruchu v ČR a ve světě).</p>				
Globální ekonomika	<p>Žák zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezí jádrové a periferní oblasti světa</p>	<p>Vývoj ekonomických systémů (neolitická a průmyslové revoluce, NIDL)</p>	GS	Globalizační a rozvojové procesy	D	Vznik a význam průmyslové revoluce
		<p>Procesy ekonomické globalizace - hlavní ekonomické instituce; ekonomické transformační procesy (ČR, Střední Evropa, Asijští tygři)</p>	GS	Globalizační a rozvojové procesy; Žijeme v Evropě	SVF	Ekonomické instituce a jejich činnost

		Regionální rozdíly - dle ekonomických a jiných kritérií (makroregionalizace), světová jádra a periferie, příčiny nerovnoměrného bohatství ve světě, vnitrostátní rozdíly	GS	Globální problémy, jejich příčiny a důsledky		
		Rozvojová problematika - chudoba a její aspekty, rozvojové projekty	GS	Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce		
		Hospodářské a politické integrace - integrační fáze, výhody, nevýhody, hlavní integrační seskupení jednotlivých kontinentů	GS	Globalizační a rozvojové procesy	SVF	Integrační procesy
		EU - vývoj, instituce, struktura, regionální členění a rozdíly	GS	Žijeme v Evropě	D	Vývoj evropských integračních procesů
Základy politické geografie	Žák porovná státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti	Politické rozdělení světa (pojmy - stát, národ, region)			SVF	Definice a interpretace základních politologických pojmů

		Typologie států dle: formy vlády, administrativního uspořádání (územně správní členění ČR, další příklady ze světa - SRN, USA, Rusko), míry demokracie			SVF	Politické systémy - typologie a vývoj
	Žák lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy a změny s přihlédnutím k historickému vývoji	Vývoj geopolitického systému - globální hegemonie	GS	Globalizační a rozvojové procesy	D	Geopolitický vývoj ve 20. století
		Konflikty - jejich typologie a vývoj	GS	Globální problémy, jejich příčiny a důsledky		
		Analýza politicky nestabilních regionů světa (dle aktuálního vývoje)	GS	Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	D	Analýza vybraných konfliktů druhé poloviny 20. století
		Lidská práva a jejich porušování ve světě	MKV, GS	Globální problémy, jejich příčiny a důsledky; Základní problémy sociokulturních rozdílů	SVF	Definice lidských práv (Deklarace), jejich historie a současná percepce

4.10 Matematika

4.10.1 Charakteristika předmětu

„K čemu ti bude matematika, záleží jenom na tobě. Možná k ničemu, když tě nezajímá a nebaví. Kdyby ses ale aspoň trochu snažil, možná bys někdy později uměl lépe zápasit s něčím jiným.“

E. Calda

Vyučovací předmět matematika realizuje obsah vzdělávací oblasti *Matematika a její aplikace*. Matematika prohlubuje schopnost geometrického vhledu a utváří kvantitativní gramotnost žáka.

Matematické vzdělání napomáhá rozvoji analytického a abstraktního myšlení, rozvíjí logické usuzování a učí srozumitelné, věcné a korektní argumentaci s cílem spíše hledat pravdu než za každou cenu obhajovat vlastní názor. Matematika v žákovi posiluje snahu nalézat v životních situacích místo dílčích a krátkozrace výhodných řešení spíše řešení optimální, univerzální a obecně prospěšná. V rámci předmětu matematika se částečně realizuje obsah vzdělávací oblasti *Člověk a svět práce* v učivu o posloupnostech a finanční matematice.

Žáci mají možnost rozšířit své vědomosti a zúčastnit se soutěží: Matematická olympiáda, Pythagoriáda a Matematický klokan

Předmět Matematika pomáhá realizovat tato průřezová témata:

- » Osobnostní a sociální výchova
 - » rozvíjí zodpovědnost žáka a jeho sebedůvěru
 - » napomáhá rozvíjení komunikace
 - » vede žáka k pracovitosti a systematičnosti při získávání poznatků
- » Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
 - » vede žáka k hledání souvislostí mezi jevy a procesy
 - » vede žáka k vnímání, respektování a ochraně hodnot světového a evropského kulturního dědictví
- » Mediální výchova
 - » učí žáky vyhodnocovat kvalitu a význam informačních zdrojů

4.10.2 Časové, obsahové a organizační vymezení předmětu

Časové vymezení předmětu

1. a V. ročník: 4 hodiny/ týden, dle možností jedna hodina dělená na skupiny
2. a VI. ročník: 4 hodiny/týden, dle možností jedna hodina dělená na skupiny
3. a VII. ročník: 3 hodiny/ týden
4. a VIII. ročník: 4 hodiny/týden

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Na předmět matematika navazují ve 3. a 4. ročníku volitelné semináře. Patnáctihodinovou dotací je matematika posílena proti RVP o 5 hodin, učivo je rozšířeno proti RVP o komplexní čísla a v rámci geometrie o další kapitoly. V rámci volitelného semináře Matematická analýza o základy diferenciálního a integrálního počtu, které některé vysoké školy vyžadují již k přijímacím zkouškám a jejichž nezvládnutí bývá na většině vysokých škol technického a přírodovědného typu nejčastější příčinou předčasného

ukončení studia.

Matematika a její aplikace nabízí prohloubení učiva pro žáky ve 3. a 4. ročníku/ septimě a oktávě v těchto seminářích:

- Repetitorium matematiky I a II
- Seminář matematiky I a II
- Seminář matematické analýzy – pro maturitní ročník

4.10.3 Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

Matematika má za cíl rozvíjet a utvářet u žáků tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- » cílevědomost a motivace k prohlubování znalostí
- » samostatnost, soustavnost a systém v učení
- » tvořivé zpracování informací
- » podpora kritického myšlení

Kompetence k řešení problémů

- » porozumění poznatkům, schopnost formulace problému
- » rozvíjení logického myšlení
- » uplatňování kritického myšlení při ověřování výsledků i při zvažování
- » různých postupů řešení

Kompetence komunikativní

- » přesnost a srozumitelnost v komunikaci

Kompetence sociální, personální a občanské

- » stanovení osobních cílů s ohledem na schopnosti a možnosti
- » rozhodování na základě vlastního úsudku
- » pěstování sebereflexe
- » možnost aktivní spolupráce mezi žáky i vyučujícími

Kompetence digitální

Žák:

- » ovládá aktivně sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je při školní práci,
- » získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah, k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- » vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti,
- » dokáže se pohybovat v online světě, rozezná fakenews, manipulativnost,
- » předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, při sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

K osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí jsou použity následující výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel vytváří ve třídě klidnou pracovní atmosféru, přizpůsobuje tempo výkladu potřebám studentů, řeší větší množství úloh se stupňující se obtížností.

Co nejčastěji prověřuje znalosti žáků. V každém čtvrtletí zadá písemnou práci z látky uplynulého čtvrtletí a pravidelně zadává domácí úkoly s následnou kontrolou jako významný prvek autoevaluace. Případné obtíže řeší formou konzultací. Na závěr školního roku se v každém ročníku píše závěrečná písemná práce shrnující a mapující nejdůležitější učivo z daného roku.

4.10.4 M – 1. –4. ročník a V. – VIII. ročník

„Člověk je zlomek. Čítec zlomku vyjadřuje hodnotu člověka v očích druhých lidí, jmenovatel je určený vlastním sebehodnocením. Člověk nemůže zvýšit hodnotu čitatele, ale každý může zmenšit svého jmenovatele, a tak se přiblížit k dokonalosti.“

L. N. Tolstoj

Téma ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata	Oblast tématu	průřezového	Vazby na předmět	Co váže
Číslo a proměnná	Žák užívá správně logické spojky a kvantifikátory	Výrok a jeho negace, Složené výroky					
	Žák čte a provádí zápisy v matematické symbolice a rozumí základním množinovým operacím	Množiny					
	Žák chápe rozdíl mezi definicí a větou a seznámí se se základními typy důkazů	Definice, věty a jejich důkazy					
	Žák rozlišuje mezi jednotlivými číselnými obory, umí zařadit číslo do správného číselného oboru a zobrazuje správně čísla na číselnou osu	Číselné obory					
	Žák provádí operace s číselnými výrazy, umí pracovat s mocninami a odmocninami a umí vhodně používat kalkulátor při výpočtech s mocninami a odmocninami	Druhá a třetí odmocnina, Mocniny s přirozeným exponentem				F, Ch	efektivní využití kalkulátoru
	Žák chápe pojem absolutní hodnota i její geometrický význam a provádí zápisy řešení pomocí intervalů	Absolutní hodnota reálného čísla					

	<p>Žák užívá vlastností dělitelnosti přirozených čísel a pracuje s využitím nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele</p>	<p>Elementární teorie čísel</p>				
	<p>Žák upravuje výrazy s proměnnými, umí určit definiční obor výrazu a rozkládá mnohočleny na součin</p>	<p>Výrazy</p>				

Rovnice, nerovnice a jejich soustavy	Žák řeší lineární a kvadratické rovnice a nerovnice numericky, řeší lineární rovnice a nerovnice a jejich soustavy graficky, rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy a chápe význam zkoušky	Lineární rovnice a nerovnice a jejich soustavy, Rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou, Rovnice a nerovnice v součinném a podílovém tvaru, Kvadratické rovnice a nerovnice, Iracionální rovnice,				
	Žák rozumí pojmu a aplikuje substituci při řešení rovnic	Rovnice řešené substitucí				
	Žák analyzuje a řeší problémy pomocí lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav a diskutuje nad počtem řešení	Slovní úlohy	OSV	Myšlenkové postupy při řešení problémů, efektivní postup k nalezení řešení	F	řešení slovních úloh s fyzikální tematikou
Planimetrie	Žák zná a aktivně používá základní pojmy z geometrie	přímka, polopřímka, úsečka, rovina, polorovina, úhel, dvojice úhlů, trojúhelník, konvexní a nekonvexní mnohoúhelníky, kružnice				
	Žák používá matematickou symboliku pro zápisy vztahů mezi jednotlivými geometrickými útvary					
	Žák objasní pojmy středový a obvodový úhel a aplikuje znalosti v úlohách	Kružnice, kruh, úhly v kružnici				
	Žák řeší úlohy v pravoúhlém trojúhelníku, výpočtové i konstrukční	Pythagorova věta, Eukleidovy věty	VMEGS	Život v Evropě - významní evropští vědci	D	
	Žák řeší úlohy na konstrukci trojúhelníků a čtyřúhelníků s využitím množiny bodů s danou vlastností, provádí rozbor a konstrukci úlohy se zápisem a diskutuje nad počtem řešení	Konstrukce trojúhelníka a čtyřúhelníka				
	Žák řeší úlohy na konstrukci kružnic a objasní pojem tečna, sečna kružnice	Konstrukce kružnic				

	<p>Žák rozlišuje jednotlivé typy shodných zobrazení, umí zobrazit různé útvary v rovině v jednotlivých zobrazeních a řeší geometrické úlohy s jejich využitím</p>	<p>Shodná zobrazení (osová a středová souměrnost, posunutí, otočení)</p>			<p>F</p>	<p>posunutí, skládání zobrazení</p>
	<p>Žák objasní pojem stejnolehlost a podobnost a řeší jednodušší geometrické úlohy s využitím stejnolehlosti</p>	<p>Podobná zobrazení</p>				

Téma ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata	Oblast průřezového tématu	Vazby na předmět	Co váže
Funkce a funkční závislosti	Žák načrtne grafy lineární funkce, kvadratické funkce, mocninné funkce, lineární lomené funkce, exponenciální funkce, logaritmické funkce	obecné poznatky o funkcích	OSV	rozvíjení verbální a neverbální komunikace	F, Ch	funkční závislosti nerůznějších fyzikálních a chemických dějů
	Žák formuluje základní vlastnosti probraných funkcí je schopen aplikovat tyto poznatky i na další funkce	funkce – lineární funkce, kvadratická funkce, lineární lomená funkce, mocninná funkce, exponenciální funkce, logaritmická funkce, absolutní hodnota a funkce s absolutní hodnotou	MV	vyhodnocování kvality a významu informačních zdrojů	SVF	křivky závislosti v ekonomii, sociologii apod.
	Žák si uvědomí souvislost lineárních a kvadratických rovnic a nerovnic, exponenciálních a logaritmických rovnic a nerovnic s grafem příslušných funkcí a je schopen aplikovat tyto vědomosti při řešení rovnic a nerovnic	exponenciální a logaritmické rovnice				
	Žák aplikuje znalost shodných zobrazení a stejnolehlosti při sestrojování grafu					
	Žák modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí					
	Žák řeší aplikační úlohy					
	Žák zná vlastnosti goniometrických funkcí: sin, cos, tg, cotg definovaných pomocí jednotkové kružnice a umí sestrojít jejich grafy	goniometrické funkce, vztahy mezi goniometrickými funkcemi a goniometrické vzorce				
	Žák řeší goniometrické rovnice, zná kosinovou a sinovou větu a umí tyto věty aplikovat při řešení trigonometrických úloh		G		geodézie a kartografie	

Téma ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata	Oblast průřezového tématu	Vazby na předmět	Co váže
Geometrie v prostoru	Žák určuje možnosti vzájemné polohy bodů, přímek, rovin a prostorů v prostoru	základní pojmy stereometrie, polohové vlastnosti bodů, přímek, rovin	OSV	srozumitelnost, jasnost, přesnost sdělení, nápaditost, estetičnost		
	Žák sestrojí řez krychle, hranolu a jehlanu rovinou, průsečnici rovin a průsečík přímky s tělesem	rovinné řezy krychle, hranolu a jehlanu				
	Žák definuje pojem odchylka a vzdálenost umí je v jednoduchých příkladech určit	vzdálenosti a odchylky				
	Žák vypočítá objemy a povrchy těles a jejich částí	objemy a povrchy těles – krychle, hranol, válec, jehlan, kužel, koule	VMEGS	respektování a ochrana hodnot evropského a světového kulturního dědictví		
	Žák řeší stereometrické úlohy motivované praxí					
	Žák aplikuje poznatky z planimetrie na stereometrii					
	Žák využívá náčrt při řešení prostorového problému					
Analytická geometrie v rovině	Žák ovládá operace s vektory (součin reálného čísla a vektoru, skalární součin, vektorový součin, smíšený součin)	posunutí v soustavě souřadnic				
	Žák používá různá analytická vyjádření	vzdálenosti bodů, střed úsečky, vektor,			F	vektorové

	přímky v rovině a je schopen rozhodnout o vzájemné poloze přímek	sčítání vektorů, násobení vektoru reálným číslem, lineární závislost a nezávislost vektorů				veličiny
	Žák osvojí definice základních kuželoseček, je schopen načrtnout danou kuželosečku, zapsat její rovnici, je schopen určit charakteristické prvky kuželosečky a umí rozhodnout o vzájemné poloze přímky a kuželosečky	skalární součin, vektorový a smíšený součin				
	Žák rozlišuje analytické vyjádření útvaru od zadání funkce předpisem	parametrická rovnice přímky v rovině, obecná rovnice, směrnice tvar rovnice přímky				
	Žák řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarcích v rovině	vzájemná poloha bodů a přímek v rovině				
	Žák využívá metod analytické geometrie při řešení komplexních úloh a problémů	metrické a polohové úlohy v rovině				
	Žák využívá náčrtek při řešení rovinného nebo prostorového problému	kružnice, elipsa, hyperbola a parabola, vzájemná poloha přímky a kuželosečky				
	Žák používá geometrické pojmy					
	Žák zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů a na základě vlastností třídí útvary					
Posloupnosti	Žák zná souvislost mezi funkcí a posloupností.				SVF	finanční matematika, úrokování
	Žák formuluje vlastnosti posloupnosti.	posloupnosti a jejich vlastnosti	OSV	Myšlenkové postupy při řešení problémů, efektivní řešení problému; rozvíjení komunikace při řešení problému.	F	měření – posloupnosti naměřených hodnot

	Žák používá vztahy pro aritmetickou a geometrickou posloupnost a využívá poznatky o posloupnostech v praktických úlohách.	aritmetická a geometrická posloupnost	VMEGS	Vedení žáků k systémovému myšlení a hledání souvislostí mezi jevy a procesy;	TV	posloupnost lepších se výkonů
	Žák chápe podstatu důkazu matematickou indukcí a umí tento typ	matematická indukce				
	důkazu aplikovat na konkrétních případech.					
	Žák chápe pojem limita posloupnosti a nekonečná řada.	limita posloupnosti, nekonečná řada	MV	výuka vyhodnocování kvality a významu informačních zdrojů		
	Žák chápe podstatu pojmu nekonečná řada a užívá nekonečnou geometrickou řadu při převodu nekonečného desetinného periodického rozvoje na zlomek.					

Téma ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata	Oblast průřezového tématu	Vazby na předmět	Co váže
Komplexní čísla	Žák dovede řešit kvadratickou rovnici $x^2 + 1 = 0$ a další kvadratické rovnice s $D < 0$	obor komplexních čísel, Gaussova rovina, algebraický tvar komplexního čísla, goniometrický tvar komplexního čísla			M	číselné obory, vektory, funkce, rovnice
	Žák znázorní komplexní čísla v Gaussově rovině a převádí algebraický tvar komplexního čísla na goniometrický a naopak	funkce - lineární funkce, kvadratická funkce, lineární lomená funkce, mocninná funkce, exponenciální funkce, logaritmická funkce, absolutní hodnota a funkce s absolutní hodnotou				
	Žák ovládá základní početní operace s komplexními čísly a aktivně využívá Moivreovu větu	řešení kvadratických rovnic v oboru komplexních čísel				
	Žák řeší jednoduché binomické rovnice	binomické rovnice				
Kombinatorika	řešení reálných problémů na bázi kombinatoriky- charakterizace možných případů, vytvoření modelu pomocí kombinatorických skupin, určení jejich počtu	elementární kombinatorické úlohy, variace, permutace a kombinace (bez opakování), binomická věta, Pascalův trojúhelník	OSV		F	termodynamika
	úprava výrazů s faktoriály a kombinačními čísly	úprava výrazů s faktoriály a kombinačními čísly			B	genetika
Pravděpodobnost	využití kombinatorických postupů při stanovení pravděpodobnosti	náhodný jev a jeho pravděpodobnost, pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů, nezávislost jevů	OSV		F	kvantová fyzika
					B	genetika
					G	meteorologie
Statistika	volba a využití vhodných statistických metod k analýze a zpracování dat (využití výpočetní techniky)	analýza a zpracování dat v různých reprezentacích, statistický soubor a jeho charakteristiky (vážený aritmetický	OSV		F	terénní práce

	grafická reprezentace souborů dat, interpretace tabulek, diagramů a grafů, porozumění rozdílům v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám	průměr, medián, modus, percentil, kvartil, směrodatná odchylka, mezikvartilová odchylka			B	vyhodnocování experimentálních výsledků
	diskuse a hodnocení statistických informací				SVF	sociologické průzkumy
					F	statistická fyzika

4.11 Fyzika

4.11.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

„Nejnepochopitelnější na světě je, že se zdá být pochopitelným“

Albert Einstein

V době obrovského a stále se zrychlujícího rozvoje vědy a techniky na jedné straně a rostoucí potřebě odpovědného přístupu člověka ke světu na straně druhé nabývá na důležitosti porozumění přírodě a jejím zákonům i námi využívaným překotně se vyvíjejícím technologiím. V tom má v rámci školního vzdělávání vyučovací předmět *fyzika* nezaměnitelnou úlohu.

Vycházíme z tradiční posloupnosti fyzikálních disciplín, dané i chronologickým vývojem této vědy. Důraz klademe sice na pochopení základních principů klasické fyziky, vzhled do moderní fyziky ale považujeme pro současného středoškoláka za nezbytný.

Předmět je součástí vzdělávací oblasti *člověk a příroda*, realizuje dílčí cíle i v oblastech *člověk a zdraví* a *člověk a svět práce*. Nejvíce styčných bodů má s ostatními přírodovědnými obory a s matematikou, přesahy najdeme však i do historie, filozofie, logiky, etiky... Ostatní předměty se prolínají

s vyučovacím předmětem *fyzika* v těchto průřezových tématech:

1. Osobnostní a sociální výchova
2. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
3. Enviromentální výchova
4. Mediální výchova

4.11.2 Časové, obsahové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Časové vymezení předmětu

- 1.ročník: 2 hodiny/týden
- 2.ročník: 2 hodiny/týden
- 3.ročník: 2 hodiny/týden
- 4.ročník: 1 hodina/týden

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Tento povinný předmět je vyučován v prvních třech ročnících studia, přičemž v každém ročníku jej doplňuje, stejně jako ostatní přírodovědné předměty (Ch, B, G) *praktikum člověk a příroda* (s celkovou hodinovou dotací 1-1-1-0). V praktiku je třída rozdělena pro možnost konání laboratorních cvičení na dvě skupiny. To znamená, že z každé přírodní vědy bude mít příslušná skupina dvouhodinové praktikum jednou za šest týdnů.

Výuka fyziky se uskutečňuje převážně v odborné multimediální učebně fyziky, která má potřebné zázemí i pro to, aby mohla sloužit jako laboratoř. Výstupy z laboratorních cvičení zpracovávají žáky také na tabletech, které jsou součástí vybavení učebny fyziky.

Používanými organizačními formami výuky jsou nejčastěji výklad doplněný demonstracemi, frontální a skupinová výuka, žákovské demonstrace, řešení úloh, přednášení samostatných prací, exkurze (přednášky, soutěže a jiné akce pořádané pro středoškoláky). Přiměřeně a účelně se snažíme využívat multimédia a internet.

Žáci si znalosti mohou prohloubit ve volitelných seminářích určených převážně pro zájemce o vysoké školy technického a přírodovědného zaměření. Nabízíme:

- Seminář z fyziky pro 3. ročník (septimu) a pro 4. ročník (oktávu)
- Astrofyziky – pro 4. ročník (oktávu)

4.11.3 Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí:

V předmětu jsou formovány a rozvíjeny vědomosti, dovednosti, poznávací schopnosti, přesvědčení a postoje žáka v podobě těchto kompetencí:

Kompetence k učení

- » motivovanost k poznávání přírody a fyzikálních objevů
- » systematičnost, efektivita a soustavnost
- » kritické hodnocení výsledku experimentu či úlohy
- » tvořivost
- » samostatnost i schopnost týmové práce (projektové a skupinové práce, fyzikální demonstrace)

Kompetence k řešení problémů

- » rozpoznání, objasnění a rozbor problémové situace, návrh řešení, zobecnění
- » rozvoj logického myšlení
- » kritická interpretace a ověřování informací
- » otevřenost novým postupům

Kompetence komunikativní

- » jasné a přesné vyjadřování, odborná terminologie
- » věcná argumentace
- » využívání moderních zdrojů informací a způsobů komunikace

Kompetence k podnikavosti

- » cílevědomé a zodpovědné rozhodování o dalším vzdělání a budoucím povolání
- » uplatňování vlastní iniciativy a tvořivosti
- » kritické vyhodnocování a využívání informací

Kompetence pracovní

- » rozvíjení zručnosti při provádění experimentů, vyrábění jednoduchých pomůcek
- » dodržování pravidel bezpečnosti práce a ochrany zdraví při experimentech
- » příprava na povolání

Kompetence sociální, personální a občanské

- » sebereflexe a flexibilita
- » tvůrčí spolupráce
- » empatie a tolerance
- » zodpovědnost

- » porozumění historickému vývoji lidského poznání v oblasti fyziky
- » kritické hodnocení různých názorů na jevy ve společnosti, zaujímání vlastních postojů

Kompetence digitální

Žák:

- » ovládá aktivně sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je při školní práci,
- » získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah, k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- » vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti,
- » dokáže se pohybovat v online světě, rozezná fakenews, manipulativnost,
- » předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, při sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

Učitel volí takové formy a metody práce, které žáky motivují a dávají do souvislosti učivo s běžným životem. Podporuje práci s různými zdroji (vyhledávání, zpracování, kritické posouzení a interpretace fyzikálních poznatků). Umožňuje žákům samostatně nebo ve skupině navrhnout nebo provádět fyzikální experimenty. Učitel vytváří příležitost pro formulaci hypotéz a jejich kritiku i obhajobu v kolektivu.

4.11.4 F – 1. a V. ročník

„Nejnepochopitelnější na světě je, že se zdá být pochopitelným.“

A. Einstein

Téma ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata	Oblast průřezového tématu	Vazby na předmět	Co váže
Fyzikální veličiny a jejich měření	Žák přiřadí k vybraným veličinám jejich jednotky a naopak, rozhodne, je-li daná veličina vektorová, nebo skalární, znázorní vektorovou veličinu; znázorněný vektor rozloží na složky v daných směrech; určí grafický součet a rozdíl daných vektorů, vyjádří odvozenou jednotku pomocí základních, převede násobné a dílčí jednotky na nenásobné a naopak, měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami a určuje v jednodušších případech chyby jejich měření, dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při praktických činnostech	Fyzikální veličiny. Soustavy F veličin a jejich jednotek Soustava jednotek SI. Převody jednotek. Skalární a vektorové F veličiny. Chyby měření. Zpracování měření F veličiny	VMEGS	význam mezinárodní soustavy SI, Evropský integrační proces	M; IVT; D	mocniny se záporným exponentem, počítání s čísly v exponenciálním tvaru, zaokrouhlování, počítání s vektory; určování chyb měření; zpracování měření pomocí počítače; historické jednotky
Mechanika	Žák určí ze zadaných souřadnic polohu hmotného bodu a naopak rozhodne, o jaký druh pohybu se jedná, určí průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu, řeší užitím základních kinematických vztahů fyzikální úlohy obecně i početně, využívá při řešení úloh grafy závislostí	Kinematika hmotného bodu			M	vyjádření proměnné ze vzorce, řešení rovnic; grafy funkcí

	<p>Žák využívá Newtonovy pohybové zákony pro předvídání pohybu těles při působení výsledné síly, rozliší inerciální soustavu od neinerciální a využívá prakticky rovnoprávnost inerciálních soustav pro popis pohybů, určí graficky a v jednoduchých případech i početně výslednou sílu, vysvětlí jednoduché případy působení setrvačných sil a uvede příklady užitečného a škodlivého tření v praxi</p>	<p>Dynamika hmotného bodu</p>	<p>VMEGS</p>	<p>Žijeme v Evropě - významní Evropané: Galilei, Newton</p>	<p>M</p>	<p>grafické skládání a rozklad sil</p>
--	--	-------------------------------	--------------	---	----------	--

	Žák určí práci stálé síly výpočtem, využívá souvislost změny mechanické energie s mechanickou prací k řešení problémů a úloh, vypočítá celkovou mechanickou energii tělesa, řeší jednoduché úlohy s užitím zákona zachování mechanické energie a řeší úlohy z praxe	Mechanická práce a energie	OSV, EV	Žijeme v Evropě - významní Evropané: Joule; šetření energie v domácnosti, hospodaření s odpady, odpovědný spotřebitel, recyklace		
	Žák řeší konkrétní úlohy na výpočet gravitační síly; zakreslí síly vzájemného gravitačního působení, vysvětlí vznik tíhové síly a porovná její velikost a směr s gravitační silou, a využívá kinematické vztahy a zákon zachování energie při řešení svislého a vodorovného vrhu	Gravitační pole	VMEGS	Žijeme v Evropě - významní Evropané:	G	zemská gravitace; tíhové zrychlení na Zemi v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce; Sluneční soustava
	Žák popíše posuvný a otáčivý pohyb tuhého tělesa, řeší praktické úlohy na moment síly a momentovou větu a řeší úlohy na dvojice sil, rozklad sil a stabilitu tělesa; experimentálně určí těžiště tenké desky	Mechanika tuhého tělesa			M; PČP	grafické skládání a rozklad sil; praktické provedení
	Žák uvede a vysvětlí základní rozdíly mezi ideální a reálnou kapalinou, používá vztahu pro výpočet tlaku a tlakové síly, řeší úlohy užitím Pascalova a Archimédova zákona, vysvětlí funkci hydraulických zařízení a stanoví chování tělesa v tekutině porovnáním hustot; zjistí hustotu látky např. využitím Archimédova zákona	Mechanika tekutin	VMEGS	Žijeme v Evropě - významní Evropané: Pascal	B	působení tlaku na organismus, model plic

4.11.5 F – 2. a VI. ročník

„Radost z uvažování a chápání je nejkrásnějším darem přírody.“

A. Einstein

Téma ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata	Oblast průřezového tématu	Vazby na předmět	Co váže
Molekulová fyzika termodynamika	Žák uvede příklady potvrzující kinetickou teorii látek, využívá kinetickou teorii látek k objasňování vlastností látek různých skupenství, převádí teplotu z Celsiovy stupnice do Kelvinovy a naopak a řeší úlohy na výpočet látkového množství, počtu částic v tělese	Základní poznatky molekulové fyziky a termodynamiky	VMEGS	významní evropští vědci (E. Torricelli, Ch. Huygens, A. Celsius, lord Kelvin, A. Avogadro, R. Brown, A. Einstein a další)	Ch; M	molární veličiny – návaznost na chemii; počítání s velkými čísly
	Žák zná složky vnitřní energie a uvede příklady její změny, řeší úlohy na změnu vnitřní energie konáním práce a tepelnou výměnou, řeší jednoduché úlohy s využitím 1. termodynamického zákona, interpretuje fyzikální význam měrné tepelné kapacity, vypočítá přijaté či odevzdané teplo	Vnitřní energie, práce a teplo	VMEGS	významní evropští učenci (J. R. Mayer, B. Rumford a další)	Ch	termodynamika
	Žák využívá stavovou rovnici ideálního plynu o stálé hmotnosti při řešení problémů spojených s jeho stavovými změnami, znázorní průběh izotermického, izochorického, izobarického a adiabatického děje v p-V diagramu a využívá 1.termodynamický zákon	Ideální plyn	VMEGS	významní evropští učenci (R. Boyle, J. L. Gay-Lussac, J. Charles)	Ch	děje s ideálním plynem

	<p>Žák řeší úlohy na výpočet práce plynu při stálém tlaku, graficky určí práci plynu pro jednoduché tepelné děje, graficky znázorní kruhový děj složený z jednoduchých tepelných dějů, vysvětlí s využitím 2. termodynamického zákona princip</p>	<p>Kruhový děj</p>	<p>EV;VMEGS</p>	<p>negativní vliv spalovacích motorů na živ. prostředí; významní evropští</p>	<p>M</p>	<p>práce s grafy</p>
--	---	--------------------	-----------------	---	----------	----------------------

	činnosti tepelných motorů			učenci (J. Watt, S. Carnot a další)		
	Žák rozlišuje krystalické a amorfní látky na základě znalostí jejich struktury, analyzuje nebo předvídá průběh procesů vznikajících při pružné deformaci pevných těles, řeší úlohy na délkovou a objemovou teplotní roztažnost pevných těles	Pevné látky			Ch, G	struktura pevných látek, krystaly, krystalová mřížka
	Žák využívá znalosti vlastností povrchové vrstvy kapalin k objasňování fyzikálních jevů v kapalinách, vysvětlí jev kapilární elevace a deprese a uvede příklady z praxe, řeší úlohy na teplotní objemovou roztažnost kapalin	Kapaliny			B	význam kapilarity v přírodě, anomálie vody
	Žák vysvětlí jednotlivé změny skupenství z hlediska kinetické teorie látek, řeší úlohy s použitím vztahů pro skupenské teplo, interpretuje fyzikální význam měrného skupenského tepla, sestaví a řeší kalorimetrickou rovnici zahrnující změny skupenství	Změny skupenství látek			Ch	interakce mezi částicemi
Mechanické kmitání a vlnění	Žák popíše souvislost harmonického kmitavého pohybu s rovnoměrným pohybem po kružnici, řeší úlohy s použitím vztahů pro okamžitou výchylku kmitavého pohybu; umí číst v grafu závislosti okamžité výchylky na čase, vysvětlí příčiny pohybu zvoleného typu mechanického oscilátoru, experimentálně ověří vztah pro periodu kyvadla, event. určí tuhost pružiny, event. pomocí kyvadla určí tíhové zrychlení	Kmitání mechanického oscilátoru			M	goniometrické funkce; periodický pohyb

	Žák popíše vznik vlnění v pružném látkovém prostředí, objasní možnosti jeho šíření, rozlišuje jeho základní druhy, využívá vztahů mezi vlnovou délkou, frekvencí a rychlostí vlnění při řešení úloh, analyzuje a řeší problémy spojené s odrazem, lomem, ohybem a interferencí	Mechanické vlnění	VMGS	významní evropští učenci (Ch. Huygens)	M	matematický popis postupné vlny
	Žák rozliší přibližně pomocí frekvence, kdy jde o zvuk, ultrazvuk, infrazvuk, řeší jednoduché	Zvukové vlnění			B	sluchové ústrojí, ochrana před hlukem
	praktické problémy akustiky, uvede příklady využití ultrazvuku, dovede se chránit před nadměrným zvukem, studuje pokusně vlastnosti zvukového vlnění					
Elektřina a magnetismus	Žák popíše vlastnosti a chování elektricky nabitých těles, řeší úlohy užitím Coulombova zákona, popíše radiální a homogenní elektrické pole, řeší úlohy na výpočet kapacity deskového kondenzátoru a na jednoduchá zapojení s kondenzátory, popíše základní druhy kondenzátorů	Elektrické pole				
	Žák vysvětlí mechanismus vedení elektrického proudu, rozliší elektromotorické napětí od svorkového napětí, správně zapojí elektrický obvod podle předlohy, dodržuje zásady pro práci v laboratoři, změří odpor rezistoru a elektrický proud, dodržuje zásady bezpečnosti pro práci v laboratoři	Vznik elektrického proudu	OSV; VMEGS	bezpečnost při práci s el. proudem; významní evropští učenci (Ch. A. Coulomb, A. M. Ampère)		
	Žák využívá Ohmův zákon pro část obvodu i pro uzavřený obvod při řešení úloh a praktických problémů, řeší úlohy na vztah pro odpor, práci a výkon, zapojí rezistory sériově a paralelně, objasní podstatu zkratu a popíše jeho důsledky, vysvětlí funkci pojistek	Elektrický proud v kovech	VMEGS	významní evropští učenci (G.S. Ohm, A. Volta, G. R. Kirchhoff)		

	Žák vysvětlí, jak se liší elektrické vlastnosti kovů, polovodičů a izolantů, rozliší vlastní a nevlastní vodivost polovodičů	Elektrický proud v polovodičích				
	Žák vysvětlí rozdíl mezi vedením proudu v kovech a kapalinách, zná princip galvanického článku a akumulátoru, vysvětlí praktické použití elektrolýzy i její negativní důsledky	Elektrický proud v kapalinách	EV	ochrana životního prostředí - péče o akumulátory		
	Žák popíše jednotlivé druhy výboje, uvede příklady praktického použití výbojů v plynech	Elektrický proud v plynech a ve vakuu				

4.11.6 F – 3. a VII. ročník

„Protože poslední příčiny přírodních jevů samy se již nejeví, musíme buď rezignovat na to, že bychom je kdy nahlédli, nebo je musíme do přírody klást, do přírody vložit.“

F.J.W. Schelling

Téma ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata	Oblast průřezového tématu	Vazby na předmět	Co váže
Elektřina a magnetismus	Žák znázorní magnetickými indukčními čarami magnetické pole permanentního magnetu, přímého vodiče s proudem a cívky s proudem, určí směr a velikost magnetické síly působící na vodič s proudem a na částici s nábojem, vypočítá velikost a určí směr síly vzáje	Stacionární magnetické pole	VMEGS	významní evropští vědci (H. CH. Oersted, N. Tesla, H.A. Lorentz)	G	magnetické pole Země
	Žák vysvětlí podstatu jevu elektromagnetické indukce, vypočítá na základě Faradayova zákona elektromagnetické indukce indukované elektromotorické napětí, určí na základě Lenzova zákona směr proudu v uzavřeném vodiči indukovaného změnami magnetického indukčních	Nestacionární magnetické pole	VMEGS	významní evropští vědci (M.Faraday, E. Ch. Lenz, J.H. Henry)		
	Žák vyjádří rovnicí i graficky časovou závislost okamžité hodnoty napětí a proudu v jednoduchých obvodech střídavého proudu, vyjádří fázový rozdíl střídavého napětí a proudu, vypočítá rezistanci, indukanci a kapacitanci, rozlišuje okamžitou, maximální a efektivní hodnotu	Střídavý proud			M	práce s grafy funkcí $u=u(t)$, $i=i(t)$
	Žák popíše a objasní činnost alternátoru,	Střídavý proud v energetice	EV,VMEGS	Energie - alternativní		

	trojfázového generátoru, elektromotoru, transformátoru a jednotlivých typů elektráren, rozlišuje fázové a sdružené napětí, řeší úlohy na použití rovnice transformátoru, porovná jednotlivé typy elektráren podle účinnosti			zdroje; významní evropští vědci z českého prostředí (F. Křížík)		
	Žák vysvětlí funkci polovodičové diody jako usměrňovače, chápe podstatu tranzistorového jevu na zjednodušeném modelu, objasní funkci tranzistorového zesilovače	Fyzikální základy elektroniky				
	Žák nakreslí schéma jednoduchého oscilačního obvodu LC, popíše kmitání, určí frekvenci a periodu vlastního kmitání oscilačního obvodu, vypočte vlnovou délku elektromagnetického kmitání, řeší jednoduché praktické problémy související s elektromagnetickým vlněním	Elektromagnetické kmitání a vlnění	VMEGS	významní evropští vědci (J.C. Maxwell, H. Herz)		
	Žák vysvětlí princip mikrofonu, popíše schéma vysílače a základní druhy modulací nosné vlny, popíše schéma rozhlasového přijímače	Přenos informací elektromagnetickým vlněním	MV	fyzikálně-technické základy médií		
Optika	Žák vypočítá rychlost světla v optickém prostředí, nakreslí odražený a lomený paprsek, aplikuje úplný odraz v praxi, řeší úlohy na odraz a lom světla, vypočítá mezní úhel, využívá poznané fyzikální zákony k objasnění mechanismu zatmění Slunce a Měsíce	Základní pojmy optiky				
	Žák stanoví podmínky pro zesílení a zeslabení světla, pozná jevy způsobené interferencí světla, popíše výsledek ohybu	Vlnová optika	VMEGS	významní evropští vědci (I. Newton)		

	světla, vysvětlí způsob polarizace světla					
	Žák rozliší skutečný a zdánlivý obraz vytvořený zobrazováním, sestrojí obraz	Zobrazování optickými soustavami	OSV	péče o zdraví	M; B	geometrické zobrazování; zrakové

	předmětu pomocí rovinného a kulového zrcadla a pomocí tenké čočky a uvede jeho vlastnosti, řeší úlohy použitím zobrazovací rovnice pro kulové zrcadlo a tenkou čočku, vypočítá příčné zvětšení, chápe význam ohniskové vzdálenosti zrcadla a čočky, umí ji pokusně určit					ústrojí, vady zraku, zásady péče o zrak
	Žák uvede příklady využití různých druhů elektromagnetického záření, zná podstatu spektrální analýzy, uvede příklady užití rentgenového záření	Elektromagnetické záření a jeho energie				

4.11.7 F – 4. a VIII. ročník

„Realita je... jenom velmi úzký, speciální výřez z nekonečné oblasti, kterou jsou schopny myšlenky postihnout.“

Max Planck

Téma ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata	Oblast průřezového tématu	Vazby na předmět	Co váže
Speciální teorie relativity	Žák objasní relativnost některých fyzikálních veličin a pojmů, formuluje výchozí principy speciální teorie relativity, užívá vztah pro relativistickou hmotnost a vztah mezi hmotností a energií při řešení jednoduchých úloh	Základní principy speciální teorie relativity	VMEGS	významní evropští vědci (A. Einstein)	Ch	zákon zachování hmotnosti a energie při chemických dějích
Fyzika mikrosvěta	Žák využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k řešení fyzikálních problémů	Základní poznatky kvantové fyziky	VMEGS	významní evropští vědci (M. Planck, A. Einstein, L. de Broglie, E. Schrödinger)		
	Žák objasní podstatu vzniku a pohlcování světla v atomech, využívá poznatků o stimulované emisi k vysvětlení funkce laseru a jejich použití v praxi	Atomová fyzika			Ch	periodická soustava prvků, chemická vazba
	Žák posoudí jadernou přeměnu z hlediska vstupních a výstupních částic i energetické bilance, využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídání chování radioaktivních látek, objasní získávání energie štěpením těžkých jader, navrhne způsoby ochrany před nebezpečným	Jaderná fyzika	EV;VMEGS; OSV	Energie - alternativní zdroje; Životní prostředí a udržitelný rozvoj; významní evropští vědci (M. Curie-Sklodovská, P. Curie, O. Hahn, E. Fermi); ochrana zdraví	Ch;M	radioaktivní rozpadové řady; exponenciální rovnice a funkce

	Žák uvede příklady základních částic a elementárních částic, zná základní experimentální metody výzkumu částic	Částicová fyzika	VMEGS	Život v Evropě - významní evropští vědci, CERN		

4.12 Biologie

4.12.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Přestaňte se zbytečně hmoždit, zeptejte se přírody. V té je všechna pravda, ona Vám odpoví na Vaše otázky.

Francis Bacon

Vyučovací předmět Biologie realizuje obsah vzdělávacího oboru Biologie v rámci vzdělávací oblasti Člověk a příroda a částečně obsah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Některá témata v předmětu Biologie jsou propojena s předměty Fyzika, Chemie, Geografie a Matematika.

Smyslem výuky Biologie je vzbudit v studentech zájem o poznávání přírody, o poznávání vztahů mezi jejími jednotlivými články a o zhodnocení pozice a role člověka v ní.

Odkrývání přírodních zákonitostí a porozumění přírodním jevům umožňuje člověku žít v souladu s přírodou a také smysluplné využívání přírodních procesů při výzkumu, k praktickým účelům i k péči o vlastní zdraví.

Předmět Biologie realizuje tato průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova
2. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
3. Multikulturní výchova
4. Environmentální výchova
5. Mediální výchova

4.12.2 Časové, obsahové a organizační vymezení předmětu

Časové vymezení předmětu

1. ročník: 2 hodiny/týden
2. ročník: 2 hodiny/týden
3. ročník: 2 hodiny/týden
4. ročník: 1 hodina/týden

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Hodiny Biologie bude doplňovat předmět Praktikum Člověk a příroda s hodinovou dotací 1-1-1-0, určený pro Biologii, Chemii a Fyziku a Geografii. Pravidelná praktická cvičení z Biologie se budou realizovat v 1. až 3. ročníku. Studenti budou rozděleni do dvou skupin a během školního roku proběhne cca 6 praktických cvičení.

Vzdělávání v oblasti Biologie směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede studenta k formulaci přírodovědného problému a k hledání odpovědi na něj, k ochraně životního prostředí, svého zdraví i zdraví ostatních lidí a k využívání různých přírodních procesů pro plnohodnotné naplňování vlastního života při současném respektování jejich ochrany a předvídání možných dopadů praktických aktivit člověka na přírodní prostředí.

Své vědomosti si studenti mohou rozšiřovat i při účasti v soutěžích, např. Biologická olympiáda, Ekologická olympiáda.

Na předmět Biologie navazuje ve 3. a 4. ročníku nabídka volitelných Seminářů z biologie. Semináře si kladou za cíl rozšířit znalosti a dovednosti studentů v návaznosti na náplň hodin Biologie 1. až 4. ročníku a jsou určeny pro zájemce o obor nebo o studium na VŠ s přírodovědným zaměřením. Studenti budou pracovat s odbornou literaturou a formou prezentací budou řešit zadávané dlouhodobější úkoly.

Znalosti a dovednosti v předmětu biologie si žáci mohou prohloubit a rozšířit v těchto seminářích:

- Seminář Vztahy v přírodě - pro 3.ročník/ septimu
- Somatologie a základy medicíny - pro 4. ročník/ oktávu
- Seminář biologie - pro 4. ročník/ oktávu
- Seminář genetiky - pro 4.ročník/ oktávu

4.12.3 Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

Učitel vytváří ve třídě klidnou a pracovní atmosféru, dává studentům prostor k vlastní práci a prezentaci svých výsledků, motivuje je k lepším výkonům. Pravidelně prověřuje jejich znalosti, rozebírá s nimi případné chyby, vytváří podmínky k jejich nápravě. Řešení vážnějších nedostatků umožňuje formou konzultací.

V tomto předmětu se u žáků rozvíjejí následující klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Motivace k učení, plánování a organizace pracovní činnosti, tvořivé zpracování získaných informací, rozbor chyb a poučení z nich.

Žák:

- » vyhledává biologické informace v různých informačních zdrojích, zpracovává je a prezentuje,
- » odpovídá na otázky o způsobu a příčinách různých přírodních procesů, dokáže hodnotit a porovnávat s dosavadními znalostmi a zkušenostmi.

Kompetence k řešení problémů

Definice problému, cesty k řešení problému, rozvoj logického myšlení, správná interpretace získaných výsledků.

Žák:

- » vytváří na základě biologických pozorování a znalostí hypotézy, které pak ověřuje praktickou činností v laboratorních cvičeních.

Kompetence komunikativní

Správné a přesné vyjadřování, používání odborné terminologie, grafické a symbolické znázornění informací, prezentace a obhajoba své samostatné práce.

Žák:

- » dokáže přesně a srozumitelně vyslovit vlastní názor na daný přírodovědný problém, uvede skutečnosti, ze kterých vyvodil svůj úsudek,

- » konzultuje své názory a při diskuzi se učí vhodně argumentovat.

Kompetence sociální a personální

Schopnost sebereflexe, aktivní spolupráce se spolužáky a s vyučujícím, odpovědnost ke svému zdraví.

Žák:

- » dokáže efektivně spolupracovat při skupinových laboratorních cvičeních a podle svých schopností plnit přidělené pracovní činnosti,
- » přispívá k vytváření dobrých pracovních vztahů v hodině.

Kompetence občanské

Posouzení společnosti a civilizace z hlediska udržitelnosti života, jednání v souladu s ochranou životního prostředí, zodpovědnost k sobě i k ostatním v situacích ohrožujících zdraví, respektování názorové odlišnosti.

Žák:

- » dbá na dodržování zásad bezpečnosti práce při praktických cvičeních,
- » přispívá k rozvoji správného životního stylu,
- » respektuje názory ostatních.

Kompetence k podnikavosti

Rozvoj vlastní iniciativy a tvořivosti

Žák:

- » zodpovědně se rozhoduje o svém dalším studiu,
- » usiluje o dosažení stanovených cílů.

Kompetence digitální

Rozvoj digitálních kompetencí , využívání digitálních zařízení pro efektivní práci ve výuce, zpracování a prezentaci výsledků práce

Žák:

- » je schopen vytvářet výstupy z praktických cvičení v různých formátech a prezentovat svou Práci.

4.12.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Ročník: 1. – 4., V. – VIII.

Téma ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata	Oblast průřezového tématu	Vazby na předmět	Co váže
Obecná biologie	Žák:	Vznik a vývoj živých soustav				
	odliší živé soustavy od neživých, definuje rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy, vysvětlí význam diferenciacce a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy	obecné vlastnosti živých soustav, buněčná teorie	VMEGS	žijeme v Evropě (významní evropští vědci)	Ch	biochemie (látkové složení živých soustav)
	porovná významné hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi	hypotézy o vzniku života na Zemi, chemická a biologická evoluce	MV, OSV	rozbor odborných článků, prezentace samostatně zpracovaných témat a diskuze nad nimi	Ch, F, G	chemické a fyzikální podmínky pro vznik života na Zemi, sopečná činnost, geografické rozšíření organismů
	zhodnotí význam a pravidla klasifikace živých soustav, odvodí hierarchii recentních organismů ze znalosti o jejich evoluci	základy taxonomie, historický vývoj organismů				
	Žák:	Původ a vývoj člověka				
	zařadí člověka do zoologického systému, charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka	fylogeneze člověka (hominizace a sapientace, předchůdci člověka)	EV, VMEGS	organismus a prostředí (faktory prostředí), žijeme v Evropě (významní evropští vědci)		

	Žák:	Stavba a funkce buňky				
	popíše stavbu prokaryotní buňky, objasní funkci organel	prokaryotní buňka				
	popíše stavbu eukaryotní buňky, objasní funkci organel, zhodnotí rozdíly ve stavbě a funkci prokaryotní a eukaryotní buňky	eukaryotní buňka, endosymbiotická teorie				
	vysvětlí způsoby příjmu a výdeje látek buňkou, objasní princip metabolismu buňky	metabolismus eukaryotní buňky			Ch, F	biochemie (metabolismus látek), zákon zachování hmotnosti a energie
	popíše průběh buněčného cyklu, porovná průběh mitózy a meiózy	rozmnožování eukaryotní buňky				
Projevy života na nebuněčné úrovni	Žák:	Biologie virů, viroidů a prionů				
	popíše stavbu virionu, porovná obecné vlastnosti organismů a virů	stavba a klasifikace virů, životní projevy				
	pohovoří o patologicky významných virech, průběhu onemocnění a možnostech ochrany	virová onemocnění	OSV VMEGS			péče o zdraví, zdraví v globálním kontextu, významní evropští vědci
	nastíní možnosti pozitivního využití virů v moderní vědě	viry a genetické manipulace				
	charakterizuje viroidy a priony, zhodnotí rizika s nimi spojená	viroidy a priony				

Prokaryotní organismy	Žák:	Biologie bakterií a sinic				
	charakterizuje stavbu, rozmnožování a výskyt bakterií, popíše jejich ekologický a hospodářský význam	morfologie a fyziologie bakterií	EV	organismus a prostředí (koloběh látek, tok energie)		
	pohovoří o patologicky významných bakteriích, charakterizuje průběh onemocnění a možnosti ochrany	bakteriální onemocnění	OSV VMEGS	péče o zdraví, zdraví v globálním kontextu, významní evropští vědci		
	nastíní možnosti pozitivního využití bakterií v moderní vědě	baktérie a genetické manipulace				
	uvede vybrané zástupce sinic, popíše jejich stavbu a výskyt	morfologie a fyziologie sinic				
	charakterizuje význam sinic z hlediska evoluce života, pohovoří o problémech s jejich přemnožením	význam sinic	EV	člověk a životní prostředí (znečištění a eutrofizace vod)		
Biologie rostlin	Žák:	Anatomie a morfologie rostlin				
	pohovoří o specifikách života rostlin, vyjmenuje charakteristické znaky rostlinné buňky a objasní důvody její odlišnosti	rostlinná buňka	EV	organismus a prostředí, člověk a životní prostředí (faktory prostředí, význam organismů)		
	charakterizuje typy rostlinných pletiv, je schopen je identifikovat a popsat na základě obrazových materiálů	rostlinná pletiva				

	zhodnotí význam jednotlivých orgánů rostlin, je schopen je identifikovat a popsat	vegetativní a generativní orgány				
	pohovoří o využitelnosti jednotlivých pletiv a orgánů rostlin z hlediska člověka					
	Žák:	Fyziologie rostlin				
	vysvětlí fyzikální a chemickou podstatu metabolismu rostlin, popíše a lokalizuje jednotlivé metabolické dráhy	fotosyntéza, aerobní a anaerobní metabolismus (buněčné dýchání, fotorespirace, fermentace)			Ch, F	biochemie (metabolismus látek), vlastnosti světla, zákon zachování hmotnosti a energie
	zhodnotí význam jednotlivých anorganických látek pro metabolismus rostlin	minerální výživa a heterotrofní způsoby výživy rostlin	EV	organismus a prostředí (faktory prostředí)		
	popíše mechanismy příjmu, transportu a výdeje látek rostlinou	vodní režim			Ch, F	vlastnosti látek (koheze, adheze a kapilarita vody, difúze a osmóza)
	charakterizuje jednotlivé fáze růstu a vývoje, objasní působení vnitřních i vnějších faktorů na jejich průběh	růst a vývoj rostlin, regulační mechanismy (fytohormony, korelační vztahy)				
	rozdělí a definuje způsoby pohybů rostlin, zhodnotí jejich význam	dráždivost a pohyby rostlin				
	definuje rozdíly mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním, charakterizuje způsoby rozmnožování u jednotlivých skupin rostlin	pohlavní a nepohlavní rozmnožování rostlin, metageneze				
	Žák:	System a evoluce řas				

	popíše stavbu těla, způsob rozmnožování a výskyt řas	obecná charakteristika řas				
--	--	----------------------------	--	--	--	--

	uvede vybrané zástupce, charakterizuje jejich vlastnosti, ekologický a hospodářský význam	významní zástupci jednotlivých skupin řas	EV	člověk a životní prostředí (význam organismů)		
	Žák:	Systém a evoluce mechorostů a cévnatých rostlin				
	charakterizuje stavbu těla, rozmnožování a životní nároky jednotlivých skupin rostlin	výtrusné rostliny (mechorosty, kaprad'orosty)				
	porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin, posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla	semenné rostliny (rostliny nahosemenné a krytosemenné)				
	pozná a pojmenuje významné rostlinné druhy, správně zařadí do systému, uvede jejich ekologické nároky a možnosti využití v různých odvětvích lidské činnosti	rostliny a prostředí	EV, VMEGS	organismus a prostředí, člověk a životní prostředí (faktory prostředí, význam organismů, ochrana životního prostředí), globální environmentální problémy (přírodní a alternativní zdroje energie, životní prostředí a trvale udržitelný rozvoj)	Ch, G	biochemie (sekundární metabolity), zeměpisné rozšíření rostlin
	zhodnotí rostliny jako primární producenty kyslíku a biomasy, zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany		MV, OSV	rozbor odborných článků, prezentace samostatně zpracovaných témat a diskuze nad nimi		

	zhotoví (fotografický) herbář					
Biologie hub a houbových organismů	Žák:	Houby a houbové organismy				
	charakterizuje stavbu buňky a stélky hub a houbových organismů, popíše průběh jejich rozmnožování, objasní rozdíly ve způsobech výživy	morfolgie a fyziologie hub a houbových organismů				
	posoudí pozitivní i negativní význam hub a houbových organismů z hlediska ekologického, hospodářského i zdravotního	významní zástupci jednotlivých oddělení	EV MV, OSV	organismus a prostředí, člověk a životní prostředí (koloběh látek, tok energie, význam organismů), rozbor odborných článků, prezentace samostatně zpracovaných témat a diskuze nad nimi	Ch	biochemie (kvašení, alkaloidy)
	objasní jedinečnost stavby lišejníků, charakterizuje jejich ekologický význam	stavba a význam lišejníků, symbióza				
	pozná, pojmenuje a zařadí vybrané zástupce hub a lišejníků					
Biologie prvoků	Žák:	Prvoci				
	popíše stavbu těla, objasní způsob života a rozmnožování prvoků	prvoci				

	rozpozná a pojmenuje vybrané zástupce prvků, zhodnotí jejich význam pro člověka		OSV VMEGS	péče o zdraví, zdraví v globálním kontextu		
--	---	--	--------------	--	--	--

Biologie živočichů	Žák:	Anatomie, morfologie a fyziologie živočichů				
	popíše stavbu živočišné buňky, porovná ji s buňkou rostlin a hub	živočišná buňka	EV	organismus a prostředí (faktory prostředí)		
	charakterizuje základní typy živočišných tkání, lokalizuje jejich výskyt v organismu	živočišné tkáně				
	popíše vývoj jednotlivých orgánů a orgánových soustav, porovnává příslušnou soustavu u různých systematických skupin, označí nejvýznamnější odchylky	orgány a orgánové soustavy				
	objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoje živočichů, doloží na příkladech	rozmnožování a ontogeneze				
	Žák:	Systém a evoluce živočichů				
	charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce	diblastica (žahavci)				
	pozná a pojmenuje významné živočišné druhy, uvede jejich ekologické nároky	prvoústí (ploštěnci, hlístice, měkkýši, kroužkovci, členovci)	EV, VMEGS	organismus a prostředí, člověk a životní prostředí (faktory prostředí, význam organismů, ochrana životního prostředí), globální environmentální problémy (životní prostředí a trvale udržitelný rozvoj)	G	zeměpisné rozšíření živočichů

	posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti, charakterizuje pozitivní i negativní působení živočichů na lidskou populaci		OSV VMEGS	péče o zdraví, zdraví v globálním kontextu		
	zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany	vyšší strunatci (mihule, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)	MV, OSV	rozbor odborných článků, prezentace samostatně zpracovaných témat a diskuze nad nimi		
	Žák:	Základy etologie				
	charakterizuje základní typy chování, demonstruje na typických příkladech	vrozené a získané chování				
	charakterizuje základní typy komunikace, na typických příkladech demonstruje metody komunikace a základní ekologické mezidruhové vztahy	komunikace živočichů	MV, OSV	rozbor odborných článků, prezentace samostatně zpracovaných témat a diskuze nad nimi		
Biologie člověka	Žák:	Anatomie a fyziologie člověka, zdravý životní styl				
	s využitím odborné terminologie popíše stavbu a funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav lidského těla, provede srovnání u různých forem živočichů	opěrná a pohybová soustava (soustava kosterní a svalová)	OSV, EV	péče o zdraví, rozvoj zdravého a bezpečného životního stylu, životní prostředí a zdraví člověka	Ch	chemické složení živých organismů, metabolismus látek, vitamíny, hormony
	využívá znalostí o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími ve vlastním těle	soustavy látkové přeměny (soustava oběhová, dýchací, trávicí a vylučovací)	MV, OSV	rozbor odborných článků, prezentace samostatně zpracovaných témat a diskuze nad nimi	F, Ch	šíření zvuku, optika, elektrický náboj, tepelné a tlakové změny, difúze a osmóza, pH

	správně rozlišuje fyziologický a patologický stav orgánů a jejich funkcí	soustavy regulační (hormonální a nervová regulace)				
	prokáže orientaci v běžných lékařských termínech, v problematice prevence, diagnostiky a léčby obvyklých patologických stavů humánního lékařství	smyslové orgány, kůže				
	charakterizuje individuální vývoj člověka od početí do smrti, posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním i negativním směru	soustava rozmnožovací, gravidita a ontogeneze jedince				
	ozřejmí problematiku odpovědného a etického přístupu k sexualitě, orientuje se v problematice reprodukčního zdraví	příprava na životní změny, lidská sexualita				
	vysvětlí význam zdravého životního stylu jako prevence civilizačních chorob, posoudí pozitivní i negativní vliv prostředí a životního stylu na zdraví člověka	zdravý životní styl, rizikové chování				
	zhodnotí simulovaný typ zranění či zdravotní komplikace, navrhne způsob ošetření a modelově předvede	první pomoc			TV	úrazy při sportu a pohybu v přírodě
Genetika	Žák:	Základy genetiky				
	popíše strukturu nukleových kyselin, zná jejich funkci, objasní princip genetického	molekulární základy dědičnosti			Ch	biochemie (nukleové kyseliny)

	kódu a přenosu ge informace					
--	-----------------------------	--	--	--	--	--

	charakterizuje uložení genetické informace v buňce, používá správně základní genetické pojmy	genetika buňky				
	chápe podstatu dědičnosti, aplikuje Mendelovy zákony při řešení jednoduchých genetických úloh	genetika organismů	VMEGS	žijeme v Evropě (významní evropští vědci)	M	výpočty podle genetických zákonů
	charakterizuje faktory ovlivňující vývoj genofondu, aplikuje Hardy-Weibergův zákon při řešení jednoduchých genetických úloh	genetika populací				
	objasní základní principy proměnlivosti, chápe rozdíl mezi dědičnou a nedědičnou proměnlivostí, využívá znalostí o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů	genetická proměnlivost				
	analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě, zná vybrané dědičné choroby a vývojové vady, uvědomuje si riziko indukovaných mutací pro zdraví člověka	genetika člověka	EV, OSV	životní prostředí a zdraví člověka, genetika v lékařské praxi, problematika geneticky modifikovaných organismů		
	nastíní možnosti využití genetických zákonitostí ve výzkumu, šlechtitelství i v lékařské praxi	genetické inženýrství				
Ekologie	Žák:	Základy ekologie				

	používá správně základní ekologické pojmy, chápe základní ekologické vztahy	základní ekologické pojmy a vztahy (jedinec, populace, společenstvo, ekosystém, biom)	EV	organismus a prostředí	G	sféry Země, krajina, fytogeografie, zoogeografie
--	---	---	----	------------------------	---	--

	objasní, jak ovlivňuje prostředí organismy, které v něm žijí a které abiotické a biotické faktory na organismus působí	organismus a prostředí (abiotické a biotické faktory prostředí, koloběh látek a tok energie, trofické vztahy)	MV, OSV	rozbor odborných článků, prezentace samostatně zpracovaných témat a diskuze nad nimi	Ch, F, G	chemické a fyzikální vlivy na morfologii a fyziologii organismů, biogeochemické cykly
	uvědomuje si složitou propojenost přírodních systémů, analyzuje příčiny neuspokojivého stavu některých ekosystémů	člověk a životní prostředí (regionální a globální environmentální problémy)	EV, VMEGS	člověk a životní prostředí, globální environmentální problémy, trvale udržitelný rozvoj	Ch, F, G	surovinové zdroje, přírodní a alternativní zdroje energie, recyklace surovin, znečištění vody, vzduchu, půdy
	pohovoří o historii a současném stavu ochrany přírody a krajiny v ČR					
	odůvodní výlučné postavení člověka v přírodním systému a jeho odpovědnost za další vývoj života na Zemi					

4.13 Chemie

4.13.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Učenec v laboratoři není jen odborník, je to dítě, které hledí na vědu jako na pohádku. Vidí ve vědě krásu.

Marie Curie – Sklodowska

Vyučovací předmět Chemie realizuje obsah vzdělávacího oboru Chemie v rámci vzdělávací oblasti Člověk a příroda a částečně obsah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Některá témata v předmětu Chemie jsou propojena s předměty Fyzika, Biologie, Geografie a Matematika.

Chemie vysvětluje podstatu chemických dějů, z nichž s mnohými denně přicházíme do kontaktu či které probíhají v našem těle. Porozumění jim vede k zodpovědnému přístupu k životnímu prostředí i k vlastnímu životu. Přírodní zákonitosti mají své logické zdůvodnění, a tak na cestě k jejich pochopení studenti rozvíjejí své analytické myšlení a prohlubují své schopnosti vyvozovat správné závěry.

Předmět Chemie realizuje tato průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova
2. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
3. Environmentální výchova
4. Mediální výchova

4.13.2 Časové, obsahové a organizační vymezení předmětu

Časové vymezení předmětu

1. ročník: 2 hodiny/týden
2. ročník: 2 hodiny/týden
3. ročník: 2 hodiny/týden

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Hodiny Chemie bude doplňovat předmět Praktikum Člověk a příroda s hodinovou dotací 1-1-1-0, určený pro Chemii, Biologii, Fyziku a Geografii, který bude tyto předměty rozšiřovat o praktická cvičení vztahující se k probírané látce. Pravidelná praktická cvičení z Chemie se budou realizovat v 1. a 2. ročníku. Studenti budou rozděleni do dvou skupin a během školního roku proběhne cca 6 praktických cvičení.

V prvním ročníku bude kladen důraz na pochopení základních principů obecné chemie s důrazem na strukturu elektronového obalu a vysvětlení principu různých typů vazeb. Naším cílem je, aby studenti na základě těchto vědomostí byli schopni sami vyvozovat především

chemické vlastnosti prvků a jejich sloučenin při studiu anorganické chemie. V organické chemii bude kladen důraz na souvislost mezi typem chemické vazby a chováním látek při

chemických reakcích. Studium biochemie, která je úzce provázaná s biologií člověka, bude utvářet a rozšiřovat zdravý pohled na životní styl.

Studenti si mohou rozšiřovat své vědomosti i při účasti v soutěžích, např. Chemická olympiáda a Korespondenční seminář z chemie.

Na předmět Chemie navazuje ve 3. a 4. ročníku nabídka volitelných Seminářů z chemie.

Semináře jsou určeny pro studenty, kteří chtějí pokračovat ve studiu na přírodovědných oborech,

lékařských, farmaceutických a zemědělských fakultách.

Znalosti a dovednosti v předmětu chemie si žáci mohou prohloubit a rozšířit v těchto seminářích:

- Seminář chemie - pro 3. a 4. ročník/ septimu a oktávu
- Biochemie - pro 4. ročník/ oktávu

4.13.3 Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

Učitel vytváří ve třídě klidnou a pracovní atmosféru, dává studentům prostor k vlastní práci a prezentaci jejich výsledků, motivuje je k lepším výkonům. Pravidelně prověřuje jejich znalosti, následně rozebírá jejich chyby a dává jim prostor k nápravě. Prověřování znalostí studentů je realizováno písemnou formou, ale nezastupitelnou roli hraje i ústní forma. Řešení případných nedostatků je umožněno formou konzultací.

V tomto předmětu se u žáků rozvíjejí tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Motivace k učení, plánování a organizace pracovní činnosti, efektivní využívání různých strategií v učení, tvořivé zpracování získaných informací, hodnocení vlastního pokroku, rozbor chyb a poučení z nich.

Žák:

- » vyhledává informace z různých informačních zdrojů, porovnává je, zpracovává,
- » odpovídá na otázky o podstatě chemických dějů, vysvětluje je, dokáže rozpoznat příčiny chemických dějů a jejich důsledky.

Kompetence k řešení problémů

Definice problému, vytváření hypotéz, cesty k řešení problému, rozvoj logického myšlení, správná interpretace získaných výsledků.

Žák:

- » formuluje hypotézy o chování prvků a sloučenin, které ověřuje při chemických pokusech.

Kompetence komunikativní

Správné a přesné vyjadřování, užívání odborné terminologie, grafické a symbolické znázornění informací, prezentace a obhajoba své samostatné práce.

Žák:

- » přesně aplikuje chemické názvosloví pro pojmenování sloučenin,
- » formuluje odborně správně své otázky a odpovědi,
- » zapisuje správně chemické rovnice,
- » vyhodnocuje grafy a naopak graficky zaznamenává získané hodnoty.

Kompetence sociální a personální

Schopnost sebereflexe, stanovení cílů s ohledem na možnosti a schopnosti, aktivní spolupráce se spolužáky a vyučujícím, zodpovědnost k vlastnímu zdraví.

Žák:

- » pracuje ve skupině při praktických cvičeních, umí si rozdělit práci se spolužáky,

- » pracuje ve skupině při plnění úkolů v hodině,
- » přispívá k vytváření dobrých pracovních vztahů v hodině,
- » napomáhá ostatním při řešení problémů, pokud je formou práce týmová spolupráce.

Kompetence občanské

Posouzení společnosti a civilizace z hlediska udržitelnosti života, jednání v souladu s ochranou životního prostředí, zodpovědnost k sobě i ostatním v situacích ohrožujících zdraví, respekt k odlišným názorům.

Žák:

- » dbá na dodržování zásad bezpečnosti práce při praktických cvičeních,
- » přispívá k rozvoji správného životního stylu,
- » respektuje názory ostatních.

Kompetence k podnikavosti

Rozvoj osobního potenciálu, rozvoj vlastní iniciativy a tvořivosti.

Žák:

- » zodpovědně se rozhoduje o svém dalším studiu,
- » usiluje o dosažení stanovených cílů.

Kompetence digitální

Žák:

- » ovládá aktivně sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je při školní práci,
- » získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah, k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- » vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti,
- » dokáže se pohybovat v online světě, rozezná fakenews, manipulativnost.

4.13.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Chemie

Ročník: 1. – 4., V. – VIII. ročník

Téma ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata	Oblast průřezového tématu	Vazby na předmět	Co váže
Obecná chemie	Žák:					
	popíše stavbu atomu, určí jednotlivé částice, používá aktivně pojmů protonové, nukleonové, neutronové číslo, nuklid a izotop	stavba atomu			F	stavba atomu
	vysvětlí pojem orbital, vyjmenuje kvantová čísla, chápe jejich význam při popisu elektronové konfigurace atomu, vysvětlí pravidla pro zaplňování orbitalů (Pauliho princip výlučnosti, Hundovo pravidlo, výstavbový princip), určí elektronovou konfiguraci jednotlivých prvků	stavba elektronového obalu, poloha prvku v PSP	VMEGS	Žijeme v Evropě (významní evropští vědci)		

	vysvětlí pojem jaderná reakce a radioaktivita, uvede typy radioaktivního záření, zapíše rovnici jaderné přeměny, vysvětlí princip určování stáří archeolog. materiálů pomocí radiouhlíkové metody, zhodnotí klady a zápory využití jaderné energie	radioaktivita	EV MV, OSV	člověk a životní prostředí (zdroje energie), rozbor odborných článků, prezentace samostatně zpracovaných témat a diskuze nad nimi	F	radioaktivní záření
--	--	---------------	---------------	---	---	---------------------

	vysvětlí pojem chemická vazba, popíše vznik kovalentní vazby, rozliší polární a nepolární kovalentní vazbu a vazbu iontovou, vysvětlí vznik koordinačně-kovalentní vazby, popíše kovovou vazbu, charakterizuje slabé vazebné interakce	chemická vazba, tvary molekul				
	vymezí pojmy atomová a molekulová relativní hmotnost, vypočítá molekulovou hmotnost a látkové množství	hmotnost atomu, látkové množství			F	fyzikální veličiny
	rozliší typy vzorců, pojmenuje oxidy, hydridy, kyseliny, hydroxidy a soli kyslíkatých a bezkyslíkatých kyselin, z názvu utvoří vzorec sloučeniny	názvosloví anorganických sloučenin				
	objasní podstatu chemické reakce, rozeznává skladné, rozkladné, vytěšňovací a konverzní reakce, vysvětlí pojmy acidobazické, redoxní, komplexotvorné reakce, ovládá vyrovňávání rovnic oxidačně-redukčních reakcí, dokáže vyčíslit jednoduché rovnice redoxních reakcí v iontovém tvaru	klasifikace chemických reakcí				

	<p>objasní pojem směs, charakterizuje homogenní a heterogenní směs, vymezí pojmy roztok, složení roztoku, vypočítá molární koncentraci látky,</p> <p>hmotnostní a objemové procento, aplikuje křížové pravidlo a směšovací rovnici pro ředění roztoků</p>	homogenní a heterogenní směsi				
	umí sestavit chemickou rovnici, vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu chemické reakce	výpočty z chemických rovnic			M	matematické rovnice
	<p>rozliší kyselinu a zásadu na základě Arrheniovy teorie a teorie Brønsted-Lowryho, definuje neutralizaci, vysvětlí pojem amfoterní charakter látek, vymezí sílu kyseliny (zásady), vysvětlí</p> <p>autoprotolýzu vody, aktivně používá pojmy iontový součin vody, konstanta acidity (bazicity), určí pH roztoku silné kyseliny nebo zásady na základě znalostí jeho koncentrace</p>	acidobazické reakce				
	popíše chování solí ve vodě, objasní pojem hydrolýza, rozlišuje soli na základě jejich reakce s vodou	hydrolýza solí				

	objasní podstatu vzniku komplexních sloučenin, pojmy centrální atom, ligand, koordinační číslo, ovládá názvosloví komplexních sloučenin	komplexní sloučeniny				
--	--	----------------------	--	--	--	--

	<p>vysvětlí pojmy otevřená, uzavřená, izolovaná soustava, stavová veličina, rozliší exotermní a endotermní reakce, vysvětlí</p> <p>1. a 2. termochemický zákon, standardní slučovací a spalné teplo, znalosti aplikuje při výpočtech reakčního tepla jednoduchých reakcí</p>	chemická termodynamika			F	termodynamika
	<p>vysvětlí teorii aktivních srážek a teorii aktivovaného komplexu, pojmy aktivační energie, dynamická rovnováha, popíše vliv katalyzátorů, změny koncentrace látek, teploty a tlaku na rychlost chemické reakce</p>	kinetika chemických reakcí			F	kinetika
	<p>vysvětlí princip sestavení řady napětí kovů a na jejím základě je schopen odvodit a aplikovat na příkladech redoxní vlastnosti kovů, objasní princip a využití elektrolýzy, chápe princip a využití galvanického článku jako zdroje elektrické energie, vysvětlí rozdíl mezi galvanickým článkem a akumulátorem</p>	elektrochemie			F	elektrický proud

Anorganická chemie	Žák:					
	<p>určí elektronovou konfiguraci prvků dané skupiny a odvodí základní vlastnosti podle jejich umístění v PSP, popíše výskyt, výrobu,</p> <p>vlastnosti a přípravu jednotlivých prvků a jejich sloučenin, uvede nejčastější reakce prvků dané skupiny a jejich sloučenin,</p> <p>charakterizuje významné prvky a jejich sloučeniny z hlediska využití v praxi a vlivu na životní prostředí</p>	<p>s-prvky s důrazem na H, Na, K, Mg, Ca</p> <p>p-prvky s důrazem na B, Al, C, Si, Sn, Pb, N, P, O, S, F, Cl, Br, I, He, Ne, Ar</p> <p>d-prvky s důrazem na Ti, Cr, Mn, Fe, Co, Ni, Pt, Cu, Ag, Au, Zn, Hg</p>	EV, VMEGS	člověk a životní prostředí (surovinové zdroje, voda, ovzduší), globální problémy (životní prostředí a trvale udržitelný rozvoj)	Bi, F, G	biogenní prvky, zdravý životní styl, ekologie, stavba a vlastnosti látek, geologická stavba Země, environmentální problémy z hlediska geografie
	popíše výskyt a vlastnosti významných prvků dané skupiny, charakterizuje vybrané prvky a jejich slouč. z hlediska využití v praxi a vlivu na životní prostředí	f-prvky s důrazem na uran	EV MV, OSV	člověk a životní prostředí (zdroje energie), rozbor odborných článků, prezentace samostatně zpracovaných témat a diskuze nad nimi	Bi, F, G	ekologie, jaderná energie, environmentální problémy z hlediska geografie
Organická chemie	Žák:					
	<p>definuje oblast studia organ. chemie, na základě znalosti elektronové konfigurace</p> <p>uhlíku vyhodnotí jeho vazebné možnosti a další vlastnosti, aplikuje pravidla systemat. názvosloví organ. sloučenin při pojmenování uhlovodíků, rozlišuje jednotlivé typy chemických reakcí, vysvětlí podstatu indukčního a mezomerního efektu, objasní pojem izomerie a uvede příklady</p>	úvod do studia organické chemie				

	různých typů izomerie, vysvětlí význam struktury látek na jejich vlastnosti					
--	---	--	--	--	--	--

	popíše u každé skupiny typy vazeb, fyzikální a chemické vlastnosti, uvede typické chemické reakce, zná významné zástupce, jejich přípravu a využití v praxi, rozumí pojmům delokalizované vazby, aromatický charakter látek	alkany (cykloalkany), alkeny (cykloalkeny), alkyny, areny				
	zhodnotí surovinové zdroje uhlovodíků, jejich zpracování a vliv na životní prostředí	zdroje uhlovodíků (uhlí, ropa, zemní plyn)	EV, VMEGS MV, OSV	člověk a životní prostředí (surovinové a energetické zdroje, alternativní zdroje energie), globální problémy (životní prostředí a trvale udržitelný rozvoj), rozbor odborných článků, prezentace samostatně zpracovaných témat a diskuze nad nimi	Bi, G	ekologie, přírodní zdroje uhlí, ropy a zemního plynu z hlediska geografie
Organická chemie - deriváty uhlovodíků	Žák:					

	<p>aplikuje pravidla systematického názvosloví při pojmenování derivátů uhlovodíků, u každé skupiny uvede charakteristické fyzikální a chemické vlastnosti, odvodí typické reakce, aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na několika konkrétních příkladech, zná významné zástupce, jejich přípravu a využití v praxi</p>	<p>halogenderiváty, organokovové sloučeniny, hydroxyderiváty a jejich sirmé obdoby, ethery, karbonylové sloučeniny, karboxylové kyseliny, funkční a substituční deriváty karboxylových kyselin, nitrosločeniny, aminy</p>	EV	člověk a životní prostředí (freony)	Bi	stavební složky buňky (estery, aminokyseliny), metabolismus buňky (močovina, hydroxykyseliny, oxokyseliny)
	<p>objasní rozdíl mezi deriváty uhlovodíků a heterocyklickými sloučeninami, zná zástupce pětičlenných a šestičlenných heterocyklů a jejich významných derivátů</p>	<p>heterocyklické sloučeniny s důrazem na furan, pyrrol, pyran, pyridin, pyrimidin a purin</p>			Bi	stavební složky buňky (sacharidy, nukleové kyseliny, hemoglobin, chlorofyl), vitamíny a léčiva, sekundární metabolity rostlin (alkaloidy)
	<p>charakterizuje makromolekulární látky, objasní rozdíl mezi polymerací a polykondenzací, uvede nejznámější zástupce syntetických polymerů a jejich využití v praxi</p>	<p>makromolekulární látky</p>	EV	člověk a životní prostředí (ekologická stránka používání plastů, třídění odpadů)	Bi	ekologie
	<p>zhodnotí význam a využití těchto látek v praxi</p>	<p>léčiva, pesticidy, barviva, detergenty</p>	EV MV, OSV	člověk a životní prostředí (používání pesticidů v zemědělství, znečištění vod), rozbor odb. článků, prezentace samostatně zpracovaných témat a diskuze nad nimi	Bi	ekologie
Biochemie	Žák:					

	objasní předmět studia biochemie, popíše látkové složení živé hmoty, objasní význam vody pro biochemické pochody	úvod do studia biochemie				
	vysvětlí význam a funkci sacharidů v organismech, rozdělí sacharidy na monosacharidy, oligosacharidy, polysacharidy, uvede jejich vlastnosti a příklady, chápe rozdíl mezi jednotl. vzorci monosachar., vysvětlí pojmy chirální uhlík, glykosidová vazba, neredukující a redukující disacharidy	sacharidy				Bi stavební složky buňky, zdravý životní styl
	vysvětlí význam a funkci bílkovin v živých organismech, umí popsat vznik peptidové vazby, rozumí pojmům primární, sekundární, terciární a kvartérní struktura bílkovin, objasní pojem denaturace bílkovin, rozdělí bílkoviny na jednotlivé skupiny a uvede zástupce	peptidy a bílkoviny				Bi stavební složky buňky, zdravý životní styl
	vysvětlí význam a funkci lipidů v živých organismech, rozdělí lipidy na jednoduché a složené lipidy, uvede jejich vlastnosti a příklady, objasní vznik lipidů, umí zapsat esterifikaci i hydrolýzu lipidů chemickou rovnicí	lipidy				Bi stavební složky buňky, zdravý životní styl

	objasní význam nukleových kyselin pro život, popíše složení a strukturu DNA a RNA, zná funkci jednotlivých druhů RNA, vysvětlí průběh proteosyntézy a replikaci DNA, objasní pojmy gen, mutace, genové inženýrství	nukleové kyseliny			Bi	stavební složky buňky, genetika
	charakterizuje význam a funkci enzymů jako biokatalyzátorů, zná jejich rozdělení a způsob působení, objasní vliv podmínek na jejich aktivitu, uvede typy inhibice	enzymy			Bi	trávicí soustava (metabolismus živin), buněčný metabolismus
	rozdělí vitamíny podle jejich chemických vlastností, vysvětlí nezbytnost vitamínů pro zdravý vývoj organismů, uvede názvy a funkce vitamínů	vitamíny			Bi	trávicí soustava, zdravý životní styl

	vymezí chemické složení hormonů, objasní jejich funkci v živých organismech	hormony			Bi	řídící soustavy organismů (hormony, feromony)
	popíše různé formy energie a jejich vzájemné přeměny, chápe pojmy anabolismus, katabolismus, ATP, objasní průběh fotosyntézy, popíše jednotlivé fáze metabolismu sacharidů, lipidů a bílkovin, uvědomuje si propojenost jednotlivých metabolických procesů v živých organismech	metabolismus látek			Bi, F	metabolismus buňky (fotosyntéza, buněčné dýchání, kvašení, metabolismus lipidů a bílkovin), zákon zachování hmotnosti a energie
	objasní pojem sekundární metabolit, zná příklady alkaloidů a isoprenoidů, uvede jejich význam a příklady využití v medicíně, chápe nebezpečí drog, vysvětlí jejich účinek na organismus	sekundární metabolity	OSV, MV	péče o zdraví (rozvoj zdravého a bezpečného životního stylu), rozbor odborných článků, prezentace samostatně zpracovaných témat a diskuze na nimi	Bi	sekundární metabolity rostlin, hub a živočichů, fytohormony, zdravý životní styl

4.14 Informatika a výpočetní technika

Počítače ulehčují práci, která by bez nich většinou nebyla.

Andy Rooney

4.14.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovaný předmět *Informatika a výpočetní technika* vychází z dříve vyučovaného předmětu téhož názvu. Jeho hlavním cílem je studenty naučit pracovat s moderními informačními a komunikačními technologiemi. Pokrývá všechny kompetence ze vzdělávací oblasti *Informatika a informační a komunikační technologie* a rozvíjí části průřezového tématu *Osobnostní a sociální výchova* RVP pro gymnázia.

4.14.2 Časové, obsahové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Časové a organizační vymezení předmětu:

1. ročník: 2 hodiny/týden

2. ročník: 1 hodina/týden

Výuka tohoto předmětu probíhá po skupinách cca 16 studentů ve specializované učebně vybavené počítačem pro každého studenta a projekčním zařízením. Výuka obsahuje velkou složku samostatné práce studentů pouze pod dozorem vyučujícího a obsahuje i několik skupinových projektů.

Žáci, kteří se zajímají hlouběji o informatiku, si mohou zvolit ve 3. ročníku (septimě) a ve 4. ročníku (oktávě) volitelný seminář Programování a IVT a ve 4. ročníku (oktávě) je v nabídce seminář Počítačová grafika.

4.14.3 Výchové a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Kromě standardní výuky založené na vysvětlení a procvičení vyučované problematiky jsou žákovi v tomto předmětu v různých oblastech často jen naznačeny směry a poskytnuta literatura a materiály. S jejich pomocí se pak pod dozorem vyučujícího učí sám hledat si podstatné informace a aplikovat je tak, aby dokázal sám zadaný problém vyřešit.

Kromě hodnocení práce studentů vyučujícím se v tomto předmětu lze také setkat s hodnocením výsledků práce studentů mezi sebou. Zde se žák učí objektivně kritizovat i chválit ostatní. Zároveň si osvojuje dovednost toto hodnocení přijímat a na jeho základě zlepšovat svou budoucí práci.

Ve skupinovém projektu je žákovi umožněn výběr role, kterou chtějí ve skupině vykonávat. Na základě odhadu svých vlastních schopností a dovedností si pak sám vybere oblast, ve které se dopředu stanoví smysluplné cíle, kterých chce dosáhnout a po dokončení je s nimi zkonfrontován.

Kompetence k řešení problémů

Studentovi jsou v každé oblasti výuky předkládány praktické úkoly a příklady, které musí samostatně za pomoci dostupných materiálů (poznámek, učebnice, internetu) vyřešit. Učí se tak teoretické poučky a návody převést do praxe. V každé oblasti se začíná jednoduchými příklady, které jsou ale smysluplné a nejlépe z praktického života, obchodu, vědy apod.

Obtížnost problémů se dále stupňuje, a využívá se již předchozích úspěšně vyřešených příkladů. Pro řadu problémů neexistuje jediné řešení, některé z problémů jsou velmi kreativní a nespočívají jen v

„jednoduchém dosazení“. Místo toho představují komplexní řešení zadané problematiky z praxe, kde se uplatňuje představivost, kreativita a zručnost každého studenta individuálně.

Kompetence komunikativní

Studenti se seznámí s moderními komunikačními prostředky, naučí se je ovládat technicky, ale zároveň dostanou vhled i do oblasti sociální, morální a právní při komunikaci. Naučí se svůj písemný a mluvený projev vhodně doplnit a zvýraznit tak, aby adresáti těchto projevů mohli svou pozornost plně soustředit na sdělení, nikoliv na formu.

Kompetence sociální a personální

Při skupinových projektech ve výuce se student učí spolupracovat s ostatními ve svém týmu, celou práci si vhodně rozdělit, vyjasnit si styčné body a výstupy práce každého člena týmu, spoléhat se na práci ostatních a sám pracovat tak, aby se ostatní mohli spolehnout na něj. Při prezentačním nácviku pak získá zkušenost vystoupení před ostatními vrstevníky, stejně jako objektivní kritiky ostatních.

Kompetence občanská

Student se seznámí se svými právy a právy ostatních zejména na internetu, kde k jejich porušování často dochází. Učí se ochraňovat svá práva, např. autorská, na ochranu osobnosti apod., a dodržovat práva ostatních subjektů. Seznamuje se s metodami, jak může využívat děl cizích autorů a jak svoje díla publikovat tak, aby i jeho práva byla zachována.

Kompetence k podnikavosti

Student dostává v průběhu výuky dobrovolné domácí úkoly, které souvisí s tématy, které jsou probírány v hodinách a které rozšiřují látku probíranou v hodinách. Jejich splnění ho nejen obohatí o další možnosti a zajímavé informace k tématu, ale zároveň mu přináší bonus do klasifikace.

Při testech a zkoušení se setkává s bonusovými úlohami, které nejsou povinné, ale jejich splnění přináší pozitivní zisk do klasifikace. Zejména se tak děje při zadání komplexních prací, kde je vyzdvíženo, že se vítá vlastní iniciativa a jsou zde vyjmenovány bonusové podmínky.

Kompetence digitální

Žák:

- » ovládá aktivně sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je při školní práci,
- » získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah, k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- » vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti,
- » dokáže se pohybovat v online světě, rozezná fakenews, manipulativnost,
- » předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, při sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

4.14.4 IVT – 1. a V. ročník

„Dříve tady pro komunikaci počítačů sloužil tzv. kabelový přenos. U počítače A se to nahrálo na disketu, šouplu do kabely a pak se to autem převezlo k počítači B.“

L. Forst

Téma	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata	Oblast tématu	průřezového	Vazby na předmět	Co váže
Úvod do předmětu	Žák ovládá a používá školní techniku a prostředky které škola v ICT nabízí. Používá je nejen ve výuce Informatiky, v ostatních předmětech, ale i ve volném čase.	Práce ve školní síti, přihlašování do domény, serverová úložiště, webové stránky školy, Katedra, školní řád, školní bezdrátová síť, kontakty na učitele					
Hardware	Žák zná základní součásti počítače a dovede vysvětlit, jak pracují.	Hardware - výpočetní, vstupní a výstupní zařízení, zařízení pro uchování dat a pro přenos dat; dvojková soustava; Operační systémy a aplikační SW					
Práce na počítači	Žák se dovede vybavit patřičnými zařízeními a znalostmi pro jednotlivé úkoly. Dovede obsluhovat základní zařízení. Dovede se orientovat v aktuálním stavu HW a SW.	Moderní ICT zařízení, IO zařízení počítače, mobilní telefony, použití počítačů v ostatních odvětvích vědy a průmyslu, multimedia					
	Žák umí pracovat s datovými soubory na počítači.	ukládání dat na počítači, dvojková soustava, zařízení pro uchování a přenos dat				M	číselné soustavy

Školní vzdělávací program GPJP

<p>Internet a sítě</p>	<p>Žák se orientuje v bezpečnostních, právních i etických požadavcích pro práci v sítích a dodržuje je. Ochraňuje své osobní údaje.</p>	<p>Netiketa, autorský zákon, bezpečnost v sítích, ochrana osobních údajů, viry, SPAM, Pirátství, legální SW, Otevřený SW</p>	<p>OSV</p>	<p>Morálka všedního dne</p>		
	<p>Žák umí komunikovat pomocí internetu, nejen s ostatními spolužáky, ale i s učiteli a cizími lidmi</p>	<p>Služby internetu - Email, Web, IM, Voip. Zásady "oficiální" komunikace, bezpečnost</p>	<p>OSV</p>	<p>Sociální komunikace</p>		

	Žák zná a umí správně používat webové informační zdroje a vyhledávače	Webové informační zdroje, vyhledávače, citace, autorský zákon, výukové programy a weby, slovníky a encyklopedie				
	Žák zná důvěryhodné zdroje informací, umí si získanou informaci ověřit.	ověřování informací, HOAX				
Textový procesor	Žák ovládá textový editor, umí psát texty na počítači přiměřeně je formátovat a využívá automatických nástrojů prostředí, ve kterém pracuje.	Textové editory, typografie a psaní textů a úprava dokumentů, automatické nástroje			ČJ	Pravidla českého pravopisu, písemné vyjadřování
Tabulkový kalkulátor	Žák ovládá tabulkový kalkulátor, ovládá jeho prostředí, umí tvořit základní tabulky, pracovat s databázovými a výpočetními funkcemi a prezentovat získaná data	Tabulkový kalkulátor, počítání na počítači, práce s daty, grafy a výrazy/vzorce			M	Výpočty
Grafika na PC	Žák ovládá digitální fotoaparát, umí vytvářet, upravovat a publikovat fotografie a obrázky.	Počítačová grafika - rastrová, vektorová, formáty. Kreslení na počítači. Digitální fotoaparáty, focení, úprava fotek.			ESV	Fotografie
Webové stránky	Žák umí publikovat formou webových stránek, rozlišuje prostředky v této oblasti a užívá je podle vhodnosti k jednotlivým účelům	Webové stránky - jazyk (x)HTML a rozšiřující možnosti (CSS), standardy, rozdílnosti mezi prohlížeči, publikování na webu				

4.14.5 IVT – 2. a VI. ročník

„Technika překonala vzdálenosti, ale nenabídla blízkost.“

Martin Heidegger

Téma ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata	Oblast průřezového tématu	Vazby na předmět	Co váže
Prezentování	Žák umí vytvořit podklady pro prezentaci. Umí vystoupit před ostatními a ohodnotit vystoupení spolužáků.	Prezentační programy, tvorba prezentací, prezentování,	OSV	Sociální komunikace		
Pokročilé webové stránky	Žák umí vytvořit dynamické prvky na webových stránkách.	Dynamické prvky v HTML stránkách, tvorba a zpracování formulářů				
Databáze	Žák umí navrhnout, vytvořit a obsluhovat jednoduchou databázi.	Databáze, návrh a tvorba databází, dotazování, sestavy				
Pokročilé nástroje Office	Žák ovládá automatické nástroje v MS Office, dovede vytvořit jednoduchá makra pro dávkové zpracování dat v dokumentech.	Makra v Office, Záznam maker, úprava maker ve Visual Basicu				

4.15 Estetická výchova – Hudební výchova

4.15.1 Charakteristika předmětu

„Úspěchu ve svém oboru dosáhnete, pokud nevíte, jestli to, co děláte, je práce nebo zábava.“

Warren Beatty

Předmět hudební výchova je samostatným předmětem z oblasti *Umění a kultury*. Přináší umělecké poznávání světa, rozvíjí tvořivé schopnosti a vnímání uměleckých děl v historických souvislostech, vytváří kladný vztah ke kulturním hodnotám a umožňuje studentům pronikat do samé podstaty a zrodu hudebního díla.

Hudební výchova se skládá z vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností, které se vzájemně doplňují a vedou k aktivnímu vnímání hudby. Nabyté schopnosti využívá žák při všech hudebních aktivitách, ve spojitosti s teoretickými zákonitostmi chápe umění jako prostředek komunikace a duševního vyjádření jednotlivce, obohacuje svůj citový život a přistupuje tolerantně k různorodým kulturním hodnotám i projevům různých národů. Ve spojitosti s hudebně-estetickou výchovou také dokáže rozpoznat a odmítnout hudbu s rasistickým nebo xenofobním podtextem. Velice přínosné a zajímavé jsou poslechové ukázky spojené s uměleckou diskuzí. Žák se naučí vyjadřovat v kolektivu, prezentuje svůj vlastní názor a pohled na danou problematiku, vyzkouší a zdokonalí kolektivního ducha a práci v týmu. Využívá celé řady poznatků z hodin dějepisu, zeměpisu, výtvarné výchovy a českého jazyka. Předmět je doplněn bohatým poslechem ukázkových skladeb, návštěvami koncertů, galerií a kulturních zařízení.

V koncepci předmětu jsou realizována tato průřezová témata:

- » Osobnostní a sociální výchova
- » Multikulturní výchova
- » Mediální výchova

4.15.2 Časové, obsahové a organizační vymezení předmětu

Časové a organizační vymezení

1.ročník: 2 hod/týden

2.ročník: 2 hod/týden

Struktura výukové lekce je rozdělena na část teoretickou a praktickou. V prvním ročníku je kladen důraz na zvládnutí základních znalostí, pojmů a hudebních prostředků, základy hlasové hygieny a kultivace verbálního a pěveckého projevu. Ve druhém ročníku se získané poznatky neustále prohlubují a zdokonalují. Žák se mnohem lépe orientuje v předkládané problematice, je aktivní při diskusních činnostech, formuje svůj projev (verbální i hudební), obohacuje své okolí referáty, postřehy z odborné literatury, návštěvou kulturních center a akcí.

4.15.3 Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

V předmětu jsou rozvíjeny tyto kompetence:

Kompetence k učení

Žák:

- » je motivován k poznávání dalších hudebních děl,
- » efektivně se věnuje zpěvu a instrumentálním činnostem,
- » promýšlí a řeší problémy spjaté se studiem hudby,
- » jeho kreativita je na vysoké úrovni a snaží se dosáhnout výborného výsledku.

Kompetence k řešení problému

Žák:

- » dokáže navrhnout řešení dané problematiky a uvede logické důvody pro vznik svého úsudku,
- » nebrání se konfrontaci svých názorů s ostatními členy týmu,
- » dokáže na věc nahlížet i sebekriticky.

Kompetence komunikativní

Žák:

- » má přesné vyjadřování,
- » používá odbornou terminologii,
- » k obohacení svého studia využívá odbornou literaturu, internet a další moderní způsoby komunikace a získávání informací.

Kompetence k podnikavosti

Žák:

- » sám zadává doprovodné návrhy, jakým směrem by chtěl obohatit své studium, je zvědavý,
- » snaží se naučené informace zužitkovat v praxi a přenést do svého běžného života.

Kompetence pracovní

- » orientace a provedení notového a grafického záznamu
- » zvládnutí hry na jednodušší nástroje (bicí nástroje)

Kompetence sociální, personální a občanské

- » zodpovědný k přístupu práce ve skupině (sborový zpěv)
- » pocit občanské soudržnosti, avšak zároveň tolerance k jiným kulturním projevům
- » těžit z bohatých kulturních odkazů svého státního zřízení

Kompetence digitální

Žák:

- » ovládá aktivně sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je při školní práci,

- » získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah, k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- » vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti,
- » dokáže se pohybovat v online světě, rozezná fakenews, manipulativnost,
- » předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, při sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

Pedagog přináší vysoce motivační zdroje a metody, vtahuje žáka do spolupráce, z jejich symbiotického pracovního postupu vychází vysoce kvalitativní i kvantitativní způsob práce v hodině. Dává studentům dostatečný prostor pro seberealizaci a osobní projev. V případě nepřesností pedagog koriguje a dovysvětluje žákovy úvahy a myšlenky.

4.15.4 HV – 1. ročník/V.ročník

„Hudba je nejlepší umění. Zahání smutek“

Martin Luther

Téma ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata	Oblast průřezového tématu	Vazby na předmět	Co váže
Vokální činnosti	kultivace pěveckého a hlasového projevu	Hudba jako organizovaný zvuk			D	D -hudební styly historie
Vokální činnosti	sólový a sborový zpěv	Chápání umění jako specifického a nezastupitelného způsobu komunikace probíhající mez všemi účastníky uměleckého procesu.			Čj	Čj - lidová slovesnost
Vokální činnosti	orientace v notovém zápisu	orientace v notovém zápisu vokálních kompozic			Čj	Č - lidové písně, výslovnost
Vokální činnosti	improvizace jednoduché vokální kompozice	tvorba jednoduchých vokálních kompozic			D	D - pravěké kultury
Instrumentální činnosti	hra a tvorba instrumentálních doprovodů	Orchestr, typické formy obsazení				
Umělecká tvorba a komunikace	aleatorické myšlení	hudba jako způsob komunikace			ESV	improvizace z výtvarných podnětů
Umělecká tvorba a komunikace	uvědomuje si rozdílnost přístupů jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě.	umělecký provoz				

Hudební styly a žánry	odliší hudbu podle jejího stylového zaměření	hudba jako způsob identifikace, sebe prezentace			D	D - vývoj slohů na evropském území
------------------------------	--	---	--	--	---	------------------------------------

4.15.5 HV – 2. ročník/Vi.ročník

„Hudba je univerzální řeč lidstva.“

Henry Wadsworth Longfellow

Téma ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata	Oblast průřezového tématu	Vazby na předmět	Co váže
Vokální činnosti	kultivace pěveckého a hlasového projevu	Hudba jako organizovaný zvuk			D	D – národní obrození
Vokální činnosti	sólový a sborový zpěv	uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě			Čj	Čj – lidová slovesnost
Hudebně pohybové činnosti	pohyb hudby a gesto	reaguje na hudbu pohybem			Čj	Č – lidové písně, výslovnost
Instrumentální činnosti	improvizace jednoduché instrumentální kompozice	tvorba jednoduchých vokálních kompozic			D	D – pravěké kultury
Instrumentální činnosti	hra a tvorba instrumentálních doprovodů	harmonická a polyfonická návaznost			D	D – baroko a rokoko
Instrumentální činnosti	moderní hudební nástroje a počítač	hudba jako způsob komunikace			D	D – vývoj hudebního záznamu
Hudební styly a žánry	dokáže odmítnout hudbu s rasistickým podtextem	xenofobní hudba			D	D – 2. světová válka
Hudební styly a žánry	odliší hudbu podle jeho stylového zaměření	hudba jako způsob identifikace, sebe prezentace			Čj	Čj – naši přední libretisté

4.16 Estetická výchova – Výtvarná výchova

4.16.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

„Co je bez chvění, není pevné.“

Tomáš Halík

Předmět je součástí vzdělávací oblasti *Umění a kultura*, výrazně zastupuje kompetenční náplň vzdělávací oblasti *Člověk a svět práce*, skrze nutnost řemeslného zvládnutí tvůrčího procesu. V mnohém se kryje především se vzdělávacími obory *občanský a společenskovědní základ, dějepis, český jazyk a literatura*.

Obor výtvarná výchova si klade za cíl rozvíjet výtvarnou tvořivost žáků, ke které vysokou měrou přispívá učení se schopnostem sebereflexe a reflexe především našeho sociokulturního prostředí, současného a minulého (ve vzájemných vazbách). Ve výukové koncepci pro tento předmět se opíráme o logickou posloupnost kulturních dějin, které je možno konfrontovat s identitou samotných žáků, a o jejich výtvarné aspekty, vhodné k inspiraci a interpretaci v autorské žákovské tvorbě.

Jeho koncepce je soustředěna především na průřezová témata: osobností a sociální výchova.

4.16.2 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Časové vymezení předmětu:

1. ročník: 2 hodiny/týden

2. ročník: 2 hodiny/týden

Obsahové a organizační vymezení předmětu:

Autorská tvorba žáků je kvantitativním i kvalitativním těžištěm výuky, proto je nutno podrobit výrazné selekci kapitoly z dějin umění. Jsou tedy vybírány kulturní aspekty dějin umění, které je přínosné tematizovat v souvislosti s hodnotovými rovinami dnešního světa, ve kterém žáci žijí.

Nedílnou součástí výuky jsou návštěvy galerií, kulturní procházky městem a tvůrčí práce přímo v terénu mimo školu.

Určité kulturní fenomény rozvíjíme do struktury výtvarné řady nebo projektu. Důležitou rovinou je i partnerský aspekt tvůrčí spolupráce žáků a následné diskuze nad tvorbou.

Naše koncepce výrazně čerpá z postupů artefietiky, především okruhem námětů a co se týče cílů a struktury některých částí výuky. Důraz je kladen na heuristicky pojaté vzdělávání ve smyslu tvořivého, podnětného myšlení, kdy je vlastní umělecká tvorba žáků prvním poznávacím krokem a následná reflexe a dialog jsou krokem druhým.

Výuka se uskutečňuje v učebně, která slouží především jako „výtvarna“, k preferovaným organizačním formám výuky patří výuka při kruhovém uspořádání lavic, metody skupinové práce, společné diskuze a reflexe. V hojně míře je využívána projekce uměleckých děl, doprovod reprodukovanou hudbou při tvorbě, návštěvy uměleckých institucí a tvořivé úkoly mimo školní budovu.

Výuka předmětu výtvarná výchova je ve 3. a 4. ročníku/septima, oktáva rozvíjena formou seminářů SVV. Doplněna je i aktivním zapojením žáků do uměleckých soutěží mimo školu.

4.16.3 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

Kompetence k učení

Žák:

- » reflektuje podobnost i rozdílnost v kulturních postojích minulosti a současnosti, naší a jiných kultur,
- » je schopen nacházet vazby mezi kulturní zkušeností minulosti a dneška,
- » ze svého výtvarného zážitku vyvozuje přínosné přidané hodnoty vlastního obohacení,
- » rozšiřuje své znalosti výtvarného jazyka, které mu umožňují větší autorskou svobodu.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- » při řešení problémů spojených s tvůrčí činností uplatňuje vhodné myšlenkové metody, využívá dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě tvořivého myšlení s použitím představivosti a intuice využívá i analytického a kritického myšlení,
- » při diskuzi a reflexi tvorby kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je, pro své tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhajuje podložené závěry,
- » je otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlíží problém z různých stran,
- » při tvorbě selektivně zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků.

Kompetence komunikativní

Žák:

- » je schopen verbalizovat své pocity, názory,
- » je schopen konstruktivně kritizovat a sám přijmout kritiku při spolupráci a výsledné reflexi spolupráce,
- » je schopen vnitřně uchopit a interpretovat výtvarná díla ostatních žáků i slavných výtvarníků,
- » používá výtvarný jazyk jako soubor schopností k výtvarnému vyjádření a následného porozumění ostatními,
- » je schopen verbalizovat, proč je umění pro společnost zásadní, čím je přínosné pro něj samotného.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- » je schopen pracovat ve skupině a dodržovat pravidla partnerství při spolupráci,
- » je tolerantní a otevřený k výtvarným projevům ostatních,
- » kriticky přistupuje k vlastním postojům a hodnotám, je ochoten naslouchat, přehodnocovat a učit se od ostatních,
- » přijímá (alespoň částečně) sám sebe skrze svůj výtvarný projev a cítí radost z tvorby,
- » je schopen citlivě naslouchat sám sobě při problémech spojených s autorským tvůrčím vyjádřením.

Kompetence občanské

Žák:

- » respektuje kulturní zkušenosti odlišných civilizací, rozpoznává jejich přínos pro svoje postoje. a tvorbu, nechává se jimi obohatit,
- » respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí,
- » reflektuje společenskou situaci v regionu, ve kterém žije, dokáže tyto informace a názory využít v tvorbě.

Kompetence k podnikavosti

Žák:

- » usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené tvůrčí výsledky,
- » je schopen trpělivě hledat taková výrazová řešení, která ho nadchnou a pohltnou v procesu realizace,
- » nenechá se zdeptat neúspěchem, hledá lepší řešení.

Kompetence digitální

Žák:

- » ovládá aktivně sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je při školní práci,
- » získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah, k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- » vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti,
- » dokáže se pohybovat v online světě, rozezná fakenews, manipulativnost,
- » předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, při sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

4.16.4 VV – 1. a V. ročník

„Jsou malíři, kteří dělají ze slunce žlutou skvrnu, ale jsou jiní, kteří díky svému umění a moudrosti dělají ze žluté barvy slunce.“

P. Picasso

Téma ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata	Oblast průřezového tématu	Vazby na předmět	Co váže
Obrazové znakové systémy	Žák dokáže ve vlastní tvorbě vědomě pracovat s výtvarnými znaky.	umění jako znakový systém použití ve vlastním díle	VMEGS	– evropské symboly v průběhu historie	D, ČJ	-životní podmínky a hodnoty určitých kultur -mytologie starověkých kultur
Umělecká tvorba a komunikace	Žák na příkladech vysvětlí umělecký znakový systém a dokáže hodnotit jeho projevy.	ikon, index, symbol ve výtvarných dílech kulturních období	OSV			
Umělecká tvorba a komunikace	Žák vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu	objektivní a subjektivní interpretace znaků	OSV	– vnímající, rozumějící, tvořivá komunikace –použití znaků v komunikaci, „nedokonalosti“ komunikace verbální, nonverbální	D, ČJ	– symbolika v historii – figury a tropy
Obrazové znakové systémy	Žák porovnává různé znakové systémy, např. mluveného i psaného jazyka, hudby, dramatického umění a využívá je v autorské tvorbě.	„mezioborový umělecký překlad“ –, syntéza v komplexních útvarech jako je film, divadelní představení	OSV	–vnímající, rozumějící, tvořivá komunikace	ČJ, ESV	-mytologie starověkých kultur -hudba a výtvarné umění v syntéze divadla, filmu

<p>Obrazové znakové systémy</p>	<p>Žák na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace.</p>	<p>zobrazovací charakteristiky historie a různých kultur jako důsledky kulturně-historických kontextů</p>	<p>VMECS MKV EV</p>	<p>- od europocentrismu ke kulturní pluralitě - antropocentrismus tehdy a dnes</p>	<p>D, SVF, ČJ</p>	<p>-symboly moci u starověkých impérií -lokalizace starověkých říší</p>
--	--	---	-----------------------------	--	-------------------	---

Obrazové znakové systémy	Žák na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.	variabilita vnímání a interpretace výtvarných vyjádření v proměnlivém poli historicko-kulturního kontextu.	VMEGS OSV	– proměnlivé pole historicko-kulturního kontextu a proměna hodnot		
Obrazové znakové systémy	Žák aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu.	skupinová činnost (dohodou ke společnému cíli, tolerancí k pluralitě přístupů v jediném artefaktu, verbální reflexe spolupráce).	OSV	– zlepšování kompetencí pro hodnotnou spolupráci a soutěž –já v roli vedoucí/vedoucího a v roli vedené/vedeného	SVF	– sociologie
Obrazové znakové systémy	Žák na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě.	reflexe blízkého a jiného při vzájemné konfrontaci použitých výtvarných znaků v dílech žáků, hledání shod s díly dějin umění	OSV	– jednotlivec jako příklad pro většinu	D, ČJ, HV	– osobnosti, které změnili směr a úhel pohledu v dalším kulturním vývoji
Obrazové znakové systémy	Žák objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku vizuálně obrazného vyjádření.	umělecký a estetický aspekt děl (T.Kulka)	OSV VMEGS	– Co skutečně dělám a co mohu a chci udělat pro svůj osobní rozvoj. – antické hodnoty jako vzor pro euroamerické hodnoty	ČJ	– estetická distance při poslechu hudby, já jako recipient či interpret – estetická distance při četbě beletrie, poezie, já jako recipient či interpret
Umělecká tvorba a komunikace	Žák vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě.		OSV	– Jak jsem schopen vnímat se pozitivně, jak rozumím vlastní jedinečnosti.		

Znakové systémy výtvarného umění	Žák nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů.	tvorba inspirovaná historickou kulturou či uměleckým slohem na základě žákovi svobodné interpretace a výtvarného pojetí.	VMEGS, MV	- hodnoty dnešní Evropy a jejich kořeny, zhodnocení rozdílů dnes a tehdy, tady a tam - vliv médií na naše hodnoty	ČJ, D	- reminiscence, parafráze, postmoderní práce s odkazy a citacemi v beletrii - kulturně historický kontext
Znakové systémy	Žák při vlastní tvorbě uplatňuje umělecké vyjadřovací prostředky	umění akce, použití netradičních (odpadových) materiálů, tvorba	MV, OSV, EV	-v mnoha aspektech	ČJ	- dobově šokující, experimentální texty 20.
výtvarného umění	současného výtvarného umění.	animovaného filmu, práce s fotoaparátem, nová média, koncept		- odpad jako materiál pro recyklaci a kreativní využití		století
Znakové systémy výtvarného umění	Žák reflektuje, formuluje a interpretuje použití konkrétních vizuálních prostředků ve svém díle, i dílech ostatních.	role autora, příjemce, interpreta prezentace vlastního díla, interpretace cizího díla Seznámení se s díly dějin umění pomocí projekce	OSV	-vnímající, rozumějící, tvořivá komunikace	D	- dějinný kontext pro mapování uměleckého vývoje (slohů, -ismů)
Znakové systémy výtvarného umění	Žák charakterizuje a porovnává obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl.	konfrontace vlastního díla s dílem slavné výtvarné osobnosti či slohu z pohledu námětu, způsobu zpracování	OSV	- já a ostatní: hledání a formulace blízkého a vzdáleného, rovnocennost našich kvalit	ČJ	- Viewegh: Nápadly laskavého čtenáře.
Umělecká tvorba a komunikace	Žák si uvědomuje význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku.	společná verbální reflexe jako zakončení procesu tvorby	OSV	- sociálně-komunikační dovednosti výhodné pro spolupráci	ČJ	- schopnost smysluplného a gramaticky správného vyjádření, kritika, recenze
Znakové systémy výtvarného umění	Žák zmapuje a prezentuje vybrané kulturní téma.	samostatný projekt	OSV, VMEGS, MKV, EV, MV	- samostatnost ve výběru, sestavení a prezentace práce - možnost zapojení jakéhokoliv tématu dle volby žáka	M, F, CH, SVF, D, ČJ, G	- kompilace zvolených informací průřezově jako podpůrných k použitým obrazovým vyjádřením.

4.16.5 VV – 2. a VI. ročník

„Umění je lež, jež nám pomáhá pochopit pravdu.“

P. Picasso

Téma ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata	Oblast průřezového tématu	Vazby na předmět	Co váže
Obrazové znakové systémy	Žák výtvarně používá různé znakové systémy, např. mluveného i psaného jazyka, hudby, dramatického umění.	možnosti meziuměleckého překladu (J. Slavík): hudba-výtvarný přepis hudebního zážitku, psaný/mluvený jazyk-, vizuální aspekt textu, dramatické umění-gesto, pohyb jako součást výtvarné tvorby	OSV	-především: poznávání a rozvoj vlastní osobnosti -mé tělo a jeho pohyb jako účastník tvořivé komunikace	ESV TV ČJ SVF	-znaky v hudebním výrazu a formě -pohybové (taneční) prvky jako znaky -znaky v literatuře, „Krásná kniha“. - nekřesťanská náboženství
Obrazové znakové systémy	Žák na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby.	jednotlivé výtvarné prvky kultur či slohů s přesahem v tvorbě konkrétních výtvarných osobností	OSV VMEGS	-především: individuum versus tlak většinové společnosti. -evropské kulturní kořeny a hodnoty	ES V D ČJ	-shodná problematika v hudbě -kulturně historický kontext - umělecké recenze, manifesty jako projevy soudobého společenského přístupu k umění.

Obrazové znakové systémy	Žák reflektuje posuny hodnot v estetice evropského umění.	proměny evropských slohů umění přírodních národů, mimoevropském umění, umění psychicky nemocných jako inspirace. tradice a novátorství v umění a posuny těchto hodnot v průběhu dějin. Outsideři a novátoři v umění	OSV VMEGS MKV	– evropské proměny hodnot ve filosofii od konce 19.stol., tradice a modernismus dnes – cizí kultury jako kulturně inspirační zdroje – outsideři společnosti (psychiatři pacienti) a jejich přínos pro kulturu	D, Č, G	– historický kontext jako osvětlující aspekt proměn v umění – umělecké recenze, manifesty jako projevy soudobého přístupu k umění –mimoevropské kultury a jejich vliv na kulturu
Obrazové	Žák vědomě pracuje s užitím	užití možností tzv. „meziúmeleckého	OSV	– tvořivá komunikace	ESV,	–hudební zážitek a jeho
znakové systémy	meziúmeleckého překladu při vlastní tvorbě.	překladu“ (J.Slavík): –výtvarný přepis hudebního, hmatového, jiného smyslového zážitku.			SVF	transformace do výtvarného výstupu – východní náboženství a jeho vliv na evropskou kulturu
Obrazové znakové systémy	Žák při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření.	tvůrčí posun, interpretace kulturních témat a jiných uměleckých děl (interpretace, parafráze, citace)	OSV VMEGS MKV MV	– vnímající, rozvíjející, tvořivá komunikace – totalita versus pluralita názorů v evropské historii – postmoderní média, postprodukce	D, SVF, ČJ	–totalitní režimy, propaganda –totalitní propaganda, manipulace davu, mediální manipulace a její prostředky, Nietzsche – exprese, postmoderna v literatuře. T.Kulka:Umění a kýč
Obrazové znakové systémy	Žák pochopí, na příkladech ukáže a sám ve své tvorbě interpretuje vlastnosti kýče, manipulativní charakter reklamy.	kýč a reklama	OSV VMEGS MV	– antika jako zjevný i skrytý ideál evropské civilizace. – manipulativní vlastnosti kýče v reklamě	ESV, SVF	–kýč v hudbě –kýč a reklama

Znakové systémy výtvarného umění	Žák nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů.	projektové vyučování s širší nabídkou technik i témat, s nabídkou konzultací ze strany vyučujícího.	OSV	- hledání samostatnosti vlastního vyjádření ve tvořivém výrazu	D, ČJ, SVF	-práce s jakýmkoliv inspiračním zdrojem
Znakové systémy výtvarného umění	+ Využívá znalosti aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy.					
Znakové systémy výtvarného umění	Žák charakterizuje obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků.	konfrontace vlastního díla s dílem výtvarné osobnosti, aktivní hledání příbuzného tvaru a obsahu v dílech dějin umění	OSVMEGS	- vnímající, rozvíjející, tvořivá komunikace - Evropské kulturní kořeny a hodnoty	ČJ	- Michal Viewegh – Nápady laskavého čtenáře
Znakové systémy výtvarného umění	Žák své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy.	Individuální prezentace kulturně širokého tématu dohledáním obrazového materiálu a znakových konotací.	OSV VMEGS MKV EV MV	- samostatnost ve výběru, sestavení a prezentaci práce - možnost propojení dle tématické volby žáka	D, ČJ, SVF, D, G	- průřezové využití jako podpůrné k použitým obrazovým vyjádřením
Znakové systémy výtvarného umění	Žák na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot.	Barva, linie tvar: -Optická realita impresionismu, -vnitřní realita expresionismu (deformace, barva) -fotografie -hyperrealismus Hmatové kvality děl, hry světla a stínu v sochařství.	OSV VMEGS	- rozvíjení citlivosti vůči vlastním smyslovým podnětům - filosofický kontext přelomu století	F, ČJ, D	-vynález fotografie -snaha o smyslovou (vizuální) působivost v beletrii pomocí tropů a figur -průmyslová revoluce

<p>Znakové systémy výtvarného umění</p>	<p>Žák na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině subjektivní a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot.</p>	<p>-individuální, vnitřní výpověď autora (Blake, Goya, Turner, postimpresionisté, ...) -expresionismus, surrealismus</p>	<p>OSV</p>	<p>- právo na vlastní pocity a jejich hodnotu</p>	<p>D, ČJ, NJ</p>	<p>-první a druhá světová válka, společenská deprese, sociální citění -surrealismus, dadaismus a jeho literární experimenty, imaginativní literatura -Německo a expresionismus</p>
<p>Znakové systémy výtvarného umění</p>	<p>Žák na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině sociální.</p>	<p>Obsahy tenzí po sobě jdoucích uměleckých slohů. Móda jako znak a její sociální rovina</p>	<p>OSV VMEGS MV</p>	<p>- sebe prezentace a hodnocení podle vzhledu člověka. - vývoj evropského světového názoru - hodnoty propagované médii, důsledky pro hodnoty a životní styl</p>	<p>D</p>	<p>- historické důvody střídání uměleckých slohů</p>
<p>Znakové systémy výtvarného umění</p>	<p>Žák objasní a na příkladech ukáže vliv společenských hodnot na vizuální umění.</p>	<p>politicky angažované umění vliv filosofie a náboženství na proměny umění ekologické umění – land art jako výraz</p>	<p>OSV VMEGS MKV EV</p>	<p>- náboženství, životní filosofie jako hybné aspekty v umění - příroda jako matka,</p>	<p>D, SVF</p>	<p>-vyjádření dotýkající se výtvarných dobových problematik, konkrétních autorů (biografie,</p>

		nového postoje k přírodě		nikoliv otrok - jakou morálku vyznávám ve vztahu k sobě, k ostatním, k prostředí našeho života.		umělecké recenze, manifesty) -zlomové události v dobách historických kulturních proměn - psychologie davu
Znakové systémy výtvarného umění	Žák si vytváří přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií.	„škálování“ -vytváření stupnic a skupin děl z množiny děl, podle variabilních kritérií	OSV	- schopnost nalézt a formulovat podobnosti i rozdílnosti vlastních a cizích vyjádření		
Znakové systémy výtvarného umění	+Formuluje shodné a rozdílné formální i obsahové prvky při řízené konfrontaci s díly spolužáků.					
Znakové systémy výtvarného umění	Žák na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní, zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění od konce 19. století do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace.	postmoderní přístup k umělecké tradici a inovaci – pluralita vkusu a názorů versus obecný vkus a estetické normy (tradice, většinová společnost). -citace, parafráze, postprodukce	MKV MV EV	- reklama a kýč, ideál krásy šířený médii a jeho umělost - spotřeba jako motor euroamerického kapitalismu, její úskalí	ČJ	-postmoderna a literární tradice, inovace: citace, parafráze, postprodukce
Umělecká tvorba a komunikace	Žák vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti.	tématizace zážitků z návštěvy galerie, specifika dnešního přístupu k umění	OSV VMEGS	- schopnost vyjádřit svůj názor, reflexe dnešního světa skrze umění, - společensko-historický kontext výstavy	ČJ	-citace, parafráze, postprodukce v postmoderní literatuře

<p>Umělecká tvorba a komunikace</p>	<p>Žák objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na</p>	<p>funkční syntéza vědomostí za dva roky</p>			<p>ESV, ČJ</p>	<p>–mýtus a tradice v hudbě, experiment, world music, hudební výraz a fantazie –mýtus v literatuře, experimentální texty, lyrická poezie</p>
	<p>příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu.</p>					

4.17 Tělesná výchova

4.17.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět *tělesná výchova* realizuje vzdělávací oblast *Člověk a zdraví* a představuje nejdůležitější formu pohybového učení a pohybové kultivace studentů a je hlavním zdrojem poznatků a námětů pro zdravotní, rekreační a sportovní využití pohybu v režimu školy i mimo školu.

Předmětu *tělesná výchova* se vyučuje v 1. - 4. ročníku 2 hodiny týdně. Pro povinnou výuku tělesné výchovy má škola pouze malé tělocvičny. K zajištění výuky si proto další prostory musí pronajímat v okolních školách.

Pro výuku je každá třída rozdělena na dvě skupiny podle pohlaví. Ve skupině je počet žáků v rozmezí mezi 13 a 22 studenty. Chlapecké skupiny vyučuje tělocvikář a dívčí skupiny tělocvikářky.

4.17.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Pravidelnou povinnou výuku obsahově doplňují další projekty:

- » lyžařský výcvikový zájezd prvního ročníku/ kvinty – sjezdové lyžování a snowboardig v Alpách
- » sportovně turistické kurzy třetího ročníku – zaměřený na cyklistickou, vodáckou a pěší turistiku
- » sportovní dny ředitelky školy s tématickým zaměřením dle období – např. bruslení, atletika, florbal
- » pro vybrané sportovně nadané a výkonnostně nejlepší žáky organizujeme účast v celopražských soutěžích středních škol, nejčastěji minikopaná, basketbal, florbal, volejbal

V tělesné výchově žáci:

- » osvojují si nové pohybové dovednosti, kultivují svůj pohybový projev, správné držení těla, postupně usilují o optimální rozvoj zdravotně orientované zdatnosti,
- » zvládají základní organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí,
- » jsou schopni poskytnout první pomoc
- » kladně prožívají osvojování pohybové činnosti a využívají je s pomocí dospělých nebo samostatně jako prostředek překonávání aktuálních negativních tělesných či duševních stavů.

4.17.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Vedeme žáky:

- » k pozitivnímu vztahu k aktivnímu pohybu s cílem praktického začlenění sportovních či pohybových aktivit do denního režimu a vytváření prevence při užívání návykových látek,
- » s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu k rozvíjení bioenergetické kapacity organismu a úrovně pohybových dovedností,
- » ke schopnosti měřit, sledovat, hodnotit a pozitivně ovlivňovat svou tělesnou zdatnost,
- » samostatně sestavit a využít rozvíjející nebo udržovací kondiční programy,
- » k uplatňování základních cvičení pro přípravu organismu před a po ukončení pohybové

činnosti,

- » znalostem základních cvičení pro prevenci a korekci svalových disbalancí a jednostranné zátěže vznikající při studiu a práci,
- » zvládnutí záchrany a dopomoci u osvojovaných činností, aplikaci pravidel bezpečnosti a hygieny při sportovních aktivitách v různých sportovních zařízeních a v přírodě, v různých klimatických podmínkách,
- » k osvojování nových pohybových dovedností, k zvládnutí a využívání různého sportovního náčiní a náradí,
- » k zvládnutí základních pojmů, povelů, pravidel osvojovaných činností,
- » ke kultivaci svého pohybového projevu, správného držení těla a optimálnímu rozvoji zdravotně orientované zdatnosti,
- » k zvládnutí základních organizačních, hygienických a bezpečnostních zásad při sportovní činnosti a vytváření trvalého kladného vztahu k pohybovým aktivitám,
- » k uplatňování pohybových aktivit v souvislosti se zdravím a přenesitelností člověka,
- » k účasti ve sportovních soutěžích.

Kompetence k řešení problémů

Vedeme žáky:

- » k logickému uvažování nad řešeným problémem,
- » k ověřování správnosti řešení problémů a využívání získaných vědomostí při řešení nových problémů,
- » k adekvátní reakci na vypjaté situace ve sportu spojené s neočekávanými momenty.

Kompetence komunikativní

Vedeme žáky:

- » k domluvě a spolupráci s ostatními (týmová práce),
- » k používání základních pojmů, k organizování a rozhodování pohybových činností,
- » k vystupování v roli soupeře, rozhodčího, zapisovatele, diváka, závodníka,
- » k porozumění grafických záznamů pohybu, výsledkovým tabulkám na takové úrovni aby bez problémů mohl sledovat sportovní informace ve sdělovacích prostředcích, dokázal cvičit podle běžného popisu nebo grafického záznamu pohybu,
- » k sebehodnocení, případně hodnocení práce ostatních,
- » snaze naučit se spojovat otázky tělesného pohybu a zdraví s dalšími oblastmi vzdělávání a každodenního života a diskutovat o nich.

Kompetence sociální a personální

Vedeme žáky:

- » k spolupráci žáků ve skupinách,
- » k vytváření přátelské atmosféry v týmu,
- » k dodržování pravidel slušného chování,
- » k přizpůsobení se sociálním rolím, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti i nutnou míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků,

- » k rozvoji důvěry ve vlastní schopnosti,
- » k uplatňování odpovídajícího jednání v roli sportovce i diváka,
- » k pochopení rozdílu mezi rekreačním a výkonnostním sportem a mezi přípravou na oba typy sportu.

Kompetence občanské

Vedeme žáky:

- » k respektování zákonů, společenských norem, názorů ostatních,
- » ke zvládnutí praktického jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, jiné prostředí, nevhodné klimatické a ekologické podmínky),
- » k aktivnímu zapojování do sportovních soutěží ve škole i mimo ni,
- » dovede poradit v základních otázkách souvisejících s pohybovým režimem a jeho náplní i jiným osobám (např. členům své rodiny),
- » k vědomostem o vhodných prostorách a vhodných zařízeních pro pravidelnou i nepravidelnou sportovní činnost v regionu školy nebo bydliště,
- » k uplatňování praktických zásad ochrany přírody při sportovních činnostech.

Kompetence pracovní

Vedeme žáky:

- » k systematickosti při organizování vlastní pohybové činnosti,
- » ke znalostem kde získat informace z oblasti tělesné výchovy a sportu, dovede je třdit a hodnotit,
- » k dodržování hygieny při cvičení v tělocvičně, na hřišti, péči o cvičební úbor, ekologické chování při pobytu v přírodě, ke schopnosti zorganizovat a řídit a rozhodovat jednoduché soutěže a utkání v osvojených sportech v souladu s platnými pravidly,
- » ke znalostem údržby sportovní výzbroje a výstroje i některých sportovišť, dovede si samostatně vybrat a nakoupit sportovní oblečení a náčiní pro některé sporty.

Kompetence digitální

Žák:

- » ovládá aktivně sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je při školní práci,
- » získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah, k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- » předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, při sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

4.17.4 TV – 1. a V. ročník

Téma ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata	Oblast průřezového tématu	Vazby na předmět	Co váže
Gymnastika	zdůvodní význam gymnastiky, jako vhodné průpravy pro jiné sporty	Přípravná cvičení	OSV	kreativita		
	používá aktivně základní osvojené pojmy	- švihadla, švédské lavice, hry				
	provede bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvičích	Akrobacie				
	spojuje zvládnuté prvky v jednoduché vazby	- kotoul vpřed a vzad, přemet stranou, stoj na hlavě				
	zvládá základní procvičované prvky na nářadích, složitější s pomocí	Přeskok				
	dopomocí	- roznožka přes kozu na šíř				
		Hrazda (po čelo)				
		- výmyk, přešvih únožmo				
		Kruhy				
		- komíhání, svisy				
		Kladina				
		- chůze s doprovodnými pohyby paží				
		Úpolové hry				
		- přetahy, přetlaky, odpory				

Kondiční příprava	zdůvodní význam dobré kondiční připravenosti, jako součásti zdravého způsobu života	Cvičení na stanovištích formou kruhového tréninku	OSV	sebezpoznání a sebepojetí		
	usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti	Posilování vlastním tělem				
		Pohybové hry				
		Překážkové dráhy				
		Doplňkové sportovní hry				
		- florbal, fotbal, softbal aj.				
Lyžování	zdokonaluje své fyzické (dynamicko-rychlostní, koordinační, vytrvalostní a morálně volní) vlastnosti	Lyžařský výcvikový kurz	EV	vliv člověka na přírodu		
	zvládne základní principy sjezdového lyžování	- základy sjezdového lyžování				
	používá pravidla bezpečného pohybu v horách	- hry na sněhu				
	je schopen pomoci při úrazu na horách	- nepovinné učivo: seznámení s jízdou na snowboardu				
Pohybové hry	využívá základní herní činnosti jednotlivce ve hře	Pohybové hry s různým zaměřením a v různém prostředí	OSV	řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
	jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná přestupky proti pravidlům	pohybové hry soutěživé a bojové, hry pro rozvoj kondičních a koordinačních schopností	OSV	kreativita		
	zorganizuje nenáročné pohybové činnosti ve třídě	pohybové hry pro rozvoj tvořivosti a fantazie				
	zařazuje korektivní cvičení					
	podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu					

Sportovní hry	spolupracuje při týmových pohybových činnostech a soutěžích	Manipulace s míčem či jiným herním náčiním	MV	komunikace		
	využívá základní herní činnosti jednotlivce ve hře	Průpravné hry	OSV	mezilidské vztahy		
	jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná přestupky proti pravidlům	Sportovní hry				
	orientuje se v informacích o pohybových a sportovních akcích					

První pomoc	Podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech					
Atletika	Provádí osvojované pohybové dovednosti	Běh v terénu				
	Přizpůsobí svou pohybovou činnost daným podmínkám	Hody, vrhy				

4.17.5 TV – 2. a VI. ročník

Téma ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata	Oblast průřezového tématu	Vazby na předmět	Co váže
Gymnastika	zdůvodní význam gymnastiky, jako vhodné průpravy pro jiné sporty	Přípravná cvičení,	OSV	kreativita		
	používá aktivně základní osvojené pojmy	Akrobacie				
	provede bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích	- varianty kotoulů, přemet stranou, stoj na hlavě, stoj na ruce				
	spojuje zvládnuté prvky v jednoduché vazby	Přeskok				
	zvládá základní procvičované prvky na náradích, složitější s pomocí	- roznožka, skrčka přes kozu na šíř				
	dopomocí	Hrazda (po čelo)				
		- výmyk, přešvih únožmo, zhoupnutí závěsem v podkolení				
		Kruhy				
		- komihání ve svisu, svisy, překoty				
		Kladina				
		- chůze s doprovodnými pohyby paží, váhy a poskoky				
		Úpolové hry				

		- přetahy, přetlaky, odpory				
Kondiční příprava	zdůvodní význam dobré kondiční připravenosti, jako součásti zdravého způsobu života	Cvičení na stanovištích formou kruhového tréninku	OSV	sebepoznání a sebepojetí		
	usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti	Posilování vlastním tělem				
		Pohybové hry				
		Překážkové dráhy				
		Doplňkové sportovní hry - florbale, fotbal, softbal aj.				
Sportovní hry	spolupracuje při týmových pohybových činnostech a soutěžích	Manipulace s míčem či jiným herním náčiním	OSV	řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
	využívá základní herní činnosti jednotlivce ve hře	Průpravné hry	MV	komunikace		
	jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná přestupky proti pravidlům	Sportovní hry	OSV	mezilidské vztahy		
	orientuje se v informacích o pohybových a sportovních akcích					
První pomoc	Podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech					
Atletika	Provádí osvojované pohybové dovednosti	Běh v terénu				
	Přizpůsobí svou pohybovou činnost daným podmínkám	Hody, vrhy				

4.17.6 TV – 3. a VII. ročník

Téma ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata	Oblast průřezového tématu	Vazby na předmět	Co váže
Gymnastika	zdůvodní význam gymnastiky, jako vhodné průpravy pro jiné sporty	Přípravná cvičení, kompenzační cvičení	OSV	kreativita		
	používá aktivně osvojené pojmy	Akrobacie				
	provede bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích	- varianty kotoulů, přemet stranou, stoj na hlavě, stoj na ruku				
	zvládá procvičované prvky na nářadích	Přeskok				
	spojuje zvládnuté prvky ve složitější sestavy	- roznožka, skrčka přes kozu na dél, roznožka, skrčka přes švédskou bednu na dél				
	používá v rámci rozcvičení základní kompenzační cviky	Hrazda (po čelo)				
		- výmyk, přešvih únožmo, podmet, toč vzad, toč jízdo vpřed				
		Kruhy				
		- komíhání ve svisu, svisy, překoty				
		Kladina				
		- chůze s doprovodnými pohyby paží, váhy a poskoky, náskoky, seskoky				

		Úpolové hry				
		- přetahy, přetlaky, odpory				
Kondiční příprava	zdůvodní význam dobré kondiční připravenosti jako součásti zdravého způsobu života	Cvičení na stanovištích formou kruhového tréninku	OSV	sebepoznání a sebepojetí		

	usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti	Posilování vlastním tělem				
		Pohybové hry				
		Překážkové dráhy				
		Doplňkové sportovní hry				
		- florbal, fotbal, softbal, aj.				
Sportovní hry-basketbal	zdůvodní význam sportovních her, jako vhodné kondiční průpravy pro jiné sporty	Základy pravidel basketbalu	OSV	řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
	aplikuje základní herní činnosti jednotlivce ve hře samotné	Herní činnosti jednotlivce	MV	komunikace		
	dodržuje pravidla hry a uplatňuje zásady fair-play	- přihrávka střelba, střelba po dvojtaktu, uvolňování s míčem a bez míče	OSV	mezilidské vztahy		
		Hra				
Sportovní hry-florbal	zdůvodní význam sportovních her, jako vhodné kondiční průpravy pro jiné sporty	základy pravidel florbalu	OSV	řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
	využívá základní herní činnosti jednotlivce ve hře samotné	herní činnosti jednotlivce	MV	komunikace		
	dodržuje základní pravidla hry a uplatňuje zásady fair-play	vedení míče, střelba z různých vzdáleností, přihrávky	OSV	mezilidské vztahy		
		hra				
Turistika a pobyt v přírodě	rozvíjí sociální vztahy v kolektivu studentů	sportovně turistický kurz	EV	vliv člověka na přírodu		
	utváří vztah žáků k přírodě a pobytu v ní	druhy turistiky-pěší, vodní, cyklo	OSV	psychohygienu		

	zvládá pohybové aktivity v různých klimatických, povětrnostních a ekologických podmínkách	zásady jízdy na kole na veřejné komunikaci a v terénu, jízda za sebou, ve skupině, v terénu, ve ztížených podmínkách				
	zdokonaluje své fyzické (dynamicko-rychlostní, koordinační, vytrvalostní a morálně volní) vlastnosti	zásady jízdy na lodi, ochranné pomůcky pro jízdu na lodi, nasedání, vasedání, základní záběry, jízda na lodi vpřed, změny směru, přistávání, jízda ve ztížených podmínkách				
	používá pravidla bezpečnostních zásad při pobytu a sportu v přírodě	zásady bezpečnosti a organizace skupiny při turistice, orientace v terénu podle mapy, turistické značení, bezpečnost při přesunech				
	je schopen poskytnout první pomoc v improvizovaných podmínkách přírody					
Atletika	Provádí osvojované pohybové dovednosti	Běh v terénu				
	Přizpůsobí svou pohybovou činnost daným podmínkám	Hody, vrhy				

4.17.7 TV – 4. a VIII. ročník

Téma ŠVP	Výstup ŠVP	Učivo ŠVP	Průřezová témata	Oblast průřezového tématu	Vazby na předmět	Co váže
Gymnastika	zdůvodní význam gymnastiky, jako vhodné průpravy pro jiné sporty	Přípravná cvičení, kompenzační cvičení	OSV	kreativita		
	provede bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích	Akrobacie				
	zvládá procvičované prvky na nářadích	- varianty kotoulů, přemet starnou, stoj na hlavě, stoj na ruku				
	spojuje zvládnuté prvky ve složitější sestavy	Přeskok				
	používá v rámci rozcvičení základní kompenzační cviky	- roznožka, skrčka přes kozu na dél, roznožka, skrčka přes švédskou bednu na dél				
		Hrazda (po čelo)				
		- výmyk, přešvih únožmo, podmet, toč vzad, toč jízdo vpřed				
		Kruhy				
		- komíhání ve svisu, svisy, překoty				
		Kladina				
		- chůze s doprovodnými pohyby paží, váhy a poskoky, náskoky, seskoky				

		Úpolové hry				
		- přetahy, přetlaky, odpory				
Kondiční příprava	zdůvodní význam dobré kondiční připravenosti jako součásti zdravého způsobu života	Cvičení na stanovištích formou kruhového tréninku	OSV	sebepoznání a sebepojetí		

	usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti	Posilování vlastním tělem				
		Pohybové hry				
		Překážkové dráhy				
		Doplňkové sportovní hry				
		- florbal, fotbal, softbal, aj.				
Sportovní hry-basketbal	zdůvodní význam sportovních her, jako vhodné kondiční průpravy pro jiné sporty	Pravidla basketbalu	OSV	řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
	aplikuje základní herní činnosti jednotlivce a herní systémy ve hře samotné	Herní systémy	MV	komunikace		
	dodržuje pravidla hry a uplatňuje zásady fair-play	- zónová, osobní obrana	OSV	mezilidské vztahy		
		Herní činnosti jednotlivce				
		- přihrávka střelba, střelba po dvojtaktu, uvolňování s míčem, bez míče				
		Hra				
Sportovní hry-volejbal	zdůvodní význam sportovních her, jako vhodné kondiční průpravy pro jiné sporty	Pravidla volejbalu	OSV	řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
	aplikuje základní herní činnosti jednotlivce a herní systémy ve hře samotné	Herní činnost jednotlivce- přihrávky, servis, příjem podání, smeč	MV	komunikace		
	dodržuje pravidla hry a uplatňuje zásady fair-play	Herní systémy	OSV	mezilidské vztahy		
		Hra				

Atletika	Provádí osvojované pohybové dovednosti	Běh v terénu				
	Přizpůsobí svou pohybovou činnost daným podmínkám	Hody, vrhy				

4.18 Latina

*Ty, bloudící člověče tohoto věku,
zděšený, zmatený, znuděný k vzteku, nechceš už
konečně pochopit, kudy a kam, proč trpíš, proč
tápeš, a že nejsi tu sám?*

Chceš. Za slovo беру tvé ano.

Poslouchej. Dávno bylo napsáno:

„Zeptej se starých, radu Ti dají.

Moudří však na Tebe podmínku mají.

Za útěchu, moudrost a potěšení, chtějí

odvahu, sílu, jež nazbyt není. Za

hlubokou radost pro duši Tvou, srdce

otevřené a mysl dobrotivou.“

Nuž vzhůru, človíčku, život ten nepočká, a

každý se, bohužel, radosti nedočká. Ten jen,

kdo miluje snahu a trpělivost, naděje pln, však

pýchy a zloby je prost.

Martin Šnajdr

4.18.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Žáci si ve vyučovacím předmětu *latina*, osvojují správné používání ústní i písemné podoby jazyka latinského i mateřského. Žáci se učí porozumět různým sdělením, reprodukovat je, interpretovat je, tj. kriticky o nich přemýšlet v širších jazykových i kulturních souvislostech.

Vysoká úroveň jazykové kultury je základní rys intelektuální vyspělosti absolventa gymnázia. Osvojování si klasického jazyka a z něho vyrůstající evropské kultury vybavuje studenta takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují s porozuměním vnímat různá sdělení, kultivovaně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat nabyté poznatky.

Vedle intelektuálního rozvoje jsou studenti podněcováni k rozvoji správného posuzování hodnot estetických a etických podle humanistických měřítek. Humanitní znalosti formují osobnost studentů ve směru žádoucích postojů občana demokratického státu: úcta k tradicím, vědomí důstojnosti a svobody lidské bytosti a vědomí odpovědnosti za život svůj i celé společnosti.

4.18.2 Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

Latina je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Latina úzce spolupracuje s následujícími vyučovacími předměty a vzdělávacími obory: cizí jazyky, dějepis, výchova k občanství, společenské vědy a filosofie, geografie, estetická výchova aj.

Předmět latina je možné dále rozvíjet prostřednictvím Semináře latiny ve 3. a 4. ročníku.

Do obsahu vyučovacího předmětu jsou integrována následující průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova
2. Výchova demokratického občana
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
4. Multikulturní výchova
5. Mediální výchova

Časové vymezení předmětu

V. ročník: 1 hodina/týden

VI. ročník: 1 hodina/týden

4.18.3 Výchovné a vzdělávací strategie

K naplnění jednotlivých klíčových kompetencí žáků nižších ročníků 8letého gymnázia směřují učitelé prostřednictvím následujících výchovných a vzdělávacích strategií:

Kompetence k učení

- » frontální, skupinová, individuální výuka
- » systematická a promyšlená motivace žáků k aktivnímu přístupu k výuce prostřednictvím zadávání školní i domácí činnosti a tzv. projektů.
- » aktivní práce žáků s různými zdroji informací (výklad, učebnice, odborná literatura, internet)

Kompetence k řešení problémů:

- » prezentace vlastní práce žáků – individuální, skupinová práce
- » samostatná školní i domácí práce
- » hodnocení vlastní práce, práce spolužáka nebo skupiny, předávání vlastních zkušeností a poznatků

Kompetence komunikativní:

- » referáty, diskuse, mluvní cvičení
- » dramatická výchova – např. přednes uměleckého textu
- » samostatná četba, písemné i ústní formulování vlastních čtenářských zkušeností a prožitků vlastní literární činnosti

Kompetence sociální a personální:

- » systematická práce v třídním kolektivu, ve skupinách
- » diskuse v malé skupině i debaty celé třídy na rozličná témata
- » výchova k sebevědomému, asertivnímu jednání žáků, schopnost sebekritiky, kritiku vytvářet i přijmout

Kompetence občanské:

- » besedy, přednášky s odborníky, návštěvy kulturních akcí
- » výchova k úctě k tradicím a kulturnímu i historickému dědictví, vytváření pozitivního vztahu k

umění

- » podpora vlastní tvořivé umělecké činnosti žáků

Kompetence pracovní:

- » zadáváním úkolů a vyžadováním jejich plnění
- » systematická výchova k základním pracovním návykům žáka

Kompetence digitální:

Žák:

- » ovládá aktivně sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je při školní práci,
- » získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah, k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- » vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti,
- » dokáže se pohybovat v online světě, rozezná fakenews, manipulativnost,
- » předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, při sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

4.18.4 Latina – V. ročník

„Virtus est vitium fugere.“

Horatius

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
– student ovládá 3 konjugace a 3 deklinace, chápe užívání předložek v latině	- základy morfologie: 3.konjugace, 3. deklinace - předložky, předpony	– skloňování slov cizího původu v češtině – počešťování lat. substantiv - ČJL	
– student určuje, analyzuje a překládá frekventované jevy probírané latinské syntaxe - na některých anglických slovech (příp. na lexiku románských jazyků) a na slovech cizího původu umí demonstrovat příbuznost indoevropských jazyků	– participium prézentu aktiva a jeho překlad - adjektiva 3. deklinace – věta jednoduchá (oznamovací, vyjádření rozkazu a zákazu) – základní pádová syntax: ablativ časový - sloveso esse a složeniny	– gramatické kategorie v latině i jiných jazycích	- souhrnné ověřování znalostí

<ul style="list-style-type: none">- student pracuje s přiměřeným textem a překládá jej- student umí využívat nabyté znalosti reálií	<ul style="list-style-type: none">- osobní a přivlastňovací zájmena- stupňování adjektiv- vybrané antické reálie- pádová syntax: ablativ	<ul style="list-style-type: none">- antická literatura- dramatická výchova- evropské kulturní kořeny a hodnoty- ČJL	
--	---	--	--

	srovnávací, genitiv celkový		
<ul style="list-style-type: none"> - student zná frekventovaná latinská úsloví a citáty - ovládá časování přítomného kmene v indikativu, inf. a imp. - má pasivní slovní zásobu 600 slov 	<ul style="list-style-type: none"> - citáty, rčení - adverbia - 4. konjugace, 4. deklinace - vazba místních jmen - římská jména 	<ul style="list-style-type: none"> - využití znalostí ve vyhledávání zajímavých textů, interpretace úsloví a citátů - D 	<ul style="list-style-type: none"> - souhrnné ověřování znalostí

4.18.5 Latina –VI. ročník

„*Sapientia prima stultitia caruisse.*“

Horatius

Rozpracované výstupy v předmětu	Učivo	Přesahy a vazby: mezipředmětové vztahy, průřezová témata	Poznámky
– student ovládá všech 5 deklinací, umí vysvětlit probírané principy latinské syntaxe - umí číst hexametr a zvládne zpaměti deklamovat alespoň 5 veršů z klasické latinské poesie	- 5. deklinace - akuzativ časový - latinská metrika - římský kalendář	- dramatická výchova: přednes latinské poesie -D, ČJL	
– student určuje, analyzuje a překládá frekventované jevy probírané latinské syntaxe	– deponentní slovesa - vybrané antické reálie	- architektura a výtvarné umění, mytologie - D, EV	- souhrnné ověřování znalostí
– student pracuje s přiměřeným textem a překládá jej – student umí využívat nabyté znalosti reálií	– číslovky - chronogramy - nápisy	- interpretace a historie místních latinských nápisů (příp. exkurze)	

<ul style="list-style-type: none">- student zná frekventovaná latinská úsloví a citáty- chápe principy používání konjunktivu v účelových větách- má pasivní slovní zásobu 800 slov	<ul style="list-style-type: none">- konjunktiv a jeho významy: potenciální rozvažovací, rozkaz a zákaz- syntax: věty účelové	<ul style="list-style-type: none">- antické náboženství-D, SVF	<ul style="list-style-type: none">- souhrnné ověřování znalostí
--	---	---	---

5. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

5.1 Pravidla pro hodnocení prospěchu žáků

5.1.1 Způsoby hodnocení

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků Gymnázia prof. Jana Patočky je součástí jejich výchovy a vzdělávání a provádí se klasifikací – známkou.

Výsledky klasifikace uvádí škola na vysvědčení. Hodnocení žáků se řídí především ustanoveními zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a vyhlášky MŠMT ČR č. 13/2005.

V průběhu vzdělávání se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková. Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a výstupů žáků v jednotlivých vyučovacích předmětech. Celková klasifikace žáků v jednotlivých předmětech se uskutečňuje na konci prvního a druhého pololetí školního roku.

Prospěch žáků v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován těmito stupni:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 – nedostatečný

Stupeň prospěchu stanovuje učitel, který vyučuje příslušnému vyučovacím předmětu. Ve vyučovacím předmětu, v němž vyučuje více učitelů, je stupeň prospěchu za klasifikační období stanoven po vzájemné dohodě. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých vyučovacích předmětech na konci klasifikačního období se stupeň prospěchu neurčuje pouze na základě průměru z průběžné klasifikace za příslušné období, ale přihlíží se i k práci žáka při vyučování, při domácí přípravě a zvláště je hodnocen aktivní, samostatný a tvůrčí přístup k práci na samostatných projektech. Vyučující vede přesnou evidenci o každé klasifikaci žáka.

Zákonný zástupce žáka, příp. zletilý žák je informován o prospěchu:

- a. průběžně prostřednictvím systému Škola Online
- b. na třídních schůzkách pro rodiče, konaných nejméně dvakrát ročně,
- c. třídním učitelem nebo vyučujícím příslušného předmětu, pokud o to zákonný zástupce, či zletilý žák požádá,
- d. třídním učitelem a výchovnou poradkyní v případě mimořádného zhoršení prospěchu nebo chování, a to bezprostředně a prokazatelným způsobem.

5.1.2 Kritéria hodnocení

Pro potřeby klasifikace se vyučovacím předměty rozdělují do dvou skupin:

1. předměty s převahou teoretického zaměření
2. předměty s převahou výchovného zaměření

Klasifikace v předmětech s převahou teoretického zaměření

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se zejména hodnotí:

- » ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů a schopnost vyjádřit je
- » kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované činnosti
- » schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu, hodnocení a analýze jevů a zákonitostí
- » schopnost využívat a zobecňovat zkušenosti a poznatky získané při praktických činnostech
- » logika, samostatnost a tvořivost myšlení
- » přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu
- » kvalita výsledků činnosti
- » osvojení účinných metod samostatného studia a samostatných činností - referáty, seminární práce, apod.

Výsledky vzdělávání žáka se klasifikují podle této stupnice:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti požadované učebními osnovami uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Téměř samostatně uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Nepatrné chyby se objevují zřídka a žák je sám bez upozornění opraví.

Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Výsledky jeho činností jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty a zpracovat kvalitní samostatné práce.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti požadované učebními osnovami v podstatě uceleně. Vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo za menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Kvalita výsledků činností je zpravidla bez podstatných nedostatků, nepodstatné chyby se projevují častěji, žák je dokáže sám opravit. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty a zpracovat samostatné práce.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí požadovaných učebními osnovami nepodstatné mezery. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení teoretických úkolů s chybami. Uplatňuje poznatky a hodnotí jevy a zákonitosti převážně na základě podnětu učitele. V logice myšlení se vyskytují méně závažné chyby. Výraznější nedostatky se projevují v kvalitě výsledků jeho činnosti. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení poznatků požadovaných učebními osnovami závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší

nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků k výkladu a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují často závažné chyby. Výsledky jeho činnosti často nejsou kvalitní. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Není schopen samostatné práce.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si poznatky požadované učebními osnovami neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. V požadovaných intelektuálních a motorických činnostech má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s výraznou pomocí učitele. V logice myšlení se objevují závažné chyby. V jeho projevech se vyskytují velmi časté nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Klasifikace v předmětech s převahou výchovného zaměření

Do skupiny předmětů s převahou výchovného zaměření patří předměty Tělesná výchova, Výtvarná výchova, Hudební výchova.

Při klasifikaci výsledků v těchto předmětech se zejména hodnotí:

- » stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu
- » osvojení potřebných vědomostí, dovedností, činností a jejich tvořivá aplikace
- » poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti
- » kvalita projevu
- » vztah žáka k činnostem a zájem o ně
- » v tělesné výchově, s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu a stupni tělesného vývoje žáka, všeobecná tělesná zdatnost, výkonnost.

Výsledky vzdělávání žáka se klasifikují podle této stupnice:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá svých osobních předpokladů a velmi úspěšně je podle požadavků učebních osnov rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální. Osvojené dovednosti, vědomosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, tělesnou kulturu a o veřejné dění.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný, využívá svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků učebních osnov. Žák převážně tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nepoužívá dostatečně svých schopností v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý a dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti, dovednosti a návyky mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Své minimální vědomosti a dovednosti aplikuje jen s velkou pomocí.

Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o činnost.

Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

Podklady pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka získává učitel během celého klasifikačního období zejména těmito metodami a prostředky:

- » soustavným sledováním výkonu žáka, úrovně osvojených dovedností a kvality jeho přípravy na vyučování
- » různými druhy zkoušek (zkoušky písemné, ústní, praktické)

písemným projevem se rozumí:

- » písemná práce – kontrolní (daná osnovami předmětu), ostatní testy či práce
- » výtvarná práce
- » seminární práce
- » protokoly laboratorních cvičení, referáty
- » reflexe povinné četby
- » výpisky z doporučené literatury (pokud jsou zadány jako domácí nebo samostatná školní práce)
- » písemné práce

ústním projevem rozumí:

- » ústní zkoušení při hodině vyučovaného předmětu: žák musí být vyzkoušen během klasifikačního období z každého předmětu minimálně jedenkrát

praktickým projevem se rozumí:

- » výkon žáka na výcvikových kurzech a praktických cvičeních
- » práce žáka při terénních pracích a laboratorních cvičeních

Učitel je povinen vést ucelenou a přesnou evidenci o každé klasifikaci žáka. Při dílčí klasifikaci lze používat i bodování, které se pak převádí na známky.

Způsob, kterým vyučující dospěje k uvedenému hodnocení, je plně v jeho kompetenci, při zachování následujících pravidel:

- a) objektivita hodnocení
- b) komplexnost hodnocení
- c) zohlednění tendence výkonu žáka
- d) veřejnost hodnocení

Výsledek klasifikace žáka při ústním zkoušení je vyučující povinen oznámit ihned (včetně zdůvodnění). Výsledek klasifikace žáka při písemném projevu je vyučující povinen oznámit:

- » nejdéle do týdne od písemného testu, krátké písemné práce
- » nejdéle do dvou týdnů od kontrolních prací, či hodinových písemných prací

Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhnou učitelé rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nehromadily v určitých obdobích. Termín rozsáhlé kontrolní písemné práce (doba na vypracování – 1 vyučovací hodina, ve vyšších ročnících i více) oznámí vyučující žákům alespoň 7 dnů předem, v jednom dni mohou žáci konat jen jednu rozsáhlou (tj. hodinovou či vícehodinovou kontrolní písemnou práci)

Zkouška na doplnění klasifikačních podkladů

Jestliže učitel nemá dostatek podkladů pro hodnocení z důvodu nepřítomnosti žáka ve výuce, může, resp. musí (v závislosti na počtu hodin, jichž se žák nezúčastnil) nařídit doplňkovou zkoušku.

Podrobnosti k realizaci doplňkové zkoušky jsou obsaženy ve školním řádu (Výchovná opatření, hodnocení a klasifikace).

5.2 Pravidla pro hodnocení chování

Pravidla pro hodnocení chování se řídí zásadami uvedenými ve školním řádu GPJP a je na vysvědčení hodnoceno stupni hodnocení (vyhláška č. 13/2005):

1 – velmi dobré

chování v souladu s platnými předpisy, objevují se ojedinělé drobné přestupky proti školnímu řádu, které se ale neopakují

2– uspokojivé

chování s opakujícími se drobnými přestupky proti školnímu řádu, které neustanou ani po důtce třídního učitele, nebo chování se závažným přestoupením školního řádu

3 – neuspokojivé

chování s opakovanými závažnými přestupky proti školnímu řádu, které neustanou ani po důtce ředitele školy, nebo chování zvláště zavrženíhodné

5.2.1 Výchovná opatření

- a) a) Pochvala třídního učitele
- b) b) Pochvala ředitele školy
- c) c) Napomenutí třídního učitele
- d) d) Důtka třídního učitele
- e) e) Důtka ředitele školy
- f) f) Podmíněné vyloučení
- g) g) Vyloučení ze studia

Pokud žák velmi závažným způsobem poruší školní řád (výrazný rozpor s mravními i legálními požadavky na chování žáka školy či občana) nebo je trvale porušuje (např. neomluvené absence), může být žák podmíněčně vyloučen. Pokud v době podmíněného vyloučení poruší opět školní řád, z kterého plyne trest, může být vyloučen ze školy.

O výchovných opatřeních e), f), g) rozhoduje ředitel školy po projednání na pedagogické radě.

O udělení výchovných opatření je zákonný zástupce žáka, příp. zletilý žák uvědoměn písemně třídním učitelem.

5.3 Autoevaluace školy

Autoevaluace, resp. vlastní hodnocení školy hraje důležitou součást koncepce výchovy a vzdělávání na GPJP. Vlastní hodnocení školy je jednak legitimní potřebou veřejnosti získat informace o studiu na GPJP, potřebou žáků získat o sobě obraz, potřebou učitelů samotných získat zpětnou vazbu o smysluplnosti své práce a v neposlední řadě potřebou vedení školy formulovat koncepci dalšího rozvoje školy.

Vlastní hodnocení školy je zaměřeno na:

- » cíle, které si škola stanovila zejména v koncepčním záměru školy a ve školním vzdělávacím programu, a jejich reálnost a stupeň důležitosti,
- » posouzení, jakým způsobem škola plní cíle a s přihlédnutím k dalším cílům uvedeným zejména v rámcovém vzdělávacím programu a odpovídajících právních předpisech,
- » oblasti, ve kterých škola dosahuje dobrých výsledků, a oblasti, ve kterých je třeba úroveň vzdělávání zlepšit, včetně návrhů příslušných opatření
- » účinnost opatření obsažených v předchozím vlastním hodnocení

Při tvorbě vlastního hodnocení školy vycházíme z platného školského zákona (č. 561/ 2004 Sb.) a vyhlášky, kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy (č. 15/ 2005 Sb.).

Na počátku každého školního roku budou stanoveny:

- » cíle hodnocení školy podle koncepčního plánu jejího rozvoje a podle ŠVP (cíle budou vycházet z výsledků předchozího vlastního hodnocení školy)
- » kritéria pro hodnocení hlavních oblastí
- » struktura vlastního hodnocení
- » časový plán

Tyto body budou projednány na pedagogické radě do konce září školního roku, v němž se má vlastní hodnocení uskutečnit. Pro vlastní hodnocení školy bude ustanoven tým, který bude autoevaluační procesy a aktivity řídit a koordinovat, zpracovávat i analyzovat výsledky.

Oblasti vlastního hodnocení školy:

- » podmínky ke vzdělávání
- » průběh vzdělávání
- » podpora školy žákům, spolupráce s rodiči
- » výsledky vzdělávání
- » řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pracovníků
- » úroveň výsledků práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

V následující tabulce jsou uvedeny hlavní oblasti hodnocení včetně příkladů nástrojů a časového harmonogramu:

5.3.1 Cíle, kritéria, nástroje a časové rozvržení vnitřního hodnocení školy

Cíl	Kritérium	Nástroje	Časové rozvržení
příjemné a dlouhodobě udržitelné prostředí, které bude podnětné pro studium, při zhodnocení vnitřních a vnějších podmínek vzdělávacího procesu	aktivní přístup žáků ke studiu, spokojenost na straně žáků i učitelů	hodnocení akcí školy, dotazníky, SWOT analýza	roční plán vnitřního hodnocení školy
kvalitní studijní výsledky žáků, kvalitní a odpovědná práce učitelů při naplňování záměrů školy	úroveň výuky, úroveň výsledků vzdělávání a výchovy v jednotlivých ročnících a závěrečných maturitních zkoušek	srovnávací testy, přehledy výsledků, hospitace vedení školy, hodnocení práce předmětových komisí, dotazníky pro maturanty,	roční plán vnitřního hodnocení školy
podpora žáků vzhledem k jejich individuálním možnostem	spokojenost žáků a rodičů	nabídka volitelných předmětů, podpora účasti v soutěžích a individuálních projektech, individuální konzultace, spolupráce výchovnou poradkyní a PPP, pravidelné třídní schůzky, vysoká informovanost rodičů pomocí systému Škola online i osobně učiteli, k vnitřní komunikaci slouží Google Workspace	průběžně
kvalitní vedení managementu školy a odborný růst pedagogických pracovníků	úroveň manažerské práce a úroveň vzdělávacích kursů	individuální hodnocení kursů,	průběžně, dotazníky prováděné v pravidelných časových intervalech